ಕುಸುಮಬಾಲೆ

ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ

ಪೂರ್ವಿಕ

ಮಾದಾರ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರಂಗೆ

ಅರ್ಪಿತ

....ಹೀಗೆ,

ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಮ್ಮನು ಗಂಡನ ತಿಥಿಯಾದ ಮಾರನೆಗೇ ತನ್ನ ತೌರಿಗೆ ಹೋದವಳು ಆರು ವರುಷದ ಬಳಿಕ, ಅಪ್ಪ ಸತ್ತ ಹನ್ನೇಡು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಹಟ್ಟೀ ಜೀತಗಾರನಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದವನೆಂಬ ಅಪವಾದದ ತನ್ನ ಕುಡಿ ಯಾಡನೊಡನೆ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಪಾಲಿಗಾಗಿ ಬರುವಳು. ಆಗ ಭಾವ ಬಸಪ್ಪ ಸೋಮಿ, ಮೈದುನ ಸಿದ್ದೂರರು ಕುಪಿತರಾಗಿ ಅವಳನ್ನು ಗೋಮಾಳದಲ್ಲಿ ಬಿಸುಡುವರು. ಬಿಸುಟಲ್ಲೆ ನೆಲೆಯಾದ ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಮ್ಮನ ಸುತ್ತ ಒಂದು ಜೋಪಡಿ ಎದ್ದು ಮುಂದೆ ಯಾಡ ಬೆಳೆದಂತೆ ಅವನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೂ ಸೇರಿ ಆ ಜೋಪಡಿಯು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡಮನೆಯಾಗಿ ಆ ದೊಡ್ಡಮನೆಗೆ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿ ಸಿದ್ದೂರರ ಹಟ್ಟಿಯೇ ದನದ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುವುದು.

ಈ ಯಾಡೇಗೌಡನ ಮಗ ಸೋಮಪ್ಪ ಊರಿಗೆ ದೊಡ್ಡವರು. ಈ ಊರಿಗೆ ದೊಡ್ಡವರ ಮಗಳು ಕುಸುಮಬಾಲೆ. ಕುಸುಮ ಮತ್ತು ಹೊಲಾರ ಚನ್ನರ ನಡುವಿನ ಗುಪ್ತ ಸಂಬಂಧವು ಕುಸುಮಳಿಗಾದ ಮಗುವಿನಿಂದಾಗಿ ಬಯಲಾಗಿ ಅರಿವಾಗದೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಚನ್ನನ ಕೊಲೆಯಾಗುವುದು.

ಇತ್ತ ಇಡೀ ಊರಿಗೆ ಊರೇ ಕಿಚ್ಚು ಹಾಯಿಸೊ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಚನ್ನನ ಬಳಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಕೆಂಪಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಂದನನ್ನು ಬದುಕಿಸಲು ತಾಯಿ ತೂರಮ್ಮ ವಿಧಿಯೊಡನೆ ಸೆಣಸುತ್ತ, ಅಲ್ಲೇ ತೂರಮ್ಮನ ಅಕ್ಕನ ಮಗಳು ಈರಿಯು ತನ್ನ ಸವೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಂದನನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಫಲಳಾಗಿ ಹಾಗೂ ಚನ್ನನ ಕೊಲೆ ಅರಿಯದ ಬಳಗವು ಕಾಯುವುದು ಚನ್ನನ ಬರವಿಗಾಗಿ.

ಎತ್ತಣ ಮಾಮರ ಎತ್ತಣ ಕೋಗಿಲೆ ? ಎತ್ತಣಿಂದೆತ್ತ ಸಂಬಂಧವಯ್ಯ?!
ಬೆಟ್ಟದ ನೆಲ್ಲಿಯಕಾಯಿ ಸಮುದ್ರದೊಳಗಣ ಉಪ್ಪುŒ ಎತ್ತಣಿಂದೆತ್ತ ಸಂಬಂಧವಯ್ಯ?!
ಗುಹೇಶ್ವರ ಲಿಂಗಕ್ಕೆಯೂ ಎನಗೆಯೂ ಎತ್ತಣಿಂದೆತ್ತ ಸಂಬಂಧವಯ್ಯ?! ! — **ಅಲ್ಲಮ**

ಕಲ್ಲೊ ನೀರೂ ಕರಗುತಿತ್ತೂ, ಆಗ ಕ್ರಿಯಾ ಮುಗಿಸಿದ ಜೋತಮ್ಮದೀರು ಕಸ್ಟ ಸುಕ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಆ ಗವ್ವಗತ್ತಲ ಊರಮುಂದಲು ರೂಢಿಗತದಂತೆ ಕೂಡಿದರು. ಅವರು ಮಾತಾಡ್ಲಿ ಅಂತ ಇವರೂ ಇವರು ಮಾತಾಡ್ಲಿ ಅಂತ ಅವರೂ - ಹೀಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೊಬ್ಬಳು ಹೊಸ ಜೋತಮ್ಮನು ಇಸ್ಕೂಲಮನೆ ದಿಕ್ಕಿಂದ ಬಂದವಳು ಬಸ್ಸಿನವರು ದಾನವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದ ಜಗುಲಿಕಲ್ಲಮ್ಯಾಲ ಉಸ್ಸೋ ಎಂದು ಕೂತು ನಿಟ್ಟುಸುರಾದಳು. ಆಗಲು, ಊರ್ಗ ದೊಡ್ಡೋರ ಹಟ್ಟಿ ಜೋತಮ್ಮನು-

"ಯಾವೂರ ತಾಯಿ ನಿಂದು?" ಎಂದಳು.

"ಅಯ್ಯೋ ನಂಗೂ ಯಾವೂರು ಯಾವ್‌ಕೇರಿ ಅಕ್ಕಯ್ಯ? ನಾನೊಬ್ಳು ಪಾಪಿ ಪರ್ದೇಸಿ . ಇದ್ದರೆ ಈ ಊರೂ ಎದ್ದರೆ ಮುಂದ್ಲೂರು. ಈಗ ಊರ್ಗ ಬಂದಿರೊ ದೊಂಬ್ರ ಕಡೆಯೋಳು..."

"ಅವ್ವವ್ವಾ! ನಿನ್ ಮಾತ್ಲೆ ಏನ್ ಬಿನ್ನಾಣ ಇಸ್ಟೊಂದು. ಇನ್ನು ನಿನ್ನೊಳಗ ಇನ್ನೆಸ್ಟೊ! ಕೇಳ್ತಾ ಇರೋದೇ ಒಂದು ಐಭೋಗ. ಎಸ್ಟೇ ಆದ್ರೂ ನೀನು ಊರೂರು ತಿರ್‍ಗವಳು. ಇಂದ್ಗ ಹನ್ನೇಡು ವರ್‍ಸದ ಮಳಬೆಳದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ಯಲ್ಲ ಅವ್ಳಿಯಾ?"

"ಅಪ್ಪಿಯಾಕಣ್ರೀ ಅಕ್ಕಯ್ಯ. ಇನ್ನೂ ನನ್ ನೆಪುŒ ತಮ್ಗ ಚಿಗುರಾಗಿದೆಯಲ್ಲಾ! ಇದಲ್ವ ನನ್ ಪುಣ್ಯ!"

ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೊಸ ಜೋತಮ್ಮ ಚೋಜುಗದಲ್ಲಿರಲು, ಉಳುದ ಜೋತಮ್ಮದಿರು ಹೊಸಬಳ ಮುಟ್ತ ತಟ್ತ ಮಾತಾಡುಸ್ತ ಅಲ್ಲಿ ಗಲುಗುಗದ್ದಲ ಎದ್ದೇಳಿತು. ಆಗ ಊರ್ಗ ದೊಡ್ಡೋರ ಹಟ್ಟೀ ಜೋತಮ್ಮನು-

"ಅದ್ಯಾನ ಅಸ್ಟು ಮಾತಾಡೀರೀ ಕೇಳ್ರಮ್ಮಿ ಯಮ್ಮಗಳ. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮಟ್ಟಿ ಕುಸುಮ್ನ ಗಂಡ ಬಂದಿದ್ದ . ಬಂದವ, ಕೂಸ್ನೂ ಹೆಡ್ತೀನೂ ಚಣೊತ್ತು ನೋಡ್ದನೋ ನೋಡ್ನೇ ಇಲ್ವೊ! ನಿಲ್ದೆ ಹೊಂಟೇಬುಡಾದ ಪುಣ್ಣಾತ್ಮ...!"

"ಅಯ್ಯಯ್ಯೊ ಎಲ್ಲಾದ್ರು ಉಂಟವ್ವಾ! ಆ ಥರ್ವಾಗಿ ಯಾಕಾದರೂ ಮಾಡ್ದನವ್ವ?"

"ನಾ ಯಾನ್ ಹೇಳಲವ್ವ ತಾಯಿ? ಕೂಸ ನೋಡ್ತ, ಕೆಂಪ್ಗಿರೋ ಅವ್ನ ಮೊಕವು ಕಪ್ಪಾಗೋಯ್ತು. ಕುಸುಮೀನ ಯಾನ ಅನ್ಲಿಲ್ಲಾ...ಎತ್ತ ಅನ್ಲಿಲ್ಲ...ಸಟುಗ ಕಣ್ಣೆತ್ತೂ ನೋಡ್ನಿಲ್ಲಾ. ಕಡ್ದು ಹೊಂಟೋಯ್ತಿದ್ದ..."

ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಎಲ್ಲಾದ್ರು ಉಂಟವ್ವಾ? ಆ ಥರ್ವಾಗಿ ಯಾಕಾರೂ ಮಾಡ್ದನವ್ವ..?"

"ಅದ್ಕ ನಾನಾದ್ರು ಯಾನ್ನ ತಾನೇ ಹೇಳಲವ್ವ ತಾಯಿ?"

"ಅಕ್ಕೈ ನಾ ಹೇಳ್ತೀನಿ ತಾಳಿ ಅದ..."

-ಎಂದು ಸೊಪುŒಸೊದ ಯಾಪಾರಸ್ಥೆ ತೊರಾರ ಹಟ್ಟೀ ಜೋತಮ್ಮ ನುಡಿಯಲು, ಸಿಡುಕಾಗಿ ದೊಡ್ಡೋರ ಹಟ್ಟೀ ಜೋತಮ್ಮ-

"ಅಯ್...ನೀ ಎಲ್ಲಾಕು ಬಾಯಾಕ್ಕಂದು ಬವ್ವ. ಆ ಹಟ್ಟಿ ತಳಪಾಯ್ದು ದಿನವೇ ಹುಟ್ಟಿರೋ ನಂಗಿಯ ಗೊತ್ತಿಲ್ವಂತ...ಇನ್ನು ಯಾನ್ನ ನೀ ಹೇಳದೂ?"

ಎಂದಳು. ಈ ಸಿಡುಕಿಗೆ ಸೊಪುŒ ಹಾಕದ ಹೊಲಾರ ಮಾರಿಗುಡಿ ಜೋತಮ್ಮನು-

"ಅದ್ಯಾಕ ಅವ್ಳ ಬಾಯ್ ಮುಚ್ಚಿಸಿರಿ ನೀವು? ಏನೇನ್ ಕಂಡಿದ್ದಳೊ ಅವಳು! ಹೇಳ್ಲಿ ಬುಡಿ,ಅದ್ನೂ ಕೇಳವು ..."

ಅಂದಳು.ಆಗ ದೊಡ್ಡೋರ ಹಟ್ಟೀ ಜೋತಮ್ಮ ಮೊಕ್ವ ಬಿಕ್ಕಂಡು ತಾತ್ಸಾರವ ಉಸುರಾಡ್ತ ಅಂದಳು -

"ವೂ© ಹೇಳವ್ವ. ಅದೇನ್ ನಿಂಗ ಕಂಡಿದ್ದದೋ ಅದ್ನೂ ಕೇಳವು..."
ಆಗ ಒಂದ್ಸಲ ಸುತ್ತಾಲೂ ನೋಡಿ ತೊರಾರ ಹಟ್ಟೀ ಜೋತಮ್ಮನು-

"ಅದಿಯಾ ಅತ್ಗಮ್ಮೋರ.. ನಿಂ ಕುಸುಮುವಿ ಆ ಹೊಲಾರ ಚನ್ನನೂವಿ
ಕೂಡೋ ತಳವು ನಮ್ ಜೋಪಡಿ ತಾನೀಯ? ಕೆಂಪಾಗಿರೊ ಗಂಡ ಹೆಂಡತೀಗ ಹುಟ್ಟೀರೋ ಕೂಸು ಚನ್ನನ ಥರ್ವಾಗಿ ಕಪ್ಪಾಗಿ ಅದು ಹುಟ್ಟೀ...ಅದನೀಗ ಕುಸುಮಳ ಗಂಡ ಅರುತ್ಗಂಡು.. ಅಂತೇನಾರು..."

ಅಂತ ಅಂದು ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗ, ಹಾರೂರ ಮನೆಯ ಜೋತಮ್ಮ -

"ಐ...ಎಲ್ರೂ ಮಾಡೋ ಯಥಾರ್ಥನೆ ಹೇಳ್ತಳ. ಏನ್ ವಿಚಾರ್ವ ಅದು?"
ಎಂದು ದೊಡ್ಡೋರ ಹಟ್ಟೀ ಜೋತಮ್ಮನ ದಿಕ್ಕಿಗ ತಿರುಗಿ ಅಂದಳು -

"ಅವ್ವ ಮಾತು ಅಂಗಿರ್ಲಿಕಣಾ, ಕೂಸುಬಾಣ್ತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಾರ? ಅದ್ನಾರು ಕೇಳವು ಹೇಳ್ರಿ ಅಕ್ಕಯ್ಯಾ..."

"ಕೂಸ್ಯಾನ ಆರೋಗ್ಗವಾಗಿ ಚಂದ್‌ಗಾಣಾಗಿ ಆಡ್ಕಂದದ. ಆದ್ರ... ತಾಯೀ, ಅಯ್ಯೋ ಆ ನಮ್ಮ ಕುಸುಮ್ನಂತು ಈ ಏಡ್ ನೇತ್ರಗಳಿಂದ
ನೋಡಕ್ಕಾಗಲ್ಲಕನವ್ವ. ಆ ಎಳೆ ನಗೂನುವಿ ಈ ಎಳೆ ಚೆಲೂವ್ನುವಿ ಸೇರ್ರಿ ಬಟ್ಟಿ ಇಳ್ಸಿ ಮಾಡ್ದಂಗಿದ್ದವಳೂ... ಸಿವಸಿವಾ ಅವಳು ನಕ್ಕರೋ. ಅವಳ ಹಲ್ಲಿನ ಮ್ಯಾಗಲ ಆ ಒಂಚುಟ್ಟಿ ಸಿಂಗಲ್ಲಿನಲ್ಲೆ ಈ ಲೋಕದ ಚಲೂನೆಲ್ಲ
ಆ ಭಗವಂತ್ನು ಇಟ್ಟೂ... ಆ ರತಿ ಅಂಬವಳ್ಗಿಯಾ ಅದ್ನೀಗ ಹೆಂಗಾರೂ ಮಾಡಿ ಕಿತ್ಕಂಡು ತನ್ನ ಹಲ್ಲ್ನನ ಮ್ಯಾಕ್ಕ ಇಟ್ಟಗಬೇಕೂ ಅನ್ಸಂಗ ಇದ್ದವಳೂ! ಈಗ ಆ ನನ್ನ ಕಂದನೊಳ್ಗ ಬಸ್ಕಂಡ್ರ ಒಂದು ಚಟಾಕು ರಗ್ತ ಇದ್ದುದೋ...ಇಲ್ವೊ...ಅನ್ನಂಗವೈ..."

ಈ ವಾಕ್ಸಕ ಯಾವ ಜೋತಮ್ಮದೀರ ಬಾಯಿಂದ್ಲೂ ಮಾತು ಹೊರಡಲಾರದೆ ಕೆಲವರೋ ಲೊಚಗುಡ್ತ, ಕೆಲವರೋ ಅಯ್ಯೋ ಅನ್ತ, ಉಳಿದವರು ದೀನವಾಗಿ ತಾವೇ ನಿಟ್ಟುಸುರಾಗಿ ಕೂತು-

"ಯಾವ ದಿನ ಸೇರ್ಲಿ ಇಂಥ ಕಸ್ಟದ ಮಾತ್ಗಳ ಕೇಳ್ಬೇಕೂ ನೋಡ್ಬೇಕಲ್ಲಾ! ನಮ್ಮ ಹಾಳಾದ ಹಣೇಲಿ ಅದೇನ್ ಬರ್ದಿದ್ದಾದು? ಆ ಭಗವಂತ ಯಾಕಾರು ನಮ್ ಹುಟ್ಟುಸ್ದಾ? ನಮ್ಗ ಸಾವ್ನಾರೂ ಕೊಡಬಾರ್ದ?"

ತಲಗೊಂದು ಎಂದು ಮಾತಾಡ್ತ ಕೂತಿರಬೇಕಿರುವಾಗ,
ಆ ಕಡಾ ಐದ್ ಜನ, ಈ ಕಡಾ ಐದ್ ಜನಾ, ಹಿಂದ್ಯೆದ್ ಜನ, ನಡುಮಧ್ಯಾ ಕುಸುಮಾಳ ಅಪ್ಪಾಜಿಯು ಮಾತಾಡ್ತ, ಉಳುದವರು ಊಗುಟ್ತಾ ಊರೊಳಕ್ಕ ಕಾಲಿಟ್ಟರು. ಈ ಕಲಿಗಾಲದ ಜನಕ್ಕೆಲ್ಲ ವೇಳ ಅವೇಳ ಅಂಬುದಿಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ಚಣೊತ್ತಾರೂ ತಾವು ನಿಂಬಳವಾಗಿ ಕೂತು ಕಸ್ಟಸುಕ ಮಾತಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಜೋತಮ್ಮದೀರು ಬೇಜಾರು ತುಂಬ್ಕಂಡು ಎದ್ದು ತಂತಮ್ಮ ತಳ ಸೇರ್ಕಂಡರು.

ಕುಸುಮಾಳ ತಂದೆ ಸೋಮಪ್ಪರು ಹಟ್ಟಿ ಮುಂದಲು ನಿಂತ ನಿಲುವು ಬಿರುಸುಗೆ ಬಾಗುಲ ಕಾಲ್ದೆಸೆಯಲ್ಲಿ ತಲ್ವ ಇಟ್ಟು ತೂಕಡಿಸುತಲಿದ್ದ ಆಳುಮಗಗ ಬೆಚ್ಚಿಟ್ಟಂತಾಗಿ ಏಳಲು, ಒಂದು ಆನ ನುಗ್ಗೂವಷ್ಟಿದ್ದ ಆ ದಾರಂದವು ಆ ಊರಾಗಿದ್ದ ಊರು ಒಂದ್ಸಲ ಆಕಳಿಸಿದಷ್ಟು ಸಬುದ ಮಾಡ್ತ ತಕ್ಕಂಡಿತು. ಆಗಲೀಗ ಹಟ್ಟೀಯ ಒಳಗಿದ್ದೂ ಇದ್ದೂ ಬೇಜಾರು ತುಂಬ್ಕಂಡಿದ್ದ ಕತ್ತಲು, ಬಾಗಲು ತಗೆಯುವುದನ್ನೆ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದು ಹೊರ ಬಂದುದೆ ಉಸುರು ಬುಡಲು, ಹಾಗೆಯೇ ಹಟ್ಟೀ ಹೊರಗಿದ್ದ ಕತ್ತಲೂಗ ತಾನೂ ಒಂದ್ಸಲ ಹಟ್ಟೀಯ ಒಳಚಂದ್ವ ನೋಡುವ ಅಸ್ನಿ ಅದೋ ಒಳಬಂತು.

ಆಳುಮಗ ಓಡಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಲಾಂಟೀನು ಬತ್ತಿ ಎತ್ತರಿಸಿ ಮಿನುಗುಡೊ ಬೆಳೂಕ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಸಿದನು. ಆ ಬೆಳುಕುವು ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಮೀರಿ ಹಬ್ಬಿಯೂ ಕಣ್ಗಳ ಓಡಿಸಿದಷ್ಟೂ ಇನ್ನೂವಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಒಂದೂರಷ್ಟಿದ್ದ ಹಟ್ಟೀಯ ಒಕ್ಕಡ ಮೂಲೆನಾರೂ ತಲುಪಲು ಅದಕ್ಕಾಗದೆ ಏದುಸುರಾಗಿ ನಿಂತಿತು.

ಆಳುಮಗ "ಅವ್ವರ ಏಳಿಸ್ಲ ಅಳಿ" ಅಂದನು. "ಬ್ಯಾಡ, ನಂದು ನಂಜಲಗೂಡ್ಲೆ ಊಟಾಯ್ತುಕಣ, ನೀ ಮಲಿಕ ಇನ್ನು..." ಎಂದು ಸೋಮಪ್ಪರು, ಆಳುದ್ದುದ ಹದನಾರು ಚಪ್ಪಡಿ ಕಲ್ಲಿನ ತೊಟ್ಟಿಗ ಇಳುದು ಕೈಕಾಲ್ಮೊಕ್ವ ತೊಳದು, ಅದಾದ ಮ್ಯಾಲ ಅರ್ಧ ಹಜಾರವ ಆವರಿಸಿದ್ದ ಮಂಚದ ಮ್ಯಾಲ ದೇಹವಿರಿಸಿ ಒಂದು ಸಿಕರೋಟು ಹಚ್ಚಿ ಸೇದಿದರೂ ಮನಸ್ಸು ನಿಂತಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲದಿರಲು ಬಾಣ್ತಿ ಮನಲಿರೋ ಮಗಳು ಕುಸುಮಾಳ ಒಂದ್ಸಲ ನೋಡುವ ಆಸೆ ಎದ್ದಾಡಿತು.

ಗಾಳಿ ಬೆಳೂಕೂಗಳ ತಡೆಗಟ್ಟಿ ನಿಂತಿದ್ದ ಆ ಬಾಣಂತಿ ಮನೆಯು ಕುಸುಮಾಳ ಉಸುರಾಟದಲ್ಲಿ ಬೆಚ್ಚಗಿತ್ತು. ಕೈಯೆಣ್ಣೆ ಸೊಳ್ಳಿನ ಬೆಳುಕು ಬೆಳೂಗ್ತ ತಂಪಾಗಿ ಚೆಲ್ಲೂತ ಉರಿಯೂತ, ಅಲ್ಲೇ ಕುಸುಮಾಳ ತೋಳಮ್ಯಾಲ ಹಗಲೂರಾತ್ರೀಯ ಪರಿವಿಲ್ಲದ ಅವಳ ಕಂದಮ್ಮನು ಕಣ್ಗಳ ಅರಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಕು ಹಾಕ್ತ ಕಯ್ಯುಕಾಲು ಕೆಳಗ್ಮೇಲಾಡುಸ್ತ

ಆಡುತ್ತಿದ್ದರ, ಅದರವ್ವ ತನ್ನ ಪರಿವಿಲ್ಲದ ನಿದ್ದವಾಗಿದ್ದಳು. ಅವಳ ಹನಿಬೆವರುಗಳು ಆ ಹಣೆತುಂಬವೂ ಹರಡಿ ಆಗಾಗ ಅವು ಒಡೆದು ಮೊಕದಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕ ಇಳಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಅವಳ ಕೂದಲೂ ಅವಳ ಮೊಕಕ್ಕೆಲ್ಲ ಚೆಲ್ಕಂಡು ಆ ಬೆವೂರ ತ್ಯಾವಕ್ಕ ಅಂಟ್ಕಂಡು ಅದೂನು ಅಲ್ಲಾಡದಿತ್ತು.

ಆ ಕೂಸು ಆಡುವ ಚೋದ್ಯವ ನೋಡ್ತಾ ಕುಸುಮಾಳ ತಮ್ಮನಾಗಿದ್ದ ಹನ್ನೇಡು ವರುಸಾದ ಪರ್ಸಾದನು ಎದುರೂಗ ಕೂತಿತ್ತು. ದೇವಮಾನವರಂತೆ ರೆಪ್ಪ ಮಿಟುಕಿಸದ ಆ ಬೆರಗು ಕಣ್ಗಳ ಒಳಕ್ಕ ಕಯ್ಯಣ್ಣ ಸೊಳ್ಳಿನ ತಂಪಾದ ಬೆಳೂಕು ಬಿದ್ದು ಅದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಇನ್ನೂವಿ ತಂಪಾಗಿ ನೆಲಕ ಚೆಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಅವನ ಬಾಯಳತೆಗೆ ಮೀರಿ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಜೊಲ್ಲನ್ನು ಭೂಮತಾಯಿ ತನ್ನೇಡು ಕೈಗಳಿಂದಲು ಆತುಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು.

ಇದಕಂಡು, ಮಗಳ ಕಣ್ಣುಗ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಂದ ಸೋಮಪ್ಪಗ ಬಾರದ ನಗೂ ಬಂದು "ಅಡ್ಮೈ ಪರ್ಸಾದ ಅದ್ಯಾನ ನೀನು? ಇನ್ನೂವಿ ನಿನ್ ಕಣ್ಗ ನಿದ್ದ ಬಂದಿಲ್ವ?" ಅಂದರು. ಪರ್ಸಾದ ಬಾಯ್ತುಂಬಿದ್ದ ಜೊಲ್ಲ ಭೂಮತಾಯ್ಗ

ಚಲ್ಲಬುಟ್ಟು "ಅಪ್ಪೈ ಇಲ್ನೋಡು! ಕೂಸು ಆಡ್ತ ಅದ" ಅಂದನು. "ಇನ್ನೇನ್ ಬೆಳಕರೀತಾದ. ವೋಗು ನೀ ಮಲಿಕ" ಅಂದರು. ಅಸ್ಪರಲ್ಲೆ ಬಾಯ್ಗ ತುಂಬ್ದ ಜೊಲ್ಲ ಪರ್ಸಾದ ಕಟಬಾಯಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕುಸ್ತ "ಅಪ್ಪೈ ಇಲ್ನೋಡು! ಕೂಸು ಆಡ್ತ ಅದ" ಅಂದನು.

ಒಂದ್ಸಲ ಸೋಮಪ್ಪರು ಆ ದೇಹದ ತುಂಬಾ ಉಸುರಾಡಿ, ಮಗಳ ಕಣ್ಣುಗ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಮಂಚಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆ ದೇಹವ ಚಲ್ಲಿದರು.

ಪರ್ಸಾದನು, ಏಳ್ಜನ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಮ್ಯಾಲ ಒಬ್ಬಳು ಮಗಳಾಗಿ ಕುಸುಮಾಳು ಹುಟ್ಟೀ ಇನ್ನು ಮಕ್ಕಮರಿ ಸಾಕು ಎಂದಿರುವಾಗ ಅರಿವುಗ ಬಾರದೆ ಹುಟ್ಟಿಬುಟ್ಟಿದ್ದನು. ಚೂಜಿಮದ್ದುಗೆಲ್ಲ ಜಗ್ಗದೆ ಗೆದ್ದು ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ಪರ್ಸಾದನ ಬೆಪುŒ ಮತ್ತು ಅವನ ಜೊಲ್ಲು ಅವನು ಬೆಳೆದಂತೆಲ್ಲಾ ಅವೂ ಬೆಳೀತಾ ಯಾಕಾರೂ ಹುಟ್ಟಿದನೋ ಅನ್ನುಸ್ತ ಅವನೋ ಹುಟ್ಟಾಗಿತ್ತು.

ಈ ನನ್ನ ಕಂದ ಪರ್ಸಾದನು ಕೂತುಣ್ಣೊ ಫಲದಲ್ಲು ಒಡೆಯಾಗಿ ನಿಂತೋಯ್ತಲ್ಲಾ ಅಂತಂತ ಹಾಗೇ ಅಪ್ಪಾಜಿಯವರ ಕಣ್ಣುಗ ನಿದ್ದವು ಕವುರಿತು. ಆಗ ಆ ಅರಜೀವದ ಕತ್ಲಬೆಳುಕಲ್ಲಿ ಸೋಮಪ್ಪರ ಕಣ್ಣುಗಳ ಸುತ್ತಾ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದ ಕಪುŒಬಳವು ಇನ್ನೊಂದು ಗೆರ್ವ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ಸೋಮಪ್ಪರ ಮೂಗಿನ ಮ್ಯಾಲ, ಹುಬ್ಬಿನ ಕೆಳಗ ಏಡು ಕಪುŒ ಪ್ಯಾಚು ಅಂತಿದ್ದು ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾವೂವು ಗೀಜ್ಗಲ ಹಕ್ಕಿ ಗೂಡುಕಟ್ಟಿ, ಆ ಲಾಂಟೀನ ಕತ್ಲ ಬೆಳೂಕು ಅಲ್ಲಾಡ್ತ ತಳ್ಳಾಡ್ತ ಅಲ್ಲುಗ ಬಂದು ಬಿದ್ದಾಗ ಆ ಕಣ್ಣುಗುಡ್ಡಗಳ ಮ್ಯಾಲಿಂದ ಆ ಸಾವೂವು ಎದ್ದು ಬಂದು ಸೆಡೆಯಾಡಿಸುವಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಆಯ್ತಾ ಸೋಮಪ್ಪಗ ನಿದ್ದ ತುಂಬಲು, ಅವರ ವಝುನ್ನಾಗಿದ್ದ ದೇಹವ ಹೊರಲಾರದೆ ಹೊತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಅವರ ಜೀವಾತ್ಮನು 'ಉಸ್ಸೋ' ಎಂದು ಎದ್ದುಕೂತು ಸುಸ್ತಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿತು.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಸುಪಕ್ಷಿಯಾದಿಯಾಗಿ ನರಮನುಸರನ್ನೆಲ್ಲ ನಿದ್ದಾವು ಆವರಿಸಿರಲು, ಆಗ ಸೋಮಪ್ಪರು ಮಲುಗಿದ್ದ ಮಂಚಾವು ವಯ್ಸಾದ ನಾಯ್ಕಸಾನಿ ಮಾಡುವೋಪಾದಿ ವಯ್ಯಾರದಲಿ ತಲ್ವ ಎತ್ತಿ ಒಂದ್ಸಲ ನೋಡಿತು. ಸುಸ್ತಾರಿಸ್ತಿರೋ ಜೀವಾತ್ಮನ ಕಂಡು, ಊಕಳಕ ಒಬ್ಬರು ಆದರು ಅಂದುಕೊಂಡು ಸಂತೋಸವಾಗಿ ಹೇಳತೊಡಗಿತು:

"ಒಂದ್ಸಲ ಯಾನಾಯ್ತು... ನಂ ದೇಸ್ದ ಮಾರಾಜ್ರು ಹೆಣ್ ನೋಡಾಕ ಅಂತ ಪಕ್ಕದ ದೇಸ್ದ ರಾಜ್ಯಕ ವೊಯ್ತಾರ. ಈ ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಮನ ಹೆಂಗಿದ್ದುದು ತಾಡೂ ವಸಿ ನೋಡವು ಅಂದ್ಕಂಬುಟ್ಟು ನಂ ಮಾರಾಜ್ರು ಒಕ್ಕಡಯಿಂದ ನೋಡ್ಕಂಡ್ ನೋಡ್ಕಂಡು ಬತ್ತಾ ಇರಬೇಕಾರ, ಆ ಅಂತಾಪುರವಾಗಿದ್ದ ಅಂತಪುರಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಳಸದ ಥರ್ವಾಗಿ ಇದ್ದಂಥ ಒಂದು ಮಂಚಾವು ಅವರ ಕಣ್ಣುಗ ಬಿತ್ತು.

ಆ ಮಂಚ್ಕ ನೆಟ್ಟ ಕಣ್ಣು ಕೀಳ್ದನೆಯೆ, ನಮ್ಮ ದೇಸ್ದ ಮಾರಾಜ್ರು- ಎಲಲಾ ನಾ ನೋಡುದ್ರ ಇಲ್ಲುಗ ಹೆಣ್ಣುಗ್ ಬಂದಿರೋದು. ಈ ಅರ್ಮನ ಹೆಣ್ಣು ನಮ್ ಅರ್ಮನಗ ಬಂದ್ರ, ನಮ್ ಅರ್ಮನಲೂ ಇಂಥ ಒಂದು ಮಂಚ ಇಲ್ದಿದ್ರ ಅವ್ಳು ಮಲ್ಗಿಳಾ... ಅಂಬೋ ಚಿಂತವು ಅವರ ಎದ ಒಳಕ್ಕ ನುಗ್ಗಿ ಒಕ್ಕಡಯಿಂದ ಸುಡ್ತಾ ಬತ್ತಿರಬೇಕಾರ,

ಆಗ ನಮ್ ರಾಜ್ರು ಏನ್ಮಾಡ್ದರು... ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ ಬಂದರು. ಬಂದವರು, ದೇಸದಲ್ಲಿರೋ ಓಜಪ್ಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕರಸ್ಕಂಡು ಪರೀಕ್ಷಿ ಏಳ್ಜನ ಇರ್ಸಗಂಡು ಅವರ್ಗ ಈಳ್ಯ ಕೊಟ್ಟು "ನೋಡ್ರಯ್ಯಾ ಓಜಪ್ಪಗಳಾ... ನೀವ್ಗಳು ಈಗಾನೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಮರ ಕಡ್ಕಂಡು, ಅದ್ರ ಕೆಚ್ಚ ತಕ್ಕಂಡೂ ಆ ಕೆಚ್ಚಲ್ಲೆ ಆ ಪರರಾಜ್ಯದ ಮಂಚ ಇದೆಯಲ್ಲಾ... ವಸಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ್ಲೂ ವೈನಾಗಿಯ ಒಂದು ಮಂಚ್ವ ಮಾಡ್ಕೊಡಿ ನಮ್ಗ" ಅಂತ ಅಪ್ಪಣೆಯ ಮಾಡ್ದರು.

ಆ ಉಟ್ಟಬಟ್ಟೇಲೆ ಓಜಪ್ಪಗಳು ಗರುಗ್ಸ ಉಳಿ ಇಡ್ಕಂಡು ಹೊರಟು, ಮೂರುತಿಂಗಾ ಮರಾ ಹುಡ್ಕೀ, ಮೂರ್ ತಿಂಗಾ ಆ ಮರ್ದ ಕೆಚ್ ತಗ್ದೂ ನಯಸ್ಮಾಡೀ ಮೂರ್ ತಿಂಗಕಾಲ ಚಿತ್ತಾರ್ವ ಗೆಯ್ದು ಗೆಯ್ಮ ಮಾಡೀ ಗೊಂಬ ಕಂಡಂಗ ಮಾಡಿ ಇರುಸುದ್ರು ನಂಗ..."ಎಂದು ಮಂಚವು ಮಾತು ನಿಲ್ಸಿ ತನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಐಭೋಗವ ಕಣ್ಣುಗ ಕಟ್ಗಂಡು ಅದ ನೋಡ್ತಾ ನೋಡ್ತ ಅದ್ನೆ ಕಣ್ಣುಗ ಕಟ್ಗಂಡು ನೋಡ್ತ ತನ್ನನ್ನೆ ಮರ್ತು ಮರ್ತೇಹೋಯ್ತು.

ಮಂಚದ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಾತು ನಿಂತೋಯ್ತಲೆ, ಆ ಮಾತಿನೊಳಗ ತನ್ನ ಮರೆಯೂತ್ತಿದ್ದ ಜೀವಾತ್ಮನಿಗ ಪಿಚ್ಚನಸಿ "ಈಗ್ಲೂನು ನಿಂಗ ಮದ್ವ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಂಗಿಯ ಇದ್ದಯೀಕಣಾ... ಮುಂದ್ಕ ಯಾನಾಯ್ತು...?" ಅಂತು. ಆಗ ಮಂಚಕ ಎಚ್ಚರ ಆಗಿ ಅಯ್ಯೋ ಅಂತ ಆರಂಭಿಸಿತು:

"ಅಯ್ಯೋ... ಯಾನ ಈಗ ಇರಾದು ನಾನು? ಆಯ್ಯೋ ನನ್ನಪ್ಪಾ... ಆಗ ನೋಡ್‌ಬೇಕಿತ್ತು ನನ್ನ. ನನ್ನಾ ನೋಡಾಕ ಅಂತ್ಲಿಯ ಎಸ್ಟೋ ದೇಸ್ದ ರಾಜ್ರು ಬರೋರು. ಬರೋರು ಎಸ್ಟ್ ಜನ್ವೋ, ಹೋಗವರು ಎಸ್ಟ್ ಜನ್ವೋ. ಆಗ ಈ ನನ್ನ ಮಯ್ಮೇಲ ಒಂದು ಕೊಳೆ ಅನ್ನೋದು ಇತ್ತ? ಒಂದು ಗಲೀಜು ಅನ್ನೋದು ಇತ್ತ? ವಚ್ಚಾನವಸ ರೇಸ್ಮ ಬಟ್ಟಲಿಯ ನಂಗ ಒರುಸ್ತ ಇದ್ದೂದು. ಒಂದ್ಸಲ ಒರುಸ್ದಮ್ಯಾಲ ಅದ್ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಒರುಸ್ತ ಇರ್ಲಿಲ್ಲ ನಂಗ. ಆ ಬಟ್ಯ ಎಸ್ದ್‌ಬುಡರು ಅತ್ತಗ. ಆಮೇಕಾ, ದಿನಬುಟ್‌ದಿನಾ ಪುನುಗು ಕಸ್ತೂರ್ಯ ಲೇಪ್ಸರೂ...

ಬಾಳಾಟ್ವ ಹಿಂಗ್ ಮಾಡ್ದವಳ್ಗಾ, ಗ್ರಾಚಾರ ಅನ್ನೋದು ಗುದ್ದಕ ಬಂದ್ರಾ, ನೋಡ್ಕ ಎಲ್ಲಿಗ್ ತಂದಿಡ್ತದ. ಈಗ ನನ್ನಾ ತುಳ್ಕಂದು ಓಡಾಡವರು ಅದೆಷ್ಟು ಜನ್ವೊ! ಅದಿರ್ಲಿ, ಬತ್ತಾ ಅನ್ನಂಗಿಲ್ಲ, ಜೋಳರಾಗೀ ಅನ್ನಂಗಿಲ್ಲ, ಹುಳ್ಳಿ ಅನ್ನಂಗಿಲ್ಲಾ... ಅದೂ ಇರ್ಲಿ, ಕೊನಗ ದನ ತಿನ್ನೋ ಸೆತ್ತಸೆದ ಅನ್ನಂಗಿಲ್ಲಾ... ಎಲ್ಲಾನುವಿ ನನ್ಮೇಲ ಚಲ್ಲಾಡಿ ಚದುರಾಡಿ ಈ ರೂಪ್ಗ ತಂದಿಟ್ರಲ್ಲಾ... ಇಂಥಾ ಕಡ ನಾ ಇರ್ಬೇಕಲ್ಲಾ... ನಾ ಇರಬೌದ? ಅದೇನ್ ಪಾಪ್ವ ಮಾಡಿರದು ನಾನು...?"

ಅನ್ನುವಷ್ಟಕ್ಕ ಮಾತ್ಗ ಮೊದ್ಲು ದುಕ್ಕವೇ ಉಕ್ಕಲು ಅಲ್ಲುಗ ನಿಲ್ಸಿತು.

ಮಂಚದ ಕಥಾ ಆಲಿಸುತಲಿದ್ದ ಆ ಜೀವಾತ್ಮನು, ಸೋಮಪ್ಪರ ಘಟವನ್ನು ಸೇರುವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲಾಗಿ,

ಸೋಮಪ್ಪರ ತಂದೆ ಯಾಡನು. ಯಾಡನ ತಾಯಿ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನು. ಗಂಡನ ತಿಥಿಯಾದ ಮಾರನೆಗೆ ತೌರಿಗೆ ದೌಡಾಯಿಸಿದ್ದ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನು, ಆರುವರುಷದ ಬಳಿಕ ಅಪ್ಪ ಸತ್ತ ಹನ್ನೇಡು ತಿಂಗಳಗ ಹಟ್ಟೀ ಜೀತಗಾರಗ ಹುಟ್ಟಿದವನೆಂಬ ಅಪವಾದದ ತನ್ನ ಕುಡಿ ಯಾಡನೊಡನೆ ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಫಾಲಿಗಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಏನಾಯ್ತು.

ಸೋಮಪ್ಪರ ತಂದೆಯಾದ ಈ ಯಾಡಕಂದನು, ಹೊಸ ಬಟ್ಟ ಹಾಕ್ಕಂಡಿದ್ದರೂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕೋತಿಮರಿಯಂತೆ ತಾಯ ಸೊಂಟ್ಕ ಬಿಕ್ಕಂಡಿದ್ದನು. ಆ ತಾಯ, ಆ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನ ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಲಿ ಬಿದುರಬುಟ್ಟಿಯೊಂದು ಇದ್ದು ಬೆವುರು ವರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಆಗದವಳಾಗಿ ಬಂದವಳು ಪುರಾಣ ಹೇಳೋ ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿಯವರ ಹಟ್ಟೀ ಹಜಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರಗಳ ಇಳುಸಿ ಕೂತವಳು ಮಯ್ಯ ಬೆವುರು ಜಲವ ಬಳ್ದು ಚೆಲ್ಲಿ ಉಸುರಾಡಿದಳು.

ಆ ಒಳಗಿದ್ದ ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿಯವರ ಮೊಕಮೋರ ಕಯ್ಯಿಕಾಲು ಹೊಟ್ಟ ಹೀಗೆಯೇ ಎಲ್ಲಂದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮೂಡುತ್ತಿದ್ದ ಸುಕ್ಕುಗಳ ಮುಚ್ಚುತ ಈಭೂತಿಮಯವಾದ ಆ ದೇಹವು ಪುರಾಣ್ವ ಓದುತ್ತಿದ್ದುದು ಬಂದು ಕುಂತವಳ ಒಂದ್ಸಲ ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡಲಾಗಿ ಸರ್ವವೂ ಅರುವಾಯ್ತು. ಮೊಕ್ವ, ಕಣ್ಣು ಮೀಸಲಿಯ ಮಾಡ್ಕಂಡಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಸಿದ್ದೂರನು ಕಯ್ಯುಕಾಲು ಎರಡರಲ್ಲು ಹಗ್ಗ ವಸೆಯುತ್ತಿದ್ದವನು, ಈ ಬಂದು ಕುಂತವಳ ನೋಡಲು ಅವನ ತುಟಿ ಮೀಸ್ಗಳು , ತಮ್ಮಟ ಮುಂದ ಐಕಳು ಕುಣೀವಂತೆ ಕುಣೀತೊಡಗಿದವು.

ಆಗ, ಅಣ್ಣ ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿಯವರು ಸಮಾಧಾನದುಂಬಿ ನಡುಮನದಿಕ್ಕ ನೋಡಲು, ಆ ಬಂದು ಕೂತವಳನ್ನು ಕಣ್ಲೆ ತಿಂತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳ ಫಲವಿಲ್ಲದ ಮುಪ್ಪಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅವರ ಹೆಡ್ತಿಯು ನಡುಮನಗ ನುಗ್ಗಿ ದಾರಂದ್ವ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಳು. ಆಗ, ತಮ್ಮ ಸಿದ್ದೂರನು ಕಿರುಮನದಿಕ್ಕ ನೋಡಲು, ವಸ್ತಲಿಗಂಟಿದ್ದ ಅವನ ಹೆಡ್ತಿಯು ತನ್ನ ಕಾಲ್ಬಳಿ ಕಯ್ಬಳಿ ಇದ್ದ ಬದ್ದ ಐಕಳನ್ನೆಲ್ಲವ ತವಕನೆ ಒಳಸೆಳ್ದುಕೊಂಡು ದಾರಂದ್ವ ಮುಚ್ಚಿದಂತೆ ಮಾಡಿದಳು.

ಆ ಬರೋ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನ ಕಂಡೂ, ಇದಾರು ಇವಳು ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಉರುಬಿಸುಲಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಸೀರ್ವ ಉಟ್ಗಂಡೂ, ಕುಂಕುಮ ಇಲ್ದ ಹಣಾಲೀ, ಬಳ ಇಲ್ದ ಕಯ್ಯಲೀ, ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಕಂದನ ತಕ್ಗಂಡು ಊರ್ಗ ಬರುವಂತವಳಾದವಳು - ಎಂದವಳ ಅನುಸರಿಸಿ, ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಾದಿ ಆಬಾಲವೃದ್ಧರು ಬಸಪ್ಪ ಸೋಮಿಯವರ ದುಸ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದಂತೆ ಆ ಬಾಗಲು ಒಂದು ಜಾಥಾ ಉಳಿದಲ್ಲಿ ಕರಿಮಣೀ ಸರವ ಪೋಣಿಸಿದಂತಾದರು.

ಬಸಪ್ಪ ಸೋಮಿಯವರು, ತಮ್ಮ ತನುಮನಧನವ ಪುರಾಣ ಪುಸ್ತಕದೊಳಗ ನೆಟ್ಟು ತಲ ಎತ್ತದೆ ಕುಂತವರು, ಗಳುಗ ಕೂಡಿಬರಲು, ತಲ್ವ ಎತ್ತದೆ - "ಯಾರಮ್ಮ ತಾಯೀ ನೀನೂ? ಅಪರಿಚಿತಳಾದ ನೀನು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು?" ಎಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಉಸುರಾಡದೆ ಬಿಗಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಗಾಳಿಯಿಂದಾಗಿ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮಗ ಅವರು ಅಸ್ಟು ಮಾತಾಡಿದ್ದೇ ಪುಣ್ಯವು ಅನ್ಸಿ "ನಾನುಕನ್ನೀ ಭಾವಯ್ಯನೋರೇ... ನಿಮ್ಮ ಪಾದದ ಧೂಳು..." ಅಂದಳು. ಆ ಯಾವ ಒಂದು ಗೆರೆಯೂ ಏರುಪೇರಾಗದ ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿಯವರ ದನಿಯು "ಭಾವಯ್ಯ ಅನ್ನುವ ಆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನಾರೂ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಹೇಳು..." ಅಂದಿತು.

ಅದೊಂದು ಬುಟ್ಟು ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮ ತಾನು ಏನುತಾನೇ ಹೇಳೀಳು. ರೋದನಾರಾಗದಲ್ಲಿ- "ಅಪ್ಪ ಅವ್ವ ಇರಗಂಟಾ ನೋಡ್ಕಂಡಂಥಾ ಬಳಗ ಅಂಬೋದು, ಅಪ್ಪ ಅವ್ವ ಸತ್ತಮ್ಯಾಲ ಬೀದೀಗ ತಳ್ದದಾ..." ಪಾಡಿದಳು. ನಾಕಾ ಕಡೆಗೂ ಯಾಡನು ಪೆಕರಾಗಿ ನೋಡತೊಡಗಿತು.

ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನು ಪಾಡೀಪಾಡಿ ಅವಳಾಗಿದ್ದು ಅವಳು ನಿಲ್ಸುವವರಗೂ ತಾಳ್ಮಲಿ ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿಯವರು ಕಾದು "ಶರಿಯಮ್ಮ. ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಶರಿ, ನೀ ಇನ್ನು ಹೊರಡಬಹುದು..." ಅಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮ "ಅಯ್ಯೋ ಇನ್ ನಾನೆಲ್ಲಿಗ ವಾಗ್ಲಿ ಬಾವಯ್ನೋರೇ... ಇನ್ನು ನಿಂ ಪಾದ ತೊಳ್ದ ನೀರ್ನ ಕುಡ್ಕಂಡೂ... ನನ್ ಗಂಡ್ನ ಯಸ್ರ ಹೇಳ್ಕಂಡೂ..." ಅಂತಿರಲು, ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲವೆಂದರಿತ ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿಯವರು ತಡುದು "ನಿಲ್ಸಮ್ಮ, ಗಂಡ ಅನ್ನುವಂತ ಶಬುದವ ಉಚ್ಚಾರವ ಮಾಡಬಾರದವಳು ನೀನು. ತಿಥಿ ಆದಾಗಲೇ ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೀರಿತು. ತೀರಿದಂಥದು ಇನ್ನು ಕೂಡದು. ಇನ್ನು ನೀನು ಹೊರಡಬಹುದು" ಎಂದು ಕಡ್ಡಾಗಿ ನುಡಿದರು. ಹಾಗೂ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮ ಬಾಯ್ದೆಗೆಯಲು, ತಲ ಎತ್ತೂ ನೋಡದಂಥ ಆ ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿ ದನಿಯು ಒಂದು ಗೆರ್ವ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು "ಇನ್ನು ನೀನು ಮಾತಾಡಕೂಡದು. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮುಂದೆ ಇರಕೂಡದು" ಎಂದಿತು.

ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮಗ ಬಾಯಿ ನಿಂತಿತು. ಕಿರುಮನಲಿ ಐಕಳ ಬಾಯ್ಗ ಬೆಲ್ಲ ಚೀಪುಸ್ತ ಹಜಾರದಲ್ಲಾಗುವುದ ಮುಚ್ಚಿದ ದಾರಂದದಲ್ಲೂ ಕಾಣ್ತ ಸಿದ್ದೂರನ ಹೆಡ್ತಿ ಇದ್ದಳು. ಸಿದ್ದೂರನ ತುಟಿ ಮೀಸದಂತೆ ಅವನ ಕಾಲುಕಯ್ಯೊಡನೆ ಹಿಡುದಿದ್ದ ಹಗ್ಗದುರಿಯೂ ಈಗ ತಂತಾನೆ ಕುಣಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾದು ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನು ತನ್ನೇಡೂ ಕಯ್ಯ ಜೋಡ್ಸಿಕೊಂಡು ಭಾವನವರ ಪಾದ್ವ ಹಿಡಿಯಲು ಎದ್ದಳು. ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿಯೂ ಕಾಣುವುದ ಸಿದ್ದಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿಯವರಿಗ ಅದು ಅರುವಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಪಾದಗಳ ಒಳಕ್ಕೆಳುದು ಸಿಗದಂತೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಕೂತು "ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮುಂದೆ ನೀನು ಇನ್ನು ಇರಕೂಡದು" ಅಂದರು.

ಎದ್ದಂಥ ಮಾದೇವಮ್ಮನು ಆಗ ಕೂತೂ, "ಅಯ್ಯೋ ಸಿವ್ನೇ" ಅಂದು, "ನಾ ಯಾನಪ್ಪ ಮಾಡ್ಲೀ" ಅಂದು, "ಸಿವ್ನಗ ಸಮಾನರಾದ ನಂ ಬಾವಯ್ನರ ಕಣ್ಮುಂದ ಇರಬಾರದಂಥ ಕೆಲಸ್ವ ನಾ ಯಾನಪ್ಪ ಮಾಡೀವ್ನಿ ದೇವ್ರೇ...?" ಅಂದು, "ಇಂಥಾದ್ದು ಅಂತ ಯಾರಾರು ಒಂದ್ ಚೂಜಿ ಮೊನದಸ್ಟು ತೋರುಸುದ್ರೂ ಸೈತ ಕೆರಬಾವಿ ನೋಡ್ಕತ್ತಿನಿ" ಅಂದು ಅಂದೂ ಆಗ ಅದಕ ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿಯವರ ದನಿಯ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಗೆರವು ಹೆಚ್ಚಿ "ನಮ್ಮ ಬಾಯಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನೀನು ಆಡಿಸಬಾರದಮ್ಮ. ಗಂಡ ಸತ್ತ ಹನ್ನೆರಡನೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಈ ನರಲೋಕದ ರೂಢಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಾಗಿರುವಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಏನಾರು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಮಗೆ ತೋರಿಸಿ ನೀನು ಬರುವಂತವಳಾಗು. ಈಗ ನಡೆಯಾಚೆ" ಎಂದಿತು.

ಮಾತುಗಳು ಬಾಣವಾಗಿ ಬಂದು ಇರಿಯುತ್ತಿರಲಾಗ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನು ನೆಲದ ಮ್ಯಾಲ ಕುಸ್ದುಬಿದ್ದು ಆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಜಾಗದಲ್ಲೆ ಒದ್ದಾಡಿ ಹೊರುಳಾಡ್ತ "ಸಿವಸಿವಾ... ಈ ನನ್ ಕಿವಿಯಾರ ಕೇಳ್ಬೇಕಾಯ್ತಲ್ಲಪ್ಪ ಸಿವಾ ಇದಾ. ಅಯ್ಯೋ ಸಿವಾ... ಎಲ್ಲಾದ್ರೂ ನಾ ಅಂಥವ್ಳಾ ಬಾವಯ್ಯನೋರೇ...? ನನ್ ಕಣ್ಣಾಣು... ನಿಮ್ ಪಾದ್‌ದಾಣು... ನನ್ನೊಳ್ಗ ಸತ್ಯ ಅನ್ನೋದು ಇಲ್ಲದಿದ್ರ ನನ್ ಸತ್ತಿರೋ ಗಂಡ ಬಂದು ಈಗ್ ನನ್ನ ಮುರ್ಕಳ್ಳಿ ಬೇಕಾರ. ಎಲ್‌ಬೇಕಾರ ಬಿಂಕಿಕೆಂಡ್ವ ಅಂಗೈಲಿ ಇಟ್ಗಂಡು ಆಣಬಾಸ ಮಾಡ್ತೀನೀ. ಇಂಥ ದೇವ್ರಂಥ ನಿಮ್ ಬಾಯಿಂದ್ಲೂನು ಕೇಳ್ಬೇಕಾರ ವೋದ ಜಲ್ಮದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಂಥಾ ಘೋರ್‌ಪಾಪ್ವ ಮಾಡಿದ್ನೋ. ಅಯ್ಯೋ ಸಿವ್ನೇ... ನಿನ್ ಹೆಡ್ತಿ ಮುಂಡ್ಯಾಗ, ನೋಡ್ತಾ ನೀನೂ ಸುಮ್ನಿಯ ಇದ್ದೀಯಲ್ಲಪ್ಪಾ... ಬೇಕಾರ ಈಗ್ಲೇ ..." ರಾಗಕ್ಕೆ ತಾಳಲಾರದೆ ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿಯವರು "ಮುಚ್‌ಬಾಯ್" ಅಂದರು.

ತಲ್ವ ಎತ್ತದ ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿಯವರ ಕಣ್ಮುಂದಿದ್ದ ಪುರಾಣಪುಸ್ತಕದೊಳಗ ಈ ಮಾಯಾವಿನಿಯು ಮೂಡುತ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಿಂದಲೂ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಕಾಲವನ್ನು ಹಿಂದೂಮುಂದೂ ಮಾಡ್ತ ಆಡುತ ಗೋಚರಿಸುತಲಿದ್ದಳು. ದೃಷ್ಟಿಸಿ ಸುಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆನ್ನಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಡುಮನೆಯಿಂದ ಅವರ ಹೆಡ್ತಿ ದನಿಯು "ಐ,ಅದ್ಯಾನ ನೀವು, ಅವ್ಳ ನೋಡ್ತಾ ಪುರಾಣ ಮಾಡ್ತೀರದು ಇನ್ನುವಿ ನೀವೂ..." ಅಂದಿತು. ಹೆಡ್ತಿ ಮಾತಿಗೆ ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿಯವರು "ನನಗೆ ಹೇಳಲು ಬರಲು ಮೂರು ಕಾಶಿನ ಹೆಣ್ಣಾದ ನೀನು ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರದವಳು!" ಎಂದರು. ಆ ದನಿ ಆ ಕಡ ನಿಂತಿತು. ಕಿರುಮನೆಯು ಕಿವಿಯಾಗಿತ್ತು.

ಈ ಕಡ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನು, ತನ್ನ ಬಾಯ್ಮುಚ್ಚಿದ್ದರೂ ಹಣೆಯ ಚಚ್ತಾ, ನೆಲವ ತನ್ನೇಡು ಬೋಳುಕೈಲು ತಾರುಸ್ತ ಆ ಸದ್ದುಪದ್ದಿಂದಲೇ ಮಾತು ಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದಳು.

ತಾಳದ ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿಯವರಾಗ "ತಮ್ಮಾ" ಎಂದರು. ಈಗ ದೇಹವಿಡೀ ಕುಣೀಸೂತಲಿದ್ದ ಸಿದ್ದೂರನು "ಅಣ್ಣಾ" ಅಂದನು. ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿಯವರು "ಏನು ಮಾಡುವುದಪ್ಪಾ?" ಎಂದರು. ಸಿದ್ದೂರನು ಕುಂತಲ್ಲೆ ಕುಣೀತಿದ್ದವನು ರೌದ್ರಾವೇಶ ತಾಳಿ ಎದ್ದು "ನೀನು ಪುರಾಣ ಓತ್ತಿರು" ಎಂದವನೆ, ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನಲ್ಲಿಗ ನೆಗ್ದು ಬಂದು, ಆ ಅವಳ ಹೊಟ್ಟೆಕಳ್ಳುವು ಕಲ್ಸಿಕೊಳ್ವಂತೆ ಒಂದ್ಸಲ ಜಾಡ್ಸಿ ವದ್ದನು. ಆಗ ನೆಲಕ ಅಪ್ಪಚ್ಚಿಯಾದ ಅವಳ ಚೆಲ್ಲಿದ್ದ ಮುಂದಲೆ

ಕೂದುಲ ತನ್ನ ಕೈಮುಷ್ಟಿಗ ಸೇರ್ರಿ ಗಂಟಾಕಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟಕ್ಕ ಆ ಅವಳ ಆ ದೇಹದಲ್ಲಿದ್ದ ಆ ಜೀವವು ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನ ಕಳ್ದುಕೊಂಡಿತು. ಕಿತ್ತರೂ ಯಾಡನು ಹೊಟ್ಟಒಳಗಿದ್ದಂತೆ ಅವ್ವಗ ಅಂಟಿತು. ಆಗಲೀಗ ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿಯವರು ತಲ್ವ ಎತ್ತಿ ಕಣ್ಣುಗಳ ಬುಟ್ಟರು.

ಆ ಸಿದ್ದೂರನು ಮುಷ್ಠಿ ಎಳೆದಾಗ, ಆ ಮುಷ್ಠಿಗ ಗಂಟಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನೂ ಅವಳಿಗಂಟಿದ್ದ ಯಾಡನೂ ಒಟ್ಟಿಗೇನೆ ಮಾರುದೂರ ಚಿಗಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವಳ ಗಂಟುಮೂಟೆಗೆ ಒದ್ದರ ಅದು ಹತ್ತಾಳು ದೂರ ನೆಗೆದು ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಸುತ್ತಿದ್ದ ಜನವು ಅದಾವ ಮಾಯದಲ್ಲೋ ಮಾಯವಾಗಿ ಹೋಗಿತ್ತು.

ಆಗ ಬೀದೀಯು ತನ್ನನ್ನು ಕುಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡಿತು. ಆಗ ಗೋಮಾಳವು ಬಂತು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಸಿದ್ದೂರನು ತನ್ನ ಮುಷ್ಠಿಯ ಬಲವಾಗಿ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಒಂದ್ಸಲಕ ಆ ಬಲಬುಟ್ಟು ಕೆಳಕ ಕುಕ್ಕರಿಸಿದನು. ಆಗ ಕೆಳಗ ನೋಡಿದನು. ಆಗ ಅವನ ಕಣ್ಣು ಮತಾರ ಇದ್ದುದೆಲ್ಲವು ಅರಜೀವವಾಗಿ ಚೆಲ್ಲಾಡಿತ್ತು.

ಹಾಗೂ ಹೋಗ್ತಾ ಬತ್ತಾ ಜೀವವಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನ ಮಯ್ಗಂಟಿದ್ದ ಬೆಳ್ಳಿಕರಡಿಗವು ಬೆಳಕು ಹೀರ್ತ ಹೊಳೆಯುತಿರಲು, ಸಿದ್ದೂರನ ಕೈಯು ಅದ ಕಿತ್ಗಂಡು, ಅಲ್ಲಿಂದ ತಿರುಗೂ ನೋಡ್ದೆ ನಡ್ದು, ಸಿದ್ದೂರನು ಬಂದು ಅಣ್ಣನ ಪಾದಕ್ಕಿರಿಸಿದನು.

ಇತ್ತ ಕಿತ್ತೂ ಚಲ್ಲಾಡಿದ್ದ ಆ ಬಟ್ಟಬರಿಯಂತೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಆ ಅರಜೀವಾಡೊ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮ ಯಾಡರನ್ನು ಎಚ್ಚರವು ಎಸ್ಟೋ ಹೊತ್ತು ಕಳ್ದು ತಲ್ಪಿತು. ಆಗ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನ ದೇಹದಲಿ ಬೆವುರ ಜಲವು ಉಕ್ಕುತ್ತಿರಲು ಅವಳ ಸೊಂಟ್ವ ಬಿಗುಹಿಡುದ ಯಾಡನ ಕಯ್ಗಳೂ ಬೆವೂತು ಜಾರುತ್ತಿದ್ದವು. ಯಾಡ ಒಂದ್ಸಲ ಕಣ್ಣ ಅರತಗುದು ಸುತ್ತಲ ಜನ್ವ ನೋಡಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಆಮ್ಯಾಲ ಅರಗಣ್ಣ ತಗದೂ ಬಿಟ್ಟೂ ಮುಚ್ಚೀ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುತಲಿತ್ತು.

ಆಸ್ತಿಯಾದ ಅಳುವ ಅಳಲೂ ತ್ರಾಣವಿಲ್ಲದವಳಾಗಿ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನು, ಕಿತ್ತು ತೂರಾಡುತ್ತಿದ್ದ ತನ್ನವು ಕೂದುಲುಗಳ ತನ್ನೇಡು ಕಯ್ಗಳಿಂದಲೂ ಬಾಚಿಕೊಳ್ತಾ ಅದ ನೋಡ್ತಾ, ಅದ ನೋಡ್ತ ಗಾಳಿಗು ಜಾಗ ಕೊಡದ ಜನಕೂ ತೋರುಸ್ತಾ,

ಬೆಳಗಾಯ್ತು. ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನು ಹೋಗಲು ಬಂದವಳಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಸಿದ್ದೂರನು ಬಿಸುಟ ನೆಲದಲಿ ಅಂಟುಕೂತಳು.

ಅಯ್ಯಾ, ಅಲ್ಲಿ ಯಾಡನು ಆರುವರುಷದವನಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಂತೆಯೇ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲು ಈಗ ಹೊಲಗೇರಿಯಲ್ಲಿ

ರಾತ್ರೀಲಿ ಉಂಡವರಿಗ ಬೆಳಗಿನ ಉಪಹಾರದಂತೂ, ರಾತ್ರೀಲಿ ಹೊಟ್ಟಗ ತಣ್ಣೀರಬಟ್ಟ ಕಟ್ಟಿದ್ದವರ್ಗ ದೊಡ್ಡೋರ ಮನ್ರಯ ಮದುವ ಅನ್ನದಂತು, ರಂಜನೆಯು ಹಸಿವ ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಕಿಟ್ಟಯ್ಯನು, ಮಡುಚಿದ

ಟರ್ಕಿಟವಲು ಹೆಗಲಲಿ ಧರಿಸಿದವನಾಗಿ ಉಟ್ಟಿದ್ದ ಪಂಚ್ವ ಮಂಡಿಯಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿದವನಾಗಿ ಬಾಗಲಾಚೆ ನಿಂತಿದ್ದರೆ, ಒಳಗ ರವಕಗ ಗುಂಡಿಹಾಕ್ತ ಹೆಡ್ತಿಯಾದ ಕೆಂಪಿಯೂ ಅವರೀರ್ವರ ನಡುವ ವಸ್ತುಲೂ ಇತ್ತು. ಅವನು ಕಣ್ಣು ಮೆಡರಿಸುವನು ಆದರೆ ಇವಳು ಕಣ್ಣೆತ್ತೂ ನೋಡದ ಸಲುವಾಗಿ ಅವ ಕಣ್ಣು ಮೆಡರಿಸಿಯೂ ಬಚಾವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಪುಣ್ಯವಂತನಾಗಿದ್ದನು.

ಈ ಕೊಸರಾಡುವ ಇದು ಯಾವುದೊ ಮದುವ ಸಾಸ್ತ್ರ ಸಂಬಂಧದಾಟದಂತಿದ್ದು ಜನರನ್ನು ಹಿಡ್ದು, ಆ ತೊಪ್ಪ ಹೊತ್ತವರು ತೊಪ್ಪ ಹೊತ್ಗಂಡು, ಈ ದನಕರು ಹಿಡ್ದು ನಿಂತವರು ದನಕರು ಹಿಡ್ಕಂಡೂ, ನಿಂತವರು ನಿಂತಲ್ಲಿ ಕುಂತವರು ಕುಂತಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವವರು ನಡೆಯದಂತೆ ಸೆರೆಯಾಗಿದ್ದರು. ಕೊನಗ ನಿಂತಿದ್ದ ಗಂಡನಾದ ಕಿಟ್ಟಯ್ಯನು ಪಂಚ ಕೊಳ ಆಗದಂತೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಅಲ್ಲೆ ಕುಕ್ಕರಗಾಲಲಿ ಕೂತು "ಅಮ್ಮಿ ಬಮ್ಮಿಹೆಣ್ಣಾ" ಎಂಬುದ ಇವ, "ಐ ಬತ್ತೀನಿಕನ ನಡಾ" ಅಂಬುದ ಅವಳು ಹಿಡ್ಕಂಡು ಎಳೆದಾಡತೊಡಗಿದರು.

ತೂರಮ್ಮನು ಅಳದೂ ಸುರುದೂ ತೂರಿ ನೋಡಿ ಕೊನಗ, ತನ್ನ ಕಣ್ಣುಕಿತ್ತು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಗಳು ಕೆಂಪೀಯ ಅಣಿಯಾಗಿ ಅಚ್ಗಟ್ಟಾಗಿದ್ದ ಚೆಲುವನ್ನು ಒಳ್ಳೆ ಯಾಪಾರಸ್ತಗಾರನಿಗೇ ಧಾರ ಎರದಿದ್ದಳು. ಕೆಂಪಿ ಗಂಡನಾದ ಸಂಭಾವಸ್ತಗಾರ ಕಿಟ್ಟಯ್ಯನು ಸಾವ್ಕಾರರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತ ಒಂದು ಸೈಯ್ಕಲ್ಲನ್ನೂ ಅದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪಂಪನ್ನು ಇಟ್ಟುಗೊಂಡೂ, ಒಂದಲ್ಲಾ ಅಂತ ಏಡು ಜೊಗ ಚಡ್ಡೀ ಬನೀನೂ ಜೊತಗ ಪಂಚ ಟವಲ್ಲೂ ಉಳ್ಳವನಾಗಿ ಹಾಗೂ ಕೇಳ್ದವರಗ ಬೀಡ್ಯ ಜೋಬಿಂದ ತಗ್ದು ಕೊಡುವಷ್ಟು ಆಗಿದ್ದನು. ಈ ದಕ್ಷತ್ತಗ ಕಾರಣವು ಅವ್ನು ಊರೂರು ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಹುಣುಸ ಬೇವ್ನಬಿತ್ತಗಳ ಸೇರುಪಾವ್ಲಿ ಥಳ್ಕಾಗಿ ತಕ್ಕಂಡು ಸಾಬರ್ಗ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದುದಾಗಿತ್ತು.
ಇಂತಿಂಥ ಪುಣ್ಣಂತಗಾರನಗ ಆಗೂ ಆಡುವ ಕೆಂಪಿಯಾಟ್ವ ಕಂಡು, ಕೆಂಪೀಯ
ದೊಡ್ಡವ್ವನ ಮಗಳು ಒಬ್ಬಂಟಿ ಈರಿಗ ಕ್ವಾಪ ತಡ್ದರೂ ನುಗ್ಗುತ್ತ ಬರ್ತಾ, ಅದ ಹಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಡ್ಕಂಡು ಈರಿಯು ಮಾತಾಡಿ "ಅದ್ಯಾನತಾಯಿ ನೀ ಆಡದು? ಬಿರ್‌ಬಿರ್ನ ವೋಗದ್ ಬುಟ್ಟು" ಅಂದಳು. ತಿಂಬುವಂತೆ ಕೆಂಪಿಯು "ನಿನ್ಯಾರ ಗ್ರಾಸ್ತಿ ಬಾಯಾಕಂದು ಬಾ ಅಂತ ಕರ್ದವ್ರು? ನಿಂಗ ಸುಮಾನ ಆದ್ರ ಹೋಗು ನೀನೀಯಾ..." ಎಂದು ಜಡಾಯ್ಸಿದಾಗ ಈರೀಗ ಬಾಯ್ಕಟ್ಟಿತು.

ಅತ್ತ ಈರಿಯು ಸುಮ್ಮಾದಳು. ಗಂಡನು ಎಸೆಯಲು ಆ ಗಂಡನ ಫಲವು ಹನ್ನೇಡು ವರುಸದ ಮ್ಯಾಲ ಬೆಳವಣುಗ ನಿಂತು, ದಿನಾ ಸವೆಯೂತ ಸುಂಡೋಗಿದ್ದ ತನ್ನ ಕರುಳಬಳ್ಳಿಯ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟಗ ಕಟ್ಗಂಡು, ಅದ್ಕ ಅಂಬಲಿ ನೀರೆರದು ಚಿಗುರಿಸೊ ಯತ್ನವ ಮಾಡ್ತ, ಆ ಅವಳ ಕರುಳಬಳ್ಳಿಯೋ ಮೂಳ ಮಾತ್ರಕ್ಕ ನರಮನುಷರ ದೊಡ್ಡದಾದ ಕಿವಿಗಳು ದೊಡ್ಡದಾದ ಕಣ್ಣುಗಳ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಇಟ್ಟಂತಿದ್ದು, ಇನ್ನು ಅವಳೋ, ತನ್ನ ಕರುಳ ಬಳ್ಳಿಗ ತನ್ನ ಬಗ್ಗರಿ ಮೂಳ್ವ ತೇದೂತೇದೂ ಕುಡಿಸೂತ, ತನ್ನ ಕೆದುರೀದ ಕೂದುಲುಗ ಎಣ್ಣನೀರು ಕಾಣಿಸದ ಅವಳೋ ಆ ಕೆಂಚ್ಗ ಇರೋ ಆ ಕೂದ್ಲುಗುವ ಅದ್ಲೂಕವ ಅವಳೋ ಒಂದು ಕಡ್ಡೀ ತುದೀಗ ಬಟ್ಟಸುತ್ತಿ ಎಣ್ಣಹಾಕಿ ಹಚ್ಚಿಟ್ಟ ಉರಿಯೋ ಪಂಜಿನಂತಿದ್ದಳು.

ಇತ್ತ, ಹಟ್ಟೀಗ ದೊಡ್ಡಮನುಸಿ ತೂರಮ್ಮಗ ಇನ್ನು ಸುಮ್ಮಗಿರುವುದು ಥರವಲ್ಲ ಅನ್ಸಲು, ಅಳಿಮಯ್ಯಗ "ಅಪ್ಪ ಈಗ ನೀವ್ ದಯಮಾಡ್ಸಿರಿ. ಹೆಂಗೂವ ಕೆಂಪಿ ಬೆಂಮನ್ಸಿ. ಕೂಸೂ ಬಾಣ್ತೀನುವ ಜೊತಲೆ ಕರ್ಕಂದು ವೋಗರೀ... ಈಗ ದೊಡ್‌ಮನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ದಯಮಾಡ್ಸಿ ಮತ್ತ..." ಎಂದು ಬಾಯ್ತುಂಬ ಅಂದು ಹೊಗಸೊಪ್ನ ತುಂಡ ಬಾಯ್ಗ ನೆಗೆಸಿದಳು. ಅಳಿಮಯ್ಯನು ದನೀಯ ಅಳೂಸ್ತ "ನೀವ್ಯಾನ ಹೇಳ್ತೀರಿಕನ. ಅಲ್ಲಿ ನಂಗ ಗಂಜಿ ನೀರ ಕಾಣ್ಸವರು ಯಾರ ಅಳಿ ಮತ್ತ..." ಅಂದನು. ಅದಕ್ಕೆ ತೂರಮ್ಮನ ಮಾತ್ಗಳು ತುಟಿಕಡೆದಿರಲು, ಅದ ಕೆಂಪಿಯು ಮಟ್ಟಹಾಕಿ ಗಂಡನ ದಿಕ್ ತಿರುಗಿ "ಊರೂರ ಬರ್ರಬರ್ರಾ ಅಂತ ಸುಂಟ್ರಗಾಳಿ ಸುತ್ತಂಗ ಕಾಲಲ್ಲಿ ಚಕ್ರ ಕಟ್ಗಂಡು ತಿರ್ಗತಿಯಲ್ಲಾ... ಅಲ್ಲೊ ಉಂಡ್ಕಂದಿರು..." ಅಂದೂ ಸಾಲದೆ ಅವ್ವನ ದಿಕ್ಕೂ ತಿರುಗಿ-"ಅವ್ವೆ, ಇವ ಎಂಥಾ ಕೇಪ್‌ಮಾರಿ ಅಂತ ಗೊತ್ತವ್ವ. ಅಸ್ಟು ಊರೂರು ತಿರ್ಗತನಲ್ಲ... ಅಸ್ಟು ಓಟ್ಲ ರುಚ್ಯ ಕಂಡಿದ್ದಾನಲ್ಲ! ಆ್ಞ! ಒಂಜಿನಾರು ನಂಗ ತಕ್ಕ ಬಂದು 'ಅಮ್ಮೀ ತಕ್ಕ... ಮಸಾಲದೋಸ ತಂದಿನಿಕನ ತಿಂದ್ಕ...' ಅಂದಿಲ್ಲ. ಹೆಡ್ತೆಂತ ಹೆಡ್ತಿ..." ಎಂದೂ ಸಾಲದೆ, ಅವನ, ಗಂಡನ ಮೊಕ್ಕ

ಕಯ್ಯೆಟ್ಟಿ "ಥೂ ನಿನ್ ಯಾಸ್ಗ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕ" ಅಂದಳು. ಮಗಳಿಗ ತೂರಮ್ಮ ಗದುರಿಸಿಕೊಳ್ತ, ಹೊರಗ ಜನ ಗೊಳ್ಳೋ ಅಂತು.

ತೂರಮ್ಮನು, ಹುಟ್ಟೋ ಮೊಮ್ಮೂಗಸಗ ತನ್ನ ಪರಾಣಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಲು ಜೀವ ಹಿಡ್ಡುಕೊಂಡಿದ್ದಳಷ್ಟೆ. ಮಗಳು ಕೆಂಪೀಗ ಹುಟ್ಟೋ ಕುಡಿಗಳು ಮೂರು ತಿಂಗಾದ ಮ್ಯಾಲ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ, ಹೀಗಿರಲು ಒಂಜಿನ, ಕೆಂಪೀಯು ಅಪ್ಪನ ಮನಲಿ ಇರುವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗ್ತ ಆಗ ರಾತ್ರನಗ ಪೋಣೀಲಿ ಗಾಳಿ ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿದಂತಾಗುವುದು ಆಮೇಕಾಮೇಕ ಅದು ಹಟ್ಟಿ ಒಳಗೂ ಸದ್ದು ಸುಳುವಾಗುವುದೇ ಮುಂತಾದ್ದು ಮುಪ್ಪಾದರೂ ಕಣ್ಣುಕಿವಿ ಹಲ್ಲು ಗಟ್ಟಿಗಿದ್ದ ತೂರಮ್ಮನು ಒಂಜಿನ, ಆ ಕಡ ಭಾಗದಲ್ಲಿರೋ ವಾರಗಿತ್ತಿ ಮಗಳಾದ ಈರಿಯು ತನ್ನ ಹೈದನನ್ನು ದೇವರ ಸನ್ನಿಧಿಗ ಕರ್ಕಂಡು ಹೋಗಿರೊ ಆ ಸರಿಯಾದ ಟೇಮು ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು ತೂರಮ್ಮನು, ಎಡಗೈಲಿ ಮಗಳ ಮುಂದಲ್ವ ಹಿಡ್ಕಂಡೂ ಬಲಗೈಲಿ ಈಚಲ ಇಡಗಲು ಹಿಡ್ಕಂಡು, ಬಗ್ಗಿದ ಬೆನ್ನ ಇನ್ನೂ ಬಗ್ಗಿಸಿ, ಕಪುŒ ಹಚ್ಚಿದ್ದ ಕಪುŒಹಲ್ಲೂನ ನೊರಗುಟ್ಸಿ "ಯಾನಮ್ಮಿ? ಯಾನ ಇದು ನಿನ್ ಮಾಯಾ ಮಂಗಾಟ? ಚಾಲು ಚಲಾಕು?" ಅಂತ ಗುದ್ದಿದಳು.

ಮಗಳು ಮೊಕ್ವ ಸೆರುಗಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಕಂಡು ಅಲುಬಿದಳು. ಆ ಬಿಗಿ ಬಿಡದ ತೂರಮ್ಮನು ಎಡಮುಷ್ಠೀಲಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದ ಮಗಳ ಮುಂದಲ್ವ ಜಿಗಿಸಿ ಮೇಲೆತ್ತಿ "ಯಾರ್ ಮುಂದ್ಯ ಆಡ್ತಾ ಇರೋದು ನೀನೂ? ಅದೇನ್ ನಿನ್ ಹೊಟ್ಟ ಒಳ್ಗ ಮಡಿಕ್ಕಂಡಿದ್ದೀಯೋ ಅದ ಕಕ್ಕು ಅದಾ" ಅಂದಳು.

...ಹೀಗೆ ಮಗಳು ಮೊಕ್ವ ಮುಚ್ಕಂಡು ಸೊರಗುಟ್ತಾ, ಅವ್ವ ಹಿಡುತ ಬುಡದಿರಲು ಹೀಗೆ...

ಇದು ಹೀಗಾಗ್ತ ಕೊನಗ ಕೆಂಪಿಯು ಸೋತು ಸುಣ್ಣವಾಗಿ ಸೊರಗುಡ್ತ-"ಅದ ಯಾನ ಅಂತ ನಾ ಹೇಳ್ಳವ್ವ? ಅದ ನಾ ಯಾಗ ಅಂತ ಹೇಳ್ಳಿ? ನಾ ತಂದಂಥ ಫಲ್ವ ನಾ ಯಾಗ್ ಹೇಳ್ಳಿ ಹೇಳು. ನಾ ಸತ್ತಾಗ ಸೊರ್ಗಕ್ಕ ಸೇರ್ಕಳ್ಳಿ ನಂ ಅವ್ವ ಅಂತ ಹಿಂಡಕೂಳಾಕಾಕ ಒಂದು ಗಂಡ್ಹೂಸು ಆಗೋದು ಬ್ಯಾಡ ಬೇಕಾರ ನಂಗ. ಬೆನ್ನುಜ್ಜಿಕೊಡಾಕ ಅಂತ ಒಂದು ಹೆಣ್ಣೂಸು ಅಂತಾರೂ ಆಗದು ಬ್ಯಾಡವವ್ವ ನಂಗಾ....?" ಅಂದಳು. ಈ ಬಾಣವು ಬಂದು ತೂರಮ್ಮನ ಎಡಗೈಗ ನಾಟಲು ಮಗಳ ಮುಂದಲ ಜುಟ್ಟುಬುಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಲಗಯ್ಗ ನಾಟಲು ಹಿಡ್ದ ಹಿಡುಗಲ ಬುಟ್ಟು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಜೀವಕ್ಕ ನಾಟಲು ತೂರಮ್ಮ ಕುಸ್ದಳು.

ಅತ್ತ ಮೊಕ್ವ ಎತ್ತದ ಮಗಳು ಸೊರಗುಟ್ಟುತ್ತಿರಲು, ಇತ್ತ ಚೆಲ್ಲೆಸೆದಂತೆ ಕೂತ ತೂರಮ್ಮನು ತನ್ನ ದೇಹಕ್ಕ ಸೂಲು ಕೂಡ್ಸಿ, ನಡುಗೊ ಪರಾಣ್ಕ ಮಾತಿಟ್ಟು "ಅದ್ಯಾನ
ಇರಾದು ವಸಿ ಬುಡ್ಸಿ ಹೇಳವ್ವ ತಾಯಿ" ಅಂದಳು. ಸೊರಗುಟ್ಟುವುದಕ್ಕ ಕೆಂಪೀಯು ಮಾತು ಸೇರ್ಸಿ "ನೀನು ಹೇಳೂ ಅಂತಂದ್ರ ಅದ ನಾ ಹೆಂಗೇಳಲವ್ವಾ? ಅದ ಯಾವ
ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳ್ಲಿ? ಕೋಳಿ ಕೆದ್ಕಂಗಾ ಕೆದ್ಕವನ್ಗ ನನ್ ಕಟ್‌ಬುಟ್ಟೂ... ಮಕ್ಕಳ ಫಲ್ದ ಊರ್ಜಿತ್ವಾ ನಾ ಹೆಂಗ್ ಕಾಣ್ಲಿ? ನಾ ಹೇಗ್ ಕಾಣ್ಲಿ?" ಅಂತ ಸೊರಗುಟ್ಟತೊಡಗಿದಳು.

ಆಹಾ! ಎಂಥ ಘೋರ ಅನ್ನಾಯವು ತಾನು ಹೆತ್ತಂಥ ಕುಡಿಗ ತನ್ನ ಕಯ್ಯಾರ ಆಯ್ತಲ್ಲಾ
ಅಂತ ಆಗಲೀಗ ತೂರಮ್ಮನ ಕೇಳಿಸೋ ಕಿವಿಯು ಕೇಳಿಸದಂತಾಯ್ತು. ಕಾಣಿಸೊ ಕಣ್ಣು
ಕಾಣಿಸದಂತಾಯ್ತು.

ಹೀಗಾಗೂ ಆಮೇಲೂ ಕೆಂಪಿಗ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳ ಫಲವು ಮೂರು ತಿಂಗಾದ ಮ್ಯಾಲ ಊರ್ಜಿತ ಆಗದಿರಲು, ಚಿಂತ್ಯ ಪಕ್ಕದಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡವಳಾಗಿ ತೂರಮ್ಮನು,-
ಎಲಾ...ಯಾವ ದ್ಯಾವ್ರ ಕೇಳಕ ಅಂತ ವೋದ್ರುನುವ, ಆ ದ್ಯಾವ್ರು ನಾ ವೋದೇಟ್ಗಿಯ ಕುರುತುಗಳ್ಳದಕೂ ಮೊದ್ಲು ಕರ್ದು, ಸಿನೇತಗಾರಳ ಕಂಡಂತೆ ಮಾತಾಡುಸ್ತ... "ವೊವೊ

ಬಾ, ಬಾ, ಮಗಳೇ ಬಾ ತೂರಮ್ಮ ನನ ಕಂದಾ. ಈ ಸಲ ಮಾತ್ರ ನೀನು ಸಟಗೂವೂ ಚಿಂತ ಮಾಡಬ್ಯಾಡ. ಹುಟ್ಟೋ ವೆಂಮ್ಮೂಗಸಗ ಗಟ್ಟಿ ಆಯಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟಿವಿನಿ. ಹುಟ್ಟಿದರ ಮೇಟಿಯು ಇಂತಿಂಥ ಹೆಸರೀಡೂ ಹುಟ್ಟಿದರ ವಾಲೆಯು ಇಂತಿಂಥ ಹೆಸರೀಡು...." ಎಂದು ತಲಸವುರೀ ಕಾಣ್ಕ ತಕ್ಕಂಡು ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಂಥ ಮಾರಮ್ಮದೀರ ನುಡಿಯು ಹುಸಿಯಾಗೊ ಮಾಯದ ಪತ್ತೆಗಾಗಿ ಆ ಚಿಂತ್ಯವು ಸೆಣಸಾಡ್ತ,

...ವೋ ವೊ ಆ ಥರ್ವಾಗಿಲ್ಲಾ ಅದೂ ಈ ಥರ್ವಾಗಿ ಅದ ಅದು. ಈ ತೂರಮ್ಮ ಅವ್ಳಲ್ಲಾ ಅವ್ಳು ಮದ್ದುಮಾಟ ಬಲ್ಲೋಳು. ಕಟ್ಟುಪಾಡು ಮಾಡ್ತಾಳ. ಹಟ್ಟಿ ಆಚ್ಗ ನಿಲ್ಲುಸ್ತಾಳ. ಸಿಕ್ಕಾಕಂಡ್ರ ಹಿಂದ್ಲಪಾದ್ವ ಮುಂದ್ಕ ಬರುಸ್ತಾಳ... ಈ ಥರ್ವಾಗಿ ಆವುದೊ ಪಿಲಾನುಗಾರ ಗಾಳೋಗರಾವೋ ದೇವಮಾನವರ ಒಳಾಕಿಕೊಂಡು ನನ್ ಕಂದನ್ಗ ಹುಟ್ಟೋ ಕೂಸ ಮುರೀತಾ ಇರೋ ಅದು ಈ ಸಲ ಯಾನಾರೂ ಬಂದುದೇ ಉಂಟಾದ್ರೇ ಈ ನನ್ ಹಳ ಚಡಾವು ತಕ್ಕಂಡೂ ಅದರಲ್ಲೆ ಅದ್ನೀಗ ಇಸ್ದೂ ಪಾಲು ಮಾಡಿ ತಿಂತೀನೀ...ತಿಂತೀನೀ" ಅಂತ ಉಂಡು ಉಸುರಾಡಿದಳು.

ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರ ಜನ ನಿಂತದ. ಕುಂತಿರ ಜನ ಕುಂತದ. ಪಂಚ ಕೊಳ ಆಗದಂತೆ ಕುಕ್ಕರಗಾಲಲ್ಲಿ ಕೂತಿರೋ ಕಿಟ್ಟಯ್ಯ ಕೂತನ.

ಕೂತಿರೋ ಕಿಟ್ಟಯ್ಯ ಎದ್ದು ಕಯ್ಲಿದ್ದ ಕಡ್ಡಿ ಮುರ್ದು "ಆಗರ ನೀ ಬರಲ್ಲ ಅನ್ನಮ್ಮೀ" ಅಂದನು. ಕೆಂಪಿಯು, ಇದ್ಯಾನ ಯಾವೂರ ದಾಸಯ್ಯ ಅನ್ನಲಿಲ್ಲ. ಹೆಗಲಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದ ಟವಲ್ಲನ್ನು ಸರಿಮಾಡ್ಕಂಡೂ ಗಂಟ್ಲನೂ ಸರಿಮಾಡ್ಕಂಡೂ ಹೆಡ್ತಿಗ "ಇದಿಯ ಕೊನ ಸಲ ನೋಡ್ಕ" ಅಂದು ಆಮ್ಯಾಲ ಅತ್ಯ ಮ್ಮಗ "ಇದ್ಯಾಕ ಇವ ಹಿಂಗಂತನ ಅಂದ್ಕಬ್ಯಾಡಿ ಅತ್ತಮ್ಮೋರೇ... ನಿಮ್ ಮಗಳ ಇನ್ನು ನೀವೇ ಮಡಿಕಳಿ" ಅಂದು, ಒಂದೀಟು ದೂರ ನಡುದು, ನಿಂತು, ಟರ್ಕಿಟವಲ ಇನ್ನೂ ಒಂದ್ಸಲ ಮಡ್ಚಿ ಸರಿಮಾಡ್ಕಂಡು, ತಿರುಗಿ ಒಂದ್ಸಲ ನೋಡಿಯೂ ಕ್ಯಾಬಿನಯ್ ಆದಂಥವನಾಗಿ ಆಮೇಲ ಎತ್ತಿಕಟ್ಟಿದ ಪಂಚ್ವ ಕೆಳಕ ಬುಟ್ಟಗಂಡು ಆ ಪಂಚ್ಯ ಬರಬರ ಸದ್ದು ಮಾಡುಸ್ತ ನಡ್ದನು.

ಒಳಗ, ಅಂಬಲಿ ನೀರ ತನ್ನ ಹ್ಯೆದಗ ನೋಣಸುತ್ತಿದ್ದ ಈರೀಗ ಇದು ದಿಗುಲಾಗಿ, ಕಾಯಕ್ವ ಕ್ಯೆಬುಟ್ಟು "ಅಪೊŒೀ ಇದ್ಯಾನಪ್ಪ ನೀವ್ ಮಾಡ್ತಾ ಇರದು? ಅದ್ಯಾನ ನೀವೂ..." ಅಂತಂತ ಅವಳೂ ನಡುದೂ ಜನಗಳು ಕಡುದೂ ಬೇಲ್ಗಳು ಸಿಕ್ಕಲಾಗಿ ಆಗ,

"ನೀವು ಬನ್ಯಪ್ಪ..."

"ಅಲ್ಲಿ ನಂಗ ಯಾರವ್ರ ಅಂತ ಬರ್ಲಿ ಹೇಳೀ..."

"ಇದೊಳ್ಳೆ ಸ್ಯೆ ಅನ್ನೋ ಮಾತಾಯ್ತಲ್ಲ ನೀವೂ ಆಡೋದು..."

"ಆಗಾರ ಇನ್ಯಾವುದ ಹೇಳಿ ಮತ್ತ ಸ್ಯೆ ಅನ್ನ ಮಾತೂ...?"

"ಜನ ಯಾರ್ನಳಿ ಆಡ್ಕಳದು ಅಗಾರ..."

"ನನ್ಯಾಕ ಆಡ್ಕಂದದು ಹೇಳೀ..."

"ಅವ್ಯೆ! ಅವ್ಳು ಎಸ್ಟೇ ಆದ್ರೂ ಹೆಣ್ಣೆಂಗ್ಸು ಅನ್ನುಸ್ಕಳ್ತಳ...ನೀವು ದೊಡ್ಮನಸರೂವೀ ಹಂಗಿಯ ಆಡ್ದರ, ಮಾತು ನಿಂತ್ಕಳದು ಯಾರ್ಗ ಹೇಳಿ..."

ಆಗಲೀಗ ಸೋತ ಕಿಟ್ಟಯ್ಯ ಈರಿ ಹಿಂದ ಟವಲ ಸರಿಪಡಿಸ್ತ ಈಗ.

ಬರುತ್ತಿರಲು, ಕಿಟ್ಟಯ್ಯ ಈರಿಗ "ಇದ್ಯಾನ ಇಸ್ಟೊಂದು ಮುಪುŒ ಹಿಡ್ಕಂಡಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ" ಅಂದನು. ಈರಿ "ಅಯ್ಯೋ ಈಗ್ಲಿಯ ಎಸ್ಟೋ ವಾಸಿಕ ದಮ್ಮಯ್ಯ. ನೋಡಂಗಾರು ಅವ್ನೀ" ಅಂದು ಇನ್ನೂ ವಸಿ ದೂರವು ಹೋಗಲು "ಅಪ್ಪೈ ನಿಂ ಪಾದ, ನೀವು ಇನ್ನೊಂದ್ಸಲಕ ಬಂದಾಗ ಜೀತ ಮಾಡಾದ್ರೂ ತೀರುಸ್ತೀನಿ. ನನ್ ಕೂಸ್ಗ ಯಾನ್ನೋ ಒಂದು, ಮಾಡ್ಸಬೇಕಾಗದ. ಇಲ್ಲ ಅನ್ದಿಯ ಒಂದತ್ ರೂಪಾಯ್ ಕೊಡಿ ಮತ್ತ..." ಅಂದು ಹೀಗೀಗ ಹೀಗೀಗ ಅಂದಳು. ಅದ್ಕ ಅವ-"ಇದೆಲ್ಲೊ ಇಸ್ಟಿಲ್ ಲೋಟ್ದಲ್ಲಿ ಕುಡ್ದು ಚಯ ಹಿಡ್ಕಂಡ ಥರ್‍ವೆ ಕಾಣ್ತ ಅದ. ಮೊದ್ಲಿಯ ಹೇಳಾಕ ಯಾನಾಗಿತ್ತು ನಿಮ್ಗ? ಬರಾಗ ಔಸ್ತಿನಾರ ತರನು..." ಅಂದನು. ಈರಿ "ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಅದು ಔಸ್ತಿದಲ್ಲಕ ಸೋಮಿ" ಎಂದು ತನ್ನ ದನಿಗ ಪರಾಣ ಬೆರ್‍ಸಿ ಇನ್ನೊಂದ್ಸಲ "ಅಪೊŒೀ ಹತ್ ರೂಪಾಯ್ನಾರು..." ಅಂದಳು. ಅವ ಜೋಬ ತಡುಕಿದಂತೆ ಮಾಡಿ ತಗ್ದು ಒಂದು ರೂಪಾಯ್ ನೋಟು ಚಾಚಲು, ಈರಿಯು ಯಾರೂ ನೋಡ್ತ ಇಲ್ಲದ್ದ ದುಡಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ತವಕನ ಈಸ್ಕಂಡು ಸ್ಯಾಲನರಿಗ ಸೇರ್‍ಸಿ "ಅಪ್ಪೈ... ಇನ್ನೊಂದೇಡು ರೂಪಾಯ್ನಾರೂವ..." ಅಂದಳು.

ಆ ಜರುಗಿದ ಬೆಳಗಲ ಸಮರದ ಸದ್ದುವು ನಾಕ ದಿಕ್ಕನ್ನೂ ಭೇದಿಸಿ ಮೊಳಗುತಲಿ ಬಂದು ಕಿವಿಗಿರಿಯುತ್ತಿದ್ದುದು ಅಂತೂ ನಿಂತು ಈಗ ಗಾಳಿಯಾಡುತ್ತಿರಲು, ಚನ್ನನು ಹೊರಬಂದವನಾಗಿ ಜಗಲಿಮ್ಯಾಲ ಕೂತು, ಎಡಗಯ್ಯಲಿ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡ್ದೂ ಬಲಗೈಲಿ ಕತ್ತರಿ ಹಿಡ್ದು ಮೀಸ ಕತ್ತರಿಸಲಾರಂಬಿಸಿದನು. ಇಂಗ್ಲಿಷೊಡನೆ ಗುದ್ದಾಡಿ ಬೀಯೆ ಎಂಬ ಏಡಕ್ಷರ ಆಗದೆ ಎತ್ತೂ ಇಲ್ಲದೆ ಚನ್ನನಿದ್ದನು. ಹೊಟ್ಟಗ ಯಾನಾರೂ ಕಮ್ಮಿ ಬಿದ್ದು ನಡುಗೆಗ ಗತ್ತು ಬಾರದಿದ್ದರೆ, ನಡೆಯುವುದ ಬುಟ್ಟು ಕೂರುತ್ತಿದ್ದ ಚನ್ನನು, ತಮ್ಮದೀರ ಜೀತದ ತಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಚನ್ನರಸ ಎಂದು ಹೆಸುರ ಬದಲಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಚನ್ನಂಗೆ ಈಗ ತನ್ನ ಮೊಖಕ್ಕೊಪುŒವ ಹಾಲಿ ಮೀಸ ಯಾವುದೆಂದು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕಸ್ಟ ಎದುರಾಗಿತ್ತು. ಅದರಕ್ಕನಾಕ್ಯಾಯ ಮೇಲ್ಜಾತಿಗೆ ಕಣ್ಣುರಿ ಮಾಡಲು ಗಿರ್ಜಾಮೀಸ ಬುಡುವುದು ಅವನ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಆದರೆ ಚಿಗುರುಗೂದಲಾಗಿತ್ತು.

ಇವಗ ಸಮಸ್ಯ ಹೀಗಿರುವಾಗ, ಕೇರಿಗ ಕಾಲಿಡುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಕಿಟ್ಟಯ್ಯ ಈರಿಯು ಕಂಡುಬಂದು, ಚನ್ನನ ಮೀಸ ಕತ್ತರಿಸುವುದು ನಿಂತು, ಬದಲಾಗಿ ಅವನ ಮಯ್ಯ ಉರಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು-"ಅದ್ಯಾವ ಸೀಮಜನ್ಗಳ ನೀವೂ, ಅದ್ಯಾಕಾರೂ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೀರೀ ನೀವೂ. ನಿಮ್ ಜಗಳ್ವ ನಿಮ್ ಹಟ್ಟಿ ಒಳ್ಗ ಮಾಡ್ಕಳಕ ಅದ್ಯಾನ ರೋಗ ಆಗಿರದು ನಿಮ್ಗಾ. ಮ್ಯಾಗಲ ಕೇರಿಯವ್ರೂ ನೋಡ್ತ 'ಇಲ್ನೋಡು ಈ ಹೊಲಬಡ್ಡೆತ್ತವ್‌ಗಳ ಬಾಳಾಟ್ವ' ಅನ್ನಂಗ ಆಡಗ್ಗತಿ ಮಾಡೀಮಾಡಿ ಊರ್‍ಲುವ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ಇರಗೊಡ್ಸಲ್ವಲ್ಲ ನಂಗಾ... ಥೂ ಬಡ್ಡೆತ್ತವ..." ಎಂದು ಉಗ್ದು ಅಂದನು. ತುಟಿಪಿಟಕ್ಕನ್ನದ ಅವರು ದಾಟಿದರು.

ಚನ್ನನ ಅಪ್ಪ ಬಿಳಿದುಪ್ಪಟಿ ಹೊದ್ದುಕೊಂಡು, ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಊರ್‍ಗೋಲು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಇತ್ತಗ ಬೀದೀಗೂ ಸೇರ್‍ದಂಗ ಅತ್ತಗ ಹಟ್ಟಿಗೂ ಸೇರ್‍ದಂಗ ಇರೋ ತಾವುನಲ್ಲಿ ಕೂತವನು ದುಪ್ಪಟಿ ಒಳಗಿಂದ ಕಯ್ಯ ತಗುದು "ಓವೋ... ನಮ್ ತೂರಮ್ಮನ ಅಳಿಮಯ್ಯರಲ್ವ! ನಮ್ಗೂ ನಿಮ್ಗೂವ ಹತ್ರದ ಸಂಬಂಜಕನ, ಒಂದ್ ಬೀಡಿ ಎಸ್ದುಬುಟ್ಟು ಹೋಗ್ರಪೊŒೀ..." ಎಂದು ಕಯ್ಯ ನೀಡಿದನು.

ಈ ವ್ಯಾಳದಲ್ಲಿ ಮುಂಬರೋ ಕಿಚ್ಚು ಹಾಯಿಸೊ ಹಬ್ಬದ ಸಡಗರವು ಮ್ಯಾಗಲ ಕೇರೀಲಿ ನಡದಾಡಿ

ಊರುಗ ದೊಡ್ಡೋರ ಹಟ್ಟೀಲಿ ಕುಣ್ದು ಕುಪ್ಪಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ ,

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಸಿದ್ದೂರನು ಅರಜೀವ ಮಾಡಿ ಎಸ್ದು ಹೋಗಿದ್ದ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮ ಯಾಡರ ದೇಹಕ ಸಂಜ ಆಗುತಾಗುತ ಸೂಲು ಎಂಬುದು ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುತ
ಗಕ್ಕಿಟ್ಟವಳಾಗಿ ಕೂತಿದ್ದ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನ ಕಣ್ಣುಗಳ ನೀರ್ನ ಕೋಡಿಯು ಹರ್ದ್ದೂ ಕೆರೆಯ ಸೇರುತ್ತಿರಲು
ತಾಯ ಹೊಟ್ಟಗ ತಲಹಾಕಿ ಯಾಡನು ಕಣ್ಣುರೆಪ್ಪ ಮುಚ್ಚೋದು ತಗಿಯೋದು
ಸುತ್ತಾ ಕಣ್ಣಾಡಿಸೋದು ಮಾಡುತ್ತಿರಲು
ಅವನ ಒಳಗಲ ದ್ರವವೆಲ್ಲ ಹಿಂಗಿದುದಾಗಿ ಅವನ ಬತ್ತಿದ್ದ ನೇತ್ರಗಳಿಂದ ನೀರು ಅಂಬುದು ತಾನೇ ಬರಲು ಎಲ್ಲಿತ್ತು ಎಂಬುವಂತಿರಲು.

ಯಾಡನ ತಲ್ವ ಭೂಮಿ ಮ್ಯಾಲ ಇಟ್ಟವಳಾಗಿ
ಎದ್ದು ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮ ನಡೆದವಳಾಗಿ ಬಂದಳು
ಆ ಕಣ್ಣೀರು ತುಂಬಿದ್ದ ಕೆರೆಯ ಕರೆಗ ಸರಣು
ಆ ಕೆರೆಗ ಮೂರು ಸಲ ಮಾಡಿದಳು. ಕಣ್ಣುಗ
ಆ ಕೆರೆಯ ನೀರ ಮೂರು ಸಲ ಒತ್ತಿಕೊಂಡಳು. ಪ್ರಾತಿಸುತ
ಆ ಮೂರು ಬೊಗಸ ನೀರ ಕುಡ್ದಾಳು. ಆ
ಸೆರಗೀನ ತುದಿಯಾ ನೀರಗದ್ದಿದಳೂ
ಆ ನೀರೂ ಕುಡುದಾ ಸೆರುಗಾ ತುದಿಯಾ ತನ್ನೇಡೂ ಕೈಲೂ ಹಿಡುದೂ ತಂದೂ
ಆ ಯಾಡನಾ ಬಾಯಾ ಆ ಹಕ್ಕಿಯಾ ಬಾಯಾ ಬಿಡಿಸೂತ ಕುಂತೂ
ಆ ನೀರು ಕುಡುದಾ ತುದೀ ಸೆರುಗಾ ನೀರ ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕಿಸುತ್ತಿರಲೂ
ಆ ಆಗ ಆ ಯಾಡನಾ ದೇಹದಲ್ಲೂ ದ್ರವವಾಡೀ ಬಂತೂ
ಆ ಆಗ ಆ ಯಾಡನಾ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲೂ ನೀರಾಡೀ ಬಂತು

ಅಲ್ಲುಗ ಭೂಮತಾಯ ತನ್ನೇಡು ರೆಕ್ಕೆಗಳ
ತೆಂಗಿನ ಗರಿಯ ರೂಪದಲಿ ಬರುವಂತಾಗಲೂ

ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮ ಯಾಡರು ಕೂತ ಜಾಗವೂ
ಅಲ್ಲುಗ ನೆರುಳಾಯ್ತು.

ಉಂಟಾದಂಥ ನೆರುಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮ ಯಾಡರು ರಾತ್ರನಗ ಮಲುಗ್ತಾ , ಬೆಳಕರೀತ್ಲೆ ಅದ್ನಿಯ ಹೋಟ್ಲಗ ತಿರುಗ್ಸಂಡೂ ನಿಚ್ಚಾಲೂ ಟೀ ಕಡುಬು, ಆಯ್ತೋರನಾಗ ದೋಸುವಿ, ಜೊತಗ ಬೀಡಿಬಿಂಕಿಪೊಟ್ಟಣ ಇಟ್ಗಂಡು ಯಾಪ್ನ ಮಾಡ್ತ , ಯಾಡನು
ದಿನದಿನ್ಕ ಬೆಳೀತಾ ಯಾಡನು ಇಂದ್ಗ ಚಿಕ್ಕವನು ನಾಳ್ಗ ದೊಡ್ಡವನಾದನು. ದೊಡ್ಡವನಾದ
ಯಾಡನು, ಎಡ ಮೂಗಿನ ವೊಳ್ಳಲಿ ಬರೋ ಗೊಣ್ಣನ ಬಲ ಮುಂಗೈಲಿ
ವರಸ್ಕಳ್ತಾ, ಬಲಮೂಗಿನ ವೊಳ್ಳಲಿ ಬರೋ ಗೊಣ್ಣನ ಎಡ ಮುಂಗೈಲಿ ವರಸ್ಕಳ್ತ,
ಗೊಣ್ಣವಾಚ ಕೈಗ ಕಟ್ಟಿ ಗಳಾಸ ತೊಳೆಯೋನು. ಯಾವುದಾರು ದಿಕ್ ತಪ್ಪಿದ ಇರುವೆ
ಏನಾರ ಸಕ್ಕರ ಅರಳ ಕದ್ದು ಹೋಯ್ತಾ ಬತ್ತ ಸಿಕ್ಕಬಿದ್ದರ "ಬುಡು ಬಡ್ಡೆತ್ತದ, ಈ
ಗೊಟ್ಟಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಕ್ರ ಅರಳಗ ಮೂರ್ಕಾಸು ಆಯ್ತದಕನ." ಅಂತ
ಬುಡಸ್ಕಳನು ಅತ್ತಗ. ಇತ್ತಾಗ ಒಂದಿನ ಆ ಹೋಟ್ಲತವು ಬಸ್ಸು ಅರಗಳಗ ಸುದಾರ್ಸಕಂದು,
ಟೀ ಕುಡ್ದು ಹೊರಡುವಂತಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಇತ್ತಾಗ ಯಾಡನು ತೊಳದೂ ತೊಳ್ದು
ಬುಡುತ್ತಿದ್ದ ಗಲೀಜ್ನ ನೀರೂ ಕೆರ ಸೇರಗಂಟಾನೂ ಆಗಿ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಬಸ್ಸು ಅಂಬೋದು ಬಂದು ಊರಲಿ ತಂಗುದಾಣ ಆದಾಗ.

ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನ ಹೋಟ್ಲು ಬರಕಾಯಸ್ತು. ಆಗ್ಯೆ ಹುಲಿಮ್ಯಾಲ ಕೂತ
ಮಲೈಮಾದೇಶ್ವರನ ಫೋಟ, ಕುದುರಮ್ಯಾಲ ಕೂತ ಬಸುವಣ್ಣನ ಫೋಟ ನೆರುಕಗ ನೇತಾಡೀ, ದಿನಾ ಅವಕ ಹೂ ಹಣ್ಣು ಊದುಬತ್ತಿ ಬೀಳವು. ರಾತ್ರನಗ ಆನ್ನ ವಗ್ರಾಣಿ ಸಾರೂ ತಯಾರಾಗ್ತ ಆ ವಗ್ರಾಣಿ ಸಾರ್ಗ ಬೆದುಕೀರು ಬೆಂಮನ್ಸಿರಾಗಿ ಬಾವ್ಕ ಪಡುತಾ.

ಇರಲು, ಯಾಡಗ ಕೆಲ್ಸ ಹೆಚ್ಕಂಡು, ಹಗಲು ಲೋಟ ತೊಳೀತಾ ರಾತ್ರನಗ ತೂಕಡುಸ್ತ ನಾಳ ಕಡುಬಿಗ ಸಂಪ್ಲ ಆಡ್ಸ ಕೆಲ್ಸವಾಯ್ತು. ಅವರವ್ವ ನೀರ್ಗ ಅಂತ ಹೋದಾಗ, ಟೀಗ ಆಂತ ಬರೋ ಪೋಲಿ ಬಡ್ಡೆತ್ತವು "ಅಡ್ಯೆ ಯಾಡ, ನಿಮ್ಮವ್ವ ಕೊಟ್ಟಯುಡಾ" ಅನ್ನವು . ಇವ
ಕೂಸ್ನಲಿ ಕಣ್ಣು ರೆಪ್ಯ ಮಾಡ್ತಿದ್ದ ಆ ಥರ್ವಾಗಿ ಮಾಡ್ತ "ತಿರುಗಾ ವಾಪ್ಸು
ಕೊಡುದಾದ ಕೊಡ್ತೀನೀ...ಬೇಕಾರ" ಅನ್ನನು. ಅದ್ಕ ಅವು ನಗವು. ಆ ದೂರ್ದಲಿ
ನೀರು ಸೇದೋ ಆ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನು ಯಾಡನ ಹುಟ್ಟುಹೆಸುರ ಹಿಡ್ದು
"ಕೂಸೂ ರಾಜಸೇಕರ ಮೂರ್ತೂ... ತೊಲಮ್ಯಾಲ ವಚ್ಚಾನ ಹೊಸ ಟೀ ಸೊಪುŒ
ಮಡುಗಿವ್ನಿ. ಅದ್ರಲ್ಲಿ ಕಾಯ್ಸಕೊಡು ನನಕಂದಾ..." ಅಂತ ವಕ್ಕಳಿಂದ್ಲೆ ದನಿ ಕಡಿಸ್ತ,
ನಾಕ ಕೇರ್ಗ್ಲೂ ಕೇಳಿಸ್ತ ಕೂಗ್ತ ಇದ್ದರ ಇಲ್ಲಿ ಪೋಲಿ ಬಡ್ಡೆತ್ತವು "ಅಡ್ಯೆ ಯಾಡ,
ನಿಮ್ಮವ್ವ ಕೊಟ್ಟಯುಡಾ" ಅಂತಾ, ಯಾಡ ಬೆಳೀತಾ ಇಂದ್ಗ ಚಿಕ್ಕವನು ನಾಳ್ಗ
ದೊಡ್ಡವನಾದನು.

ಅತ್ತಗ ದೊಡ್ಡವನಾದ ಯಾಡನು ಒಂಜಿನ ಅವ್ವಗ "ಅವ್ವಾ ಅವ್ವ ಅದ್ಯಾಕಕನ
ಈ ಕೆಲ್ಸ ಬ್ಯಾಸರಿಕ" ಅಂದನು. ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮ ಚೋಜುಗಪಟ್ಟುಕೊಂಡು
"ಇದ್ಯಾಕಪ್ಪ ಕಂದಾ ಇಂದು ಹೊಸ ಮಾತ ಆಡ್ತಾ ಇದ್ದಿ. ಇನ್ನು ಬ್ಯಾರೆ ಕೆಲಸ್ವ
ಯಾನ್ ಮಾಡೀಯುಪ್ಪ..." ಅಂದಳು. ಹೀಗೀಗೆ ಒಂದು ಆಡು, ಒಂದು ಕುರಿ,
ಒಂದು ಮೂಗಬಸಪ್ನ ತಕ್ಕೊಟ್ಟರ ಅವ ಮೇಯುಸ್ತ ಅದರಲ್ಲೆ ಹೆಚ್ಚೊಕ್ಲು ಆಯ್ತಿನಿ

ಅಂದನು. ಮಗ ಕೇಳಿದ್ದನ್ನು, ಅವ್ವ ಸೆರುಗೊಡ್ಡಿ ವಾರಕ ಅಂತ ಬೇಡಿ ತರಲು ಅಲ್ಲೊಂದು ರೊಪ್ಪವಾಗಿ ಯಾಡ ಮೇಯುಸ್ತಾ ಇರಬೇಕಾರ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ್ಲೂ ಮೊದ್ಲನೆ ಏಳನು. ಅತ್ಲಾಗ ಜೀತಕಾರ ಐಕಳು ಬರೋಕು ಮೊದ್ಲುವ ಇದ್ದಬದ್ದ ಹಸುರ ತಾನೇ ಮೇಯ್ಸಿಬುಡೋನು. ಹಾಗೇನಾಯ್ತೂ ಇವ ಮೇಯ್ಸ ಚಂದಕ ಎಲೂ ಮ್ಯಾಲಬಿದ್ದು ನಂ ದನ ಮೇಯ್ಸು ನಂ ಆಡುಕುರಿ ಮೇಯ್ಸು ಅಂತ ರಾಸುಗಳು ಬಂದು ಬೀಳ್ತಾ ಯಾಡನ ರೊಪ್ಪವು ಹಿಗ್ಗಿತು.

ಆ ದಿನವೂ ಯಾಡನು ಮುತ್ತುಗದ ಮರದ ಮ್ಯಾಲ ಕೂತೂ ಬುತ್ತಿಬಿಚ್ಚಿ ತಿಂದೂ ಕಣ್‌ರೆಪ್ಪ ಚಿಕ್ಕದು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡ್ತಾ ಸುತ್ತಾಲೂ ನೋಡ್ತಾ ದನಕುರಿ ಆಡಾ ಮೇಯುಸ್ತಾ ಇರಬೇಕಾರ ಆ ಜೀತಕಾರ ಐಕಳೆಲ್ಲ ಪಿಚ್ಚಿ ಆಡ್ತ ಇದ್ವು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಸ್‌ಕಟ್ಟಿ ಆಡವರು ನಾಕ್ಜನ ಆದ್ರ ಅಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಲಬಿದ್ದು ನೋಡವು ಹತ್ ಹೈಕ ಇದ್ವು. ಯಾಡ ಏನ್ಮಾಡ್ದ ಮರ ಇಳ್ದು ಬಂದು "ನೋಡ್ರೋ ನೋಡ್ರೋ ನಾಳಕ ನಮ್ಮವ್ವ ಮಾಡ್ದ ವಡ ತಂದ್ಕೊಡ್ತಿನಿಕನ. ಈಗ ನನ್ನ ದನಕುರಿ ಆಡ್ನುವ ನೋಡ್ಕಳ್ಳಿ ವಸ್ಯ. ನಂಗ್ಯಾಕೊ ವಸಿ ಹೊಟ್ಟಕಳ್ತ" ಅಂದಬುಟ್ಟು ಹಳ್ಳಕ ಇಳ್ದು, ಕುವ್ವೆಕುವ್ವೆಟರ್ರಾ ಅಂದು ಆಡುಕುರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರುಸ್ಕಂಡ, ಅಂಬಾ ಅಂದು ಹಸುದನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರುಸ್ಕಂಡವ, ಅವ್ಗಳ ಓಡುಸ್ಕಂಡು ನಂಜನಗೂಡ್ನ ಸುಕ್ರವಾರದ ಸಂತಗ ತಂದನು.
ಸಿವಸಿವಾ ಆ ಸಂತಾ ಆ ಹೊಳ ಕಣ್ಣುಗಗಾಣಗಂಟಾ ಇತ್ತಲ್ಲಾ ಅಸ್ಟುದ್ದಾ ಅಸ್ಟಗಲುಕುವಾ ಆ ಭೂಮತಾಯಾ ಎದ ಮ್ಯಾಲ ಕುರುಚಲಗಿಡದ ಗುಡ್ಡದ ಥರವಾಗಿ ಒಂದ್ಕಡಗೆಲ್ಲ ಜೋಳ್ದ ರಾಶಿ. ಇನ್ನೊಂದ್ಕಡಗೆಲ್ಲ ಬೆಲ್ಲದ ರಾಶಿ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆಲ್ಲ ದನ ಕೋಳಿಕುರಿ ಕೊತ್ತೀನು ಸೈತ ಇರೋದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಏಳೋ ಸದ್ದುಗದ್ದಲು ಆಕಾಸಕ ಗುದ್ದುತಾ... ಆ ಜನ್ವೊ ಥರಾವರಿ ಧಿರುಸು ಹಾಕಂಡೂ ಆ ಕಡ್ಗ ಈ ಕಡ್ಗ ಸುಮ್ನ ಸುತ್ತರು. ಆಗ ಯಾಡ, ಪೇಟ್ವ ತಲ್ಗ ಸುತ್ಗಂಡೂ ಯಾಸ ತಾಳ್ಕಂಡೂ ದನ ಇರಕಡ ದನ ನಿಲ್ಸಿ , ಕುರಿ ಇರಕಡ ಕುರಿ ನಿಲ್ಸಿ , ಆಡು ಇರಕಡ ಆಡ ನಿಲ್ಸಿ, ನಡುಮಧ್ಯ ತಾನು ಮೋಜಿನ್ದಾರನಂಗ ನಿಂತ್ಕಳ್ತಲೆ, ಯಾವುದೋ ದೊರಮಕ್ಕ ಮೂರ್ಜನ, ದನದ ಯಾಪಾರ್ಕ ಅಂತ ಒಬ್ಬ, ಕುರಿ ಯಾಪಾರ್ಕ ಅಂತ ಒಬ್ಬ, ಆಡ್ನ ಯಾಪಾರ್ಕ ಅಂತ ಒಬ್ಬ ಬಂದ್ರು. ಆ ಮೂರ್ಜನಕ್ಕೂವ ಯಾಡ್ನ ರಾಸುಗಳ ಮ್ಯಾಲ ಮನಸಾಗಿ ಹೊಗಲೊಲ್ಲರು. "ಏನಯ್ಯಾ ಹುಡ್ಗಾ ಏನ್ ಎಸ್ರು ನಿನ್‌ದು?" ಅಂತ ಅವ್ರು ಕೇಳ್ತಾರೆ. ಅವರವ್ವ ನೀರು ತರ್‍ವಾಗ ಕೂಗೋ 'ರಾಜಸೇಕರಮೂರ್ತು' ಹೇಳ್ತಲೆ ಓಹೋ ಇವನ್ಯಾರೊ ದೊಡ್‌ಮನ್ಸರ ಮನೆಯವನೇ ಇರ್ಬೇಕು ಅಂದ್ಕಂಡು "ಯಾಪಾರಕ್ಕೇನ್ರೀ ಈ ರಾಸ್ಗಳು ಇರಾದು?" ಅಂತ್ಲೆ ಯಾಡ "ಊಕನ್ರಿ. ನಮ್ ಅಪ್ಪಾಜಿಯವರು ಇಲ್ಲೆ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಫೀಸ್ನಲಿ ಮೋಜಿನ್‌ದಾರ್ ನೋಡ್ಕ ಬತ್ತಿನಿ ಇರು ಅಂದ್ಬುಟ್ಟು ಹೋಗರಕನ. ಇನ್ನೊಂದು ಚಣೊತ್ಗ ಬಂದ್ಬುಡ್ತರಕನ. ವಸಿ ತಡ್ಕಳ್ರೀ" ಅಂದನು.

ಆಗ ಆ ದೊರಮಕ್ಕ ಆ ಆಡುಕುರಿ ದನ್ವ ನೋಡ್ತ ಆ ಸುಳಿಸುದ್ದ ನೋಡ್ತಾ ಆನಂದುಸ್ತ ಅದೂನುವ ಬ್ಯಾಸರುಕ ಆಗಲು ಆ ಗಂ ಅನ್ನೋ ಹೋಟ್ಲುಗ ನುಗ್ಗಿ ಟೀ ಬೋಂಡ್ವ ತಿಂಕಂಡು, ಬೀಡಿಸಿಕೊರೋಟ ಸೇದ್ಕಂಡು ಬರಲು ಆಸ್ಟೊತ್ತಗ ಹೊತ್ತು ನಡುಮಧ್ಯ ಇದ್ದುದು ವಾಲ್ತು. ಆಗಲಂತು ದೊರಮಕ್ಕಗ ತಡಯಾಕಾಗಲಿಲ್ಲ. "ಅಲ್ಲಪ್ಪಾ ಹುಡ್ಗ, ನಾವ್ ನೋಡ್ದುರ ನಿನ್ ರಾಸಗಳ ನೆಚ್ಗಂಡು ಬೇರೆಕಡಾ ಮನ್ಸೂ ಮಾಡ್ಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕಡ ಪರೂರೆಲ್ಲ ಕಣ್ಣುಗ ಬೇಕ್‌ಬೇಕಾದವ್ನಲ್ಲ ಬ್ಯಾರೆಯವರ ಹತ್ರ ಆಯ್ಕಂಡು ಹೊರಟೂಹೋದ್ರೂ. ಈ ಕಡ ನಿಮ್ ಅಪ್ಪಾಜಿಯವರೂ ಬರ್‍ನಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಿಮ್ ಅಪ್ಪಾಜಿಯವರು ಬಂದೂ ನಾವು ಯಾಪಾರ ಕುದುರ್‍ಸೀ ಇನ್ನು ನಾವು ನಮ್‌ನಂ ಊರುಸೇರ್ಕಳದು ಯಾವಾಗ್ಲಪ್ಪಾ?" ಅಂದರು. ಯಾಡನು "ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ನಂ ಅಪ್ಪಾಜಿಯವರು ಅದೆಲ್ಲೋ ಮೋಜಿನ್‌ದಾರ್ ಜೊತ ವಡಟೀ ಕುಡೀತಾ ಸಿಕರೋಟು ಸೇದ್ಕತ್ತ ಮರ್‍ತುಬುಟ್ಟಿರಬೌದುಕನ. ನೀವ್ಗಳು ವಸಿ ನೋಡ್ಕತ

ಇರಿ ಇತ್ತಗ. ನಾನು ಈಚೋರಿಯಿಂದ್ ಹೋಗಿ ಆಚೋರಿಯಿಂದ ಜೊತಲಿ ಬಂದ್ ಬುಡ್ತೀನಿ ಅತ್ತಗ"ಅಂದನು. ಆಗ ದೊರಮಕ್ಕ ನಗ್ತ, ತಡ್ದು ಅಂದರು ಏನಂದರ -

"ಎಲ್ಲಾದ್ರುನು ಉಂಟೇನಯ್ಯ ಪೆಚ್ಚು ಹುಡುಗ್ನೆ. ಸಂತಲಿ ಒಳ್ಳೇರೂ ಉಂಟೂ. ಕೆಟ್ಟೋರೂ ಉಂಟೂ ಯಾನಾರೂ ರೇಟ ಹೇಳವ್ರನೇಯ್ಯ...?"

"ಊ್ಞ ಸೋಮೀ... ಹೇಳವ್ರ. ಕೇಳ್ದವರ್ಗ ಮೊದ್ಲು ಅವ್ರತವಿಯ ರೇಟ್ ಕೇಳು ಅಂದವ್ರ..."

"ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಮೂದೇವೀ... ಆಗಾರ ಅದೆಸ್ಟ ರೇಟು ಹೇಳು ಮತ್ತ..."

"ನಿಮ್ ರೇಟ ಮೊದ್ಲ ಹೇಳಿ ಮತ್ತ..."

ಆ ಮೂರ್ಜನ ದೊರಮಕ್ಕಳುವ ತಂತಮ್ಮಲ್ಲೆ ಮಾತಾಡ್ಕಂಡರು.

"ನಮ್ ರೇಟು ಮೂರ್ ಸಾವರಕಣಯ್ಯ..."

"ನಾಕ್ ಸಾವರ್ಕ ಬಂದ್ರ ಕೊಟ್‌ಬುಡು. ಅದ್ಕೂ ಮೊದ್ಲುವಿ ಕೇಳ್ದವರ್ಗ ಐಸಾವರ ಹೇಳು ಅಂದವ್ರ ಸೋಮೀ..."

ಆ ಯಾಡ್ನಮಾತ್ಗ ಆ ದೊರಮಕ್ಕ ನಕ್ಕಂತ ನಗ್ತಾ, ಆ ರೇಟೇನ ಒಂದ್ಕಾಸು ಹೆಚ್ಚೂ ಅನ್ನಂಗಿದ್ರೂನೂ ಮಾಲೂವಿ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೇನೆ ಐತೆ ಅಂದ್ಕಂಡು ನೂರ್‌ನೂರ್ ರೂಪಾಯ್ನ ರವರವ ನೋಟ ಎಣುಸಿ ರಾಸ್ಗಳ ಹಿಡ್ದರು.

ಆ ಚಣವೇ ಯಾಡನು ಆ ಗಂಮಂತ ಕರೆಯೂತಿದ್ದ ಓಟ್ಲಗ ತಾನೂವಿ ನುಗ್ಗಿ ಬೋಂಡ ಟೀ ಕುಡ್ಕಂಡವನು, ಅಲ್ಲಿ ಲೋಟ ತೊಳೆಯೊ ಗಂಡು ಐದು ಗಳಾಸ್ನುವ ಐದು ಬೆರುಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಸಿಕೊಂಡು ಆ ಗಲೀಜ್ನ ನೀರ್ಗ ಆ ಐದು ಲೋಟನುವ ಜಳಕ್ಕನ ಒಳಕ್ಕೆಟ್ಟಿ ಒಳ್ಗ ಲಳಲಳ ಮಾಡ್ಬುಟ್ಟು ಮೇಲ್ಕ ಥಳಥಳ್ನ ಲೋಟ್ವ ಎತ್ತುತಾ ಇದ್ನಲ್ಲಾ ಅದ್ನೂವ ನೋಡ್ಕಂಡು ಇವ ಯಾನ್ಮಾಡುಬುಟ್ಟಾ ಬರ್ರೋ ಅಂತ ಬಸ್ಸಲಿ ಬಂದು, ಬುತ್ಯ ಅವುಸಿಡ್ತ ಇದ್ನಲ್ಲಾ ಆ ಮುತ್ತುಗದ ಮರ್ವ ಹತ್ತಿ ನೋಡ್ತಾನೇ- ಆ ಜೀತಗಾರ ಐಕಳು ಇನ್ನೂವಿ ಪಿಚ್ಚಿ ಆಡ್ತಲೆ ಅವೆ. ಇವ ಇಳ್ದು ಆ ಮರದ ಕೆಳುಗ ಮಲುಗಿ ಕಟಬಾಯಲಿ ಆ ಕಡಗ ಒಂದು ಗೇಣು ಈ ಕಡಗ ಒಂದು ಗೇಣು ಜೊಲ್ಲು ಸುರುಸ್ತಾ

ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ಆ ಜೀತಗಾರ ಐಕ ಕವುಚ್ಕೊಂಡು ಬಿದ್ದು ಪಿಚ್ಚಿ ಆಡ್ತಾ ಇದ್ದವು, ಬುಟ್ಟ ಪಿಚ್ಚಿ ಕಾಣಿಸದಾದಾಗ, ವೋವೋ ಕತ್ಲು ಆಯ್ತು ಅಂದ್ಕಬುಟ್ಟು ಎದ್ದು ತಂತಮ್ಮ ದನಕುರಿಗಾಗಿ ಕಾಣ್ವ ಅಸ್ಟೂ ದೂರ್ಕುವ ನೋಡ್ತವ. ಒಂದು ರವಷ್ಟೂ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಹತ್ತೂ ಜನವೂ ಆ ಹತ್ತೂ ದಿಕ್ಕಲೂ ನೋಡ್ಕಂಡು ತಿರುಗಾ ಮುತ್ತುಗದ ಮರದ ತವಕ ಬರ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾಡ ಯಾಸ ಹಾಕಿ ಜೊಲ್ಲ ಕರಗಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಮಲಗವನೆ. ಆಗ ಜೀತಗಾರ ಐಕಳು ಯಾನಂತ ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡ್ವು: ನಂ ನಂ ಗೌಡಗಳು ಇನ್ನು ನಂ ಬುಡಾಕಿಲ್ಲ. ಎದ್ದರ ಯಾಡನೂ ಬುಡಾಕಿಲ್ಲ... ಅಂದ್ಕಂಡು ಕಾಫಿ ತೋಟ್ಗ ಸೇರ್ಕಂಡರು.

ಕತ್ತಲು, ಭೂಮಗ ತನ್ನ ದಾರದ ಎಳೆಗಳನು ಇಳಿಬುಡ್ತಾ ಹಾಗೂ ಪಸುಪ್ರಾಣಾದಿಗಳು ಬಾರದಿರಲು ದಿಗಲುಳ್ಳವರಾಗಿ ಗೌಡಗಳೂ ಗೌಡತೀರೂ ಗಂಡ್ಸತ್ತ ಮುಂಡರಾದಿಯಾಗಿ ಜಮಾಯುಸಿ ಧೂಳು ಕಾಣಲು ತವುಕವಾಗಿರಲು

ಆ ರಸ್ತಾ ಮಣ್ಣುಮಡ್ಡೆಗಳು ಒಂದುಗೂಡಿ ಅದು ಯಾಡನಾಗಿ ಆ ಕಲ್ಲುಮುಳ್ಳು ರಸ್ತಾಲಿ ಯಾಡನು ಉರುಳುಸ್ಯಾವ ಮಾಡ್ತ ಹತ್ತೂದನ ಎಬ್ಬುಸೋ ಧೂಳ ಅವ ಒಬ್ಬನೆ ಎಬ್ಬೂಸ್ತ ಉರೂಳ್ತ ಬರುತಾ ಇದ್ಯಾನ ಎಂಬುದರ ಅರುತಮಾನ ಅದಾರಿಗೂ ಉಂಟಾಗದಿರಲು, ಎಲ್ಲರ್ನೂ ಒಂದ್ಸಲಕ ಬೆರಗು ಹಿಡ್ದು, ಬಲು ಕಸ್ಟದವರಾರೋ ಮಠಕ್ಕ ಹರುಕೆ ಹೊತ್ತವರಿಂದ ಈ ಸ್ಯಾವ ನಡೆಯೂತಿರಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜುಸ್ತ ಇರುವಲ್ಲಿಗ ಯಾಡನು ಉರುಳು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಗ, ಅಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಥರಾವರಿ ಉರುಳ್ತಾ ಇದ್ಯಾನಪ್ಪ ಸಿವ ಇದು ಅನ್ನುಸ್ತ ಆ ಮಾನುಭವ ಯಾಡನ ಚೊಗ ಚೆಡ್ಡಾದಿಗಳು

ಅವಾವುವು ಇತ್ತೋ ಅವು, ಅವುಕ ಮಣ್ಣು ಧೂಳುಏಲುಉಚ್ಚಾತೊಪ್ಪಾದಿಗಳು ಬಿಡುಸಲಾಗದಂತಂಟಿ, ಅದಾವುದಾರೂ ಅದಿರಲಿ, ಅದರೊಳಗಿದ್ದ ಆ ದೇಹವೂ ರಗುತವಾಡುತ ನೂರಾ ಎಂಟು ಬಣ್ಣವಾದ ಅದು ನಿಂತ್ಕಡ ನಿಲ್ದಿಯ ಉರುಳ್ತ, ಆ ನಿಂತವರ ಪಾದ್ಗಳ ಹಿಡಿಯೂತ

ಬೆವೂತ ಆ ಜನವು ಬಿಂಕಿಕಡ್ಡಿಗೀರಿ ಬೆಳೂಕ ಮಾಡಿ ನೋಡಲೂ ಅರುತವು ಸಿಗದಿರಲು ಆಗ ಬಲುಕಸ್ಟದಲಿ ಯಾರೊ ಒಬ್ಬ ಬುದ್ದಿವಂತುಗ ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಬಂದು ಅದು ಯಾಡ ಅಂಬುದು ಅರುವಾಯ್ತು. ಆಗ ಆ ಎಲ್ಲರೂ ಯಾಡನ ಎತ್ತಿಕೂರಿಸಿದರು. ಓಡಾಡ್ತ ಒಬ್ಬ ನೀರು ತಂದನು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಯಾಡನ ಬಾಯ ಬುಡಿಸಿದನು. ಆ ಬುಡಿಸಿದ ಬಾಯ್ಗ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ನೀರು ಅನಕಿಸಿದನು. ಮಗದೊಬ್ಬ ಟವಲ್ಲಿಂದ ಗಾಳಿಸ್ಯಾವವ ಆಗ.

ಅವ್ವ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನು ಲಬೊಲಬೋ ಬಾಯ ಬಡಿಯೂತ ಬಂದು ಆ ಉರುಳಾಡುತ ಇರೋ ಯಾಡನ ಮುಂದ ಕೂತು ವಾಲಾಡಿದಳು. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಯಾಡ 'ಲವೊº ಲವೊº ಲಪೊŒೀ ಲಪೊŒೀ' ಅಂತ. ಆಗ ತಿಳ್ದವರೊಬ್ಬರು "ಯಾನ್ನ ಕಂಡು ಬೆಚ್ಕಂಡಿರದು ಇದುಕನ. ವಸಿಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮಗ ಮಲುಗ್ಸಿರಿ" ಅಂದರು. ಬಿಳಿ ಮೀಸ್ಯವ ಒಬ್ಬನು, ಬೇವುನ ಸೊಪುŒ ತಂದು ಇಳಿತಗುದು ತಗೀತಾ ಯಾಡನ ಶರೀಲದ ಮ್ಯಾಲ ನವುರಾಗಿ ಸೊಪುŒ ಸವೂರೂತ ಸವುರ್ತ "ಬುಡ್ತು ಅನ್ನು, ಬುಡ್ತು ಅನ್ನು" ಅಂತ ಸವೂರೂತ ಬುಡುಸ್ತಿದ್ದನು. ಬುಡುಸಾಗಿ ಆಮ್ಯಾಲೂ "ಅದ್ಯಾನ ಕಂಡ್ಯಪ್ಪ" ಅಂದ್ರ ಅದ್ಕೂವ ಯಾಡ 'ಲವೊº ಲವೊº ಲಪೊŒ ಲಪೊŒೀ' ವದುರ್ತ ಊರುಗಾದಿ
ಊರು ನೋಡ್ತ ನಿಂತಿತ್ತು. ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮ ದುಕ್ಕದ ಮಡುವಾಗಿ, ಒಂದು ದಿಕ್ಕಗ ಕಯ್ಯ ತೋರುಸ್ತ- "ನಮ್ಮ ಏಳ್ಗ ನೋಡಕ್ಕಾಗದವರ ಮಾಟ್ನಕಪ್ಪ ಇದೂ... ಇದು ಅಂತಿಂತದಲ್ಲಾ..." ಅಂತ ನೆಲವ ತಾರುಸ್ತ ವಾಲಾಡೂತ.

ಈ ಚಂದವು ನಿದ್ದಬಂದು ಆ ಜನಕ ಗುದ್ದೂವರ್ಗ್ಗೂ ನಡ್ದು, ಅಲ್ಲಿ ನಿಂತೋರು ತಲ್ಗ ಒಂದ್ಸಲವಾದರೂ 'ಅದ್ಯಾನುಡ ಯಾಡ' ಅಂತ ಕೇಳೀ ಆ ಕೇಳ್ದವರ್ಗ ಸುಸ್ತಾಗಿಸಿ ಕೊನಗ ಯಾಡನು 'ನಂ ಆಡುಕುರಿ ದನುವಿ'ಅಂತ ಉಸುರ ಬುಟ್ಟನು. ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮಗಾಗ ದೊಡ್ಡಜೀವ ಎತ್ತಿಟ್ಟಂತಾಗಿ ತಾರ್ಸದು ಕುಟ್ಟೋದು ನಿಲ್ಸಿ ಕೂತು ಬೆಪ್ಪಾದಳು. ಸುತ್ತಾಲೂ ಜನವಾಗಿ ಗಾಳಿಯಾಡಲು ಕಸ್ಟವಾಗಿ, ಅಲ್ಲಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಗಾಳಿಗ ಉಸುರು ಸಿಕ್ಕಾಕಿಕೊಂಡಿರಲು ಯಾಡ ಅಂದನು:

> "ನಂಗ ಹೊಟ್ಟಕಳ್ತ ಬಂತು. ಜೀತಗಾರ ಐಕಳ್ಗ ನೋಡ್ಕಳಿ ಅಂದಿ. ನಾನು ಹಳ್ಳಕ ವೋದಿ. ಅದ್ಯಾಕಕನಿ ಸುಸ್ತಾದಂಗಾಯ್ತು. ಬಂದವ ಮುತ್ತಗದ ಮರ್ದ ನೆರುಳಲಿ ಮಲಿಕಂದಿ. ಅದ್ಯಾಕಕನಿ ನಂಗಾ ಮಾಯ್ದು ನಿದ್ದಾವು ಬಂದು ಅಗುತಗತ್ತು. ನಿದ್ದ ತಿಳ್ದು ಕಣ್ ಬುಟ್ಟೀ...ನನ್ ಸುತ್ತಾ ಬಿಕೋ ಅಂತಿತ್ತು..."

ಆ ನಿಂತ ಕುಂತ ರಾಸುದಾರರು ಕುಸ್ದುಕೂರಲು, ಆಗ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನು ಆ ಒಂದು ಉಸರ್ಗ ಎದ್ದು ಈ ಉಸುರ್ಗ ಬರಬರ್ನ ಬೇಲೀಲಿ ಆಳುದ್ದದ ಲಕ್ಕಿ ಕಡ್ಯ ಕಿತ್ಗಬಂದು ಆ ಎಲ್ಲಾ ಉಸುರ್ನುವ ಸೇರ್ಸಿ ಯಾಡನಿಗ ರಪ್ಪರಪ್ನ ಗಟ್ಟುಸ್ತ ತಡೆಯಾಲು ಬಂದವರಗೂ ಬಿದ್ದವು ಅತ್ತಗ. ಈ ರೋಷವ ನಿಧಾನಸ್ತಗಾರರೊಬ್ಬರು ತಡ್ದು ಅಂದರು:

> "ಅಯ್ಯೋ ಮರುಳೇ, ನಿನ್ಮಗ ಬದ್ಕಿಬಂದಿರೋದೇ ಒಂದು ಹೆಚ್ಗಾರಕ ಅಂದ್ಕೊ. ಆ ಜೀತ್ಗಾರ ಐಕ ಯಾನಾದ್ವೊ. ಯತ್ತಾದ್ವೊ. ನೀ ಮಾಡ್‌ಮಟ್ಟಿದ ಪುಣ್ಯ ಅವನ್ನೀಗ ಉಳುಸದ . ಎಲ್ಲರ್ಗೂ ಆದ್ದು ನಿಂಗೂ ಆಯ್ತದ. ಸಮಯ ಅನ್ನೋದು ಕುತ್ತುಗಗ ಬಂದೂ ಗುದ್‌ಕಂಡು ಕೂತಾಗ ಆಗ ನನ್‌ದು ಕೊಡು, ತನ್‌ದು ಕೊಡು ಅಂತ ಯಾರಾರು ಅಂದ್ರ, ಮೇಲಿರವ್ನು ಮೆಚ್ಚೀನಾ ಅದ? ಈಗ ಗಂಡು ಬೆಚ್ಕಂಡದ. ರತನೀರ್ ತಗ್ದು ಒಳಕ್ಕ ಕರ್ಕ..."

ಅಂದವರ ಕಾಲ್ಗ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನು ಬಿಗಿ ಹಿಡ್ದು ಬಿದ್ದೂ -

"ಯಪ್ಪಾ ಸಿವುನೇ... ನಾ ರುಸ್ಯಂತಿ ಆದ್ ತಾವಿಂದ್ಲೂ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೂಸ್ನ ಕೈಲೂ ಬೆರುಳ ತೋರಸ್ಕಂಡು ಬಾಳಾಟ ಮಾಡ್ನಿಲ್ಲಾ. ಹಟ್ಟಿ ಒಳ್ಗ ಒಬ್ರು ತರಾವ್‌ರು ಇಲ್ಲಾ... ಒಬ್ರು ಬರಾವ್‌ರು ಇಲ್ಲಾ... ಇಂಥ ಕಡ ನಾನು ಒಂದು ದೂಪನಾರೂ ಆಕ್ಕಂಡೂ... ಒಂದು ದೀಪನಾರೂ ಅಸ್ಸಗಂಡೂ.... ಅವುರಾ ಹೆಸ್ರ ಹೇಳ್ಕಂಡು ಹೆಂಗೋ ಜೀವ್ವ ಹಿಡ್ಕಂಡಿರೋ ನಾನೀಗ... ಈ ಮಗ್ನ ದೆಸಲೀ..."

ಅಂತಂತ ಆ ಹಿಡ್ದ ಕಾಲ್ಗಳ ಹಿಡುತ ಬುಡದಿರಲು, ಅವರು ಅವಳ ಮೈದಡುವುತ ಮೇಲೆತ್ತಿ ನಿಲ್ಸಿದರು. ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನು, ಯಾಡಗ ಹಾಗೂ ಬುಡದೆ ಗುದ್ದುತ ನಡ್ದಳು. ಆದ ಮಾಯವು ಸಿಗದೆ, ರಾಸುಗಳ ಮಡುಗಿ ಒಂದು ಕುಳ ಅನ್ನಿಕೊಂಡವರ್ಗ ಹಟ್ಟೀಲಿ ಉಣ್ಣಕ ಅಂತ ಕುಂತರೂ ಕಯ್ಗ ಬಂದ ತುತ್ತು ಬಾಯ್ಗ ಬಂದರೂ ಅದು ಒಳಹೋಗದುದಾಗಿ ಇರಲು

ಆ ಸಪ್ಪಟ್ಟು ಸಮರಾತ್ರಲು ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನು ನಾಳ ಕಡಬುಸಂಪ್ಲವ ತನ್ನ ಸೋತ ಕಯ್ಗಳಿಂದಲಿ ಆಡುಸ್ತಲೋ ಗೋಳಾಡ್ತಲೋ ಕೈಯ್ಯಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಲ್ಲುಗ ಯಾಡನು ತವೆಯೂತ ಬಂದು ಕಣ್ಣುರೆಪ್ಪ ಚಿಕ್ಕದು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡ್ತ ಆ ಸೊಳ್ಳು ದೀಪವು ಸಣ್ಣದಾತು. ಆ ಅವ್ವ ಯಾಡನ ಮಯ್ಯಬಾಸುಂಡವಾಗಿದ್ದ ಲಕ್ಕಿಕಡ್ಡ್ಯ ಸವೂರೂತ ಸವುರ್ತ "ಮೊದ್ಲಿಯ ಹೇಳಾಕ ಯಾನಗಿತ್ತಪ್ಪ ನನಕಂದಾ..." ಅಂದಳು. ಅನ್ನಲು, ಯಾಡನು "ನಾ ಯಾನಾರ ಮೊದ್ಲಿಯ ಹೇಳ್‌ಬುಟ್ಟು... ನೀ ನಂಗ್ ಹೊಡ್ದಾಗ ನಂಗ ಅಳೂ ಬರ್ದಿದ್ರ ಆಮ್ಯಾಕ" ಅಂತ ಅನ್ತ ಎಡಚೋರಿಯ ಚಡ್ಡೀ ನವಾರ್‍ವ ಮಾತ್ರ ಹಿಚುಕ್ತಾ ಹಿಚುಕ್ತ ನೂರ್‌ನೂರ್ ರುಪಾಯ್ಗಳ ಒಂದಾದ ಮ್ಯಾಲ ಒಂದ ಹೊರಬರುಸ್ತ ಜೊತಗ ತವಕನ ಆ ನೋಟ್ಗ ಅಂಟ್ಕಂಡಿದ್ದ ಕೂರನತ್ತು ಮುಂತಾದ್ದು ಆ ಕಾಸ್ನ ಆಸ್ಗ ಪರಾಣಬುಟ್ಟರೂ ಬುಡಲ್ಲ ಅಂತ ಅವೂ ಇಣುಕ್ತ ಬಂದವು.

ಆಗಲೀಗ, ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮಗ, ಮದೂಗ ಬಂದಂಥ ತನ್ನ ಮಗನೀಗ ತನ್ನ ಹಾಳಾದ ಕಯ್ಗಳಿಂದಾ ಕಣ್ಣುಗ್ಗಾಣದೆ ಹೊಡುದುದುಕಾಗಿ ದುಕ್ಕಾವು ಉಕ್ತಾ "ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ನನಕಂದಾ...ನಿಂಗ ಮೊಕಮೋರ ಮಯ್ಯಿ ಅಂತ ನೋಡ್ಡೀಯಾ ಹೊಡೀತಲ್ಲಪ್ಪಾ ಈ ನನ್ ಹಾಳಾದ ಕಯ್ಗಳೂ... ಇವು ಎಂದ್ಗಪ್ಪ ಸೇದೋಗದೂ.....ಇವೂ..."
ಅಂತಳೂತ.

ಆಗಲೀಗ ಯಾಡನಿಗ ಯಾಕಕನಿ ದುಕ್ಕವು ಅದೆಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬಂದು ಅವನ ಮಯ್ದುಂಬಿತು. ದುಕ್ಕಳಿಸಿದನು. ಆ ದುಕ್ಕಳಿಸೋ ದುಕ್ಕವು ಅವನ ಮಯ್ಯಿಡೀ ಎದ್ದು ಗೋಳೋ ಎಂದು ಹೊರಬಂದು ಆ ಗುಳ್ಳು ಆವರಿಸಿ ಆ ಗುಳ್ಳಿಂದಾಲೂ ಎದ್ದು ಆ ಊರ ಆವರಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ಊರಿಂದಲೂ ಎದ್ದು ಬಾನುದುಂಬಿತು.

ಇತ್ತ ಈ ಸಮರಾತ್ರದಲಿ ಮಂಚದ ಮ್ಯಾಲ ದೇಹವಿರಿಸಿದ್ದ ಸೋಮಪ್ಪರ ದೇಹವ ಅದರೊಳಗಿದ್ದ ಜೀವವು ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಇರಗೊಡ್ಸದೆ ಎತ್ತೆತ್ತಿ ಇಡ್ತಾ ಮಂಚಕ್ಕೂ ಮಯ್ಯೂನವಾಗಿ ಸಾಕಪ್ಪ ಈ ಜಲ್ಮ ಅನ್ನುಸ್ತಾ ಆ ಮಂಚವು ತಲ್ವ ಎತ್ತಿ ಚಾಚಿ ನೋಡೀ ನೋಡಿ ಅದರ ಕತ್ತುಗ ಸೆಳತ ಬಂದೂ ಸೋಮಪ್ಪರು ಕಣ್ಗಳ ಬುಟ್ಗಂಡು ಇರೋ ಕಾರಣವಾಗಿ, ಮಂಚ ಯಾನಾರು ಮಾತು ತಗಯಲು ಸುಳಿವಾಗದೆ ಅದರ ಮಡುಗಟ್ಟೀದ ಸಂಕಟವೋ ಹೇಳತೀರದಾಗಿತ್ತು.

ಸೋಮಪ್ಪರು ಸಂಕ್ಲಾಂತಿ ಹಬ್ಬದ ಬಡೂಬಗ್ಗರ ದಾನಧರ್ಮದ ಸಾವಿರ ಸೀರಗ ಆರ್ಡರು ಕೊಟ್ಟು ಇಂದು ಬರಬೇಕಾದ ಲಾರಿಯು ಬಾರದೆ ಅವರ ಉಸುರಾಟವು ಏರುಪೇರಾಗಿ ಕಣ್ಗಳ ನಿದ್ದವು ಸೀರ್ಗಳ ನೋಡ್ವ ತವಕದಲಿ ಓಡಾಡ್ತ... ನಾಳ್ಗ ಸಾವಿರ ಸೀರ್ಗಳೂ ಬಂದೂ... ಆ ಒಂದೊಂದು ಸೀರೆಯೂ ಹದ್ನಾರು ಮೊಳ... ಆ ಸಾವಿರ ಸೀರ್ಗ ಹದ್ನಾರು ಸಾವಿರ ಮೊಳವಾಗಿ... ಅದರ ಈ ಒಂದು ತುದೀಲಿ ಊರು ಸುತ್ತಾ ಸುತ್ಸಕಂಡೂ... ಆಗ ಈ ತುದಿಯೂ ಆ ತುದಿಯೂ ಕೂಡಿ ಆ ಊರಾಗಿದ್ದ ಊರನ್ನು ಬಳಸ್ತಿರೋ... ಎಂಬ ಆ ನಗುವೂ ಅವರ ನಿದ್ದೇನ ಕೊಲ್ಲೂತ ಹೀಗ ಸುಕವಾಗಿ ಯೋಚುಸ್ತ, ಸೋಮಪ್ಪರ ಬುಟ್ಟುಗಣ್ಣುಗಳ ಸುತ್ತಾಲೂ ಆವರಿಸುತಲಿದ್ದ ಕಪುŒಗ ಇನ್ನೊಂದು ಗೆರವ ಆ ಕಾಲ ನನ್ಮಗನು ಅವನ ಟೇಮುಗೆ ಅವನು ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ಅರುವಾಗದೋಪಾದಿಯಲಿ ತನ್ನ ಗೆರ್ವ ಎಳುದು ಡೂಟಿ ಮುಗಿಸಿದನು.

ಇದರ ನಾಳ್ಗ ಆ ಕಾಲನು ತನ್ನ ಟೇಮ್ಗ ಬಂದು ಸೋಮಪ್ಪರ ಕಣ್ಣುಬಳ ಸುತ್ತಲ ಕಪುŒಗ ಇನ್ನೊಂದು ಗೆರವ ಎಳೆಯೋ ಕಾಲ್ದಲಿ, ಸಾವಿರ ಸ್ಯಾಲಗಳು ಬಂದು ಮನೆದುಂಬಿದ್ದ ಸಿರೀಲಿ ಸೋಮಪ್ಪರು ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದಷ್ಟು ಸರ್ವವ ಮರ್ತು ನಿದ್ದವಾಗಿದ್ದರು. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅವರ ಜೀವಾತ್ಮನು ಎದ್ದವನಾಗಿ ಸೋಮಪ್ಪರ ತಲದೆಸಲಿ ಸಂತೋಸವಾಗಿ ಕೂತನು. ಆಗಲೀಗ ಮಂಚಕ ಬಲು ಆನಂದವಾಗಿ, ಸುಮ್ಮಗ ಸ್ವಂಟಗ ಬಾಯಲಿ ಉಸ್ಸೋ ಅಂದು, ಆ ಮಾಮೂಲಿ ವಯ್ಯಾರದಲಿ ಕತ್ತಾಡುಸ್ತ, ಅಯ್ ನಾನೀಯ ಹೇಳ್ಬೇಕಾರ ಅದು ಕೇಳ್ದನೆ ಇದ್ದುದಾ ಎಂಬ ಅಹಂಬಾವದಲಿ ಹೇಳತೊಡಗಿತು:

ಅದೆಲ್ಲಿಗ್ಯ ನಿಲ್ಸಿದ್ದು ನಾನು? ಇಂಥ ಕಡ ಇರಾಕ ಅದೇನ್ ಪಾಪ್ವ ಮಾಡಿದ್ನೋ
ನಾನೂ... ಅಂಬೋ ಅಲ್ಲಿಗ್ ತಾನೀಯ? ನನ್ನ ಗೊಂಬ ಕಂಡಂಗ ಮಾಡುಸ್ದನಲ್ಲಾ
ಆ ಪುಣ್ಣಾತಮಗಾರ ದೊರ... ಅವ್ನ ಈ ತಂಪು ಹೊತ್ನಲ್ಲಿ ನೆನುಸ್ಕಬೇಕೂ. ಅವ
ಇರಗಂಟಾನು ಗಿಣಿಗಿಂತ್ಲು ವಸಿ ಹೆಚ್ಚೂ ಅನ್ನಂಗಿಯ ನನ್ನ ನೋಡ್ಕಂದದು. ಅವನ
ಮಗ ಬಂದ್ನಲ್ಲ ಅವ್ನ ಕಾಲ್ದಲುವಿ ಪರ್ವಾಗಿಲ್ಲಾ. ಇದ್ದುದ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ನಾ ಅನ್ನಾಯ
ಆಡುದ ಆ ಮೇಲಿರೊ ಸಿವ ಮೆಚ್ಚಿನಾ? ಇವ ಆದಮ್ಯಾಲ ಇವ್ನ ಮಗ ಪಟ್ಟಕ
ಬಂದ್ನೋ ಚಟ್ಟಕ್ಕ ಬಂದ್ನೋ...ಅಹಹ ಈ ಮುರ್ಮಗನ ಕಾಲ್ದೇಸಲಿಗ ಏಡ್‌ವರ್ಸಕ ಏಡ್‌ಲೋಕ್ವ ಕಂಡ್ಬುಟ್ಟೀ ನಾನು.
ಇವರವ್ವ ಬಸುರೀ... ಅವನ್ನ ನನ್ಮೇಲ ಹೊತ್ತೂ ಹೆತ್ತೂ... ಅದ ಈಗ್ಲೂವಿ ನೆನಸ್ಕಂಡರ ಆ ವಾಸ್ನ ನನ್ ಮೂಗ್ಗ
ಇನ್ನೂ ಕಟ್ಕಂಡಾಗಿಯ ಅದ.
ಇದೇನಾರು ಅವನ್ಗ ನೆಪ್ಪಿದ್ದ? ಆ ಮೂದೇವ್ಗ ಈ ನೆಪ್ಪಿದ್ದರ ನಾ ಯಾಕ
ಇಲ್ಲುಗ್ ಬಂದು ಯತಪಡಬೇಕಿತ್ತುಕನ. ಅದಿರ್ಲಿ . ಅವ ನಿಂತ್ ಕಡ ನಿಲ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.
ಗರಗರ್ನ ಪಿಸಾಚಿ ಸುತ್ತಂಗ ದೇಸ ಸುತ್ತೋನು. ಇಲ್ಲಿ ಅವ್ನ ಹೆಡ್ತಿ, ಒಂದ್ಸಲಕ ಒಬ್ಬನ್ ಕೈಲಿ ಕುಟ್ಟುಸ್ಕಂಡ್ರ ಪುನಃ ನಾಳಕ
ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಆಗಬೇಕೂ...ಅಂಥ ಚಾಲ್ನವಳೂ. ಒಂದ್ಸಲ
ಆ ಮುರ್ಮಗ ಆ ದೇಸ ಈ ದೇಸ ಅಂತ ಸುತ್ಗಂಡು ಸಮುದ್ರದ ಆಚ್ಗೂ ಕೇಮಿಲ್ದೆ
ಹೋಗಿದ್ದನಂತ ಅವನ್ಗ ಕೇಡು ಬರ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದವ ಒಂದು ಗಂಭೀರನಾರ ಕಲ್ತಗ
ಬಂದ್ನಾ ಅವ? ನಮ್ಮ ಕಂಡ್ಕೂತ್ತ ಅಂದ್ರ ಚೀ ಥೂ ಉಗುಯೋನು. ಈ ಯತೆ ಅನ್ನೋದು ಒಂದ್ ಇಲ್ದಿದ್ರಾ ನನ್
ಈ ಜಲ್ಮ ಇನ್ನೆಂಗಿರದೋ.

ಆ ಸಿವ ಕೊನಗು ಒಂಜಿನ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬ್ಯಾರೆ ಆಗೋ ಗಳುಗ್ಯ ಕೊಟ್ಟೂಬುಟ್ಟಾ ಕೇಳೀ
ನಮ್ಮ ತಂದೂ ತಂದೂ ಬೆಟ್ಟದಂಗ ಹರಾಜ್ಗ ಎಸುದ್ರು. ಎಂದೂವಿ ಬಿಸಲು ಕಾಣ್ದವಳು ನಾನು... ಆ ಬಿಸುಲ್ಗಿಯ ಮೂರ್ಛರೋಗ ಬಂದಂಗಾಗದು ನನ್ ಜೀವ್ಕ... ಆಮ್ಯಾಕ
ಅಲ್ಲಿ ಆ ಜನ್ವೊ ಪೋಜು ನೋಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಗ ನಿಂತಿರೋದು. ಆ ನಮ್ಮಾ ಮುಟ್ ನೋಡವರು ಎಸ್ಟ್ ಜನ್ವೊ...ನಮ್ಮಾ...
ಒಬ್ಬ, ಪೇಟ್ವ ಹಾಕಂಡೂ ಆ ಪೇಟ್ಗ ಹಕ್ಕಿಪುಕ್ಕದ ಕುಚ್ಚು ಕಟ್ಗಂಡೂ ಆ ಜಮಾಧಾರಿ ಕುಣೀತಾ ಕುಣೀತ 'ಜೀ ಹುಜೂರ್ ಸವಾಲ್ ನೂರ್ ರೂಪಾಯ್' ಅಂತ ಪಾದದಿಂದ್ಲೂ ಬಲ ಎಳ್ಕಂಡು ಬಾಯಿಂದ ಕೂಗನು. ಅದ್ಕ ಹತ್‌ಜನ ತಾಟಪೋಟಿ ಆಡ್ತಾ ಆಡ್ತ ಆಡ್ತಿಯಾ ಸಾವರ್ಗ್ಂಟಾನು ಏರ್ಕಳದು... ಯಾನ? ರೇಟು! ಈ ತಾಟಪೋಟಿಯೆ ಕಣ್ಗ ಒಂದ್ ಹಬ್ಬಾ ಅನ್ನಂಗಿರದು.
ಆ ಕತ ಅಲ್ಲಿ ಆ ತರ ಆಗ್ತಾ, ಇಲ್ಲಿ ನನ್ಕತ ಇನ್ನೊಂದು ತರವಾಗಾಯ್ತು. ನನ್‌ತಪು ಅದ್ಯಾನ್ನ ಕಂಡ್ನೋ, ಅವನ್ ಮೊಕ್ಕ ಉಗಿಯಾಕು ಮನಸ್ಸಾಗದು ನಂಗ, ಆ ಯಾತ್ಯಾತಿಕು ಬ್ಯಾಡದವ, ಆ ಚಡ್ಡೀಚೊಗ ಚೊಗದ್‌ಮ್ಯಾಲ ಒಂದು ಟವಲ್ನವ ಅವ ನನ್ ಸುತ್ಲೂ ಬಳೂಸ್ತ ಸುಮ್ಗ ಸುತ್ತನು.
ಇದ್ಯಾನ ಇವುಳ್ಗ ಇಷ್ಟೊಂದು ಧಿಮಾಕು ಅಂತ ನೀವು ಅಂದ್ಕಂಡ್ರೂ ಸರಿಯಾ... ನನ್ ಕಣ್ಣಾಣುಗುವ ಆಗ್ಲಿಯಕಪ್ಪ ನಂಗ ಚಡ್ಡೀಚೊಗ ಅನ್ನದು ಅರಿವಾದ್ದು... ಅವ ನಂಗ ಮೆಲ್ಲ್‌ಗ ಸವುರುದ್ರೂನು ನಂಗ ಗರುಗ್ನ ತಕ್ಕಂಡು ಕೂದಂಗ ಆಗದು ನಂಗ. ಅದೂ ಇರ್ಲಿ ಬೇಕಾರ, ಅವನ ಕಯ್ನ ವಾಸ್ನಾ... ನೂರ್ಜನವ ಒಂದ್ಸಲಕ ಹೆತ್ತವಳ ಥರ್‍ವಾಗಿ ಸುಮ್ಗ ಚುಂಗೋ ಅಂತನ್ನದು. ಆ ಅವ್ನ ಆಡೋ ಆಟ್ಕುವೀ... ಅವ ನನ್ ಬಳಸೋ ಬಾವಕ್ಕುವೀ ಆ ಜನ ಅತ್ತಗ ಇರ್ಲಿ... ಆ ಜಮಾಧಾರಿ ಸೈತ ನಗೋನು ಅತ್ತಗ. ಅವ ನನ್ ಸುತ್ಲೂವಿ ಸುತ್ತುತಾ ಇದ್ನಲ್ಲಾ... ಅವ ಸುಮ್ಮಗ ಸುತ್ಲೀಬೇಕಾರ. ಅಣ್ಣಯ್ಯಾ ಕೇಳೀ... ಮೂಸೂ ನೋಡದು ಮೂದೇವಿ. ಆದ್ರೂವಿ ನಾ ಯಾನ್ ಮಾಡಗಿದ್ದನು? ನಾ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿರೋದು ನೋಡ್ದುರ ಹರಾಜ್ಗ ಕೇಳೀ.

ಕೇಳೀ, ಆ ಜಮಾಧಾರೀ ಎಂದೂವಿ ನಗೂನೇ ಕಂಡಿರ್‍ನಿಲ್ವೇನೋ. ಅವ, ದೊಡ್ಡ ಹೊಟ್ಟ ತುಂಬ ನಗೂನ ತುಂಬ್ಸಗಂಡು ಉಕ್ಕುಸ್ತ 'ಯಾನಯ್ಯ! ಯಾವೂರ?' ಅಂದನು. ಅದ್ಕ ಇವ ಇಂಥ ಊರು ಇಂಥ ಕೇರಿ ಅನ್ನಬಾರ್‍ದ? ಇವ ಯಾನ ಅನ್ನದು ಅದ್ಕ... ಮೂಡ್ಲಕಡ್ಗ ಕಯ್ ತೋರುಸ್ತ 'ಈ ಕಡ ಇರ ಊರು ಮಾಸೋಮಿ' ಅನ್ನದ! ಅದಕು ಆ ಜಮಾಧಾರಿ ಹೊಟ್ಟಗ ತುಂಬ್ಕಂಡ ನಗುವೂ ಸೇರಿ ತುಳುಕಾಡ್ತ, ಅವ ತನ್ನೇಡೂ ಕಯ್ಯಲಿ ಹೊಟ್ಟ ಹಿಡ್ಕಂಡು ಕುಲುಗುಡ್ತ, ಕೂತ್ಗತ್ಲಿಯಾ... ಅದ್ಕಾ ಆ ಸುತ್ತಾ ಮೆತ್ಕಂಡಿದ್ದ ಜನವೂ ಚಪ್ಪಾಳ ತಟ್ಟ ನಗದು. ಅಣ್ಯೆ, ನೀ ಯಾನಾರೂ ಅಂದ್ಕ ಬೇಕಾರ. ನಾ ಬಂದು ಬಿದ್ದಿರೋದು ನೋಡುದ್ರ ಹರಾಜ್ಗ ಎಸ್ದಿರೋ ಅಳಸಲ ಅನ್ನ. ಅಂಥ ನಂಗೂವಿ ಸೈತ ನಗು ಅನ್ನದು ಬತ್ತಿರದು ಅಂತಿನಿ.
ಆ ಪೇಟನುವಿ, ಆ ಪೇಟ್ದಮ್ಯಾಗಲ ಕುಚ್ಚುನುವಿ ಕುಣೀಸ್ತ ಆ ಜಮಾಧಾರಿ ಕುಣೀತ್ಲೆ "ಯಾನಯ್ಯ? ಏನ್ ಎಸ್ರು ನಿಂದು? ಅಂದನು. ಆಗ ಆ ಯಾಸದವ ತನ್ನ ಏಡೂ ಕಯ್ಗಗಳ ಆಂಜನೇಯಸೋಮಿ ಥರ್‍ವಾಗಿ ಎದ ಮುಂದ್ಕ ತಂದ್ಕಂಡೂ ಮುಂಗೈಬೆರುಳ ಇಳಿಬುಟ್ಟು ನಡುಗುಸ್ತಾ "ಯಾಡೇಗೌಡ ಅಂತ ಊರ್‍ಲಿ ಕರೀತಾರ ಬುದ್ಯೋರ" ಅಂದನು. ಅವ್ನ ಯಾಸ್ಗ, ಅವ್ನ ಮಾತ್ನ ಬಾವ್ಕ ನಂಗಿಯ ನಗು ಬರ್‍ತಿರಬೇಕಾರ ಇನ್ನು ಉಳ್ದವರು ನಗೋದರಲ್ಲಿ ತೆಪ್ಪೇನಿದ್ದದೂ... ಈ ಕುಸಿಗ ಆ ಜಮಾಧಾರಿಗ ಸುಮ್ನಿರಕ್ಕಾಗಿದಿಯಾ "ಈ ಮಂಚ್ದ ಮ್ಯಾಲ ನಿಂಗ ಗ್ಯಾನ ಉಂಟೇನಯ್ಯಾ?" ಅಂದನು. ಅವನ ಹೆಸರೇನ? ಯಾಡೇಗೌಡ್ನೋ ಏನೋ ಅಂತಲ್ವ... ಆ ಮುರ್‍ಕ್ಗ ಸುಮ್ನಿರಕ್ಕಾಗದಿಯ "ಗ್ಯಾನೇನ ಉಂಟೂ ಮಾಸೋಮಿ, ಆದ್ರ ನನ್ ಕೈಲಿ ಸತು ಇಲ್ವಲ್ಲಾ" ಅಂದನು.

ಇಸ್ಟೊತ್ತಿಗ, ಆಗ್ಲಿಯ ಅವುನ ಯಾಸ್ಗ ಅರ್ಧಜನಾ, ಅವುನಾ ಮಾತೂನ ಬಾವ್ಕ ಇನ್ನರ್ಧ ಜನ ಮಾರ್‍ಕಂಬುಟ್ಟಿತ್ತು ಅವಗ. ಆ ಅವರು ನಕ್ಕ ನಗುವೇನ ಬೀದೀಲಿ ಬಿಟ್ಟ ಬಿದ್ದಿತ್ತ ಅಣ್ಣಯ್ಯ? ತಾಡೂ, ಜೋಬ್ಲಿ ಸಾವ್ರ ರೂಪಾಯ್ನ ನೋಟು ಅದ, ಪ್ಯಾಟ ಬೀದೀಲಿರೊ ದೊಡ್ಡ ಅಂಗಡಿಲಿಯ ನಗುವ ತಕ್ಕಂದು ಬತ್ತೀ ಅನ್ನಂಗಿದ್ದುದಾ?

ಸೊಪನ್‌ದಲ್ಲೂ ನಗಾಕ ಆಯ್ತದೊ ಆಗಲ್ಲೊ ಅಂಬೋ ಆ ಕಾಲ್ದಲಿ, ಅವರು ನಕ್ಕ ನಗೂಗ ಎಸ್ಟು ಸಾವ್ರ ಕೊಟ್ಟರೂ ತಾನೀಯ ತೀರೀದೂ? ಆಗ್ಲಿಯ ನಂಗ ಇದು ಇಲ್ಗಿಯ ತಮಾಸಿಲಿ ಮುಗಿಯದಲ್ಲ ಇದು ಅನ್ನುಸಬುಡ್ತು...

...ನಾ ಹಾಳಾದವಳು ಅದ್ಯಾವ ಗಳುಗೇಲಿ ಅದ್ಯಾಕರು ಹಾಗಂತ ನಾ ಅಂದ್ಕಂಡನೋ ಕಾಣೆ. ನಗುವು ಜಮಾಧಾರಿಯಾಗಿ ನಿಂತ್ಕಂಡು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಬಲಕಯ್ಯ ಮೇಲಕ್ಕೆತ್ತೀ ಎಡಕಯ್ಯ ಮೂಡ್ಲ ಕಡಗ ತೋರುಸ್ತ ಕುಣಿದೀಯ ಏನಂದ:

> "ನೋಡಪ್ಪ ಮಾಜನ್ಗಳೇ... ನನ್ನ ಎಡಗೈನ ಕಡ ಇರೋ ಊರ್‍ನ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಯಾಡೇಗೌಡ್ರಗ, ಇಲ್ಲಿರೋ ಸಾವರಾರ್ ರೂಪಾಯ್ ಕೊಟ್ರೂ ಸಿಗ್ದೆ ಇರೂವಂತ ಮಂಚದ ಮ್ಯಾಲ ಗ್ಯಾನ ಉಂಟಾಗಾಯ್ತಂತೆ. ಅವುರ್‍ಗ ಈ ಗ್ಯಾನವ ದೇವ್ರು ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಅದು ನಾವು ಮಾಡ್ದ ಪುಣ್ಯದ ಫಲ ಅದು. ಆದರೆ ಕೇಳೀ... ಅವ ಹತ್ರ ಸತು ಇಲ್ವಂತೆ. ಅವ ಹತ್ರ ಸತು ಇಲ್ದೆ ಇದ್ರೂನೂ ಅವ್ರು ನಮ್ಗ ಕೊಟ್ಟೀರೊ ಸಂತೋಸನ ನಾವು ನಂ ನಮ್ಮ ಮನೇಗೂ ಹೊತ್ಗಂಡು ನಮ್ ನಮ್ ಹೆಡ್ತಿ ಮಕ್ಕಳಗು ಹಂಚುವಸ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ಕಾಗಿ ಮಾಜನ್ಗಳೇ ಜಿ ಹುಜೂರ್ ಸವಾಲ್ ಮ್ಯಾಲ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಯಾಡೇಗೌಡರು ನಾಕ್ ಆಣಿ ಹೆಚ್ಚಗೆ ಕೂಗ್ಲಿ ಸಾಕು. ಮಾಜನ್ಗಳು ಯಾರೂ ಬಿಡ್‌ಕೂಗಬಾರದು. ಇದ್ಕ ಸಮ್ಮತಿಯೋ...?"

ಅಂತ್ಲೆ, ಆ ಮಾಜನ್ಗಳು ಎಲ್ಲುವ ಏಡು ಕಯ್ಗಳ ಎತ್ಗಂಡು ಕುಣೀತಾ ಕುಣೀತ, ಸಮ್ಮತಿ ಸಮ್ಮತಿ ಅಂತ ಆ ದೊಡ್ಡಮನುಸಗಳು ತಮ್ಮ ದೊಡ್‌ತನಾನೂ ಮರ್‍ತು ಕಿರುಚ್ತಾ ಇರಲು ಆ ಜಮಾಧಾರಿ ಏಡು ಕಯ್ಯು ಮೇಲೆತ್ತಿ ಆಡುಸ್ತ ಆ ಎದ್ದ ಸದ್ದು ನಿಲ್ಸಿ ಆಮ್ಯಾಲ ಮೊದಲ ಸ್ಟಯಲ್‌ನಿಂದ - "ಇದ್ನೋಡಿ ಇದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯ್ಗು ಸಿಗುಲಾರ್‍ದಂಥ ಮಂಚ. ಈ ಮಂಚ್ಕ ಬ್ಯಾರೆ ದೇಸ್ದ ರಾಜರುಗಳು ಮನಸ್‌ಮಾಡಿ ಎಸ್ಟೆಸ್ಟೋ ಯುದ್ಧಗಳೇ ನಡೆದು ಹೋದ್ವು. ಈಗ ಅದ್ನೆಲ್ಲ ಕಟ್ಟಗಂಡು ನಮಗ್ಯಾಕಕನ. ಈಗ ಇದ್ಕ ಜೀಹುಜೂರ್ ಸವಾಲ್ ಬರೇ ನೂರ್ ರೂಪಾಯ್! ಬರೇ ನೂರೂಪಾಯ್!" ಎಂದನು ನೆಗ್ತಾ.

ಅದ್ಯಾನ ಅವ್ನ ಹೆಸೂ... ಯಾಡೇ ಗೌಡ್ನಲ್ವ? ಆಗ ಅವು್ನ ಜಮಾಧಾರಿ ಕಾಲ್ಗ ತನ್ನೇಡೂ ಕಯ್ಯನು ಮುಟ್ಸಿ ಸರಣು ಮಾಡಿ, ಆಮ್ಯಾಲ ಚೌಕಹಾಸಿ ಸಮಸ್ತರಿಗೆಲ್ಲ ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಎದ್ದವನಾಗಿ ಆ ಕಯ್ಯ ಜೋಡ್ಸಿದವನಾಗಿ ಒಂದೇ ದುಡದಲ್ಲಿ ನಿಂತು "ನೂರ್ ರೂಪಾಯ್ಯ ಒಂದು ಲೋಟೂ, ಮ್ಯಾಲ ನಾಕಾಣಿ" ಅಂದನು, ಯಾಡೇಗೌಡ. ಆ ಮಾತ್ಗ ಆ ಮಾಜನವೂ ಆ ಜಮಾಧಾರಿಯೂ ನಗದು ಇನ್ನೂ ಬಿದ್ದೂ ಬಿದ್ದು. ಆ ನಗೂವೆಲ್ಲ ಅದೆಸ್ಟೊ ಗಂಟೆಗಂಟ ನಡುದು, ಅದು ನಿಂತ ಮ್ಯಾಲ ಆ ಜಮಾಧಾರಿ ಯಾಡೇಗೌಡ್ನ ಮುಂದಕ ಕೈನೀಡಿ ಅದನೂ ಕುಣೀಸ್ತ "ನಾಕಾಣಿ ನಾ ಹಾಕತ್ತೀನಿ. ತತ್ತಮಂತ ನೂರ್ ರೂಪಾಯ್ನ ಒಂದು ಲೋಟಾ" ಅಂದನು.

ಆಗ ಯಾಡೇಗೌಡನು ಜೋಡ್ಸಿದ್ದ ಕಯ್ಲೆ ಜಮಾಧಾರಿಗ ಮುಗುದು "ಬ್ಯಾಡಿಕಾ ನನ್ ಸೋಮಿ, ನಿಮ್ ಕೈಲಿ ನಾಕಾಣಿ ಹಾಕ್ಸದ್ರ ಈ ಜನ ಒಪ್ಪಿದಾ. ಈ ಜನ ಒಪ್ಪೂïŒದು ಆ ಸಿವ ಮೆಚ್ಚೀನಾ?" ಅಂತ ಅನ್ತ ತನ್ನ ಚೊಗ್ಗ ಎತ್ತಿ ಬಲಚೋರಿದು ಚಡ್ಡಿ ನವಾರ್‍ವ ಹದವಾಗಿ ಹಿಚುಕ್ತಲೆ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದು ನೂರ್ ರೂಪಾಯ್ನ ನೋಟುಗಳು ಏಡುಕಡೀತ್ಲೆ ಅವ ಹಿಚುಕೋದ ನಿಲ್ಸಲು ಆಗ ತಲ್ವ ಕುಣುಸ್ತ ಬತ್ತಿದ್ದ ನೋಟುಗಳು ಅಲ್ಲುಗ ನಿಲ್ಲಲು. ಆ ಏಡುನೊಟ್ನುವ ಯಾಡೇಗೌಡ ಭಕುತೀಲಿ ಹಾಸಿದ್ದ ಚೌಕದ ಮ್ಯಾಲ ಇಟ್ಟು ಕಯ್ಯ ಮುಗುದು "ಹಿಂದ್ಕ ತೊಂಬತ್ತೊಂಬತ್ತು ಮುಕ್ಕಾಲ್ ರೂಪಾಯ್ನ ದಯಪಾಲ್ಸಿ ನನ್ನೊಡಯಾ" ಅಂದನು, ಜೋಡ್ಸಿದ್ದ ಕಯ್ಯ ಜೋಡ್ಸಿ. ಆ ಜನಕೂ ಬೆರುಗಾಗಿ ಬುಟ್‌ಬಾಯ ಬುಟ್ಕಂಡು ನಿಂತಿರಲು, ಆ ನೋಟನ ಮ್ಯಾಗಲ ಕೂರನತ್ತುಗಳು ಸಂಸಾರ ಸಮೇತವಾಗಿ ಬಂದು ಅರ್‍ಮನ ನೋಡ್ತಿರವು. ಆಗಲೀಗ ನನ್ನ ಎದೆಯಾಗಿದ್ದ ಎದೆಯಲ್ಲ ದಗ್ ಅಂದೋಯ್ತು. ಅದಾಯ್ತ? ಅಲ್ಲುಗ ನನ್ನ ಋಣ ಅನ್ನೋದು ತೀರ್‍ತ?

ತೀರ್ತು. ಆಯ್ತು. ಆದ್ರೀಗ ಅಣ್ಣಯ್ಯಾ... ನೀವ್ಯಾನಾರೂ ಅಂದ್ಕಳ್ಳಿ ಬೇಕಾರ, ಆ ಹನ್ನೇಡ್ ಜನ ಜಟ್ಟಿಗಳೂವಿ ನನ್ ಹೊತ್ಗಬಂದು ಬಸ್ಸಿನ ಮ್ಯಾಲ ಪರಾಣ್ವ ಕಂಡಂಗ ಜೋಪಾನ್ವಾಗಿ ಮಲುಗಿಸಿದ್ರಲ್ಲಾ... ನೀವ್ಯಾನಾರೂ ಅಂದ್ಕಳ್ಳೀ... ಆ ಬಸ್‌ನ ಉದ್ದ ಅಗಲವಿಯ ನಂಗ ಸಾಲ್ದು ಅನ್ನಂಗಿರದೂ.
ಆ ಬಸ್ಸೂವೀ ನನ್ನ ಮುಟ್ಟುಸ್ಕಂಡುದಕ ಅದೆಸ್ಟು ಆನಂದ್ವ ಪಡ್ತೊ ಐಭೋಗ
ಪಡ್ತೊ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮೂಡ್ಲ ದಿಕ್ಕುಗ ಪಯಣ ಬೆಳೂಸ್ತು. ಬಸ್ಸು ಪಟ್ಟಣ್ವ ಬುಟ್ಟಾಗಲಾರೂ ನೀವು ಯಾನಾರೂ ಅಂದ್ಕಂಡರೂ ಸರಿಯಾ, ನಾ... ತಿರ್ಗ್ಗಿ ನೋಡ್ಲಿಲ್ಲ. ಅದೆಸ್ಟು ನಿಜ್ವೊ ಅದೆಸ್ಟು ಸುಳ್ಳೋ ನಾ ಬ್ಯಾರಿ ಕಾಣೀ... ಅದು ಸುಳ್ಳಾಗಿದ್ದರ ಇಂದಾರೂ ನಿಜುವಾಗ್ಲಿ. ಇತ್ತಗ ನಾ ಆ ಪಟ್ಟಣುವ ಬುಟ್ಟಾಕ್ಷಣ ಅತ್ತಗ ಆ ಅರ್ಮನೆಯಾಗಿದ್ದ ಅರ್ಮನವೆಲ್ಲ ದಗ್‌ನ ಉರ್ದು ದಿಗ್‌ನ ಕೆಟ್ಟೋಯ್ತು.

ಆದ್ರ ಅಣ್ಣಯ್ಯಾ, ನನ್ನುನ್ನ ಬಸ್ಸಿಂದ ಜೋಪಾನ್ವಾಗಿ ಇಳಿಸ್ಕಂಡೂ ಆ ಜೋಪಾನ್ವಾಗಿ ಮೇಲ್ಬಿದ್ದು ಹೊತ್ಗಬಂದವರು, ಉಗಿಯೋಕು ಮನಸ್ಸಾಗದೂ ಅಂಥ ಫಕಾಳಿಯಾಗಿ
ನಿಂತಿದ್ದ ಒಂದು ಜೋಪಡಿ ಮುಂದ್ಗಡ ಜೋಪಾನ್ವಾಗಿ ಇಳುಸುದ್ರು ನೋಡೀ...
ಆಗಲೀಗ ನನ್ನ ಜೀವ ಇದ್ದುದು ಅತ್ತಗ ಜರ್ರಂತ ಜರೀಕತ್ತು. ನಾನು ಅರ್ಮನ ಸುಖ
ಕಂಡೋಳೂ ನಂಗ ಅರ್ಮನಿಯ ಆಗ್‌ಬೇಕೂ... ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರ ನಂಗ ನಿದ್ದಾವು ಬರಲ್ಲ ಅಂತ್ಯಾನ ಕೇಳ್‌ಲಿಲ್ಲಾ ನಾನೂ.
ಆದರೆ, ನಾನು ಕಾಲು ನೀಟ್ಕಂಡು ಇರೋ ಅಸ್ಟಾದ್ರುವ ಇರಾಕ ತಾವು ಇರಬೇಕೋ ಇರಬಾರ್ದೊ? ಆ ಜೋಪ್ಡಿ
ನನ್ನಸ್ಟು ಉದ್ದ ನನ್ನಸ್ಟು
ಅಗಲ ಇತ್ತೋ ಇರ್ನೆ ಇಲ್ವೊ ಅನ್ನಂಗಿತ್ತಲ್ಲಾ... ಅವರೇನ ಮನುಸ್ರ? ಮರ್ಗಳಾ?

ಕೇಳೀ... ಆಮೇಲಂತು ಆ ಚಳಿ ಏನೂ ಆ ಮಳ ಏನು ಆಮ್ಯಾಕ ಆ ಬಿಸಲೂ
ಅನ್ನೋದು ಏನೂ? ಒಂದಾ ಎರಡಾ? ನಾ ಪಟ್ಟಪಾಡು ಆ ಸೀತದೇವಿಗು ಬಂದಿತ್ತೊ
ಬಂದೇ ಇರ್ನಿಲ್ವೋ... ನಾನು ಈ ಚಿಕ್ಕೊಯ್ಸಿಗಿಯ ಕೇಳೀ... ಕೇಳೋ ನಿಮ್ಗಿಯ
ಇಸ್ಟೊಂದು ದುಕ್ಕ ಆಗ್ತಿರಬೇಕಾರ, ಇನ್ನೂ..." ಎಂದು ಮಂಚ ದುಕ್ಕುಳುಸ್ತ
ಅಳಲಾರಂಬಿಸಿದಾಗ, ಆಲಿಸುತಲಿದ್ದ ಜೀವಾತ್ಮಗ, ಇದೆಲ್ಲಿ ಮೊದ್ಲುನ ಥರ್‍ವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗಿಯಾ ನಿಲ್ಸಿಬುಡುತ್ತೊ ಅಂತ
ದುಗುಡವಾಗಿ ಆ ದುಕ್ಕಳಿಸೊ ಮಂಚದ ತಲವ
ಸವೂರ್ತ "ಅಯ್ಯೋ ನಾವು ಬೇಜಾರು ಅಂತ ಅನ್ನನೀರು ಬುಟ್‌ಬುಟ್ಟು ಅಳ್ತ
ಕೂತ್ಗಂಡರ ನಾವ್ ತಕ್ಕಂದು ಬಂದಿರೋದು ಕಳ್ದುವೋದ್ದೇ? ಮುಂದಲದ ಹೇಳೂ..." ಅಂತು. ಜೀವಾತ್ಮನು ತಲ
ಸವುರುತಿರಲು ಉಕ್ಕೊ ದುಕ್ಕಕ ಸಮಾಧಾನವೂ ಆಗಿ, ಆಗ ಮಂಚವು:
"ಅಣ್ಣಯ್ಯಾ ನಾನೂವಿ ನಿಚ್ಚಯಸಿಕಂಡೀ ಅನ್ನಿ... ಆದ್ರ ಕಾಲ್ಗುಣ ಅನ್ನದ್ಕ ಹೇಳ್ತೀನಿ ಕೇಳೀ... ನಾ ಬಂದ ಮ್ಯಾಲ ಇಲ್ಲುಗ ರಾತ್‌ರಾತ್ರನಗ ಅದ್ಯಾರಕನಿ ಮೂರ್ಜನವು, ಅವರ ಮಾತು ನಮ್ಗ ತಿಳೀದೂ ನಂ ಮಾತು ಅವರ್ಗ ತಿಳೀದೂ. ಒಬ್ಬ ಮದ್ರಾಸ್‌ನವ, ಒಬ್ಬ ತೆಲುಗನವನಂತಾ, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಲೆಯಾಳದವನಂತಾ ಇವುರು ಬರಾಕ ಹೋಗಾಕ ಸುರುವಾದ್ರು. ಆ ಮೂರ್ಜನುವಿ ಖೋಟನೋಟ್ನವರಂತಾ... ಅವ್ರು ರೂಪಾಯ್ನ ನೋಟ ಗೋಣಿ ಚೀಲ್ದಲಿಯ ತುಂಬೋರು... ಅಂಥವರು.

ಅಂಥ್ಯವರಿಯ ಒಂಜಿನ ರಾತ್ರನಾಗ ಮಾತ್‌ಮಾತ್ಗ "ಈ ಮಂಚ್ವ ನಮ್ಗ ಕೊಡ್ರೀ ಗೌಂಡರೇ" ಅಂದರು. ಯಾಡೇಗೌಡ, "ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ನನ್ನ ಪರಾಣ ಇರೋದು ಈ ಮಂಚದಲ್ಲಿಯ..." ಅಂತ ನನ್ ತಂದಂಥ ಬಗೆಯು
ಇನ್ನೊಂದ್ಸಲವಾಗಲು
ಆಗಲೀಗ,

-ಅದ್ಯಾರಕನಿ ಹಿಂದ್ಕ, ಒಬ್ಬ ಮಾತ್ಮಗಾಂದಿ ಅನ್ನವ ಇದ್ನಂತಲ್ಲಾ... ಆ ಚೋಟುದ್ದದವ ಕೊಡೋ ಕಿರುಕುಳಾನ ಆ ಪರಂಗಿಯವರ್ಗ್ಗೇನಿಯ ತಡಕಳಾಕ ಬಲುಕಸ್ಟವಾಗಿ ಆಗ ಆ ಪರಂಗಿಯವರು ಈ ಚೋಟುದ್ದದವ್ನ ಹಿಡುದೂ ಹಿಡ್ದು ಜೈಲಂತ ಸೊಳ್ಳಮನ್ವಂತ ಅಂತ ಕೂಡಾಕಿ ಕೂಡಾಕಿ ಯಾರ್‌ಕೈಲು ತಗಯಾಕ ಆಗಬಾರ್ದು... ಅಂಥಾ ಬೀಗ್ವ ಹಾಕರಂತ. ಆದ್ರೂನೂವ ನಮ್ ಈ ಚೋಟುದ್ದದ ಗಾಂದಿ ಅಂಬವ ಅದ್ಯಾವ ಮಾಯ್ದಲ್ಲೊ ಆ ಕಡ
ಕೂಡಾಕದ್ರ ಈ ಕಡ ತಪ್ಪಸ್ಕಂಡು ನೆಗ್ತ ನೆಗ್ತ ಟೋಪಿ ಸರಿಮಾಡ್ಕಳ್ತ ಬರ್ತಾ ಇದ್ನಂತಲ್ಲಾ... ಆ ಮಾತ್ಮಾ ಗಾಂದೀ...

ಆ ಮಾತ್ಮಗಾಂದಿಯೇ ಸಾಕ್ಷತ್ತಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತು "ಅಡ್ಯೆ ಮಕ್ಕಳಾ... ಯಾನುಡ್ರ ನಿಮ್ಗ ಬೇಕಾಗಿರ ವರವು..." ಅಂತ ಕೇಳ್ದಂಗಾಯ್ತು ಈ ಮೂರ್ಜ ನಕುವ. ಆಗ ಆ ಮೂರ್ಜನುವ 'ನಮ್ ಗುಂಪ್ಗ ಸೇರ್ಕ ಮಾಸೋಮಿ' ಅಂತ ಯಾಡೇಗೌಡನ ಕಾಲುಗ ಬಿದ್ದರು.

ಯಾವಾಗ ಆ ಮೂರ್ಜನುವ ಯಾಡೇಗೌಡ್ನ ಕಾಲ್ಗ ಬಿದ್ದರೂ ನೋಡು... ಆ ಗಳುಗಾಲಿಯ, ನಾನು ಅರ್ಮನಲಿದ್ದಾಗ ನನ್ ಸಿನೇತಗಾರಳೂ... ಅದೇ ನಾವ್‌ನಾವ್ಗಳು ಸೇರ್ಕಂಡಾಗ ನೆಗ್ತ ನೆಗ್ತ ಗೇಲಿ ಮಾಡ್ಕಳ್ತ ಸಂತೋಸವಾಗಿದ್ದವೆಲ್ಲಾ... ಆ ಲಕ್ಷಿಮಿ ಅಂಬೋಳು ನನಗಾಗಿ ದೇಸ್ ದೇಸನೆಲ್ಲಾ ಸುತ್ತಾಡಿ ಸುಣ್ಣವಾಗಿ ಕೊನಗ ಪತ್ತ ಮಾಡ್ಕಂಡು ಇಲ್ಲುಗ ಬಂದು, ಬಂದವಳೆ ನನ್ನ ಕಾಲ್ಗಳ ತಬ್‌ಕಂಡು ಗೋಳೋ ಅಂತ ಅಳ್ತಾ "ಇನ್ನೊಂದ್ಸಲ ನನ್ನ ಕೈಬುಡಬೇಡಿಕನ್ನೀ ಅಕ್ಕಯ್ಯನೋರೇ" ಅಂತ ಗೋಗರಿತ ದುಕ್ಕ ಮಾಡಿದಳು. ನಾನು ಅವಳ ಕಣ್ಣೀರ್ ತೊಡ್ದು ಆ ತಲ ಸವುರ್ತಾ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿ- "ಬುಡಾದು ಕಟ್‌ಗಳಾದು ನಮ್‌ನಮ್ ಕೈಲಿ ಎಲ್ಲಿದ್ದದು ತಂಗ್ಯವ್ವಾ? ನಾವು ಇಸ್ಟುಜಿನಗಂಟ ಬ್ಯಾರ್‌ಬೇರೆ ಇರ್‌ಬೇಕು ಅಂತಾ ತಂದಿದ್ದೋ. ಅದ್ಕಾಗಿ ಇದ್ದೊ ಹೊರ್‍ತು ಅದರಲ್ಲಿ ನಂದೇನು ಇದ್ದೂದು? ನಿಂದೇನು ಇದ್ದೂದು?" ಅಂತೆಲ್ಲ ಅವಳ ದುಕ್ಕ ಹಿಂಗಿಸಾಕ ನನಗಾದ ಆ ಸುಸ್ತೊ.

ಈ ಸುಸ್ತಾ. ಈ ಸುಸ್ತನಮ್ಯಾಗ ಆ ಖೋಟ ನೋಟ್ನವರು ಮೊದ್ಲು ನಂಬ್ಸಾಕ ಎರುಚೋ ನಿಜವಾದ ನೋಟಿನ ಚೀಲ್ಗಳ ತಂದೂ ಆ ಭಾರ ಬೇರೆ ಬಂದು ನನ್ಮೇಲಿಯ ಬಿತ್ತು. ಆ ಗೋಣೀ ಚೀಲ್ದಲಿ ಜನಾನೇ ಕೊಂಡ್ಕಳೊ ·ನೋಟ್ನಕಂತೆಗಳು ತುಂಬಿರದು ಅಂತ ಯಾರ್‌ತಾನೀಯ ಅಂದ್ಕಡರೂ? ಆ ರಾತ್ರ ಆ ರೂಪಾಯ್ನ ಚೀಲ್ಗಳಾ ಈ ಯಾಡೇಗೌಡ ಮಾಯಮಾಡಿ ನನ್ನಡಿಲಿ ಅವುತ್ಗಂಡು ಉಸುರಬುಡದೆ ನನ್ನೊಳಗ ಮಾಯವಾಗಿರಬೇಕಾರ ಆ ಮೂರ್ಜನವು ಸಮರಾತ್ರಲಿ ಪಿಸುಗುಟ್ಕಂಡು ಯಾಡೇಗೌಂಡ್ರೇ ಅಂತ ಬಂದರು.

ಬಂದು ಒಳಗ್ ನೋಡ್ತಾರೇ. ಒಳಗ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮ ಅವುಳ ಕೂದ್ಲಾಗಿದ್ದ ಕೂದ್ಲುನೆಲ್ಲ ಹಾರಾಡುಸ್ತ ಸ್ಯಾಲರವ್ಕವ ಹರಡ್ಕಂಡೂ ಎದಮ್ಯಾಗಲ ಸೆರುಗ ಚಲ್ಕಂಡೂ ಕಣ್ಗಳಲಿ ಕಣ್ಣೀರು ಕೋಡಿ ಹರಿಸೂತ ಆ ಮೂರ್ಜನನುವ ಕಂಡೇಟ್ಗಿಯ ಹೊಟ್ಟಬಾಯ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಬಡ್ಕಳತ 'ಅಯ್ಯೊ ನಂಗ್ ಇದ್ದ ಒಬ್ ಕಂದುನ್ನ ಕೊಂದೆಲ್ಲಪ್ಪಾ... ಪೋಲಿಸ್ ಬಂದು ತುಂಬ್ಕಂಡು ಹೋಯ್ತಲ್ಲಪ್ಪಾ... ನೀವ್‌ಗಳು ರಾತ್‌ರಾತ್ರನಗ ಬರೋದು ನೋಡಿಯಾ ನಿಮ್ಮಗಳ ದಯ್ಯದವರೊ ಯಮ್ದವರೋ ಅಂದ್ಕಂಡ್ಡಿದ್ದೀ... ಅದ ನಿಜ ಮಾಡಿದ್ರಲಾ ಅಯ್ಯೋ ನಿಮ್ಗ ಈ ನನ್ನ ಕಯ್ಯಾರ ಅನ್ನ ಇಕ್ಕಿದ್ದೀ... ನನ್ನ ಮನಲೇನ ಅನ್ನ ಕುಣೀತಿತ್ತಾ? ಅಯ್ಯೊ ನಿಮ್ ಮನೆ ದಗ್‌ನ ಅತ್ಗಂಡು ದಿಗ್‌ನ ಉರ್‍ದೋಗ. ನಿಮ್ ಹೆಡ್ತೀರು ಮುಂಡ್ಯಾಗ. ಅಯ್ಯೋ ನಿಮ್‌ನಿಗ ತಿರ್‍ಗ್ಗ ನೋಡ್ದೆ ಇರಾಗ ಆಗ. ಅಯ್ಯೋ..." ಅಂತ ಅವಳ ಬಾಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ವಾಕ್ಷ ಬರುವುದರ ಒಳಗಾಗಿ

ಅವರು ತಿರುಗ ನೋಡ್ದೆ ಇರಾಗ ಆದರು. ಆಗಲೀಗ ನನ್ನೊಳಗ ಮಾಯವಾಗಿದ್ದ ಯಾಡೇಗೌಡ ಕಂಕುಳಲ್ಲಿ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ ಆ ರೂಪಾಯ್ನ ಚೀಲ್ಗಳ ತಬ್ಬಕಂಡು ನಗುವಾಗಿ ತಾ ಬಂದನು. ಆಮ್ಯಾಕೀಗ ನೋಡಪ್ಪ ಈಗ ನೀ ಇರೊ ಈ ದೊಡ್ಡ್ ಹಟ್ಯ ಅದ್ಕೂವಿ ನನ್ನ ಆಯ ಅಳ್ತ ನೋಡ್ಕಂಡೂ ಅದುಕ ತಕ್ಕ ಥರ್ವಾಗಿ...

ಅಂತ ಅನ್ನೋದಕ್ಕೂ ಕೋಳಿ ಕೂಗೋದಕ್ಕೂ ಸರಿಯಾಯ್ತು. ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಮಂಚ ಮಲಿಕತ್ತು. ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಜೀವಾತ್ಮ ಸಂತೋಸವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಸೋಮಪ್ಪರ ದೇಹಕ ಸೇರ್‍ಕಂಡಿತು.

ಆಮ್ಯಾಲ ಬರಿಬೆಳುಗಲ್ಲೋ ಬೆಳುಕಾಗಿ, ಪರ್ಸಾದನು ಕಣ್ಣುಬುಡಲು - ಆಗ ಬಸಪ್ಪಸೋಮಿ ಸಿದ್ದೂರ ತಾತದೀರ

ಹಟ್ಟೀ ಈಗ ದನಕಟ್ಟೊ ಕೊಟ್ಟಿಗ, ಅಲ್ಲಿ ಹೋರ್‍ಗಳ ತೊಳದು ಕಿಚ್ಚು ಹಾಯಿಸೊ ಹಬ್ಬಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಂಗರಿಸಲು ಅಣ್ಣದೀರು ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದರು. ತಮ್ಮ ಪರ್ಸಾದನು ಬುಡದೆ ತಾನೂ ನಿಂತನು. ಒಬ್ಬ ಕಡ್ಡಾದವ ಅವ್ವ ಮಲ್ಲಾಜಮ್ಮಗ "ಅವ್ವೆ ಈ ಪರ್ಸಾದನ ಹಿಡ್ಕಾ ಅತ್ತಗ. ಕೊಟ್ಟಗಲಿ ಹೋರಿ ಬಾಲ ಹಿಡ್ಕಂಡು ಉಯ್ಯಾಲ ಆಡ್ತದ ಮೂದೇವಿ" ಅಂದನು.

ಮಲ್ಲಾಜಮ್ಮನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನ ರೂಪ್ವ ಹೊತ್ಗಂಡು ಹುಟ್ಟೀ ಈ ಹಟ್ಟೀ ಸೇರ್‍ದವಳೂ, ಈಗ ಚಂಡಿ ಹಿಡ್ದಿರೋ ಕಿರಿಮಗನ ಕಯ್ ಬಾಯ್ಗ ಬೆಲ್ಲ ಸಕ್ಕರವ ತುಂಬಿ ಮರೆಸಿದಳು. ಹಿಂದ್ಕ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನು ಧರುಸ್ತಿದ್ದ ಗೇಣುದ್ದದ ಕರಡ್ಗನಿಗ ಮಲ್ಲಾಜಮ್ಮನು ಧರುಸಿದ್ದಕ್ಕೂ ಅದ್ದೂವೀ, ಹಿಂದ್ಕ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನ ಗಲ್ಲದ ಕಾರೆಳ್ಳುವಿ ಮಲ್ಲಾಜಮ್ಮಗು ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲೆ ಇರೋದಕ್ಕು ಅದ್ದೂವಿ, ಹಿಂದ್ಕ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನ ಕಂಡ ಪಳಯುಳಿಕೆಗಳು ಈಗ ಮಲ್ಲಾಜಮ್ಮಗ - 'ಆಗ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮನು ಪಟ್ಟಕಸ್ಟಕ ಈಗ ಸುಖ ಉಣ್ಣಕ ಅಂತ ಇನ್ನೊಂದ್ಸಲ ಹುಟ್ಟಿ ತನ್ನ ಹಟ್ಟಿಯ ಸೇರ್‍ಕಂಡವಳ'- ಅಂತಿದ್ದರು.

ಈ ಮಲ್ಲಾಜಮ್ಮ ಆಗ ಬೆರುಳು ಚೀಪೋ ಕೂಸೂ ಅದ ಯಾರೋ ಅನ್ನಾಯಕಾತಿ ಹೆತ್ತು ತಾನ್ ಮಾಯ್ವಾಗಿ ಕೂಸ ಆಸ್ಪತ್ರಾಲಿ ಎಸ್ದೂ ಆ ನಗಾಡೋ ಕಂದನ ಚಂದ್ವ ಮಕ್ಕಳಫಲ ಕಾಣದ ಸ್ಥಿತಿವಂತರು ಕಂಡು ಅದುಕ ಸೋತು ಅದ ತಂದು ಸುದ್ದ ಮಾಡ್ಕಂಡು ಲಿಂಗಧಾರಣ್ವ ಮಾಡ್ಸಿ ಮಲ್ಲಾಜಮ್ಮನೆಂದು ಹೆಸುರಾಗಿ ಬೆಳೆದೂ, ಆ ಬೆಳೆದಂಥ ಮಲ್ಲಾಜಮ್ಮಗ ಕಂಡಂಥ ಯಾಡೇಗೌಡರಿಗ ನೆಗ್ತ ಸತ್ತ ತನ್ನ ತಾಯಿ ಕಂಡಂತಾಗಿ, ಅವಳು ತನ್ನಾಗ್ಗಿ ಪಟ್ಟಂಥ ವನವಾಸ ಕಣ್ಮುಂದ ಬಂದು, ಮಗ ಸೋಮಪ್ಪಗ ಮಲ್ಲಾಜಮ್ಮನ ತಂದ್ಕಂಡು ಏಡೂದಿಕ್ಲ ಆಸ್ತಿಗಳ ಕಸಿ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೂ ಏಳ್ಗ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿ ನಗ್ತ ತಾವೂ ನಿಧನರಾಗಿದ್ದರು.
ಸಕ್ಕರ ಬೆಲ್ಲಾವ ತಿಂದೂ ಉಳುಕಾವ ತುಟಿಮೂಗು ಕಯ್ಗ ಮೆತ್ಗಂಡಿದ್ದ ಪರ್ಸಾದನು, ಅವ್ವ ತಂದು ಕುಡಿಸಿದ ಹಾಲ ಅರ್ಧವ ತಾನ್ ಕುಡ್ದೂ ಇನ್ನರ್ಧವ ಭೂಮತಾಯ್ಗ ಕುಡಿಸೀ ಆಮ್ಯಾಲ ನೆನ್ನೆ ದಿನ ಸ್ಯಾಲ ತುಂಬ್ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಲಾರಿ ತಾನಾಗಿ ಕೈಗಳ ಗಾಳಿಗಿರ್‍ಕನ ಥರ್ವಾಗಿ ಆಡುಸ್ತ, ಬಾಯಲಿ ಜುಯ್ ಮಾಡ್ತ, ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಜೊಲ್ಲ ಸುರುಸ್ತಾ ಇಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಆದನು.
...ಇಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಆದ ಲಾರಿ ಎಲ್ಲುಗ್ ಬಂತು? ಇಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಆದ ಲಾರಿ ಸ್ಯಾಲಗುಡ್ಡಕ ಬಂತು. ಸ್ಯಾಲಗುಡ್ಡಕ ಬಂದ ಲಾರಿ ಏನ್ ಮಾಡ್ತು? ಆ ಸ್ಯಾಲಗಳ ಬೆನ್ನುಗ ತುಂಬ್ಕತ್ತು. ಆ ತುಂಬ್ಕಂಡ್ ಲಾರಿ ಎಲ್ಲುಗ್ ಹೊರುಡ್ತು? ಎಲ್ಲಾ ಕಂಬ್ಗಳ ಮುಂದ್ ಮುಂದುಕ ಬಂತು. ಆ ಕಂಬಕ ಬಂದು ಲಾರಿ ಕಂಬ್ಕ ಏನ್ ಕೊಡ್ತು? ಸ್ಯಾಲನಿಗ ಉಟ್ಟುಗ ಉಟ್ಗ ಅಂತ್ ಕೊಡ್ತು...

ಈ ಆಟವೂ ಮುಗುದು ಪರ್ಸಾದನು ಲಾರಿಯಾಗೇ ಹೊರಬಂದೂ ದಿನಾ ಕಾಣ್ವ ಮರ ಕಾಣ್ತಲೆ, ಲಾರಿ ರೂಪ್ವ ಬುಟ್ಟವನಾಗಿ ತನ್ನ ನಿಜ ರೂಪ್ವ ತಳ್ದು ಜಗುಲಿಮ್ಯಾಲ ಕೂತು ಪರ್ಸಾದನು ಜಗಲಿ ಕೆಳಾಕ ಕಾಲ್ಗಳ ಇಳಿಬುಟ್ಟಾಡುಸ್ತ ಆಡುಸ್ತಾ ಮರ್ವ ನೋಡ್ತಾ ನೋಡ್ತ, ಜೊಲ್ಲು ಸುರುಸ್ತಾಸುರುಸ್ತ ಆ ಮರ್ದಲ್ಲಾಗ ಕೂಸು ಆಡೋದು ಕಾಣ್ತು. ಪರ್ಸಾದ ನಗುವಾಗಿ "ಅವ್ವೆ ಅವ್ವೆ... ಮರ್ದ ಮ್ಯಾಲ ಕೂಸು ನೆಗ್ತ ಕಾಕಾಕ್ತ ಆಡ್ತಾ ಅದ ನೋಡೂ ಬಾ ನೋಡು ಬಾ ..." ಅಂತಿರಲು

ಬಾರದಿದ್ದರೂ ಯಾರೂ ಅವ ಅಂತಿರಲು, ನಡೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನವು ಅವನ ಮಾತುಗ ನಗ್ತಲೋ ಸಂಕ್ಟದಲೋ ಅವರವರಗ ತಿಳಿದ ರೀತೀಲೀ.

ಅವರವರುಗ ತಿಳಿದ ರೀತೀಲಿ ನಡೆಯೂತಲಿರುವಾಗ, ಮಠದ ಒಂದ್ಕಡ ಪಡಸಾಲ

ಮ್ಯಾಲ ರೌಂಡತಗ ಕೂತವರು ಈ ಪರ್ಪಂಚವ ಮರ್ತು ಇಸ್ಪೀಟು ಆಡ್ತಾ ಆ ಇಸ್ಪೀಟಿನ ಎಲ್ಗಳು ನಡ್ದತ್ತಾ ಬೀಡಿಸಿಕರೋಟ್ನ ಹೊಗುವಿ ಆ ಎಲ್ದ ಜೊತುಗ ಸುತ್ತೂ ಬಳಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಆಡ್ತ ಕೂತಲ್ಲಿಗ, ಬೀಡಿಸಿಕರೋಟೂ ಬೇಕಾದವರ್ಗ ವಡಟೀನೂವಿ ಹಿಂದ್ಕ ಅಕ್ಕಮಾದೇವಮ್ಮ ನಡುಸ್ತಿದ್ದಂಥ ಹೋಟ್ಲು ಥರದ ಹೋಟ್ಲಿಂದ ಬೇಕ್‌ಬೇಕಾದವರ್ಗ ಬೇಕ್‌ಬೇಕಾದ್ದು ಸಪ್ಲೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಲ್ಲೆ ಸೋತು ಪಾಪರೆದ್ದೋದವ ಒಬ್ಬನು, ರೇಡಿಯೋ ಪದ್ವ ಕಿವ್ಗ, ಗೆದ್ದೂಗೆದ್ದೂ ಚಿಲ್ಲರಾ ಅನ್ದಿಯಾ ನೋಟು ಅನ್ದಿಯಾ ಗೋರಿ ಒಕ್ಕಡ ಗುಡ್ಡಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದವನ ದುಡ್ಡಿನ ಗುಡ್ಡನಿಗ ಕಣ್ಣುಗ, ಬೀಡಿಯ ಬಾಯ್ಗ ಕೊಟ್ಟು ಕೂತಿದ್ದನು.
ಇನ್ನೊಂದ್ಕಡ ಇತ್ತಲ್ಲಾ , ಆ ಮಠದ ಪಡಸಾಲ್ದ ಮ್ಯಾಲೂ ಕೆಳೂಗು ಒಂದು ತುಂಡುಗುಂಪಿನ ಗುಡ್ಡವು ಸುತ್ಗಂಡು ಲೀನವಾಗಿದ್ದು, ಆ ಕಾಯಕ ಏನು ಅಂಬುದು ದೂರಕ್ಕೆ ಅರಿವಾಗದಂತಿತ್ತು.
ಹೀಗಿರ್ತ, ನಂಜಲಗೂಡ್ಲ ದಿಕ್ಕಿಂದ ಹೊಲಾರ ಅಮಾಸನು ಬಾಡ್ಗ ಸೈಕಲ್ನಲ್ಲಿ ಅದರ ಹ್ಯಾಂಡಲ ಹಿಡ್ಕಳ್ದೇನೆ ಕಯ್ಯ ಹಿಂದ್ಕೂ ಮುಂದ್ಕೂ ಬೀಸ್ತ ಆ ಸೈಕಲ್ನೂ ನಲೀಸ್ತಾ ತಾನೂ ನಲೀತಾ ಊರ್ದಿಕ್ಕ ಬರುತ್ತಿದ್ದನು.
ಕುಟ್ಟೋ ತಮ್ಮಟ ಮುಂದ ಕುಣೀತಾ ಬೆಳೆದ ಅಮಾಸನಿಗ, ಅವ್ನ ಸೈಕಲ್ನಲಿ ನೇತಾಡೊ ಗೋಣಿ ಚೀಲ್ದ ಸಾಮಾನನ್ನು 'ಯಾನುಡ ಅದು' ಅಂತ ಯಾರಾರು ಕೇಳುದ್ರ "ಐ ಚರ್ಮಕನ್ನಿ ಬುದ್ಯೆ" ಅಂತಿದ್ದನಾದರೂ ಅವು ಚರ್ಮವಾಗಿರದೆ ಮುಟ್ಟಿನ ಸ್ಯಾಲವಾಗಿದ್ದವು. ಮುಟ್ಟಿನ ಸ್ಯಾಲ ಸಂಪಾದನ ಕಾಯಕದ ಯಶಸ್ಸಗಾಗಿ ಅಮಾಸನು ನೂರರವರ್ಗ ನಂಬರ್ ಕಲ್ತು ಅದ ಜೋತಿಸಿಗಳ ಮಂತ್ರದ ಅಂಕಿಯಂತೆ ಬಳುಸ್ತಾ, ಊರಲ್ಲಿ ಯಾವಾವ ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವಾವ ಹೆಂಗಸು ಯಾವಾವ ದಿನವು ಮುಟ್ಟಾಗುವಳು ಎಂಬುದರ ಒಂದು ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾದ ಪಂಚಾಂಗ್ವ ರಚುಸಿಕೊಂಡಿದ್ದನು.
ಮಾರಾಜರು ನಂಬೋ
ಒಂಟಿಕೊಪ್ಪಲ್ ಪಂಚಾಂಗವು ಸುಳ್ಳಾದರೂ ಅಮಾಸನ ಪಂಚಾಂಗವು ಯಾರ್ದಾರು
ಪ್ರಕೃತಿ ಯತ್ವಾಸದಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚೆಂದರೆ ಒಂದ್‌ದಿನ ಹೆಚ್ಚೂಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತೊ
ಪರಂತು ನಿಜವಾಗುತಾ

ಈ ನಿಜವ ಹಿಡ್ದು, ನಿದ್ದವು ತೂಕಡಿಸೋ ಕಾಲವ ಅರಿತವನಾದ ಅಮಾಸನು, ಆ ವ್ಯಾಳದಲಿ ಅಗತ್ಯವಾದೆಡೆ ಚಣಮಾತ್ರದ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಸೂರಡಿ ಸಿಕ್ಕಿಸೊ ಮುಟ್ಟಿನ ಸ್ಯಾಲಗಳ ಮಾಯಮಾಡ್ತ, ಸಾಕಸ್ಟು ಸ್ಯಾಲಭಾಗ್ಯ ಪಡ್ದು ನೇಮನಿಷ«ಗ ಹೆಸುರಾದ ಮ್ಯಾಗಲಕೇರಿ ಯಮ್ಮಗಳ್ಗ ಇದು ಯಾತರ ಕೆಲ್ಸ ಅಂಬುದ ಅರುವಾಗಿಸದೆ ದಿಕ್ಕೆಡಿಸಿದ್ದನು. ಸ್ವಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ ಈ ಕಾಯಕ್ವ ಕಂಡುಹಿಡ್ದವನಾಗಿ ಅದನು ನೇಮನಿಷೆ«ಲಿ ಆಚರಿಸುತಲಿದ್ದ ಅಮಾಸನು, ಮಾಲನ್ನು ಫ್ರೆಸ್ಸಾಗಿ ಬಿಕರಿ ಮಾಡಲು ಸಿಕ್ಕಿದಂದೇ ನೇರ್ವಾಗಿ ನಂಜಲಗೂಡ ಹೊಳ ತಲುಪಿ ಅಲ್ಲಿ ಅಗಸನ ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಮಾಲು ಹಸನುಮಾಡಿ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಸಾಬರ್ಗ ನಿಯತ್ತಲಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅಮಾಸನ ಈ ಕಾಯಕವು, ಕೂಲಿಕೆಲ್ಸಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಯೂ, ಅನಿಶ್ಚಯತೆ ಇಲ್ಲದ್ದಾಗಿಯೂ ಹಾಗೂ ಯಾರ್‍ಗಾರು ಮುಟ್ಟುನಿಂತು ಸಂಭವಿಸೋ ಲುಕ್ಸಾನಿಗ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಹೊಸ ಗಿರಾಕಿ ಕೂಡುಸ್ತ ಅದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಗ ಸಮನಾಗಿ ಇದು ಅಮಾಸನ ಹೊಟ್ಟಬಟ್ಟ ಬೀಡಿ ಸಿನುಮಾ ಸೈಕಲ್‌ಬಾಡ್ಗಗೂ ಆಗಿ ಉಳುದುದು ಇವನ ನೆಚ್ಚಿ ಮಾರಿಗುಡಿ ನೆಲಕ್ಕಂಟಿ ಬಾಯ ಬುಟ್ಕಂಡಿದ್ದ ಕುರಿಯಯ್ಯಗ ಗಂಜಿನೀರ ಕಾಣಿಸ್ತಿತ್ತು.

ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಸೈಕಲ್‌ಮ್ಯಾಲ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅಮಾಸನು ಯಾರ ಕಣ್ಣುಗ ಬೀಳುವಂತವನಾದನೆಂದರೆ, ಇಸ್ಪೀಟು ಆಟ್ದಲಿ ದುಡ್ಡುಕಾಸು ಹೊಡ್ದು ಗೋರಾಕ್ಕಂಡಿದ್ದವನ ಕಣ್ಣುಗ ಬಿದ್ದನು. ಈಗ ಕಾಲ್ಬಳಿ ಗುಡ್ಡವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರೋ ಶ್ರೀಲಕ್ಷ್ಮಿ ಚಂಚಲವ ಅರಿತವನಾದ ಅವ ನೆಪ ತೆಗ್ದು ಆಟ ನಿಲ್ಸಕಾ ಕಣ್ಣಿಯ ಬಿಂಕಿ ಕಡುಸ್ತ ಹಲ್ಮುಡ್ಯ ಖಚ್ಗಂಡೂ "ನೋಡ್ರುಡಾ ನೋಡ್ರುಡಾ! ಹೊಟ್ಟಗ ಹಿಟ್ಟು ಇಲ್ದೆ ಇದ್ದೂß್ರ ಆ ಹೊಲೀನ್ ಕೊಬ್ಬ! ನಾವ್ ನೋಡ್ಲಿ ಅಂತ್ಲಿಯ ಹಾವ್ನ ಥರ್ವಾಗಿ ನಲೀತಾ ಬತ್ತಾ ಅವ್ನಲ್ಲಾ! ಬಡ್ಡೇದ್ನಗ ಆ ಹ್ಯಾಂಡಲ್ನೆ ಹಿಡ್ಕಳಕ ಆಗಬಾರ್ದು... ಆ ಥರ್ವಾಗಿ ಅವ್ನ ಆ ಏಡು ಮುಂಗೈನಿಗ ಕತ್ತರ್‍ಸಿ ಅತ್ತಾಗೊಂದು ಇತ್ತಾಗೊಂದು ಎಸ್ದ್‌ಬುಟ್ರೇಗಪ್ಪಾ..." ಅಂತ ಬಾಯೊಳಗಲ ಹಲ್ಲಗ ನೊರಗುಟ್ಟಿದನು. ಆಟ ದೊಡ್ಡದು.

ಆ ಮಾತ್ಗ ಪಕ್ಕದವ, "ನೀನು ಅವ್ನಗ ಮುಂಗೈ ಕತ್ತರ್‍ಸಿ ಮಠದ ಬಾಗುಲ್ಗ ಅತ್ತಾಗೊಂದು ಇತ್ತಾಗೊಂದು ತೋರ್‍ಣ ಕಟ್ಟಾಗ ನಾನೂ ಜೊತ್ಗ ಬತ್ತೀನಿಕನ. ಈಗ ಒಂದ್ ಒಳ್ಳೆ ಎಲ ಹಾಕು ಮತ್ತ" ಅಂದನು. ಇವ ಆ ನೊರಗುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಆ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತುಟೀಲಿ ಮುಚ್ಕಂಡು ಆ ತುಟ್ಗ ನಗೂ ಸವೂರಿ "ನಿಂಗ್ ಬೇಕಾದಂಥ ಎಲ ಕೊಡ್ತೀನಿ. ತಕ್ಕಾ ಮೊಗುಚಿ" ಅಂತ ಆ ಎಲ್ವ ಪಟ್ಟಂತ ಮೊಗುಚಿಟ್ಟು ಆಟ ತೋರಿಸಿದನು.

ಇಸ್ಪೀಟು ಗ್ಯಾಂಗ್‌ನ ಕಣ್‌ತಪ್ಸಿ ಅಮಾಸನು, ಮಠದ ಇನ್ನೊಂದು ಪಡಸಾಲದ ಕಾಯಕವ ಊಹಿಸಿದವನಾಗಿ ಮಿಂಚೋ ಎಂಬಂತೆ ನಂಜಲಗೂಡ್ಗವ ಬಂದೂ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಪಲು ಆಸ್ಪತ್ರ ಹೊಳದಡ ಈ ಮೂಲೋಕ್ವ ಸುತ್ತೀ ದಲಿತ ಸಂಘದ ನಾಗರಾಜುವ ಪತ್ತ ಮಾಡ್ಕಂಡು ಯಾವಾಗ ಹೋಗಿದ್ದನೋ ಅನ್ನುವಂತೆ ಊರ್ಗ ಬಂದನು.

ಬಗಲಲ್ಲಿ ದ್ಯಾವರಗುಡ್ಡರ ಜೋಳ್ಗೆ ಅಂಬುವಂತಿದ್ದ ಬ್ಯಾಗು ನೇತಾಕಿಕೊಂಡೂ ಅದರೊಳಗ ಕವನ ತುಂಬ್ಕಂಡು, ಯಾವುದೋ ಕಾಲ್ದವ ಈ ಕಾಲ್ದದಲ್ಲಿ ಬದುಕವ್ನೆ ಮಾತ್ಮ ಅಂಬುವಂತೆ ನಡೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದ ನಾಗರಾಜುನ ಹಣೆಯೇ ಆ ಮೊಕದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಆವರಿಸ್ಕಂಡಿದ್ದು ಇನ್ನು ಉಳುಕಲಿಯ ಆ ಬುಡಬುಡಕಾ ಮಾಟದ ಕಣ್ಣೂವಿ ಆ ಗತಕಾಲದ ವಾಸ್ನನೂ ಹಿಡಿಬಹುದಾದಷ್ಟಿದ್ದ ಮೂಗೂವಿ ಬಲು ಕಸ್ಟದಲಿ ಜೀವಿಸಿದ್ದವು.

ಆ ನಾಗರಾಜುವು ಮಠದ ಬಾಗಲು ತಲುಪುವುದರೊಳಗಾಗಿ, ಆ ಕಡ ಇಸ್ಪೀಟಾದ್ರ ಈ ಕಡ ಪಡಸಾಲದ ಮೇಲೂ ಕೆಳೂಗೆಲ್ಲ ಮುಳುಗಿದ್ದ ಗುಂಪುವು ಗಾರಸಿದ್‌ಮಾವಗ ಆಗಲೇ ಎರಡನೆ ರೌಂಡು ಹೊಡ್ತ ಚುಕ್ತ ಮಾಡಿ ಮೂರನೆ ರೌಂಡುಗ ರೋಷವ ಮೈದುಂಬಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಹಣೆಯು ಒಂದು ಬೆಟ್ಟಿನ ಅಗಲವಿದ್ದರೆ ಈ ಹುಬ್ಬು ಎರಡು ಬೆಟ್ಟಿನ ಅಗಲವಾಗಿದ್ದ ಆ ಗಾರಸಿದ್‌ಮಾವನ ಮೈತುಂಬಾ ರೋಮವು ತುಂಬ್ಕಂಡು ಅವಗ ಏನಾರು ಬೆತ್ತಲು ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಸಿದಲ್ಲಿ ಅವನು ಆ ಗುಂಪಿಗೂ ಮೂಲಪುರುಷನಾದ ಆದಿ ಮಾನವನಾಗಿ ಕಂಡು ಬರೋ ಆ ಅವನ ಮುಂದ ಬೇಸರದಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಹದ್ನಾರು ಎಳನೀರುಗಳು ಅವನನ್ನು ಮಠದಾಚೆ ನಿಂತ ನ್ಯಾಯಗಂಬಕ್ಕ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಿಸಿದ್ದವು. ಆ

ಕಟ್ಟಾಕಿಸಿಕೊಂಡ ಅವನ ದೇಹವು ಹೊಡೆದವರ ಕಯ್ಗಳನ್ನು ನೋಯಿಸ್ತ ಹಾಗಾಗಿ ನೊಂದ ಕಯ್ಗಳಿಗೆ ಇಶ್ರಾಂತಿ ಕೊಡಲೋಸುಗ ಪ್ರತಿ ಹೊಡ್ತದ ರೌಂಡ್‌ನ ನಡುವೂ ಡೈಲಾಗ್ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು.

"ಬಡ್ಡೇದ್ನೇ, ನಿನ್ತಪು ತಪ್‌ನಿಗ ತಕ್ಕಳ್ದೇ ಇದ್ರ... ನಾನು ನಮ್ಮಪ್ಪನ್ಗ ಹುಟ್ಟಿದ್ ಮಗ್ನೆ ಅಲ್ಲ ತಿಳ್ಕ. ಹೊಡಸ್ಕಂಡು ಸುಮ್ನಾ ಯಾಕ್ ಸತ್ತೋದಯೀ... ಸುಮ್ನ ನೂರೊಂದ್ ರೂಪಾಯ ಮಡುಗ್‌ಬುಡು..."

"ತಪುïŒ ಮಡ್ಗಕ ನಾ ತಪ್ಪ ಮಾಡಿರದಾರುವಿ ಯಾನ್ನಪ್ಪ?"

"ಪುನ ಅದ್ನೆ ಅಂದನು? ಆಗಾರ ನಿಮ್ಮಪ್ಪನ ತೋಟ್ದಲ್ಲುಡ ನೀನು ಎಳ್ನೀರ ಕಿತ್ತಿರದು ಆಗಾರ?
"ಕುಡಿಯಾಕ ಅಂತ ಎಳ್ನೀರ ಕಿತ್ಗಂಡ್ರೂ ತಪ್ಪಪ್ಪ ಅದೂವಿ?"

"ಅಡಡೆ ಇದುಕುಡ ಮಾತು! ಕುಡಿಯಾಕ? ಯಾನುಡ ಯಾನುಡಾ? ಅದೂ ಕುಡಿಯಾಕ! ಒಂದ್ ಕಿತ್ಗಯ್ಯ. ಸಾಲ್ನಿಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಕಯ್ಯ. ಅಮ್ಮಮ್ಮಾ ಅಂದ್ರ ಇನ್ನೂ ಒಂದೂ ಕಯ್ಯ. ನಿಮ್ಮೌನ ಜಾತಿನ ಕೆಯ್ಯ. ಹದನಾರ ಕಿತ್ತರುಡ ಕುಡಿಯಾಕ? ಅದೂ ಹದ್ನಾರ?"

"ಎಲ್ಲನುವಿ ನಿಮ್ಮೆದ್ರುಗ ಕುಡುದ್ರ ಒಪ್ಪಗಂಡರ್ಯಪ್ಪ ಆಗ್ಲಾರುವಿ?"

ಗಾರಸಿದ್‌ಮಾವನ ಈ ಸವಾಲು ಮೊಕಂಡನಿಗೆ ತಬ್ಬಿಬ್ಬುಮಾಡೀ ಈಗೇನಾರ ಬಾಜಿಗ ಬಿದ್ದು ಇರ ಎಳ್ನೀರುವಿ ದಿಕ್‌ತಪ್ಪಿದು ಅಂತ ಮುಂದಕ ತೋಟದವ ಮಾತು ತಗ್ಗು ವರಸೆ ಬದಲಿಸಿದನು.

"ಅಯ್ ನಂ ತೋಟ್ದ ಎಳ್ನೀರು ಯಾರ್ಗಯ್ಯ ಇರದು? ಇವ್ನಗ ಕುಡಿಯಾಕಕನ ನಾವು ತೋಟ ಮಾಡಿರದು. ಅದ್ಯಾಕ ಹೇಳು? ಇವರವ್ವಗಮಿಂಡ ನಾನು. ಅದ್ಕ..."

ಅದುಕ ಗಾರಸಿದ್‌ಮಾವ "ಇದ್ಯಾನಪ್ಪ ನೀವು ಆಡ ಮಾತು? ಅಂದು ಅದುಕ ಗುಂಪಲ್ಲೊಬ್ಬ "ಐ ಪೆಚ್ ಬಡ್ಡತ್ತದ್ದೆ... ಎಲ್ಲಾಬುಟ್ಟು ಅವ್ರ ಅವ್ವನ ತವ್ಕ ಅದ್ಯಾಕ ಹೋದಯೀ... ಅದೂವಿ ಮುದ್ಕಿ ತವ್ಕ..." ಅಂದು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅದುಕ "ಅದ್ಕ್ಯಾನ ತಕ್ಕ..." ಅಂದೂ ಅದುಕ ಆ ಗುಂಪು ಒಂದೇ ಬಾಯಾಗಿ ನಗ್ತಾ, ಗಾರಸಿದ್‌ಮಾವನ ಸದಾ ಬುಟ್ಕಂಡಿರ್ತಿದ್ದ ಬಾಯಿ ಮುಚ್ಕಂಡಿರೊ ಕಾಲಕ್ಕ ನಾಗರಾಜುವು ಬೇಕಂತಲೆ ಕೆಮ್ತ ಅಲ್ಲುಗ ಇಳಿದರು. ಊರುಗ ಬಂದ ಹೊಸ ವಾಸ್ಸನಿಗ ಹಿಡ್ದು ಆ ಮೊಕಂಡನು ನಾಗರಾಜುಗ "ಬಯ್ಯ ಬಯ್ಯಾ ಮೇಸ್ತ್ರ ನಿಮ್ ಜ್ಯಾತವರ್ಗ ನೀ ವಸಿ ಓದ್ದವ ಬುದ್ದಿಗಿದ್ದಿ ಹೇಳುದ್ರ ಆಗ್ಲಾರು ಕೇಳಿವ್ಯನ. ಅಲ್ಲಾಕಯ್ಯ ಮೇಸ್ತ್ರಾ... ನಿಮ್ ಜ್ಯಾತವು ಊರ್ಲಿ ಇರ ಮರ್ದಮ್ಯಾಗಲ ಎಳ್ನೀರ ಒಂದ್ ಮೊಗರ್ನೂ ಉಳುಗೊಡ್ಸಲ್ವಲ್ಲಾ...ಅದ್ಯಾವ ಥರ್ದಲ್ಯೆ ನಾವು ಊರ್ಲಿ ಬಾಳಾಟ ಮಾಡದು? ಒಂದಾ... ಅವ್ರು ಇರ್ಬೇಕು ಊರ್ಲಿ. ಇಲ್ಲಾ ನಾವ್ ಇರ್ಬೇಕು ಊರ್ಲಿ. ಆಗ್ಲೆ ನೋಡಪ್ಪ ಒಂದ್ ಹದ್ಕ ಆಗದು ಇದು..." ಎಂದು ನಾಂದಿ ಬಾಣ್ವ ಬುಡ್ತಿರಲು ಅವನ ಸುತ್ತಿದ್ದ ಗುಂಪು ಗುರ್ರೋ ಅಂತ ನೋಡ್ತ ನಾಗರಾಜುಗ ಮೊದ್ಲ ರೌಂಡ್ ಕಣ್ಣೊಣ್ಣತ್ತ ಹೊಡ್ದು ಆ ಕಣ್ಣುಗ ಇಸ್ರಾಂತಿ ಕೊಟ್ಟು ನಾಗರಾಜು ಮಾತ್ಗ ಕಾಯ್ತ ಅವರು ಇರಲು ನಾಗರಾಜು ಕೆಮ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕೆಮ್ಮು ನಿಲ್ದೇನೆ ಆಗ ಪುನಾ ಆ ಮೊಕಂಡನೆ ಮಾತು ಬುಡತೊಡಗಿದನು.

"ಅಲ್ಲಕಯ್ಯ ಮೇಸ್ತ್ರ, ಒಂದ್ ಕೂದ್ಲ ಎಳ ಅಸ್ಟು ನಮ್‌ಕಡ ತಪ್ಪಿದ್ರ, ಅದ ಒಪ್ಕತ್ತಿವಿಕಯ್ಯ ನಾವು. ಇವ ಈ ಗಾರಸಿದ್ದ ಅವ್ನಲ್ಲಾ, ಅವ ಕಿತ್ತಿರ ಎಳ್ನೀರು ನೋಡುದ್ರ ಹದ್ನಾರು. ಹದ್ನಾರು ಕಯ್ಯ! ಅದ್ಕ ತಪ್‌ಕೊಡ್ಡ ಅಂದ್ರಾ... ಅದ್ನಿಗ ಕುಡಿಯಾಕ ಕಿತ್ತಿ ಅಂತಾನಲ್ಲಾ...! ಯಾವ್ ಲಾಯರ್ ತಾನೀಯ ಒಪ್ಪಿನು ಇದ? ಈ ಥರ್ವಾಗಿ ಈ ಗಾರಸಿದ್ದ ಎಸ್ಟ್ ಊರ ಹಾಳ್ಮಾಡಿರಬೌದು ಮೇಸ್ತ್ರ ಇವ?"

ಈ ಮಾತುಗ ನಾಗರಾಜು ಕೆಮ್ಮು ನಿಲ್ಸಿ ಗಂಟ್ಲಲ್ಲಿ ದನಿಯ ಗೊರಗುಟ್ಸಿ ಆಡೋ ಪದ್ವ ಹುಡುಕಿ ತಗ್ದು "ಏನ್ರಿ ಸ್ವಾಮೀ, ಇಷ್ಟಕ್ಕೂ ಕಂಬಕ್ಕಟ್ಟಿ ಹೊಡ್ದಿದ್ದೀರೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ದೂ ತಪ್ಪಲ್ವ?" ಅಂದು ಕೆಮ್ಮತೊಡಗಿದರು. ಆಗ ಆ ಮೊಕಂಡ ಸುತ್ತೂ ಒಂದ್ಸಲ ನೋಡ್ದನು. ಆ ಸುತ್ಲ ಗುಂಪು ಕಣ್ಲಿ ನಾಗರಾಜುಗ ಎರಡನೆಯ ರೌಂಡು ಚಚ್ಚಲು ಈಗ ಮೊಕಂಡ ತಾನೂ ಕೆಮ್ತ-

"ಇದ್ನೀಗಪ್ಪ ಅಪ್ಪನಿಗ ಹುಟ್ಟಿದ್ ಮಾತು ಅನ್ನದು. ಶಬಾಸ್‌ಕಯ್ಯ! ನಾನೂವಿ ಆ ಸಕಲೇಸ್‌ಪುರ್ದಗಂಟಾನೂ ಹೋಗಿರೌನೂ. ಇಂಥ ಮಾತ್ನಿಗ ಎಲ್ಲೂವಿ ಕೇಳಿರ್ನಿಲ್ಲಕಯ್ಯ. ನನ್ನ ಈ ಕಿವ್‌ಗ ಬಿದ್ದೆ ಇಲ್ಲಾ ಅಂತೀನಿ. ಅಯ್ಯಯ್ಯಾ ಎಂಥ ಹೊಸ ಮಾತಯ್ಯ ಇದು! ಆ ಆ ಹೊಸ ಮಾತುಕಯ್ಯ ಇದು. ಈ ದೇಸನೆಲ್ಲ ಹುಡೀಕಾ ಬಂದ್ರೂನು ಸಿಗಲಾರ್ದು! ಅಂಥ ಮಾತುಕಯ್ಯ, ಹೊಸ್‌ಮಾತು... ಆಯ್ತುಕಯ್ಯ ಮೇಸ್ತ್ರ, ಅದ್ನೂವಿ ಒಪ್ಗತ್ತೀನಿ. ಅದೆ ನಾವು ಸುಮ್‌ಸುಮ್ನ ಕಟ್ಟಾಕಿ ಬುದ್ದಿಲ್ದೆ ಅವ್ನಗ ಹೊಡ್ದೆವಲ್ಲಾ... ಅದು ತಪುïŒಕಯ್ಯ. ನಮ್‌ದೆ ತಪುïŒ ಅಂತೀನಿ. ಅವ ಎಳ್ನಿರ್ ಕಿತ್ನಲ್ಲಾ... ಅದೀಗ ನೋಡಪ್ಪ ಅಪ್ಪನ್ಗ ಹುಟ್ಟುದ್ ಕೆಲ್ಸ. ಐ ಅದ್ರಲ್ಲಿ ಯಾನಾರೂ ತಪ್ಪಿದ್ದಾ? ತಪ್ಪಿದ್ದದಯ್ಯಾ ಮೇಸ್ತ್ರಾ?

ಅಂದವನು, ಊರಗಲ ಕಣ್ಣುಬುಟ್ಟು ನೋಡ್ತ ಸಿಕರೋಟು ಹಚ್ಚಿ ಹೊಗ್ಗಬುಟ್ಟು ಕೆಮ್ಮತೊಡಗಿದನು. ಅವ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಮ್ಮಲಾರಂಬಿಸಲು, ಇಲ್ಲಿ ನಾಗರಾಜುಗ ಕೆಮ್ಮು ನಿಂತು "ಆದೂ ತಪ್ಪೀಯ. ಅದ್ಕ ನೀವ್ಗಳು ಕಟ್ಟಾಕಂಡು ಹೊಡ್ದಿರದೂ ತಪ್ಪಿಯ. ಆ ಎಳನೀರನ್ನೂ ಅದ ಕಿತ್ತವರನ್ನೂ ಪೋಲಿಸ್‌ಗ ಕೊಡಬೇಕಿತ್ತು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು..."
ಎಂತಿರಲು, ಮೊಕಂಡ ನಾಗರಾಜು ಮಾತ ತಡ್ದು- "ಅದ್ಯಾಕಯ್ಯ ಮೇಸ್ತ್ರ ಪೋಲಿಸ್‌ಗ?
ನಂ ಕಯ್ಗ ಬಳ ತೊಟ್ಕಂಡಿದ್ದವ ನಾವು? ಆಗಾರ ನಮ್ಮೂರ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಂತರೆ ಇಲ್ವಯ್ಯ? ನಿ ಓದ್ದವ. ನೀ... ಮೇಸ್ತ್ರು. ನಿನ್ನಂಥವ ನ್ಯಾಯನಿಗ ಹೇಳುದ್ರ ಅದ್ನೀಗ ನಾವು ಕೇಳದ್ರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನಯ್ಯ ಇರಾದು? ಈಗಾ... ನಮ್ದೂ ತಪುïŒ ಅಂತ ತಾನೀಯಪ್ಪ ನೀ ಅನ್ನದು? ಹಾಗೂ ಬತ್ತೀನಿಕಯ್ಯ... ಮೇಸ್ತ್ರ, ಸರ್ಯ? ಎಲ್ರುಡ ಆ ಗಾರಸಿದ್‌ನ ಕಟ್‌ಬಿಚ್ರುಡ..."
ಅಂತಿದ್ದಂತೆ ಕಟ್ಗಳು ಬಿಚ್ಗಳಲು ಆಗ ಮೊಕಂಡನು ತನ್ನ ಜುಬ್ಬದ ಜೋಬ
ಅಲುಗಾಡುಸ್ತ ನೂರೊಂದು ರೂಪಾಯ ತಗ್ದು "ಈಗ ತಕ್ಕಯ್ಯ ಮೇಸ್ತ್ರ ನಮ್ಕಡ ತಪ್ಪ. ಇದ ನೀನೆ ಮಠಕ್ಕ ಒಪುïŒಸ್‌ಬುಡಯ್ಯ. ಆಮ್ಯಾಲ ಅವನದನ್ನೂ ತಪೂïŒ ಅಂದಿ ತಾನೀಯಾ? ಅವನ ತಪ್ಪನೂ ಮಡುಗ್ಸುಬುಡು ಮತ್ತ ಈಗ. ಎಲ್ರುಗೂವಿ ಒಂದೇ ತಾನೀಯ ನ್ಯಾಯಾ..." ಅಂತಂತ.

ಈ ಧರೆಗೆ ಬಿದ್ದಾ ಆ ಗಳುಗೆ ದೇಸವೋ ಏನೋ ಒಂದು ಗಳುಗಾರೂ ಸುಮ್ಮಗಿರದ ಗಾರಸಿದ್ ಮಾವನು ಮೊಕಂಡನ ಬೆರುಳತುದೀಲಿ ನಾಗರಾಜು ಮೊಕದಲ್ಲಿ ಮುಂದಲ್ಲಿ ಬೀಳೋ ಥರ್ವಾಗಿ ಆಡ್ತಿದ್ದ ನೋಟ್ಗಳ ತಪ್ಕನ ತನ್‌ಕಯ್ಗ ಚಿಮ್ಮಸ್ಗಂಡು, ಒಂದ್ ರೂಪಾಯ ತನ್ನ ಬೆರಳೊಳ್ಗ ಕಾಣ್ದಂಗ ಮಾಡಿ, ನೂರ್ ರೂಪಾಯ ಆ ಮೊಕಂಡನ ಮುಂದಿಟ್ಟು "ತಕ್ಕಪ್ಪ ಈಗ ನನ್ ಪಾಲ್ನ ತಪ್ಪ. ಉಳುಕ ಒಂದ್ರೂಪಾಯ ಆಮ್ಯಾಕ್ ಕೊಡ್ತೀನಿ. ನಂಗ ನೂರ್ ಸಾಲ

ಕೊಟ್ರಿ ಅಂದ್ಕಳ್ಳಿ. ನಿಮ್ ಪಾಲ್ನ ತಪುïŒ ನೂರೊಂದ ನೀವ್ ಬ್ಯಾರಿಯಾಗಿ ಮತಕ್ಕ ಕಟ್ಗಳ್ಳಿ..." ಅಂದು ನಾಗರಾಜಾದಿಯಾಗಿ ಆ ಗುಂಪುಗ ಬೆರುಗ ಬಡಿಸಿದನು.

ಮೊಕಂಡನಿಗಾಗ ಮಾತು ನಿಂತು ಅಡಡಡೆ ಅಂತಿದ್ದನು. ಗಾರಸಿದ್‌ಮಾವ, ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿ ತುಂಬಿದ್ದ ನಾಗರಾಜುಗ "ಈಗ ಆಯ್ತಲ್ಲ ಬನ್ನಿ ಸೋಮಿ" ಎಂದು ಎಳ್ದು ತಿರುಗಲು, ಕೆಳಕ್ಕ ದುಮುಕಿದ ಮೊಕಂಡನು:

"ನಂ ದುಡ್ಡ ನಮ್ಗಿಯ ಕೊಟ್‌ಬುಟ್ಟು ಅದೆಂಗುಡ ಅದು ತಪುïŒ ಕಾಣ್ಕ ಆದ್ದು ಗಾರಸಿದ್ದ?"

"ಅವ್ವೆ ನೀವು ಸಾಲ ಅಂತಕಪ್ಪ ನಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿರದು. ಸಾಲ ಅಂತಾದಮ್ಯಾಲ ನಿಮ್‌ದೆಂಗಾದ್ದು ದುಡ್ಡು?"

"ಸಾಲ? ಆಗಾರ ಎಂದುಡ ನೀನು ಸಾಲ್ವ ತಿರುಗ್ಸಿ ಕೊಡಾದು?"

"ಯಂದಾರುವಿ ಕೊಡ್ತಿನಿ ತಕ್ಕಪ್ಪ ಅದ್ಕ್ಯಾನ? ನಾ ಹಿಡ್ದಿರದು ಮೇಳಿ ಅಲ್ಲಕನ! ಕರಣ...!!"
"ಮೇಸ್ತ್ರಾ ಇದ್ಕ ಇದ್ಕ ನ್ಯಾಯ ಹೇಳು ಮತ್ತ ನ್ಯಾಯ್ವ. ಜೋಳ್ಗೆ ಒಳಗ ಕಿತ್ಲು ಬೀಜ ಸುಳ್ಳಿನ ಮಳೆ ತುಂಬ್ಕಂಡು ಅದಾ ನೇತಾಕಂಡು ಊರೂರ್ ಮ್ಯಾಲ ತಿರುಗ್ತ ಅಣ್ಣಾ ತಮ್ಮಿದಿರ ಥರ ಇರೋರ ಎಕ್ಕುಟ್ಸಿ ಊರ ಹಾಳ್ಮಾಡಕ ಅಂತ ಬಂದ್ಯ...?"

ಅಂತ ಅವ ಅಂತಿದ್ದರೂ ಆ ಕೆಮ್ಮೋ ನಾಗರಾಜುನ ಗಾರಸಿದ್‌ಮಾವ ಎಳ್ಕಂಡು ನಡ್ದುಬುಟ್ಟನು. ಆ ಗುಂಪಿಂದ "ಅವ್ನ ಜೋಳ್ಗೆ ಕಿತ್ಗಳ್ರುಡ ಜೊಳಗ್ಯ" ಅಂಬ ಮಾತೂ, ಗಾರಸಿದ್‌ಮಾವನ ಬೆನ್ನುಗ ಒಂದೆರಡು ಕಲ್ಲೂ ಬಂದು ಬಿದ್ದವು.

ಕೇರಿ ತಲುಪೂ ನಾಗರಾಜುಗ ಕೆಮ್ಮು ಕೆಮ್ಮುತ್ತಿತ್ತು. ಗಾರಸಿದ್‌ಮಾವ ಮಾತ್‌ಮಾತಗೂ "ಕೇಮಿಲ್ದಿಯ ಅದ್ಯಾಕ ಬರಾಕ ವೋದ್ರೀ ಸೋಮಿ ನೀವ್ ಬ್ಯಾರಿಯ" ಅಂತಿದ್ದನು. ಮೈದುಂಬ್ಕಂಡಿದ್ದ ಸುಸ್ತೂನ ನಾಗರಾಜು ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪ್ಸಿ, ಆಮ್ಯಾಲ:

"ಅಲ್ಲಕನ್ರಿ... ನಿಮ್ಮನ್ನ ಕಟ್ಟಾಕಂಡು ಹೊಡೀತಾ ಇರ್ವಾಗ ಬರ್ದೆ ಇರಾಕ ಆದ್ದ?"
"ಅವ್ವೆ ನನ್ನ ಕಟ್ಟಾಕಂಡು ಹೊಡೀದಿದ್ರ...? ಅ ಬಡ್ಡೆತ್ತವು ಎಸ್ಟ್ ಜನ ಇದ್ದರೂ ನಾ ದಕ್ಕಿನಾ ಸೋಮಿ! ನನ್ನ ಕಟ್ಟಾಕ್ದೆ ಹೊಡೆಯೋ ಗೋರಂಜ್ದ ಗಂಡ್ಸು ಊರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂವಿ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅಂದ್ಕಳ್ಳಿ... ಅಮ್ಮಮ್ಮಾ!"

"ಏನ್ರಿ ನೀವು ಆಡ ಮಾತು? ತಪೂïŒ ಕೊಟ್ಟೂ..."

"ಐ ಅದ್ಯಾವ ಸೀಮ ತಪ್ಪ ಸ್ವಾಮಿ ಅದು ? ನಾನೇ ಒಂದ್ ರೂಪಾಯ ತಪುïŒ ತಕ್ಕ ಬರ್ಲಿಲ್ವಾ?"

"ಸಾಲವಲ್ಲವೇನ್ರಿ ಅದು...?"

"ಎಂಥ ಸಾಲ್ವ ಸೋಮಿ ಅದು? ಅವ ಬಂದು ನನ್‌ತಪು ತರ್ಕಂದನ..."

ಮಾತಾಡ್ತಾ ಬರುತಿರಲು, ಚನ್ನನ ಅಪ್ಪ ಯಾತಕು ಸೇರ್ದಂಗ ಕೂತವನು ದುಪ್ಪಟಿ ಒಳಗಿಂದ ಕಯ್ಯ ತಗದು ಚಾಚಿ "ವೊವೊ ಊರ್ಗ ವಸಬ್ರು ಅಂತ ಕಾಣ್ತದ... ಒಂದ್ ಬೀಡಿಗೀಡಿ ಇದ್ರ ಕೊಡಿ ಸೋಮ್ಯೆ" ಅಂದನು.

ಆಗ ಒಂದು ಬೀಡಿ ತಗ್ದು ಗಾರಸಿದ್ಮಾವನು "ಈ ನಮ್ ಚನ್ನನ ಅಪ್ಪನಗ ಬೀಡ್ಯ ಕೊಟ್ಟೂ ಕೊಟ್ಟೂ ನನ್ ತಲ ಕೂದ್ಲೆಲ್ಲ ಉದರೋಯ್ತುಕಪ್ಪ" ಅಂತ ಕೊಟ್ಟನು. ಆ ಬೀಡ್ಗ ಬಿಂಕಿ ಮುಟ್ಟುಸ್ತ ಚನ್ನನ ಅಪ್ಪ - "ನಿನ್ಯಾರುಡ ಗಾರಸಿದ್ದ ಕೊಡು ಅಂತ ಕೇಳ್ದವರು? ನಾನು ಅವರ್ನ ಕೇಳುದ್ರ ಸುಮ್ನಿರ್ಲಾರ್ದೆ ನೀನೇ ಕೊಟ್‌ಬುಟ್ಟು ಅದ್ಕೂ ಒಂದ್ ಮಾತಾಡೀಯ ಈಗ? ಆಯ್ತುಕಯ್ಯ! ನಿನ್ ಮಾತೀಗೆ ಬತ್ತೀನಿ ಕಯ್ಯ. ನಿನ್ ತಲಲಿ ಇರ ಕೂದಲು ಒಂದೂ ಇಲ್ದಂಗ ಉದುರೋಗಗಂಟಾನೂ ಬೀಡಿ ಕೊಡಯ್ಯ ಸಾಕು. ನಿನ್ ತಲ ಬೋಳ್ತಗ ಆದಮ್ಯಾಲ ನಿನ್ ಬೀಡಿ ಕೇಳಾದ ನಾನೇ ಬುಟ್‌ಬುಡ್ತೀನಿ" ಅಂತ ನಗಾಡ್ತ ಇರಲು

ಆಗ ಹೊರಬಂದವ ಚನ್ನಗ ನಾಗರಾಜು ಕಂಡುಬಂದು "ವೊ ವೊ ವೆಲ್‌ಕಂ ಸಾ... ಬನ್ನಿ ಸಾ" ಅನ್ತ ಬಂದನು. ನಾಗರಾಜು ಎಲ್ರೂ ಅಂಬುವಂತೆ "ಏನ್ರೀ ಜೇಮ್ಸಬಾಂಡು... ನಿಮ್ಮಂಥವರೆಲ್ಲ ಊರಲ್ಲಿ ಇದ್ದೂವಿ ಇಂಥವ್ಕೆಲ್ಲ ಅವಕಾಶ ಕೊಡ್ತೀರೆಲ್ಲ" ಅಂದರು. ಚನ್ನ ಕಣ್ಣೂ ನಗು ಅರಳುಸ್ತ "ಯಾನ ಸಾ, ಯಾನ ಸಾ... ನೀವು ಆಡ್ತಾ ಇರಾದು ನಂ ಗಾರಸಿದ್ಮಾವ್ನ ಮಾತ? ಅವ್ನ ಕಯ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದ್ಸಲ ಕಂಡವ್ರ ಎಳ್ನೀರ ಮುಟ್ಟಲ್ಲ ಅನ್ಸಿಮತ್ತ..." ಅಂತ್ಲೆ, ತಟಕ್ಕನ ಗಾರಸಿದ್ಮಾವ "ಇನ್ನು ಮುಟ್ಟಲ್ಲಕಯ್ಯ" ಅಂದನು.

ಆ ಗಾರಸಿದ್ಮಾವನ ಆ ಮಾತು ಚನ್ನಂಗ ಉಕ್ಕುಸ್ದ ಆ ನಗೂಗ ಚನ್ನನಾಗ ಹೊಟ್ಟ ಹಿಡ್ಕಂಡು ಕುಲುಕುಲು ನಗುತ "ವೊ ವೊ ಮಾವೋ ಯಾನಂದ್ಯ ಯಾನಂದ್ಯ? ಮುಟ್ಟಲ್ಲ ಅಂತ! ಬಸುರಿ ಹೆರ್ಗ ಟೈಮ್ಲಿ ಯಾನಂದ್ಕಂಡಳು ಹೇಳು..." ಎಂದು ನಗುತಾನೇ ಇರಲು, ಗಾರಸಿದ್ಮಾವ ತನ್ನ ನಗೂವ ಒಳಕ ನುಂಗ್ತಿರಲು, ನಾಗರಾಜು "ಏನ್ರಿ ಅದು?" ಅಂದರು. ನಗೋ ಚನ್ನ ಆಗ "ಅದಿಯಾ ಸಾ, ಬಸುರಿ ಹೆರ್ಗ ಟೈಮ್ಲಿ, ಆ ನೂವ ತಡ್ಕಳಾಕ ಆಗಲಾರ್ದೆ, 'ಸಿವಾ, ಈ ಜಲ್ಮದಲ್ಲೆ ಇನ್ನೊಂದ್ಸಲ ಮಾಡ್ಸಕಳಲ್ಲಪ್ಪಾ... ಇದೊಂದ್ ಸಲ ಯಾಗಾರೂ ಮಾಡಿ ಪಾರು ಮಾಡ್‌ಬುಡಪ್ಪಾ...' ಅಂದ್ಕಂಡಳಂತ. ಆಮ್ಯಾಕ ಬಾಣ್ತಿ ಆದ ತಿರ್ಗ ನಾಳ್ಕಿಯ ಅವಳ್ಗ ಬೇಕು ಅನ್ಸಿದಂತ! ಆ ಥರ್ದವ ಈ ನಮ್ಮ ಗಾರಸಿದ್ಮಾವ. ಬೇಕಾರ ಈಗ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲಿಂದಾರು ಎಳ್ನೀರ ಕಿತ್ಗಬಂದು ನಿಮ್ ಮುಂದಿಟ್ಟು 'ಗುತ್ತಗ ಮರ್ದದ್ದು, ಕುಡೀರಿ ಸೋಮಿ ನಾಚ್ಗಬೇಡಿ' ಅಂತ ನಿಮ್ಗಿಯ ಕುಡಿಸ್ತಾನ..." ಎಂತಿರಲು,

ಆ ಗಾರಸಿದ್ಮಾವನೂ ಚನ್ನನ ಮಾತ್ಗ ನಗ್ತಾ "ಈ ಚಿಕ್ಕಂಡ್ನ ಮಾತ್ ಕೇಳ್ಕಂಡು ನೀವೂ ಆಡರಿ ಬನ್ನಿ ಸೋಮಿ. ನಂ ಮನಲಿ ಇರೋ ಅಂಬಲಿಯೊ ತುಂಬಸೊಪೊïŒ ಕುಡ್ಕಂಡು ಬರಾರಿ" ಅನ್ನಲು, ನಾಗರಾಜು "ನಂಗ ಅದೆಲ್ಲ ಬ್ಯಾಡಕನ್ರಿ" ಅಂದಾಗ ಗಾರಸಿದ್ಮಾವ "ಅಂಬ್ಲಿ ಅಂದ್ರ ಅಂಬ್ಲಿ ಅಲ್ಲಕನ ಬನ್ನಿಸೋಮೀ. ಅದ್ಯಾಕ ಹೆದ್ರಕಂಡರಿ! ಅಕ್ಕೀನೆ ಹಾಕಿಸ್ತಿನಿಕನ ಬನ್ನಿ. ಬಯ್ಯ ಚನ್ನರಸು ನೀನೂವಿ" ಅಂದನು.

ಮಠದ ಮುಂದಾದುದೇ ಮೊದಲಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಒಣಗದಿದ್ದ ನಾಗರಾಜು ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಗ ಇದೂ ಸೇರಿ "ಅಯ್ಯೊಯ್ಯೋ ಹಂಗಲ್ಲಕನ್ರಿ ನಾನು ಅಂದುದ್ದೂ..." ಅಂದುದ್ದ ಕಿವಿಗ ಸೇರ್ಸದ ಗಾರಸಿದ್ಮಾವನು "ನಿಮ್ಮಾಗ ನಾವೇನ ಸಿಟಿಯವ್ರ ಸೋಮಿ ನಾವು? ಕೊಂಡು ತಂದ ಅಕ್ಕಿ ಇನ್ಯಾಗಪ್ಪ ಅನ್ನಕ. ಗದ್ದಸೀಮಲಿ ಗೇದ್ಕಂಡು ಬಂದಿರದುಕನ ಬನ್ನಿ" ಅಂತ ನಡದನು ಅತ್ತಗ.

ಅಲಲಾ ಅಂತ ಗೆಲುಗಾಡುತ್ತಿದ್ದವಲಾ ತೂರಮ್ಮನ ಜೋಪಡಿ ತೆಂಗಿನಗರಿಗಳಾದಿ. ಅಲ್ಲಿ ತೂರಮ್ಮನ ಕೈಸನ್ನಾಗ

ತಕ್ಕಾಗಿ ಈರಿಯ ಕಯ್ಯಾಡೂತ. ಈಗ ಮಸಾಲಕಾರ ಅರೆಯೂತ. ಅಲ್ಲಿಂದೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಆ ವಾಸ್ನಗ, ಆಗ್ತಾನೇ ತಾರ್ನಿ ಹಸಸ್ನಾಗಿ
ಇನ್ನೂ ನೀರಾಡೋ ತೊಪ್ಪವಾಸ್ನವೂ ಬೆರೆಯೂತ ಇರಲು. ಅಲ್ಲಿ ಹುಂಜವೊಂದರ ರುಂಡವು ಮುಂಡದಿಂದ ಬೇರ್ಪಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿರಲು. ಕುಯ್ವಾಗ ಆ ಹುಂಜದ ಬಾಯ್ಗ ನಾಕುಹನಿ ನೀರ ತೊಟ್ಟಿಕ್ಕಿಸಿದ್ದರೂ ಅದರ ಒಟ್ಟು ಸರೀಲದ ವದರಾಟವು ಈಗ ವದರಾಟವಾಡದಿರಲು. ಆ ಸರೀಲದ ಒಳಗಲ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮಾಂಸಖಂಡಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಕಿರುಜೀವವೂ ಬುಟ್ಟುಹೋಗ್ತ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಪಕಪಕವಾಡ್ತ ಇರಲು. ಆ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದ ಬಟ್ಟಲಿಗ ಚಿಲುಮಿಸಿಟ್ಟಿದ್ದ ರಗುತವು ಹೆಪ್ಪುïŒಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಅದರಮ್ಯಾಲ ಉದುರಿಸಿದ್ದ ನಾಕಾರು ಉಪ್ಪಿನ ಅರಳುಗಳು ಕರಗದೆ ಕೂತಿದ್ದವು. ಆ ಮುಂದ ಹಚ್ಚಿಟ್ಟಿದ್ದ ಊದುಬತ್ತೀಯು ಇನ್ನೂವ ಉರಿಯೂತ ಈ ವಾಸ್ನವೂ ಮಸಾಲ ತೊಪ್ಪ ವಾಸನಗ ಸೇರೂತ. ಯಾವಾಗ ಈರಿಯು ಹುಂಜನ ಪುಕ್ಕವ ತರ್ದು ಬಿಂಕಿಗಿಡುದು ಸೀಯತೊಡಗಿದಾಗ ಈ ಮೂಗುಸೀಳ್ವ ವಾಸ್ನವೂ ಧಾಳಿಮಾಡ್ತ ಆ ಸುತ್ತಾಲೂ ಆಡೋ ಉಸುರುಗಳುಗ ಮೆತ್ತಿಕೊಳ್ತಾ ಎಲ್ಲಾವೂ.

ಈ ಬಗೆಯಾಗಿ ವಾಸನಗಳು ಒಂದುಗೂಡಿ ಆಡುತಾ ಇತ್ತ ಈರಿಯು ತಾನ ಮಡಿಯಾಗಿ ಹಣೆಯ ತುಂಬಿದ ಈಭೂತಿ ಕುಂಕುಮದಲಿ ಒಂದೊಪ್ಪತ್ತು ಇದ್ದೂ ತನ್ನ ತಲಗೂದಲ ಎಂದೂ ಇಲ್ದಂತೆ ಬಾಚೀ ಆ ಬಾಚಲು ಸುರುದಿದ್ದ ಕಯ್ಯೆಣ್ಣವು ಅವಳ ಕೆನ್ನೇಯ ನವೂರಾಗಿ ಸವುರೂತ ಇಳಿಯೂತ. ಅವಳು ಬಾಚ್ಕಟ್ಟಿದ್ದ ತುದಿಕೂದಲ ಕೆಂಚೆಲ್ಲವೂ ಒಕ್ಕಡವಾಗಿ ಆ ಎಣಗಂಟು ಬಿಂಕಿಕೆಂಡ್ವಾಗಿ ಕಾಣ್ತ. ಈ ಕೆಂಡ್ವಾಗಿ ಇದ್ದುದರ ಮ್ಯಾಲ ಮೂರು ಹೂಗಳು ನೆಗ್ತ ಕೂತಿದ್ದವು.
ಅವ್ವ ಹೀಗಿರ್ತ , ಮಗನು ಬಿಸಿ ತಾನ್ವ ಮಾಡ್ಸಕಂಡೂ ದೇಹದ ಮೂಳ್ಗ ಈಭೂತಿ ತುಂಬ್ಸಗಂಡೂ ಅದಕ ಸುಸ್ತಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಓಡಾಡೋ ಅದಾವ ವಾಸನವೂ ಅವಗ ಮೂಸೂ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇನೋ ಎಂಬಂತೆ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕ ತಾ ಗೋಡಗ ಮೊಕ ಹಾಕಿ ಇತ್ತು.

ಪೂಜ್ಯದಲಿ ಈರೀಯು ಪಿರೀತಿದುಂಬಿ ಹತ್ತಾಳು ಉಂಬುವಷ್ಟು ತುಂಬೋ ತಾಂಬಟ್ಟಲು ಬೆಳುಗೂತ... ಬೆಳುಗಾದ ಮ್ಯಾಲ ಆ ತಾಂಬಟ್ಟಲ ಹೊರಸುತ್ತುಗ ಮೂರುಗೆರ್ವ ಈಭೂತಿ ಎಳೆದವಳಾಗಿ. ಎಳೆದು ಅದಕ ಊದುಗಡ್ಡಿ ಹಚ್ಚಿಟ್ಟು ಅದಕ ಕಯ್ಯ ಜೋಡ್ಸೀ ನೆಲಕ ಮುಂದಲೆ ಇಟ್ಟು ಅಡ್ಡಬಿದ್ದಳು. ಆಮ್ಯಾಲ ಆ ತಾಂಬಟ್ಟಲಿಗ ತಾ ಮಾಡಿದ್ದು ಮಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಕಣ್ಣುಗಳುಗ ಒತ್ತುಕೊಳ್ಳುತಾ ಇಡುತಾ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಆ ಅರುಳೀದ ಕುಸುಬಲಕ್ಕಿ ಅನ್ನಾವ ಸುರುದೂ ಆ ಅನ್ನಾವ ಬಳುಸಿ ನೆಸೆಯುವಸ್ಟು ಗಮ್ ಎಂಬೋ ಉದುಕ್ವ ಊದೂ ಮ್ಯಾಲ ಈಲಿ ಗುಂಡ್ಕಾಯ ಮೆದುಖಂಡ್ವ ಸೇರ್ನಿ ಒಂದು ಒಬ್ಬೆ
ಇಟ್ಟೂ ಪಕ್ಕದಲಿ ಒಂದು ಮುಚ್ಚಲು ತುಳುಕೂವ ಪಾಯಸ್ವ ಇಡಲಾಗ ಆ ತಾಂಬಟ್ಟಲು ತುಂಬಿ ಅಲ್ಲೆ ಅನುಸರಿಸಿ ತಂದಿದ್ದಂಥ ಬೆಡ್ಡೂಗುಲ್ಕಣ್ಣೂ ತುಂಬೀ

ತುಂಬಾಗಲು ಅಲ್ಲುಗ ಉರಿಯೊ ಕಯ್ಯೆಣ್ಣೆ ಸೊಳ್ಳನು ಅದುವ ತನ್ನೇಡೂ ಕಯ್ಯಲೂ ಹಿಡದು ಒಂದೇ ದುಡದಲ್ಲಿ ಅದನು ಆ ತಾಂಬಟ್ಟಲು ತುಂಬಿದ್ದ ಆಹಾರದ ಮ್ಯಾಲ ಎಲೆ ಅಡಕಾವ ಇಟ್ಟೂ ಮ್ಯಾಲ ಈ ಉರಿಯೋ ಸೊಳ್ಳನು ಇಟ್ಟೂ...

ಈರಿಯು ಆಡಾಡ್ತ ನೋಡುತಲಿ ತನ್ನ ಕ್ರಿಯಾವ ಕಲ್ತಿರುವ ರೀತೀಗ ತೂರಮ್ಮಗ ತಲದೂಗುತಿರಲು ಈರಿಗದು ಅನಂದ್ವ ಗೆದ್ದಂಥಾಯ್ತು. ಆಹಾರದುಂಬಿ ಮಿಗುಲಾಡುತ್ತಿದ್ದ ತಾಂಬಟ್ಟಲುಗ ಈರಿಯು ಹೊಸಕುಕ್ಕ ಕವುಚೀ ಎದ್ದು ಈರಿಯು ದೂಪದಾರತಿಗ ಕೆಂಡ್ವ, ಆ ಕೆಂಡದ ಮ್ಯಾಕ್ಕ ದೂಪ್ವ ಹಾಕಿ ಆ ದೂಪದ ಹೊಗ ದಾಂದೂಂ ಎದ್ದಾಡಲು

ಆ ದೂಪದಾರತಿಯನು ಕಯ್ಯ ಜೋಡುಸಿ ಹಿಡುದು, ಕೆಂಡ್ವ ಕೊಟ್ಟ ಒಲೆಗ ಒಂದ್ಸಲ ಆರುತಿ ಎತ್ತಿ ತನ್ನ ಮುಂದಲೆಯ ನೆಲಕ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಮುಗುದು. ದ್ಯಾವರ ಜಲ ತುಂಬ್ಕಂಡ ಅರಿಸನದ ದಾರ್‍ದ ಅರುವೆಗ ದೂಪದಾರತಿ ಎತ್ತಿ ಮುಗುದು ಅಡ್ಡಬಿದ್ದವಳು ಎದ್ದು ತಾಂಬಟ್ಟಲುಗ ಬಂದವಳು ದೂಪದಾರುತಿಯ ಎತ್ತಿ ಮುಗುದು. ಈರಿಯ ಉಸುರು ಬೆವುರಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ದೂಪಾರುತಿಯನು ತಂದು ದ್ಯಾವರ ಜಲದುಂಬಿದ ಅರುವೇಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ಎದ್ದೂ,

ಆಗ ತನ್ನ ಕರುಳಬಳ್ಳೀಗ ತಲವ ಸವುರೂತ ಈರಿಯು 'ಕೂಸಾ' ಅಂದಳು. ಅದು ಕಣ್ಣುಬುಟ್ಟಿತು. " ವಸಿ ಆಚ್ಗ ಹೋಗಿದ್ದು ಬತ್ತೀನಿ. ಯಾನರ ವಟ್ಟಗಿಟ್ಟ ಅಸುದ್ರ ಆ ಪುಟ್ಟಲಿ ಒಂದೊಸಿ ಯಾನ್ನ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟಿವ್ನಿ ತಿಂದ್ಕ ನನಕಂದಾ" ಅಂದಳು. ಅದು ತಲ ಆಡಿಸಿತು. ಈರಿಯಾಗ ತೂರಮ್ಮನಂತೆ ಮರೆಯಾಗಿ ನಿಂತು ಕಂದನ ಮ್ಯಾಲ ಕಣ್ಗಳ ನೆಟ್ಟಾಗ,

ಇನ್ನೇನ ಇನ್ನರಗಳುಗ ತಡಮಾಡುದರ ಈ ಸಣ್ಣ ಹೊಟ್ಟಾಕರುಳಾ ಆ ದೊಡ್ಡಹೊಟ್ಟಾಕರುಳೇ ತಿಂಬುವಂತಾಡಲು ಆಗಲೂ ಅವ್ವ ಬಾರದಿರಲು ಈರಿಗಂಡು ತನ್ನ ತಲ್ವ ಎತ್ತಿತು. ಆ ತಲಯ ಎತ್ತಾದ ಈರಿಯ ಗಂಡುವು ಎದ್ದಿತು ಕೂತಿತು.
ಆ ಎದ್ದೂಕೂತೂ ಆಗ ಈರಿ ಗಂಡೂಗ ಆಲಿಸಿದ್ದ ಅವ್ವಾನ ದನಿ ಬಂದೂ. ಬುಟ್ಗಂಡು ಕಣ್ಣೂಕಿವೀಯಾ ತವೆಯೂತ ಪುಟ್ಟೀಯ ಬಳಿ ತಾ ಬಂದೂ. ಆ ಪುಟ್ಟೀಯ ತನ್ನೇಡೂ ಕಯ್ಯ ಬಲದಲಿ ಎತ್ತಿದಂಥ ಅದರ ಉಸುರುಗ ಸುಸ್ತಾಯ್ತು. ಆ ಸುಸ್ತುಗು ಆ ತಾಂಬಟ್ಟಲುದುಂಬಿದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಆನಂದ್ವ ತುಂಬಿತು. ಆ ಇದ್ದ ಕಣ್ಣುಗಳು ಆ ಇದ್ದಷ್ಟೂ ಅಗಲವಾಗಿ ಅಗಲಾದ ಕಣ್ಣೂಗ ಆ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಮ್ಯಾಲ ಎಲೆಯನು ಹಾಸ್ಕಂಡೂ ಅದರ ಮ್ಯಾಲ ಕೂತ್ಗಂಡೂ ಉರಿಯುತವಳೆ ಜೋತಮ್ಮ.

ಇನ್ನೂ ಕಿತ್ತೂ ಅಗಲವಾತು ಕಣ್ಣು. ಆ ಬೆವುರು ಮಯ್ಯಿಂದ ಎಲ್ಲಿತ್ತೊ ಬೆವುರೂ ಕಿತ್ತು ಚೆಲ್ಲಾಡ್ತು ಬೆವೂರು. ಆ ಹೈದನು ಕಣ್ಣಾಗಿ ನೋಡ್ತ. ಬೆವೂರು ಕಿತ್ತೂ ಚೆಲ್ಲಾಡ್ತ. ತಾಂಬಟ್ಟಲುದುಂಬಿದ ಆನಂದವು ಆ ಹೈದನ ಕಣ್ಣೂಗ ತುಂಬೂತ. ಕಣ್ಣೂಗ ತುಂಬಿದಾನಂದವು ಆ ಸರೀಲಕು ತುಂಬೂತ. ಆನಂದಾವು ಆ ಹೈದನ ಮೊಕವಾಗಿ. ಅದೇ ಉಸುರು ಹಿಡ್ದು ನಿಂತ ಅವ್ವತೂರಮ್ಮಜ್ಜೀರ ನೆಟ್ಟಿದ್ದ ಕಣ್ಗಳಗೂ ತಲುಪೂತ. ಇದರಂತೆ ಅದಾಗುತ ಆ ಸರೀಲಗಳಲ್ಲೂ ಆನಂದವು ಆಡುತಾ.

ಆ ಆನಂದಕ, ಈ ಮುಂದಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವ ಅದಾವ ಬಗೆಯಲಿ ಉಣ್ಣುಬೇಕೋ ಉಡಬೇಕೋ.
ಅದರ ಕಣ್ಣುಗಳ ಅಗಲವೋ ಅದೆಸ್ಟೊ
ಅನುಭೋಗಿಸಲು ತ್ರಾಣವಿಲ್ಲದ ಆ ಸರೀಲವು ನಡುಗೂತ
ಆ ನಡುಗೂವ ಬೆರುಳೂವು ಬಾಡ ಉದುಕಾಕ ಅದ್ದಾಲು
ಬಾಡ ಉದುಕಾದ ಬೆರುಳಾಗ ನಾಲುಗವ ತಲುಪಾಲೂ
ಈ ನಾಲುಗವು ನೆಕ್ಕಂಡು ಆ ಬೆರುಳ ಪಾಯುಸಕ ಕಳುಸಾಲೂ
ಅಂಟು ಬಂದಂಥ ಪಾಯಸವ ಅದು ನಗುನಗುತ ನೆಕ್ಕಂಡೂ
ಈ ಗುಲ್ಕಣ್ಣುಗ ಬೆರುಳ ಕಳ್ಸಿ ಅದನೀಗ ತರುಸ್ಕಂಡೂ
ಆ ಬಂದಂಥ ಗುಲ್ಕಣ್ಣ ನೊಣ್ಕಂಡೂ ಮುಂದಾಕ
ಈ ಈಲಿ ಗುಂಡ್ಕಾಯ ತರ್‍ಸಿ ಅದ ಚೀಪ್ಗಂಡು ಆಮ್ಯಾಲ
ಆಗ ಆ ಮೂಳಾಲೂ ಜೀವಾವು ಚಂಚಾರ ಕೈಗೊಂಡೂ
ಮುಂದೇನು ತಿಂಬುವುದೋ ಮುಂದೇನೂ
ಅರಿವಾಗದಿರಲಾಗ

ಅರಿವಾಗದಿರಲಾಗ ಆ ಸರೀಲವು ತನ್ನ ಅರಿವ ಕಳ್ದುಕೊಂಡೂ. ಕಳ್ದುಕೊಂಡ ಆ ಸರೀಲವು ಒಕ್ಕಡ ವಾಲ್ಕಂಡು ಬಿತ್ತು. ತೂರಮ್ಮ ತಡಕಾಡುತ ಧಾವಿಸಲು, ನೋಡ್ತ ಈರಿಯು ನೋಡುತ್ತ ಹಾಗೆಯೇ ನೋಡ್ತ ನಿಂತಿದ್ದಳಲ್ಲಾ ನಿಂತಳು.

ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸಾವೂವು, ಆ ಹೈದನ ಮೂಳ್ಗಳು ಬಗೆಬಗೆಯ ತಿಂದು ಆ ಮೂಳಲೂ ವಸಿ ರಸವಾಡುವುದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದ ಸಾವೂವು ಈಗ ಆ ರಸವ ಚೀಪ್ಕಂಡು ನಡೆದಿತ್ತು.

ಆ ನಡೆವಾಗ ಸಾವೂವು, ಆ ಮೊಕದಲ್ಲುಂಟಾಗಿದ್ದ ನಗೂವ, ತಾಂಬಟ್ಟಲುದುಂಬಿದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಆ ಕಣ್ಣೂಗ ಇಳ್ದೂ ಈರಿ ಹೈದನ ಮೊಕವಾದ ನಗೂವ, ಬೇಕೆಂತಲೇನೊ ಅದು ತಕ್ಕಂಡು ಹೋಗದೆ ಆ ನಗೂವ ಆ ಮೊಕದಲ್ಲೆ ಉಳುಸಿ ಅದು ಆ ಅರಳೀದ ಆ ಕಣ್ಣೂಬಾಯ ಮುಚ್ಚಿಸಾದೆ ನಡೆದಿತ್ತೂ ಆಗ,

ಆ ಬಂದವರು ಯಾರ. ಹೋದವರು ಯಾರ. ಯಾರೊ ಬಂದರು. ಯಾರೊ ಆ ಮೂಳ್ವ ಗೋರ್ಕಂಡರು. ಯಾರೊ ಆ ಮೂಳ್ಗ ತಾನ ಮಡಿ ಮಾಡಿಸಿದರು. ಯಾರೋ ಹೊತ್ಕಂಡರು. ಹೆಗಲು ಬದಲುಸ್ತ ಯಾರಾರೊ ನಡುದುರು. ಯಾರೋ ಹೂತರು. ಯಾರೋ ಹೂತು ಬಂದರು. ಬಂದವರು ಯಾರೋ ನಗುಲೇಪಿಸಿದ ಮೊಕದ ಈರೀಯ ಮುಂದುಕ ಜಲ ತುಂಬಿದ ಕಳಸ ಇಟ್ಟರು. ಯಾರೋ ಆ ಕಳಸಕ ಊದುಬತ್ತಿ ಹಚ್ಚಿದರು. ಹೊಗವು ತೇಲುತಾಲಿರಲು ಯಾರೋ ಕಳಸದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿ ಇಟ್ಟರು.

ಆ ಕನ್ನಡಿಯು, ಈರೀಯ ಆ ನಗೂವ ಲೇಪಿಸಿದ ಮೊಕವ, ಕನ್ನಡೀಲಿ ಆ ನಗೂವ ಕಾಣೀಸೂತಲಿತ್ತು ಆ ನಗೂವ.

ಆ ಗಾರಸಿದ್ಮಾವಗ ಬಿದ್ದ ಏಟುಗಳನ್ನು ಬೀಜ್ವಮಾಡಿ ನೆಟ್ಟು ಊರಲ್ಲಿ ದಲಿತ ಸಂಘವ ಚಿಗುರಿಸತಲಿದ್ದ

ನಾಗರಾಜುವಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲೇನೊ ಎಂಬಂತೆ, ಆಗ ಇನ್ನೂ ಕೊಲೆಯಾಗದ ಚನ್ನನು ಕೈಲೊಂದು ಹಳ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪೇಪರ್ ಹಿಡ್ದು ಬಸ್ಸಗ ಕಾಯ್ತ ಅರಳೀಮರದ ಕೆಳೂಗ ನಿಂತಿದ್ದನು.

ಆ ಬಸ್ಸು ಶ್ರಿಲಕ್ಷ್ಮಿಗೇ ಕಾಯ್ತ ಚನ್ನಂಗ ಅಆಇಈ ಕಲಿಸಿದ ಗುರು ಮಾಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ಪಿಂಚುಣಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ತರಲೋಸುಗ, ನಂಜಲಗೂಡ್ಗ ಹೋಗಿ ಬರಲಾ ಕಾರಣವಾಗಿ, ಒಂದು ಕಾಲು ಊರಬಹುದಾದಷ್ಟು ಇರೊ ಪಿಂಚುಣಿ ಮ್ಯಾಲ ತಮ್ಮ ಆ ಒಂದು ಕಾಲನ್ನು ಊರಿ, ಉಳುದ ಆ ಪಿಂಚುಣಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತುದಿ ಇಡುವಷ್ಟಿದ್ದ ತಳದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಛತ್ರಿ ತುದಿಯ ಇಟ್ಟು, ಹೆಗಲ ಮ್ಯಾಲ ಮೂವತ್ತಕ್ಕೆ ನಾಕು ಕಮ್ಮಿಯ ಮೋಹಕ ಮಗಳು ಭಗವತಿಯ ಭಾರವ ಹೊತ್ತು, ಭಗವತಿಯ ಮಾಟವಾದ ಬೆರುಳಾಡಿ ತಂದೆಯ ಹರಿದ ಬಿಳಿಬಟ್ಟೆಯ ಹರುಕು ಅರಿವಾಗದಂತಿರಲು ಬೆಳ್ಳಗೆ ತತ್ತರಿಸೊ ನಗೂಲಿ ಆ ಅರಳೀಮರದ ಕೆಳೂಗ ಅವರೂ ನಿಂತಿದ್ದರು.

ಆಚಾರ್ಯರ ಮುಖದ ಬಿಳಿಗೂದಲ್ಗಳು ಚಾಚ್ಕಂಡು ಬಿಸಲು ಕಾಯ್ತ, ಅವರ ಈಗಲ ಕಣ್ಣು ಕಿವಿಯು ನೆಟ್ಗ ನಿಂತು ಯಾಕಂದರ ಅವರ್ಗ ಬೇಕಾದಾಗ ಕೇಳಿಸೋ ಕಿವಿಯು ಬೇಡವಾದಾಗ ಕಿವುಡಾಗಿ, ಬೇಕಾದಾಗ ಕಾಣಿಸೋ ಕಣ್ಣು ಬೇಡವಾದಾಗ ಕುರುಡಾಗ್ತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ

ಈಗ ಕಾಣೋ ಅವರ ಕಣ್ಗಳ ಮುಂದ: 'ಶಿಷ್ಯನಾದ ಚನ್ನನು ಏನೋ ಅಚಾನಕ್ ತಮ್ಮನ್ನು ನೋಡದೆ ನಿಂತಿದ್ದಾನೆ ಅಷ್ಟೇ. ನೋಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವನೆಂದಾರು ಹಾಗೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದನ್ಯೆಃ ಅಂಥವನಲ್ಲಾ ಅವನು. ನೋಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಕೈಗಳನೂ ಜೋಡ್ಸಿ ನಮ್ರವಾಗಿ ತಲೆಬಾಗಿಸುತಲಿದ್ದ ಚನ್ನನಲ್ಲವೆ? ಆತ ಹೊಲೆಯನಾದರೂ ಅತ್ಯಂತ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲವೆ? ಆತ ಆ ಹೊಲ ಜಾತೀಲಿ ಹುಟ್ಟಬಾರದಿತ್ತಲ್ಲವೆ? ಆತ...'
ಆತ ಚನ್ನನು ನಾಕಕ್ಷರ ಕಲ್ಸಿದ್ದ ಗುರುವಿನ ಕಣ್ತಪ್ಪಿಸಲು ಕಾರಣವು, ಒಂದು -ಗುರೂಗ ಬಸ್‌ಚಾರ್ಜನ್ನು ತನ್ನ ಸಾಲದ ದುಡ್ಡಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿ ಬರೋ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಹಾಗೂ ನಾಯಕಸಾನಿ ಸಂಸ್ಕೃತಳ ಎಂಜಲುಗಳಾದ ಶಷಗಳು ನಾಲುಗದಲ್ಲಿ ಆಡದ ಭೀತಿಗಾಗಿ.

ಇರಲು ಆ ಮನಹಾಳ ಬಸ್ಸು ಬಾರದಿರಲೂ ಇನ್ನೂ ಆಗ ಆಚಾರ್ಯರು ಚನ್ನನ ದಿಕ್ಕುಗ ದನಿ ಏರಿಸಿದವರಾಗಿ "ಏನಯ್ಯಾ ಚನ್ನಃ ಸಪ್ಪರ್ ವೋವರ್‍ಯೆಃ?" ಅಂದರು. "ಆಯ್ತು ಸಾ" ಅಂತ ಚನ್ನನು ನಾಲುಗುವ ಪಳುಗುಸ್ತ ಪಳುಗುಸ್ತ ಬಂದನು.

"ಏನಯ್ಯಾ ಚನ್ನಃ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ ಕೆಲ್ಸಕಾರ್ಯ, ಕ್ಷೇಮವೋ?"

"ಕ್ಷೇಮ ಸಾ"

"ಅಲ್ಲಪ್ಪಾ ಚನ್ನಃ ಈ ಬಸ್‌ಗೆ ಬಂದಿರುವಂಥ ಕೇಡನಾರು ನೋಡು. ನಾನು ಬಂದೇ ಗಂಟೆ ಮೀರಿತಲ್ಲಯ್ಯಾ!"

"....."

"ಹಾಗೇ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಚನ್ನಃ ಆ ಕಂಡಕ್ಟರನು ಇದ್ದಾನಲ್ಲಾ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳೂ... ಏನೆಂದರೆ ನಾನು ಪಿಂಚಣಿ ತಗೊಂಡು ಪುನಃ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಆ ಕಡೆ ಚಾರ್ಜನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೆಯೇ ಈ ಕಡೇದು ಚಾರ್ಜನ್ನೂ ಉಪಾದ್ಯಾಯರು ಆಗಲೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತಃ. ಇದು ಆಗಬಹುದಲ್ಲಃ?"

"ಈ ಕಡೇದ ನಾನೇ ಹಾಕತ್ತೀನಿ ಬುಡೀಸಾ..."

"ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಉಂಟೇನಯ್ಯ ಚನ್ನಃ ಪುನಃ ನೀನು ಸಿಗುವುದು ಅಮಾವಾಸ್ಯೆಗೊ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣಿಮೆಗೋ, ಋಣಭಾರ ಏಕಪ್ಪಾಃ? ಈ ದೇಹ ಋಣಭಾರ ತಡೆಯಲಾರದಪ್ಪಾಃ"

"ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಸಾ"

"ಅಂದ ಹಾಗೆ ಚೆನ್ನಃ ಆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದ ಮನೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಮಗಳು ಸಾವಿತ್ರಿಃ ಮೈಸೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಳಲ್ಲಃ ಅವಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಬಾರದ್ದ ಕೇಳಿದೆನಯ್ಯಃ ನಿಜವೇನಪ್ಪಃ?"

"ನಿಜಸಾ ನಮ್ ಜಾತ್ಯವರ ಮದ್ವಾಗಿ ಮಡಿಕಂಡು ಈಗೊಂದು ಕೂಸೂ..."

"ನಿಲ್ಸಪ್ಪಃ ಚನ್ನಃ ನಿಲ್ಸಯ್ಯ ಚನ್ನಃ ಆಗೇ ಬಿಟ್ಟಿತ್ಯೆಃ ? ರಾಮರಾಮಾಃ ಕೇಳುವುದು ಉಂಟ್ಯೆ? ನಾನು ನನ್ನ ಈ ಕಿವಿಗಳಿಂದ ಕೇಳಲಾರೆನಪ್ಪಃ ಉಂಟ್ಯೆ? ಈ ಲೋಕ ನಡೆಯುತ್ಯೆ?"

"ಉ್ಞಾ ಸಾ"

"ಇಲ್ಲಾ ಚನ್ನಃ ನನಗ್ಯಾಕೋ ಡೌಟಪ್ಪಃ ಅಂದಹಾಗೆ ಚೆನ್ನಃ ನಾನು ನಿನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಲ್ಲಃ ನೀನು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ನನಗಂತು ಜಾತಿಭೇದವು ಇಲ್ಲಪ್ಪಃ
ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಅಂತೇನಿಲ್ಲವೋ. ಆದರೆ ನನಗೆ ವಯಸ್ಸಾಯ್ತು ನೋಡು, ಯಥಾರ್ಥ ಈ ಇಳಿವಯಸ್ಸಲ್ಲಿ ಪದೇ ಪದೇ ತಣ್ಣೀರು ಸ್ನಾನವು ಆರೋಗ್ಯಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಅಲ್ಲವೇನಪ್ಪಃ?"

ಅಂತಿರಲು ಆಚಾರ್ಯರು, ಬಸ್ಸು ಬರ್ರೋ ಅಂತ ಚನ್ನನ ರಕ್ಷಕನಂತೆ ಬರಲು, ಆದರೂ ಮಾತುಗಳು ಆಚಾರ್ಯರ ಬುಡದವುಗಳಾಗಿರಲು - "ಅ್ಞ ಚನ್ನಃ ನೋಡಪ್ಪಾ ಒಂದು ಮಾತು, ನನ್ನ ಮಗಳು ಭಗವತಿ ಇದ್ದಾಳಲ್ಲಃ ಅವಳಿಗೊಂದು ವರ ಯಾರಾದರೂ ನಿನ್ನ ಪರಿಚಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮತದವರು ಯಥಾರ್ಥ ಕಂಡು ಬಂದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೀಗೇ ಅಂತ ವಿಚಾರವ ಮುಟ್ಟಿಸು ಅಷೆ«. ಅವಳ ಚೆಲುವೇನು? ಅವಳ ಗುಣವೇನು? ಆಕೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ದೇವತಾ ಸ್ವರೂಪಳಯ್ಯ! ಅವಳ ಒಂದು ಕಣ್ಣು, ಕಂಡೂ ಕಾಣದಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಲು ಅಷ್ಟೆ. ಮಾಲುಗಣ್ಣು ಅದೃಷ«ವನ್ನು ಆ ಪರಮಾತ್ಮನು ಕೋಟಿಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗಲ್ಲವೇನಯ್ಯಃ ನೀಡುವುದು? ಯಾರಾರು ಸೂಕ್ತರು ಸಿಕ್ಕಲ್ಲಿ ಮರೆಯದೇ ಹೇಳ್ತೀಯಲ್ಲ? ಅ್ಞ ಮರೆತಿದ್ದೆ ನೋಡು... ಯಥಾರ್ಥ ಅವಳಿನ್ನೂ ಋತುಮತಿಯಾಗಿಲ್ಲವಪ್ಪಃ..."

ತಂದೆ ಮಾತಿನಂತೆ ಋತುವತಿಯಾಗದ ಆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮಸ್ವರೂಪಿಣೀ ಭಗವತಿಯು ಭಗದ ಆ ಧರ್ಮಕನುಗುಣವಾಗಿ ಮುಟ್ಟಾಗಿ ಒಂದ್ಸಲ ಆಚ ಮಲುಗಿರುತಾ ಆ ನಿದ್ದಾವು ತೂಕಡಿಸೋ ವ್ಯಾಳದಲ್ಲೂ ಅವಳಿಗ್ಯಾಕೋ ನಿದ್ದಾವು ಕಣ್ಣುಗ ಹತ್ತದೆ ಇರುತಾ ಆ ಚಣದಲಿ ತನ್ನ ಪಂಚಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಬಂದು ಮರೆಯಾದ ಅಮಾಸನನು ಕಂಡು ಭಗವತೀಗ ಉಸುರು ನಿಂತದು ಅಂದುಕೊಂಡಿತುಃ "ಎಲಾ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬಂದ ಚಿಃ ಹೊಲೆಯನ ಕೊಬ್ಬೇ. ಚಿಃ ಚಿಃ ಆ ಹೊಲೆಯನ ನೀಚಕಾರ್ಯವೇ ಚಿಃ ಸೂರ್ಯನಿಲ್ಲದೆ ಹೊಲೆಯನ ನೆರಳು ಸೋಂಕದೆ ಬದುಕಿದೆನಲ್ಲಾ..." ಅಂತಂತ ಆ ಭಗವತೀಗ ಬೆಳಗಲು ಜಾಮದ ತೂಕಡಿಕೇಲಿ ಅಮಾಸ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡಂತಾಗಿ ಬೆಚ್ಚೆದ್ದು ಸಖೇದ ಆಶ್ಚರ್ಯದಲಿ ಕೂತಳು. ಅವಳ ಮನಸ್ಸೋ ಕುಪಿತವಾಗಿರಲು ಆ ಮಯ್ಯೋ ಪುಳಕಿತವಾಗಿರಲು ಆಗ ಎಲ್ಲವೂ ಮಾಯವಾಗಿ ಶುಕ್ರಗ್ರಹವು ಮಾತ್ರವು ಆ ಒಂದು ಕಾಣುತಿತ್ತು.

ಇಡೀ ದೇಹವ ಕಣ್ಣು ಮಾಡಿ ಭಗವತಿಯು ಶುಕ್ರಗ್ರಹವ ನೋಡುತ್ತ- "ಅಲ್ಲವೆ? ಈ ಮೂರುದಿನ ಇದೂ ಹೊಲೆಯು. ಆತನೂ ಹೊಲೆಯನು. ಎರಡೂ ಹೊಲೆಯಾಗಿರುವ ಪ್ರಸಂಗವಿರುವಾಗ ಹೊಲೆಗೆ ಹೊಲೆಯು ಕೂಡಿದರೆ ಆಗುವ ಅಧರ್ಮ ಅದಾವುದು?" ಎಂಬಾ ಆ ಧರ್ಮಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನು ಅನಂಗನು ಬಂದು ಚಿವುಟಿ ಹಾಕಿದನಲಾ.

ಅದಾಗಿ ಇದಾಗಿ ಈರಿ ಹೈದನ ಜೀವವು ಹಸುರು ಬೇಲಿ ಮ್ಯಾಲ

ಹನ್ನೇಡು ಜಿನಗಂಟಾನೂ ನೆಗ್ತ ಕೂತಿದ್ದು ಆಮ್ಯಾಲದು
ತನ್ನ ದಾರಿ ಹಿಡುದುದಾಗಿ
ಅದಾಗಿ ಮೋಕಪ್ಪಲಿ ಚನ್ನನ ಕೊಲೆಯೂ ಕಳ್ದು ತಿಳಿಯದಾಗಿ
ಆಗಿ ಆಮ್ಯಾಲ ತೂರಮ್ಮನ ಹಟ್ಟೀಲಿ ಕೆಂಪಿಯು ಹೆತ್ತಂಥ
ಮಾಂಸಾದ ಮುದ್ದೆಯು ಕಿರ್ರೋ ಅಂತಿದ್ದಂತೆ ಆ ಕಿರ್ರೋ ಅಂಬುದ ದ್ಯಾನುಸ್ಥ,
ಮೂರುಕಾಸು ನುಗ್ಗುಸೊ ಕಿವಿ ತೂತ್ಗ ಕೆಂಬಣ್ಣದ ವಾಲಗರಿ ಹಾಕ್ಕಂಡೂ ಆ
ಕಿವಿ ಮ್ಯಾಗಲ ಚೊಟ್ಟಿಗ ಚಿನ್ನದ ನೀರು ಹುಯ್ಸಿ ಮಾಡ್ಸಿದಂಥ ಮೇಟಿ
ಕೊಳವನಿಗ ಧರುಸಿದ್ದಂಥ ತೂರಮ್ಮನ ಕಿವಿಗದು ಮುಟ್ಟಿತು. ಆ ಚಣದಲವಳು,
ಒಳ್ಳೆ ಗಳುಗಾಲಿ ಹಿಡ್ದು ಆ ಜೀವಾಡ್ಸುತ್ತಿದ್ದ ಆತಹುಳ್ವಾ ತತರಪಿತರನ
ನೆಲ್ಕ ಇಟ್ಟು ಎಡಗೈ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟನ್ನು ಅದರ ಸರೀಲದ ಮ್ಯಾಗಿಟ್ಟು
ಅದುಮ್ತ ಚಿಮುಕೀ ಆ ಸರೀಲದಿಂದ ಆ ಅದರ ಜೀವ್ವ ತಗದೂ -

"ಈ ಜೀವ್ವೇ ಆ ಜೀವಕ ನಡಿ" ಅಂತಂತ ಮೂರ್ಸಲ
ತನ್ನ ಸರೀಲವ ಒಂದು ಮನಸ್ಸುಮಾಡೀ ಅದ
ಒಂದು ದುಡದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಸೀ ತನ್ನ ಕಪ್ïŒಹಲ್ಲುಗಳ ಬಿಗಿಲಿ
"ಈ ಜೀವ್ವೇ ಆ ಜೀವಕ ನಡಿ" ಅಂತಂತ ಮೂರ್ಸಲ
ಅನ್ತ ಆದೇ ದುಡದಲಿ ಬೆನ್ನು ಎತ್ತಿದವಳಾಗಿ
ಎದ್ದು ತೂರಮ್ಮ ದ್ಯಾವಿಗ
ಕಾಣ್ಕಕೊಟ್ಟು ವಾದಿಸಿ ತಂದಿದ್ದ ನಾಗಬೆತ್ತ ಬಲಗಯ್ಗ ತಕ್ಕಂಡು
ಕಂಕುಳಲ್ಲಿದ್ದ ಮರುಜವುಳಿ ಕಡ್ಡೀಯ ಆ ಕಂಕುಳಲಿ ಬಿಗಿಹಿಡ್ದು
ಆಗತಾನಾದ ಕೂಸಾದಲ್ಲಿಗ ಬಂದಳು ತಾ ಉಸುರಾಗಿ
ಈಗ ತನ್ನ ರಗುತಾವ ಕೂಸುಗ ಹಂಚಿ ಬಿಳುಚೋದ ಕೆಂಪಿಯೂ
ಆ ಅವುಳ ತುಟಿ ಒಣಗಿ ಅವಳು ಮಲುಗಿದ್ದಳು
ಅಲ್ಲಿ ವಕ್ಕಳಬಳ್ಳಿಯ ಕುಯ್ದು ಕುಡುಗೋಲು ರಕುತವಾಡುತ ಇನ್ನೂ
ಬಳ್ಳಿಯಿಂದ ಕುಡಿ ಕತ್ತರ್ಸಿ ಎರಡು ಜೀವಾವ ಮಾಡಿತ್ತು.

ಅಲ್ಲುಗ ಬಂದಂಥ ತೂರಮ್ಮನು ಆ ಮಾಂಸಾದ ಮುದ್ದೂಗ
ಹಿಡಿದಂಥ ನಾಗಬೆತ್ತದಲ್ಲಿ ಮೂರೇಟು ಸವುರಿದಳು
ಮೂರೇಟು ಸವುರೀದಾ ತೂರಮ್ಮನಾಗ ಆ ನಾಗಬೆತ್ತಕ ಸರಣೆಂದು
ಕಂಕೂಳ ಬಿಗಿ ತಗುದು ತೂರಮ್ಮ ಹಿಡಿದಾಳು ಏನನ್ನು -
ಮರುಜವುಳೀ ಕಡ್ಡೀಯ.
ಆ ಮರುಜವುಳಿ ಕಡ್ಡೀಯ ಹಿಡಿದಂಥ ತೂರಮ್ಮನಾಗ
ಆ ಜೀವಾಡೋ ಕಂದನಿಗ ನೀವಳಿಸಿ ಸವುರೂತ
ಆ ಕೂಸದು ಕಾಲ್ಬೆರಳೊ ಕೈಬೆರುಳೋ ಹವಳವೋ ಅವು ಮುತ್ತೊ
ಒಂದು ಉಸುರಾಗಿ ಬಂದ ತೂರಮ್ಮಗ ಉಸುರು ಬಂದಂತಾಗಿ
ಅಲ್ಲಿ ತನ್ನೇಡು ಕಂದಮ್ಮಗಳ ಮುಂದೂ ಉಸುರಾಗಿ ಕೂತವಳು
ಉಸುರಾಡ್ತ ಆನಂದವು ಐಭೋಗದಲಿ ಇರುವಾಗ

ಕೂಸು ಹುಟ್ಟೋದಕು ಮೂರ್‍ಡಿನಕ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಸೈಕಲ್ಲೂ ಆ ಸೈಕಲ್
ಕ್ಯಾರಿಯರ್‍ನಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರ ತುಂಬಿದ ಬ್ಯಾಗಲ್ಲಿ ಇಳಿದಿದ್ದ ಕಿಟ್ಟಯ್ಯನಿಗಾಗ
ಗಂಡ್ಲೂಸಾದ ಸಂಭ್ರಮವು ತುಳುಕಾಡ್ತ ತುಂಬಿ ಆ ಸೈಕಲ್‌ನಿಗ ತೀಡ್ತ ತೀಡ್ತಾ
ಅದ ಥಳಥಳ್ವ ಮಾಡ್ತ ಮಾಡ್ತಾ ಅದು ಥಳಗುಟ್ಟಾದ ಮ್ಯಾಲ ಇನ್ನೇನೂ
ಮಾಡಲೂ ಇನ್ನೆಂತೂ ಮಾಡಲೂ ಕಯ್ಯು ಬಂದರೆ ಕಾಲು ಬಾರದೂ ಕಾಲು
ಬಂದರೆ ಕಯ್ಯುಬಾರದು. ಅಂತಾಗಿತ್ತಲ್ಲ ಆಗ ಕಿಟ್ಟಯ್ಯನು ತೊಲಮ್ಯಾಕ್ಕ
ತಂದೇರಿಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಂಥ ಆ ತುಂಬಿದ ಸಕ್ಕರ ಬ್ಯಾಗನ್ನೀಗ ನಿಗುರಿ ಹಿಡ್ದು ಆತು
ನೆಲಕ ಇಳುಸಿದವನು ಮಾಡುತಲಿದ್ದ ದಡಗು ಬಡುಗು ಸದ್ದುಗಳ ಅರ್ಥವು
ನಡುದು ಬಂದು ಕೆಂಪೀ ಕಿವುಗ ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿತು. ಆ ಒಣಗಿದ ಗಂಟಲು,
ಅಂಗಳು, ನಾಲುಗ, ತುಟಿಗ ಜಲ ಬರ್‍ಸಕಂಡು ಕೆಂಪಿಯು, ತನ್ನ ಮುಂದ
ಕೂಸಾಗಿ ಕೂತೀರೊ ತನ್ನ ಅವ್ವಗ "ಅವ್ವೆ... ಆ ಮೂದೇವಿ ಬ್ಯಾಗಿನ
ತುಂಬಾ ಇರೋ ಸಕ್ಕರನಿಗ ಒಂದರಳ್ನೂ ಬುಡ್ದೆ ಹಂಚ್ಬುಟ್ಟು ಬತ್ತದ. ಒಂದು
ಬೊಗಸನಾರು ಎತ್ತಿಟ್‌ಗ" ಅಂದಳು. ಈ ಮಾತು ತೂರಮ್ಮಗ ಬೆಚ್ಚೆಚ್ಚರ
ಉಂಟುಮಾಡಿ "ನೀ ತೆಪ್‌ಗ ಮಲಿಕಮ್ಮಿ" ಅಂದಳು.

ಕೆಂಪಿಯು ತೆಪ್ಪಗಾದಳು. ಆಗ ತೂರಮ್ಮಗ ಅಂಟ್ಗಂಡೇ ಕುಂತಿತ್ತಲ್ಲಾ ಆ ಚಿಂತ್ಯ ಅದು ತೆಪ್ಪಗಿತ್ತ? ಅದು ಮಾತು
ತಗೀತು:

> "ಇನ್ಯಾನ ಮುದ್ಕೀ... ನಿನ್ ಕೆಲ್ಸ ಆಯ್ತಲ್ಲಾ. ಈಗ್ಲಾರುವಿ ನನ್ ಬುಟ್ಟಾಯ?"
> "ಯಾನಮ್ಮೀ? ನೀನು ಬೋ ದೊಡ್ಮನಸಿ ಅಂತ ಸುಮಾನ್ಕ ನಿನ್ ಕಟ್ಟಾಕ್ಕಂಡಿದ್ದನಾ ನಾನೂ..."
> "ಅದ್ಕೂವ ಯಾಕ ಈಪಾಟಿ ಜಬರದಸ್ತು ಮಾಡೀಯ ತಕ್ಕ..."
> "ಮತ್ತ ಒಗಟ ಅದೂ... ಬುಡಿಸಿ ಹೇಳಾಕ?"
> "ಕೇಳೂ ಅಯ್ಯೋ ಪೆಚ್ಚುಮುದ್ಕೀ ಕೇಳೂ... ಆ ಇದಿಯಮ್ಮ ನಿಂಗ ಸಿನೇತಗಾರಳಂಗಲ್ವ? ಅವಳ್ಯಾಕ ನಿಂಗ
> ಅನ್ಯಾಯ ಬಗದಾಳು? ಇದೇನಿದ್ರೂ ಇದಿಯಮ್ಮ ಹುಟ್ಟಿದ್ ರಾತಕ ಹಣಬರ ಬರ್ದುಬುಟ್ಟು ಹೋದ
> ಮ್ಯಾಲ, ಇದೆಲ್ಲೋ ಅವ್ಳ ಮಗಳು ಅವ್ಳಲ್ಲಾ ಆ ರಾಂಗ್‌ಕೋರಿ ಬೆಡ್ಗಿ ಬೇತೂರಿ ಇದಿದೇವಿ ಅಂಬೋಳೂ...
> ಅವ್ಳು ಯಾನಾರು ಹಣಬರವ ತಿದ್ದಿ ಹೆಚ್ಚೂಕಮ್ಮಿ ಮಾಡೋಥರ್‍ವಾಗಿ ಕಾಣ್ತದಲ್ಲಾ..."

ತೂರಮ್ಮಗ ಕಂಡ್ತು: ಆಹಾ! ಇದು ಇದಿದೇವಿ ಕೆಲ್ಸವಿಯ. ಮಂತ್ರಿಸಿದ ದಾರ ಮನಯ ಸುತ್ತಿದ್ದು ಕಾಯ್ತಾಗ,
ಹಳಕೆರವೂ ಮಂತ್ರಿಸಿದ ಲಿಂಬಹಣ್ಣೂವಿ ಬಾಗಲಲ್ಲಿ ಚುಚ್ತ ತಡೆವಾಗ, ಇನ್ನು ಒಳಗ ಈ ತೂರಮ್ಮ ಇರ್‍ವಾಗ... ಅದಾವ
ಗಾಳಿಗರಾವ್ಗ ತಾನೀಯ ಒಳಕ ಇಣುಕಿ ನೋಡ್ಡೋ ಗೋರಂಜ ಇದ್ದೂದು. ಆಹಾ ಇದೇನಿದ್ರೂ ಆ ಇದಿದೇವಿ
ಕೆಲ್ಸವಿಯ. ಆ ಚೆಂಗೂಲಿ ಮೂದೇವೀ... ನನ್ ಮಗಳು ಕೆಂಪಿ ಥರ ಮಿಷ್ಟಿಕ್‌ಗಾತಿ ತಾನೀಯ ಅವ್ಳೂನೂ? ಅವ್ವನ
ಮಾತ ಕೇಳೀಳಾ?... ಇರ್ಲಿ ಇರ್ಲೀ... ಈ ತೂರಮ್ಮನ ಮುಂದ ಅದ್ಯಾವ ಸತ್ತಕನ. ಮದ್ದಿಲ್ವ ಅದಕೂ?

ಆಗಲಾಗ ತೂರಮ್ಮನು, ಮಾನವರಲ್ಲದವರು ಒಳಗಣ್ಣುಗ ಕಾಣ್ವ ಅಂಜನವ ಕಣ್ಣುರೆಪ್ಪಗ ಎಳ್ದು, ದಿಟ್ಟುಸ್ತ ಪರಾಣ
ಕಾಯ್ವಂಥ ಆ ರಾತ್ರಗ ಅದೇನೇನೂ ಮಾಡಬೇಕೊ ಆ ಕೆಲ್ಸ ಕಾರ್‍ಯವ ನಿಚ್ಚಯಿಸಲು ತನ್ನ ಪಕ್ಕದಲಿ ಸಪ್ಪಗ ಕೂತಿದ್ದ
ಚಿಂತ್ಯಗ ವಹಿಸಿ, ತಾನು ಕಂದನಗ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟು ಕೂತಳು.

ದಿಲ್ದಾರನಾದ ಕಿಟ್ಟಯ್ಯನು ಸೈಕಲ್ಲ ಥಳಗುಟ್ಟುಸ್ತ ಕೇರಿ ತುದಿ ತಲುಪಿ, ಕೇರ‍್ಗ ಕಾಲಿಟ್ಟಾಗ ಮೊದುಲ್ಗ ಸಿಕ್ಕೋ ಜೋಪ್ಡಿ ಮುಂದಾಗ ರೈಟ್ ಎಬೌಟರ್ನಾದನು. ಆಗಲು, ಅವು ಕಚ್ಚಿಕಡಿಯೋ ಇರುವೆಯೋ ಅಥ್ವಾ ಅವು ಏನಾರು ಹೈಕಳೋ ಅಂಬುದ ಬಿಚ್ಚಿಬಿಡುಸಲಾಗದ ಆ ಸಮೂಹವು ಆ ಸೈಕಲ್ಲುಗು ಆ ಕಿಟ್ಟಯ್ಯಗು ಆ ಸಕ್ಕರಗು ಘೇರವೊ ನಡಸಿ ಈ ಕಿಟ್ಟಯ್ಯನು ತನ್ನ ಏಡು ಬೆರುಳ ಮಡುಚಿ, ಉಳುಕ ಮೂರು
ಬೆರುಳ ಬ್ಯಾಗ್ಗ ಎಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಸ್ಟಯಲಾಗಿ ಸಕ್ಕರವ ತಗದವನಾದರ ಸಾಕೂ ಆ ಸಕ್ಕರ ಬೆರುಳುಗ ಮುತ್ತುತ್ತಿದ್ದ ಕೇವಲ ನಲವತ್ತಾಗುವ ಆ ಹೈಕಳು ನೂರಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ

ಕೈಚಾಚ್ತ ಪವಾಡ್ಸ ಮಾಡ್ತ ಆ ಚಾಚೆಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದ ಯಾವುದಾರೂ ಒಂದು ಕಯ್ಗ, ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿ ಬುಡುವುದರೊಳಗ ಈ ಸಕ್ಕರವ ರವಾನಿಸಿದರ ಮಾತ್ರ ಈ ಕಿಟ್ಟಯ್ನ ಆ ಮೂರು ಸಕ್ಕರದ ಬೆರುಳಾಗಲೀ ಚಾಣಾಕ್ಷವಾಗಿ ಮಡುಚಿದ್ದ ಉಳುಕಾ ಏಡು ಬೆರುಳಾಗ್ಲಿ ಅಥವಾ ತಳಂಗು ಬಳಂಗು ಮಾಡ್ತ ಹುಣಸಬೇವ್ನ ಬಿತ್ವ ಅಳ್ದು ಸುರ್ಕತ್ತಿದ್ದ ಅವನ ಹಸ್ತವಾಗಲಿ ಬಚಾವಾಗುತ್ತಿತ್ತೇ ಹೊರತು ಒಂದು ಚಣ ತಡವಾದಲ್ಲಿ ಅವನ ಹಸ್ತಕ್ಕೇ ಹತ್ತಾರು
ಕೈಗಳು ಜಂಪ್ ಮಾಡ್ತ ಹೊಡ್ತಕೊಡ್ತ ದೋಚಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಇದು ಅಲ್ಲೊಬ್ಬ ಚುಲ್ಬಾರಿಗ, ಜಂಪ್ ಮಾಡಿಯೂ ಗುರಿಮುಟ್ಟಲು ಆಗದು ಎಂಬ ಸತ್ಯವ ಅರಿವಾಗಿಸಿ, ಆಗ ಆ ಪತಂಗಪಿಳ್ಳೆಯು ಆಗಾಗ ಸಂಭವಿಸೊ ಅಂಥ ಒಂದು ಜಂಪ್ ಜರುಗಿದಾಗ, ಆ ಗಾಳಿಬೀಸ್ವ ದಿಕ್ಕುದೆಸ ಹಾಗೂ ಈ ಜಂಪ್ ಮಾಡ್ದವನ ಬಲ ಅವೆರಡನ್ನೂ ಆ ಚಣದಲ್ಲಿ ಅಂದಾಜಸ್ಕಂಡು ಸಕ್ಕರವು ಚೆಲ್ತ ಬೀಳ್ವ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಆ ನಿಗಧಿತ ತಾವ್ನಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಬಾಯ ತನ್ನ ಸಕ್ತಿಮೀರ‍್ಸಿ ಅಗುಲಿಸಿ ಕನಿಷ್ಟವೆಂದರೆ ಐದಾರು ಸಕ್ಕರ ಅರಳುಗಳಾದರೂ ಸ್ವಯಂ ಅವೇ ಬಂದು ಅವನ ಅಗಲಿಸಿದ ಬಾಯ್ಗ ಬೀಳ್ವಂಥ ವಿಧಾನವನ್ನು ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯು ಅಲ್ಲೆ ಕಲ್ಸಿ ರಕ್ತಗತ ಮಾಡ್ತ ಹೀಗಾಗ್ತ ಇದರಿಂದೆಲ್ಲಾಗಿ
ಶ್ರೀ ಕಿಟ್ಟಯ್ಯನ ಕಯ್ಗಳು ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಅವನ ಚಲನವಲನ ನಿಲ್ಲಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದವು. ಹಾಗೂ ಈಗ ಹೊಸ ದಂಡಾಗಿ ಧಾಳಿ ಮಾಡ್ದ ಮುದ್ಕೀರೂ ಮೋಟೀರ ಕಯ್ಗಳೂ. ಅವು ಕಿಟ್ಟಯ್ಯನ ಮೊಕಕ್ಕ ತಿವಿಯುತ್ತಿರಲು. ಸಾಲದೊ ಎಂಬಂತೆ, ನಾಚ್ಕಂಡು ಹೊರಬಾರದ ಯಮ್ಕ ಬಾಣ್ತಿ ಬೆಂಮನ್ಸೀರು ತಂತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಕಳುಸ್ತಾ ಆಗ ಕಿಟ್ಟಯ್ಯನ ಚತುರಬುದ್ದಿಗೂ ಮಂಕು ಹಿಡ್ದೂ ತಳಂಗು ಬಳಂಗಿನ ಮಾಯ್ದಲಿ ಅಳೆಯೊ ಅಂಥ ಅವನ ಕಯ್ಗೂ ಚಾಲೋಕು ನಿಂತೂ ರಾತ್ರಾವೂ ಆಯ್ತಲ್ಲಾ.

ರಾತ್ರ್ಯಾಗಿ ಈ ನರಲೋಕ್ದ ಯಾಪಾರ ಸಾಪಾರ ಮುಗುದೂ ಅದೂ ಮಲುಗುವಂತಾಯ್ತಲ್ಲಾ
ಆಗ ತೂರಮ್ಮನ ಸರೀಲದಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ರಂದ್ರಾದಿ ನರನಾಡಿಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಾಯಬುಟ್ಗಂಡು ಅವು
ಕಣ್ಣುರೆಪ್ಪ ಮಿಟುಕಿಸದೆ ಎಚ್ಚರಾಗಿ ಕೂತಿದ್ದವು ಅವು
ಯಾನಾರೂ ವಾಸ್ನಾ ಯಾನಾರೂ ಸದ್ದೂ ಯಾನಾರೂ ಸುಳಿವೂ ಅಂತ ಅವೂ ಅಳಿಯ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದ ತಿಂಗಳಿಗಾಗೋ
ಎಲಕಟ್ಟು ಒಂದ್ಬಾವು ಅಡಕ ಹೊಗಸೊಪ್ಪುïŒ ಕಡ್ಡಿಪುಡಾದಿಯ ಸಿರಿಯು ತೂರಮ್ಮನ ಮುಂದಾ ಅವು
ಇರಲು
ತೂರಮ್ಮ
ಕಂಕೂಳ ಮರುಜವ್ಳೀ ಕಡ್ಡೀ, ಕಯ್ಯ ನಾಗಬೆತ್ತದಲಿ ಬಾಣ್ತಿ ಕೂಸಿದ್ದ ಆ ಕಿರುಮನೆ ವಸ್ತುಲೂ
ಇದ್ದಷ್ಟೂ ಕಾಲುಗಳ ಚಾಚೀ ನೀಟೀ ಅದ ವಸ್ತುಲಗ ತಾ ಅಂಟುಸಿ
ಒಳಕ ಬರುವುದು ಏನಾದರೂ ಸುಳಿಯುವುದು ತೂರಮ್ಮಗ ಅರಿವಾಗಲೇಬೇಕು ಅದು ಅಂತಿರುವಾಗ

ಆ ಕಯ್ಯಣ್ಣ ಸೊಳ್ನ ಬೆಳುಕಲ್ಲಿ ತೂರಮ್ಮನ ಕಂದಮ್ಮನೂ ಆ ಕಂದಮ್ಮನ ಕಂದನೂ
ನಿದ್ರೂಸ್ತ ಬೆಳುಗ್ತಾ ಇರೋ ನಾಗಬೆತ್ತವು ತಾನೇ ಸೂರ್ಯದೇವನಂತಾಡೂತಾ
ತೂರಮ್ಮನ ಕಿವಿಮ್ಯಾಲ ವಾಲಾಡೋ ಚಿನ್ನದ ನೀರಾಕ್ಸಿದ ಮೇಟಿ ಕೊಳವವೂ
ಆ ಬೆಳೂಕಲಿ ಹೆಚ್ಚುಗಾರ‍್ಕ ನಡೂಸ್ತ ಅದೂ

ಅಂದು ತಾನಮಡಿ ಮಾಡ್ಕಂಡು ಬೆಳುಗೋ ಆ ಕಡಗಗಳೂ
ಆ ಕಡಗದ ಕಯ್ಗಳು ಎಲ ಅಡುಕ ಸುಣ್ಣ ಹೊಗೆಸೊಪೊïŒಡನ ಆಡಾಡ್ತ
ಆಡೋ ಆ ಕಡಗಗಳ ಬೆಳೂಕುವು
ಸೇರ್ಕಂಡಂಥಹ ತೂರಮ್ಮಗ ಬಾಬ್‌ಕಟ್ಟಿನಂತಿದ್ದ ಬಿಳಿಗೂದಲ ರೂಪಕ್ಕ
ವಸಿ ಟಚ್ ಮಾಡಿ
ತಲಗೊಂದು ಕಿರೀಟನಿಗ ಇಟ್ಟುಬುಟ್ಟರ ಆಗ
ಅವಳೋ ರಾತ್ರನಗ ಕಂದಮ್ಮಗಳ ಕಾಯ್ವ ಆ ತಾಯಿದೇವತೆಯಂತೆ
ಇರಲು ತೂರಮ್ಮ
ಅವಳಾಚ್ಗ ಘೋರಂಧಕಾರ ಕತ್ತಲ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪಿಸುನಾಟವೂ
ಅದರಾಚ್ಗ ನಾಯ್ಗಳ ಊಳಿಡುವಿಕೆಯೂ
ಅದು ತೂರಮ್ಮನ ಕಣ್ಮುಂದ ನಾಯಿ ರೂಪ್ವಾಗಿ ನಿಂದು
ಆ ನಾಯಿರೂಪವು ಆಕಾಸಕ ಕತ್ತೆತ್ಟಿ ನೋಡ್ತ ಬಾಯ್ದೆರದು ಊಳಿಡುವಾಗ
ಆಗ ಆ ಆಕಾಸಮಾರ್ಗ್ಗದಿಂದಿಳಿದು ನರಮನುಸರಲ್ಲದವರು ಭೂಮಗ ಇಳುದು
ಚಂಚಾರ ಕೈಗೊಂಡಂತೂ

ಇನ್ನೇನೂ ಇನ್ನರ ಚಣವು
ಆ ಚಣವೂ ಮುಗಿದಂತಾದರ ಆಗ
ಕೋಳ್ಕೋಗಿ ಪಸು ಪಕ್ಷಾದಿ ಪ್ರಾಣಿ ನರಮನುಸರು ಓಡಾಡುವಂತಾಗ್ವ ಕಾಲಾವು
ಆ ಗಳುಗಲ್ಯಾಕೊ ಒಂದ್ಸಲ ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿ ಆ ಗಳುಗ
ಆ ವಾಲಾಡಿ ಆ ಗಳುಗಾಲೇ ವಾಲಾಡ್ತಲೇ ಬೆಚ್ಚಿ ತೂರಮ್ಮ
ಬೆದುರಿ ಅವುಳು ಸರ್ವ ಕಣ್ಣೂಗಳ ತೆಗೆಯಾಲೂ
ಆ ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಅರಗಳುಗಾಲಿ ಅವಳ ಚಾಚಿದ್ದ ಕಾಲ್ದಾಟಿ ಹೋದಂತಾಗಿ ಏನೊ ಎತ್ತೊ
ಆ ಅದು ತೂರಮ್ಮನ ಯಾವ ದಿಸ್ಟಿಗು ಕಂಡು ಬಾರದಿರಲೂ
ತೂರಮ್ಮ
ತನ್ನ ಕಪುïŒ ಹಲ್ಲುಗಳನ್ನಾಗ ನೊರಗುಟ್ಟುತಾ
ಇರಲು ತೂರಮ್ಮ.

ಹಾಲ್ಲೂಗ್ಸ್ನ ಕಯ್ಬೆರಳ ಕವುರಲು ಬಂದಿದ್ದ ಇಲಿಸುಂಡದಿಂದಾಗಿ ಎಚ್ಚರವಾದ ಕೆಂಪೀಗ ಆಗ ತನ್ನವ್ವನ ಆ ರೂಪ್ವ ಕಂಡೂ:

"ಅವ್ವೆ ಇನ್ನಾರು ಸುಮ್ನ ಮಲಿಕ್ಕ..."

"ಅದ್ಯಾನಕನಿ ವೋದಂಗಾಯ್ತುಕನ್ ತಾಯೀ. ನಿಂಗಾದ್ರೂ ಯಾನಾರೂ ಕಂಡ್ತಾ?"

"ಅಯ್ ಕಂಡಿಕನ, ನಿನ್ ಕಾಲ ದಾಟ್ಗಂಡು ಓಡ್ದ ಇಲಿ ಸುಂಡ್ವ. ಈಗ ಸುಮ್ನ ಮಲಿಕ್ಕ..."

"ಹಹಾ ಆಗಾರ ಇಲಿ ಸುಂಡ್ದ ರೂಪ್ದಲಿ ಆ ಮುಂಡ ಬಂದಿದ್ಲಕನೀ..."

ಎಂಬುದು ತೂರಮ್ಮಗ ಹಿಡ್ಕಂಡೂ ಅದು ಬುಡದು
ಅದು

ಕೋಳ್ಕೂಗಿ ಪಸುಪಕ್ಷಾದಿ ನರಸಂಚಾರ ಉಂಟಾಗೂ
ತೂರಮ್ಮನ ಚಿಂತ್ಯವೂ
ತೂರಮ್ಮನ ಘಟಕ್ಕಿಂತಲೂ ತೂರಮ್ಮನ ಚಿಂತ್ಯಾವೂ ಬೆಳುದು
ಆ ಚಿಂತ್ಯಾವು ಬೆನ್ನು ಬಗ್ಗುಸ್ಕಂಡೂ
ಅವುಚೀ ಕಂಕುಳಲಿ ಮರುಜವುಳೀ ಕಡ್ಡೀ
ಹಿಡುದುದಾಗಿ ನಾಗಬೆತ್ವ ಬಲಗೈಲೀ
ತನ್ನ ಮನಯ ಸುತ್ತಾಲೂ ಸುತ್ತೂತ
ಸುತ್ತ ಉಗ್ದ ಎಲ ಅಡುಕ ಸುಣ್ಣದಾ ಆ ಕೆಂಪೂನ ಎಂಜುಲೂ
ಆಗಿ ತಾನೇ ಅದು ರತನೀರಾಗಿ
ಅದು
ಆ ಮನಯ ಸುತ್ತಾಲೂ

ಸುತ್ತಾಲೂ ಅಕ್ಕರೆಯು ಅರಳೂತ ಹೊಲಗೇರೀಲಿ-ಗಳುಗ್ಗ ಒಬ್ರು ದಲಿತ ಸಂಘದವರು ನಾಳಿನ ಜೀತವಿಮೋಚನಾ ಮೆರವಣುಗ್ಗ ಮಾರಿಗುಡಿಗ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಾರಿಗುಡಿ ನೆಲಕ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮುಂಡವ ಅಂಟುಸಿ ರುಂಡ ಮಾತ್ರವ ಎತ್ತಾಡಿಸೊ ಕುರಿಯಯ್ಯನ ಮ್ಯಾಲ ಚಿಂದಿ ಕಂಬಳೀ ಅದರ ಮೇಲೂ ಕೆಳೂಗೆಲ್ಲ ಮೋಟು ಬೀಡಿರಾಶಿಗಳೂ ಬೂದಿಯೂ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮದ ವ್ರತವಾಗಿ ಶೇಖರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಅಲುಗಾಡಿಸದ ಕುರಿಯಯ್ಯನು, ಎತ್ತಲು ಆಗುತ್ತಿದ್ದ ಬಿಳಿಗೂದಲುಮಯ ರುಂಡವ ಎತ್ತೂತ, ಬಂದವರ ದಿಕ್ಕುಗ ಕಣ್ಣು ಬುಡುತ್ತಿದ್ದನು.

ಮೊದಲಾಗಿ ಕೋಲಾರದ ಹಿಂಡು ಇಳುದು ಅವರು ಹಾಡೋ ಹಾಡ್ಗೂ ಕುಣಿಯೊ ಕುಣ್ತಗೂ ಆ ಕುಣ್ತದ ಬಾವ್ಕಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಅದ್ಯಾರ ಆ ಕಡೇವ ಯಂಕ್ಟೇಸ ಅಂಬವ ಆ ದುಕ್ಕದ ಸಮುದ್ರ ಈ ಮನುಸ್ನ ರೂಪ್ವ ತಾಳ್ಕಂಡೂ ಪದ್ವ ಧಂ ಎಳ್ಕಂಡು ಕಿರುಚ್ತೂ ಅಂದ್ರ ನಿಂತವರು ಓಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕಿರುಚಾಟಕೂ ತನಗು ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನುವಂತೆ ಕೇರಾಂ ಅಂಬವ ಧರ್‍ಸಿದ್ದ ಬುಸ್ಸರ್ಟ್ವ ತಾತ್ಸಾರದಲಿ ಕಳಚಿ ಮಾರಿಗುಡಿ ಗಳೂಗ ನೇತಾಕ್‍ಬುಟ್ಟು ಬರಿಮಯ್ಲಿ ಆ ಪ್ಯಾಂಟಲೆ ಚಕ್ಕಲಮಕ್ಕಲಗಾಲಾಕಿ ತನ್ನೇಡೂ ಕಯ್ಯುನುವಿ ಆ ತನ್ನೇಡೂ ಕೆಕ್ಕಗಳಿಗ ಕೊಟ್ಟುಬುಟ್ಟು ಮುನಿಸ್ಗಂಡವ್ನ ಥರವಾಗಿರಲೂ

ಈ ಕೇರಾಂನಿಗ ವಸಿ ಅಮಾಸನ ಬಟ್ಟಬರಿ ತೊಡ್ಸಿ ಆ ಗೋಣಿಚೀಲ್ದ ಬಾಡ್ಗ ಸೈಕಲ್ಲು ಹಿಡುಸಿ ನಿಲ್ಲುಬುಟ್ಟರ ಅಮಾಸಗ ಅಣ್ಣೋ ತಮ್ಮನೊ ಅನ್ನುವಂತೂ, ಅದು ಬ್ಯಾಡ ಅಂದ್ರ ಅವ ಹೆಂಗೂವಿ ಬರಿ ಮಯ್ಲಿ ಇದ್ದಲ್ಲಾ ಅದುಕ ಸಿಕ್‍ಸಿಕ್‍ದ ಕಡ ಈಭೂತಿ ಬಳ್ದು ಕತ್ತುಗ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಸರ್ವ ತೊಡ್ಸಿ ಕಯ್ಯಗ ತ್ರಿಶೂಲ ಹಿಡೂಸಿ ಅವ್ನ ತಲ್ವ ಬೋಳ್ಸಿ ಅದ್ಕ ಕಾವಿಬಟ್ಟ್ಯ ಧರಿಸಿಸಿ ಆಮ್ಯಾಲ ನನ್ನ ಮಗ್ನದ ಅವನ ಎತ್ಕಂಡ್ ಬಂದು ಹುಲಿವಾನದ ಮ್ಯಾಲ ಕೂರ್‍ಸುಬುಟ್ಟರ, ಇದ್ಯಾನಪ್ಪ ಸಿವಾ ಆ ನಮ್ಮಪ್ಪ ಸೋಮಿ ಮಲೆಮಾದೇಶ್ವರ ಥರಗ ಇಳ್ದವರೆ ಅನ್ಸಂಗಾ ಇದ್ದರೆ

ಆ ಸೀಯಂನದೇ ಒಂದು ವೈಖರಯಾಗಿ ಈ ಥರಾವರಿಯಾಗಿದ್ದ ಕೋಲಾರದ ಗುಂಪೂಗ ಉಳುದ ದಿಕ್ಕವರೂ ಬಂದೂ ಬಂದೂ ಸೇರ್ತಾ ನಿಧಾನವಾಗಿ, ದಾನದಾನಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ನಿಧಾನದಲ್ಲೆ ತಮ್ಮ ಮಯ್ಯನ್ನೂ ಮಾಡ್ಸಗಂಡಿದ್ದ ಹಾಸನದ ದಿಕ್ಲಿಂದ ತ್ಯಾಗಪ್ಪನವರು ಮಾರಿಗುಡಿಗ ಇಳಿಯುತಲೆ ಅಲ್ಲೊಂದು ದೊಡ್ಡ ತಂಬಿಟ್ನಮುದ್ದೆ ಇಟ್ಟಂಗಾಯ್ತಲ್ಲಾ, ಅದರ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಕೋಟೆಯಹುಲಿ ಬೆಟ್ಟಯ್ಯ ಕುಂತ ಗತ್ತಲ್ಲೆ ಹುಲಿಬಾವ ಹುಟ್ಟಿಸುತ್ತಿರಲೂ ಅದರ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಮೂಗಬಸಪ್ನ ಥರ್ವಾಗಿದ್ದ ರಾಕಪ್ಪನೂ ಹಸೂನಂಥ ಗಂಗಪ್ಪನೂ ಕೂತಿರಲೂ

ಆ ನೂರಾರು ಕತ್ತಿವರಸೆಯಾಡಿದಂತೆ ಕೆನ್ನೇಲಿ ಬಿಗುಮಾನದ ಗುರುತಿನ ಸಂಘದ ಮೊಕಂಡರು ಹೆಸರು ಕಿಸ್ನಪ್ಪರು ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ರಾತ್ರ ಮೊಕ್ಕಾಂ ಬೆಳಗೆದ್ದು ತಾನಮಡಿಯಾಗಿ ಬತ್ತಾ ಇರೋ ಅವರ ಈ ಕಡಗ ಬಿಳಿ ಪಂಚ್ವ ಉಟ್ಗಂಡೂ ಕಾವಿ ಬಣ್ಣದ ಜುಬ್ಬದಲಿ ಬುಟ್ಟಗಣ್ಣ ಅರುಳ್ಸಕಂಡು ದ್ಯಾವಯ್ಯ ಅಂಬುವರೂ, ಆ ಕಡಗ ಕರಿ ದೂಂಧೂಂತಗ ಅದ್ಯಾರಕನಿ ದಾಕ್ಟರಂತ, ಮದ್ದುಗುಳಗ ಚೀಲ್ವ ಹಿಡ್ದವರು ಕುಲುಗುಡ್ತ, ಅವ್ರ ಹೆಸ್ರು ಚಂದ ನಾಲುಗ ಹೊರುಳ್ದು ಹೊಲಾರಲ್ಲಿ ದಾಸ್ ಒಕ್ಕಲು ಈಗೇನೊ ಕಮುನಿಸ್ಟಂತ, ಕಾಲಿಡಲು ಕೇರಿಗ ಅರ್ಧಧೈರ್ಯವು ಬಂತಲ್ಲಾ

ಇನ್ನು ಉಳುಕಾ ಧೈರ್ಯವು -ಕರಿಕೋಟ್ನುವಿ ಕರಿಬೂಟ್ನುವಿ ಕರಿಟೋಪಿನುವಿ ಹಾಕಂಡೂ ಆ ಮಲಯಾಳ ದೇಸ್ದವರೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಲಿ ಲಾಯರು ಹುಸೀನಗೂವ ನಗುತ ನಗುವೋ ಎಂಬಂತೆ ಬರುತ್ತಿರಲು, ಆ ಲಾಯರ್ ಅನುಸರಿಸಿ ಹಣಕಾಸಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತ್ತಾಗಿದ್ದ ಓರಾಜಣ್ಣರು ತಂ ತಲಮ್ಯಾಲ ತಪ್ಪಿಸ್ಗಂಡ ಕವಿ ಸಿದ್‌ಲಿಂಗ್‌ಡಾಂಗೆಯ 'ಹೆಲ್ತ್‌ಗ್ರೌಂಡ್ ಕಾರಣ್ವ' ಹೊತ್ಗಂಡೂ ಸಂಸಾರ ಸಮೇತರಾಗಿ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣದಲಿ ಒಟ್ಟು ಡಜನ್ನು ಬರಲು ಬಂತು.

ಬತ್ತಾ ಬತ್ತಾ ಮಾರಿಗುಡಿಯು ಹೆಜ್ಜೇನುಗೂಡಾಗಿ ದೀಪ್ದ ಬತ್ಯ ಎತ್ತರಿಸಿದರೂ ಒಬ್ಬರ ಮೊಕ ಒಬ್ಬರ್ಗ ಕಲ್ಸಗಂಡಂತಾಗುತ

ಇಲ್ಲುಗ ಮೂರ್ಹಿನಕ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೂ ನಾಗರಾಜುವು ಸಭೆ ಮರ್ತು ಯಾರ್ದೋ ಹಟ್ಟೀಲಿ ಟೀ ಸೇವೂಸ್ತ ಕೂತವರ್ಗ, ಪೂರ್ವಿಕರು ಮಾಡಿಮಟ್ಟಿದ ಪುಣ್ಣದ ಫಲವಾಗಿ ನೆಪುïŒಗ ಬಂದೂ "ಇದೇನ್ರೀ ನನಗ ನೆನಪು ಮಾಡಬಾರ್ದ?" ಅಂತ ಆ ಟೀ ಕೊಟ್ಟವರಿಗೆಯ ಬಯ್ದು ಬಿರುಸಾಗಿ ಮಾರಿಗುಡಿಗೆ ಬಂದರೆ, ನಾಗರಾಜುಗ ತಂ ದೊಡ್ಡ ತಲವ ಇಡಲು ಜಾಗವು ಸಾಲ್ದೇ
ಆಗಾಗಲೇ ಅದೆಸ್ಟೋ ಜನವು ಮಾತಾಡಿಯಾಗಿ ಈಗ ದ್ಯಾವಯ್ಯ ಅಂಬೋರು ತೂಕಡೀಕೇನ ಜಯುಸಿ ಹಸನ್ಮುಖವಾಗಿ ನಿಂತೂ ನೆನ್ನೆ ತಾನೇ ಗಂಡೊಂದು ಜಾತಿ ಹೆಣ್ಣೊಂದು ಜಾತೀದು ಮದ್ವ ಮಾಡ್ಸಗ ಆಡಿದ್ದ ಮಾತ್ಗಳ ಏನೆಂದರೆ -'ಗಂಡ ಹೆಡ್ತಿಯರಾಗಿ ಏನ್‌ಬೇಕಾರೂ ಎಷ್ಟ್ ಬೇಕಾರೂ ಜಗಳವಾಡಿರಿ. ಆದರೆ ಇಂತಿಂಥ ಜಾತಿ ನೀನೂ ಅಂತಂತ ಹೇಳ್ತ ಮಾತ ಜಗಳಮಾಡಬೇಡಿರಿ ಅಂತ ನಾನಾದರೂ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸುತ್ತೇನೆ'- ಅಂಬುದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳ್ಬುಟ್ಟು, ಅವ್ರೈ ಇದ ಇಲ್ಯಾಕಪ್ಪ ಹೇಳ್ದಿ ಅಂತ ತುಸುವೇ ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿಯಾದರೂ ಮುಂದಲ ಮಾತಿನ ಮೋಡಿ ಹಾಕಲು ಕಣ್ಗಳ ಅರಳಿಸಿಕೊಂಡಿರಲೂ,

ಅಸ್ಟಕ್ಕೇನಾಯ್ತೂ, ಕಲ್ಲೂನೀರೂ ಕರಗೂವ ಹೊತ್ತು ಮೀರಿಯೂ ಹೊಲಾರ ಮಾರಿಗುಡಿ ಜೋತಮ್ಮನು ತಂ ಸಭಗ ಬಾರದಿರಲು ಸಿಬ್ರಿಯಾಗಿ ತೊರಾರ ಜೋತಮ್ಮನು ಹೊಲಾರ ಮಾರಿಗುಡಿಗ ಬಂದೂ ಕಂಡು ಆ ತುಂಬಿದ್ದ ಜನ್ವ, ಅವಳ್ಗೊ ದಂಗಾಯ್ತು. ಆ ಉಸೂರ ಹಿಡ್ಕಂಡೂ ಮೆಲ್ಲುಗ ಬಂದೂ ಈ ಜೋತಮ್ಮಗ 'ಅಕ್ಕೈ' ಅಂದಳು.
ಅದ್ಕ ಮಾರಿಗುಡಿ ಜೋತಮ್ಮ:

"ನಾ ತಾನೇ ಯಾನ್ನ ಮಾಡ್ಲವ್ವ? ಇವ್ರು ಈ ಥರವಾಗಿ ಗುಡ್ಗು ಸಿಡ್ಲು ರಾಕ್ಸರ ಥರ್ವಾಗಿ ಕೂತಿರ್ವಾಗ..."

"ಅಕ್ಕೈ ಅದಿರ್ಲಿಕನ, ಇಲ್ಲಿ ಕುಂತಿರೋ ಹೈಕಳು ಯಾನ್ನೋ ಓದಿ ಬರ್ದು ಕೆರ್ದಾಕದವರು ತಾನೀಯಾ? ನಾನು ಯಾರಾರ್ದು ಮಯ್ದುಂಬಿ ಸಾವಿರಾರ್ ವರ್ಸದ ತಲತಲಾಂತರದ ನನ್ನಿ ನುಡಿಸಿ ವಸಿ ಚಿಟುಕುಮುಳ್ಳ ಆಡಿಸ್ಲ್ಯ?"

"ಅವ್ವವ್ವಾ ನೀನೀಗ ಬೆಡಗುದುಲ್ಲಿಕವ್ವ..."

ಅಂತ ಹೊಲಾರ ಜೋತಮ್ಮನು ತೊರಾರ ಜೋತಮ್ಮನ ಕೆಕ್ಕಗ ತಿವಿಯುದರೊಳಗ ತೊರಾರ ಜೋತಮ್ಮ ನೆಗಾಡ್ತ ಕುರಿಯಯ್ಯಗ ಮೈದುಂಬಿಕೊಂಡಳು.

ಆಗಲೀಗ ಆ ಮೋಟು ಬೀಡ್ಗಳ ಮ್ಯಾಲ ಮಲುಗಿದ್ದಂಥಹ ಕುರಿಯಯ್ಯನು ತನ್ನ ಬಿಳಿ ಗಡ್ಡ ಮೀಸ್ವ ರಾರಾಜುಸ್ತ ಸೇದೋಗಿದ್ದ ಕಯ್ಯ ಎತ್ತಿ ಸ್ವಯ್‌ಲಾಗಿ ಆಡುಸ್ತಾ - "ನಿಲ್ಸು ಕೂಸೂ ನಿನ್ ಮಾತ. ಎಲ್ಲಿದ್ದದೂ ಜಾತಿ?" ಆನ್ನಲು ಎಲ್ಲರ್ರೂ ಕಕ್ಕಾಬಿಕ್ಕಿ ತುಂಬ್ಕಂಡು ಚೆಲ್ಲಾಡ್ತ ಆ ಕರಿ ದೂಂಧೂಂತಗಲ ದಾಕ್ಟರು 'ಇಲ್ಲೂ ಸಿಐಎ ಏಜೆಂಟಲ್ಲಾ' ಅಂದ್ಕತ್ತ ಕುರಿಯಯ್ಯಗ ನೋಡಲು, ಆ ಕುರಿಯಯ್ಯನೂ 'ಆ ದಾಕ್ಟರ ಆಕಾಸದುದ್ದ ಇದ್ದಂಥ ಜಲ್ಮಕ್ಕ ತನ್ನದೊಂದು ಬಿಳಿಗೂದಲು ಸಮಾನ' ಎಂಬಂತೆ ತಾನೂ ನೋಡಿ ಕಿರುನಕ್ಕು:

"ನೋಡ್ರಪ್ಪ ಕೂಸ್ಗಳ...ಕೇಳೀ, ನಾನು ದಿಕ್ಕುದೆಸ ಇಲ್ದವ ಬಿದ್ದಿರೋ ಅನಾದ್ರೀ... ಹಿರೀಕ. ಅಂಥಾ ನಾನೇ ಜಾತ್ಯ ಕಂಡಿಲ್ಲ ಅಂತೀನಿ. ನಂಗ ಆ ಜಾತ್ಯ ಅರ್ತಮಾನ ಮಾಡ್ಸಿ ನೀವು ಮುಂದ್ಕ ಮಾತಾಡಿ..."

ಅಂತಂದು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನಾಗಿ ನೋಡತೊಡಗಿದನು.

ಆ ಹುಸಿನಗೂವ ಬುಡದವರಾಗಿ ಲಾಯರು ನೋಡುತಿರಲೂ ಅರೆಮೂರ್ಛಾಲಿದ್ದ ಕಿಸ್ನಪ್ಪರು ಕಷ್ಟದಲಿ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡವರಾಗಿ ಸೆಖಿಕ ಗಾಳ್ಯ ಬೀಸ್ಕಳ್ತಾ ಗಾಳ್ಯ ಏನಂದರು:

"ನೋಡಿ ತಾತಯ್ಯ ನೀವು ಕಷ್ಟ ಉಂಡು ಬದುಕಿಬಾಳಿದಂಥವರು. ನಿಮ್ ಬಗ್ಗೆ ಇರೋ ಕಥೇನ ಓದಿದ್ದೀನಿ. ಅಂಥ ನೀವೂ ಇಂಥ ಮಾತುಗಳ ಆಡಬಾರದು. ಹೊಲಮಾದುಗ ಅಂದ್ರ ಬೇರೆಯವರ ರಕ್ತ ಕುದಿಯೋದು ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿ ಕಾಣ್ತದಲ್ಲಾ... ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಇದಕ್ಕೆ..."

ಕುರಿಯಯ್ಯ ಮಾರಿಗುಡಿನೆ ಬೆಳುಗೋ ಥರ್ವಾಗಿ ಒಂದ್ಸಲ ನೆಗಾಡಿಬುಟ್ಟನು.

"ಐ ಅದಾ ಕೂಸೂ? ತಾಳೂ... ಗಿಲೀಟ್ನದಲ್ಲ ನನ್ ಮಾತು ತಿಳ್ಕ. ನೋಡು ಮೊಗ, ಯಾರಾರು ಈಗ ಬಂದು, ನನ್ ಹೆಡ್ತಿಯ ಹೊತ್ಗೊಂಡು ಹೊಂಟೋದ್ರ ಹೇಳೂ ಹೆಂಗಾಗ್‌ಬೇಕು ನಂಗ?"

ಅದು ಎಲ್ಲಾರಿಗೂ ಆಗುವುದು ಅದೂ... ಅದ್ಯಾಕ ಕೇಳೀನು ಇವ ಅದ ಈಗಾ... ಅದಾ ರಕ್ತಾವು ಕುದೀತಾ.

"ಅದ್ ತಾನಿಯಪ್ಪ ಆಗದು? ಯಾನ? ರಗ್ತ ಕುದೀತಾದ. ಬ್ಯಾರೆ ಜ್ಯಾತಿಯವರಿಗೂ ಆಗದುವಿ ಅದೇ ಕಯ್ಯ. ನಮಗೊಂದು ನ್ಯಾಯಾ... ತಾಳೂ, ಅವರ್ಗೊಂದು ನ್ಯಾಯ ಅಂತಿದ್ದದಯ್ಯ ನ್ಯಾಯ? ಯಾನಾರೂ ನಂ ಜಾತಿ ಬಡ್ಡೆತ್ತವುಗಳು ನಿಯತ್ತಗಾರ್ರು ಅಂದ್ಕಂಡಿದ್ದೀರಯ್ಯ ಯಾನಾರುವ್ವಿ? ನಂಬೀರಿ ಜೋಕೇ.... ....ಗೊತ್ರಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಗಾ? ಸಾವಿರಾರು ಋತುಮಾನಗಳ ಹಿಂದ್ಲ ನಡೆನುಡಿ ಗೊತ್ತಾ ನಿಮ್ಗಾ? ಗೊತ್ತಾ? ಆಗ ನಂ ಜಾತಿ ಬಡ್ಡೆತ್ತವು ಮಾಡ್ತಿದ್ದ ಕೇಮಿ ಯಾನ ಅಂತ ಗೊತ್ರಯ್ಯಾ...?"

ಈ ಮೋಡಿಗ ಮಾರಿಗುಡಿ ಮಯ್ಯು ಕಿವಿಯಾಗಿ ಆಲಿಸುತ:

"ಗೊತ್ರಯ್ಯಾ? ಕೇಳೀ... ನಂ ಜಾತಿ ಬಡ್ಡೆತ್ತವು ಕಾಯ್ಕಂಡಿದ್ದು ತಂ ಕಣ್ಣುಗ ಬೇಕ್‌ಬೇಕಾದ ಉತ್ತಮ ಜಾತ್ಯವರ ಹೆಡ್ತೀರ ಹೊತ್ಗಂಡು ನಡ್ದುಬುಡೋರು. ಎಲ್ಲಿಗ್ಯ? ಬೆಟ್ಟದ ಕಿಬ್ರಿಗ. ಆಯ್ತಾ? ವಸಿ ದಿನಗಂಟ ಅಲ್ಲೆ ಇರಾರು. ಆಯ್ತಾ? ಆಮ್ಯಾಕ ಕೇಳೀ ಆ ಬಡ್ಡೆತ್ತವು ತಿರ್ಗಾ ತಂ ಊರ್ಗಿಯ ಬರೋವು. ಯಾನೇ ಆಗ್ಲಿ ಆಗ ಉತ್ತಮಜಾತಿ ಜನ ಒಳ್ಳೆವರಾಗಿದ್ರುಕಯ್ಯ. ತಾಳ್ಕತ್ತ ಇದ್ದರು. ಅದ್ಕಿಯ ಅವ್ರುಗ ಉತ್ತಮ ಜಾತಿ ಅಂತ ಹೆಸರು ಬಂದು ನಿಂತಿರೋದು. ಸುಮ್ಗ ಬಂದದ ಅಂದ್ಕಂಡಿದರ್ಯ? ಕೇಳೀ, ಆ ಉತ್ತಮ ಜ್ಯಾತವರು ಬೆಟ್ಟದ ಕಿಬ್ರಿಯಿಂದ ಬಂದವರ್ಗ ಏನ್ ಅಂತಿದ್ರು ಅಂದ್ರ: 'ನೋಡ್ರಯ್ಯ ಆದ್ದು ತಿರುಗ ಬರಲ್ಲ, ಯಾನ ಆಯ್ತು. ಯಾನ ಹೋಯ್ತು. ನೀವ್‌ಗಳು ಕಟ್ಟುಕಟ್ಟಳ ಮುರ್ದು ಮಾಡ್ದ ತಪುïŒಗ ಈಗ ನೀವ್‌ಗಳು ಊರಾಚ್ಗ ಇದ್ದಕಂಡು, ನಾವು ಹೇಳ್ದ ಕೆಲ್ಸವ ಮಾಡ್ಕಂಡು.. ಹೆಂಗೊ ಇದ್ಕಳ್ಳೀ...' ಅಂತ ಅನ್ನವರು. ನಂ ಜಾತಿ ಬಡ್ಡೆತ್ತವ್ಕ ಬೇಕಾಗಿದ್ದೂ ಅದೀಯ. ಆ ಉತ್ತಮರು ಕಾಲಲ್ಲಿ ತೋರ್ಸಿದ್ದ ಇವ್ರು ಕೈಲಿ ಮಾಡ್ಕಳರು. ಇರಾರು..."

ಕುರುಯಯ್ಯನ ಈ ನುಡಿಯು ಮೋಡಿಯಾಗಿ ಒಡಮೂಡೀ ಆ ಮೋಡಿಯು ಬೆಳುಕಾಗಿ:

"ಈಗ ಅಂಥಾ ಒಳ್ಳೆಕಾಲ್ವ ಕೂಸೂ? ಈ ಕಾಲ ಕೆಟ್‌ಕಾಲ ತಿಳ್ಕ. ಈಗ ನಂ ನೋಡ್ದಾಗ ಏನಾಯ್ತದ? ಯಾರಗ್ಯ? ಆ ಉತ್ತಮ ಜಾತ್ಯವರ್ಗ ಕೇಳೀ, ಅವರ ಒಳ್ಗ ಆಗುವುದರ ಅರ್ತಮಾನದ ಅರಿವು ಅವ್ರಿಗಿಯ ಅರಿವಾಗ್ತ ಇರಲ್ಲ. ಆದ್ರೂವ ರಗ್ತಕ? ರಗ್ತಕ ತಲತಲಾಂತರದ ನೆಪ್ಪಿರ್ತದ... ತಿಳ್ಕಳ್ಳೀ. ಅವರು ಸುಮ್ನಿದ್ರೂ ಅವರ ರಗ್ತ ಸುಮ್ನಿದ್ದುದಾ?....
....ಹೆಂಗ್ ತಾನೀಯಾ... ಸುಮ್ನಿರಕ ಆದ್ದು? ಅದರ ತೆಪ್ಪಾ ಅದೂ? ನಂ ಜಾತ್ಯವರ ಕಂಡೇಟ್ಗಿಯ ಉತ್ತಮ ಕುಲ್ದವರ ರಗ್ತ ಏನಂದ್ಕತ್ತದ:

'ಓಹೋ! ಈಗ ಕಾಣೋ ಈ ಹೊಲಮಾದುಗಾದಿ ಪೂರ್ವಿಕನು, ನಮ್ಮ ಉತ್ತಮ ಕುಲ್ದ ಮೂಲಾದಿಗೆ ಸೇರ್ದ ಹೆಡ್ತ ್ಯ ಹೊತ್ಗಂಡು ಹೋಗಿದ್ದವನ ಆ ವಂಶದ ಕುಡಿ ಈ ಹೊಲಮಾದುಗಾದಿ...'

ಅಂತ ಅಂದ್ಕತ್ತದ. ಯಾನ? ಈಗಲ ಉತ್ತಮನ ರಗ್ತ. ಈಗಲ ಈ ಉತ್ತಮನ ರಕ್ತಗ ಆ ಅದೆಲ್ಲವಿ ಪಿಚ್ಚರ್ ಬುಟ್ಟಂಗ ಕಾಣುಸ್ತದಕಯ್ಯ. ಆ ನೆಪ್ಪಗ ಉತ್ತಮರ ರಕ್ತ ಕುದಿತಾದ. ನಮ್ಗಾದ್ರೂವಿ ಹಂಗೆ ತಾನಿಯಪ್ಪ ಆಗದು? ಅವ್ವೆ... ಈ ಥರ್ವಾಗಿ ಇರ್ವಾಗ ಕಾರಣ್ವ ಕೇಳ್ತಿಯಲ್ಲಪ್ಪಾ ಕೂಸೂ..."

ಸಂಘದ ಮೊಕಂಡ ಕಿಸ್ನಪ್ಪಾದಿ ಕೂಸ್ಗಳೂ ತಾಯ ಎದ ಹಾಲ್ಗಾಗಿ ಲವ್ವೊಲವ್ವೊ ಅಳೂತ ತೊದಲ್ತಿರಲು, ರಾತ್ರ ತುಂಬಾವು ಇದೇ ಥರವಾಗ್ವ ಭೀತಿ ಉಂಟಾಗಿರಲು, ಒಂದೇ ದುಡದ ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಅಂಬುವವ ಎದ್ದು ನಡುದು ಕುರಿಯಯ್ಯನ ಕಾಲುಗಳ್ಗ ಹಣೆಮುಟ್ಟಿಸಿ ಸರಣುಮಾಡಿ ನಿಂತು ಕೈಜೋಡ್ಸಿ ಪ್ರಾತಿಸುತ "ತಾತಯ್ಯನೋರೇ, ಇಂಥ ಮಾತ್ಗಳ ಆ ದ್ಯಾವನ್ನೂರ ಮಾದೇವಪ್ಪರು ಬಂದಾಗ ಅವ್ರ ಜೊತಲಿ ಆಡೀ ಚಂದಾಗಿರ್ತದ" ಅಂದನು. ಅದ್ಕ ಕುರಿಯಯ್ಯ "ಯಾರ? ಒಚ್ಚೊರಿ ಮೂಲ ಹಿಡ್ದು ಬೀಡಿ ಸೇಯ್ತ ಕೂತ್ಗಳ್ತದಲ್ಲಾ ಆ ಮೂದೇವ್ಯ? ಐ ತಗಾ! ಅದಿನ್ನೂ ಹಾಲ್ಕೂಕುಸುಕನ" ಅಂತ್ಲೆ, ಅನ್ನುಬುಟ್ಟು ತೊರಾರ ಜೋತಮ್ಮನು ಕುರಿಯಯ್ಯನ ಮಯ್ಯಬುಟ್ಟು ಗಲುಗ್ತಾ ಇಳುದು ಕಿಲಕಿಲ ನೆಗ್ತ ಹೊಲಾರ ಜೋತಮ್ಮನ ಪಕ್ಕಕ್ಕ ಬಂದು ನಿಂತ್ಕಂಡಳು ಕಿಲಕಿಲ್ನ.

ಆಗ ಅಮಾಸನು ಬಿಲ್ಲುಬಾಣ್ವ ಹಿಡ್ದವನಂತೆ ಎಗರಿ "ಯಾನಯ್ಯ? ಯಾನ ನೀನು ನಂ ಮಾದೇವಣ್ಣನ್ಗ ಅನ್ನದು?" ಅಂತ ಡಬಾಯುಸ್ತ ಹೊಡೆಯುವನಂತೆ ಕೈ ಎತ್ತಲು ಆ ಎತ್ತಿದ ಕಯ್ಯನ್ನು ಗಾರಸಿದ್ಮಾವ ಹಿಡ್ದು ತಿರುಚ್ತಾ "ಓಹೊಹೋ ವಸಿ ಸುಮ್ಕಿರು ಜಗದೇಕವೀರೋ" ಅಂತ ತಿರುಚ್ತ ಅಮಾಸ್ನ ಮೊಕ್ವ ಕಿವುಚುಸುತ್ತಿರಲು, ಇತ್ತ ಕುರಿಯಯ್ಯ ಬೆಚ್ತ "ನಾನೇನ್ ಅಂದ್ನಪ್ಪಾ ಮಾದೇವಪ್ಪನ್ಗ! ಒಂದ್ ಬೀಡಿ
ಕೊಡ್ರಪ್ಪ ಅಂದ್ರ ಆ ಪುಣ್ಣಾತ್ಮ ಒಂದು ಕಟ್ನಿಯ 'ತಕ್ಕತಾತ' ಅಂತ ಬಾವ್ಕದಲಿ ಕೊಡ್ತಾನ. ಆಮ್ಯಾಕ ನನ್‌ತಪೂ ಈಸ್ಗತನ ಅನ್ನು. ಆಮ್ಯಾಕ ಅವ್ರ ಅಪ್ಪನ್ಗ ಪೋಲಿಸ್ ಚಾಕ್ರಿಗ ಸೇರಿಸಿದವರು ಯಾರೂ ಅಂತ ಅಂದ್ಕಡಿದ್ದೀರೀ..." ಅಂದನು.

ಹೊತ್ತು, ಕಲ್ಲೂ ನೀರ್ರೂ ಕರಗ್ಸಿ ಹೊಂಟೋಗಿದ್ದೂ ಆ ಮುಗಿಯದ ತೂಕಡಿಸೊ ಸಭವು ತಲಾ ಮೂರು ಬಾಟ್ಲು ಹಾಕಂಡ ಥರ್ವಾಗಿ ತಲ್ವ ವಾಲಾಡುಸ್ತ - ಯಾರು ಮಾತಾಡೀರು? ಲಾಯರ್ ಸೋಮ್ಗಳು "ಏನ್ ಬುಟ್ಗೊಟ್ರೂ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಯಾರೂ ಬುಟ್ಬುಗೊಡಬಾರದು ಸ್ವೋಮಿ" ಅಂದರು. ಲಾಯರ್ ಕಿವೀಲಿ ಪಿಸುಗುಟ್ಟಿ ಅಮ್ಯಾಲ ಓರಾಜಣ್ಣ ಜೋರಾಗಿ "ದಾರಿ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ" ಎಂಬ ಅವರ ವಾಕ್ಯ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ

ಆ 'ಊಟ' ಎಂಬ ಏಡಕ್ಷರವ ತವಕನ ತನ್ನ ಹೊಟ್ಟಗ ಹಾಕಂಡು ಕಾಯುತ್ತದ್ದನೇನೋ ಪಕಾಳಯ್ಯನು ಎದ್ದೂ ನಿಂತೂ ಹೊದ್ದಿದ್ದ ದುಪ್ಪಟ್ಯ ಬಿಗಿ ಹಿಡೂದು "ನನ್ನೂವಿ ಬರ್ಕಳ್ಳಿ ಸೋಮ್ಯೆ" ಅಂದನು. ಅವನ ದಿಕ್ಕುಗ ಎಲ್ಲ್ರೂವಿ ತಿರುಗ ಥರವಾಗಿ
ಆಗ ಗಾರಸಿದ್ಮಾವ ದನಿ ಮೊಳಗಿಸುತ "ಇಲ್ಲಿಗಂಟಾ ಎಲ್ಲಿದ್ನಪ್ಪಾ... ಇವ್ನ ಮನ ಹಾಳಾಗ! ಇವ ಯಾನಾರೂವಿ ನಂ ಮೆರುವಣುಗ್ಗ ಬಂದುಬುಟ್ಟೊ.... ಆ ಮೆರುವಣುಗ್ಗ ಯಾನಾರೂ ಸುಂಟಗಾಳಿ ಬಂದೂ ಅದು ಪಕಾಳಯ್ಯನ ದುಪ್ಪಟ್ಯ ಹಾರ್ಸಗಂಡು ಹೊಂಟೋಗಿ ಅತ್ತಗ, ಇತ್ತಗ ಇವ ಹುಟ್ಟಿದ ನಿರ್ವಾಣದಲಿ ನಿಂತ್ಗಂಡು ಆ ನಮ್ಗ ಕಾಣುಸ್ತ... ಎಲ್ಲ್ರೂವಿ ಆ ಮೆರುವಣುಗನಿಯ ಬುಟ್‌ಬುಟ್ಟು ದೌಡ್ ಒಡೀಬೇಕೂ ಆ ಥರವಾಗಿ ಆಗಬುಟ್ಟುದು ಎಲ್ಲಾರುವಿ..." ಅನ್ನಲು ಪಕಾಳಯ್ಯ ಅದ್ಕ ಆಗ "ಐ ಐ ಯಾನುಡ ಗಾರಸಿದ್ದ ನೀ ಆಡ ಮಾತು ಐ ಐ" ಅಂತಿರಲೂ ಎಲ್ಲರೂ ನಗುತಿರಲೂ ನಿದ್ದೂವಿ ನಗುತಾಲೆ ಬಂದು ಆವರಿಸಿತಲ್ಲಾ.

ಆಗಿ, ಹೊತ್ತುಮೂಡುವ ಮೊದಲಾಗಿ, ರಾತ್ರ ಸಂಘದವರು ಹಾಡ್ದ ಪದಗಳು ರಾಗಿಕಲ್ಲ ರಾಗ್ವಾಗಿ ಬಂದು ಮುಖ್ಯರಾದ ಕಿಸ್ನಪ್ಪರ ಎಬ್ಬಿಸಿತು. ಎದ್ದು ನೋಡ್ತಾರೆ: ಎಲ್ಲಾ ಸೇನಾನಿಗಳೂ ಮಾಭಾರತದ ಸಮರ ಮಾಡ್ವಾಗ ಯಾರಕನಿ ತಗದು ಪೋಟ್ವ ಮಾರಿಗುಡೀಲಿ ಹಾಸಿಟ್ಟ ಥರವಾಗಿ ಮಲಗವರೆ ಎಲ್ಲಾರು. ಒಬ್ಬನ ಕತ್ತುನ ಮ್ಯಾಲ ಒಬ್ಬುನ ಕಾಲೋ ಇನ್ನೊಬ್ಬನ ಹೊಟ್ಟಮ್ಯಾಲ ಇನ್ನಿಬ್ಬರ ಕತ್ತೋಕಾಲೋ ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ. ಆ ಬಂದು ಗುದ್ದುತ್ತಿದ್ದ ಗೊರುಕಾ ಸಬುದಾಕೆ ಬೆಚ್ತ ಪರಸ್ಥಳವಾಗಿ ನಿದ್ದಬಾರದ ದಾಕ್ಟರು ತಮ್ಮ ಬುಟ್ಟಕಣ್ಣು ಬುಟ್ಕಂಡಿದ್ದರಲ್ಲಾ ಆಗ ಕಿಸ್ನಪ್ಪರು ಎಲ್ಲರಗೂ ಏಳ್ರೋ ಏಳ್ರೋ ಅಂದರು. ಅಂದರೂ ಯಾರೂ ಏಳದಿರಲೂ ಆಗ ಆ ಸಳಿಲಿ ಒಂದ್ನಿಮಿಸದ ತಣ್ಣೀರು ತಾನವ ಮಾಡ್ಕಂಡು ಬಂದರು. ಎಲ್ಲಾರೂ ಮಲುಗಿರಲು ಹಾಗಾಗೆ ಎಲ್ಲಾರೂ. ಆಗ ಮಾಡಲೇನೂ ತೋಚದಾಯ್ತು. ಆಗ ದಾಕ್ಟರಗ ರನ್ನಿಂಗ್‌ಗ ಎಬ್ಬಿಸಿದರು.

ಆ ಎದ್ದವರು ಕೇರೀಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡದು ಊರಾಚಲು ಸಿಗಲು ಆಗ ಈ ಈರ್ವರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ನೋಡ್ಕಂಡರು. ಆಮ್ಯಾಲ ಕಣ್ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡ್ಕಂಡರು. ಆಮ್ಯಾಲ ಧಾಂಧೂಂ ಅಂತ ಹೆಜ್ಜ ಹಾಕಂಡೂ ದಸ್‌ಪುಸ್ ಅಂತ ಉಸ್ಸುರ ಮೂಗ್ಲೆ ಬುಟ್ಗಂಡೂ ಆ ರನ್ನಿಂಗ್‌ನ್ನು ಈ ಒಂದು ಚಂದದಲಿ ಮಾಡುತಿರಲೂ

ಆ ಟೇಮಲ್ಲಿ ಊರ ಯಮ್ಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಆಚ್ಗ ಬಂದು ಒಬ್ಬರ ಮೊಕವು ಒಬ್ಬರ್ಗ ಕಾಣ ಒಳಗಾಗಿ ಆಚ್ಗ ಬಂದು ಕೂರುವ ಟೇಮು ಅದು. ಈ ಕುಂತ ಯಮ್ಮಗಳ ಸಾಲುಗ ಆ ಒಂದು ಚಂದದ ರನ್ನಿಂಗು ಕಂಡುಬಂದೂ, ಇದ್ಯಾನಪ್ಪ

ಸಿವ ಊರ್‍ಗ ಈಪಾಟಿ ಸುತ್ತುತಾ ಇರೋದು ಅಂತ ಅವರು ನಡುಗೋಗಿ ತಂ ಸೆರುಗಲಿ ತಂ ಮೊಕ್ವ ಮುಚ್ಕಂಡು ಕವಕನ ನಿಂತ್ಗಂಡೂ, ಇನ್ನು ನಿಂತ್ಕಂಡ ಕೆಲವರ್‍ಗ ಆದ ಬೆದುರಿಕೆಗೆ ಅಲ್ಲೆ ಕುಂತ್ಗಳೊ ಥರವಾಗ್ತ ಅತ್ತಗಾ ಇತ್ತಗಾ ಅದಾವುದನ್ನೂ ನೋಡದ ಈ ಈರ್‍ವರೂ ನ್ಯಾರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ರನ್ನಿಂಗ್ ಮಾಡ್ತ ಇರಲು, ಈ ಕವಿಯಂಥವರಾಗಿದ್ದರ ವಸಿ ಆ ಈ ಕಡ್ಗ ನೋಡ್ತಿದ್ದರೇನೊ ಇರಲಿ, ಈ ಒಂದು ಚಂದದಲಿ ರನ್ನಿಂಗ್ ಮಾಡಿದವರು ಮಾರಿಗುಡಿಗ ಬಂದುಬಿದ್ದು ಅವರು ನಡೆಸಿದಂಥ ಉಸುರಾಟದ ಬಗೆಯು ಒಂದಿಬ್ಬರ ಬುಟ್ಟು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಎಬ್ಬುಸಿಬುಟ್ಟಿತು.
ಅಲ್ಲುಗ ಆ ಎದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಮೆರುವಣುಗ್ಗ ನಿಲ್ಲತೊಡಗಿ ಅಲ್ಲೆ ಪಕಾಳಯ್ಯನು ತನ್ನ ದುಪ್ಪಟ್ಯ ಬಿಗಿ ಹಿಡ್ದು ಮುಂದಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದನು.

ಇನ್ನು ಮೆರುವಣುಗ ಹೊರಡಬೇಕೂ ಆಗ ತನ್ನ ಹುಬ್ಬುಗಳ ನಡುವೂ ತಳಮಾಡಿ ಕುಂಕುಮ್ವ ಧರಿಸಿದ್ದ ಗಾರಸಿದ್ಮಾವನು ಅಂಬೇಡಿಕರ್ ಫೋಟೊಗ ಸರಣುಮಾಡಿ, ತಟಕನ ತನ್ನ ಮಲ್ಲುಜುಬ್ಬ ಮರೆಲಿರಿಸಿದ್ದ ತೆಂಗ್ನಕಾಯೆತ್ತಿ 'ಏಳುಮಲೇ ಎಪ್ಪತ್ತೇಳು ಮಲೇ ನಮ್ ಎತ್ತಪ್ಪಸೋಮಿ ಮಾದಪ್ಪಗ ಉಘೇ ಅನ್ನೀ...' ಅನ್ತ ಪಟಾರನ್ಸಿ ಚಲ್ಲಾಡ್ಸಿದನು. ಐಕಳು ಪೈಕಳು ಕಾಯ್ಚೂರ್‍ಗ ಮುತ್ಗಂಡು ಉಘೇ ಅಂತ ಬಿದ್ದಿರೋವಾಗ ಸಂಘದ ಮೊಕಂಡರು ಬೆಚ್ಚಿಬಿದ್ದೆದ್ದೂ, ಇತ್ತಗ ಮಂದಗವಿ ಗೋವಿಂದು ಚಲ್ಲಾಡ್ತ ಹಾರ್‍ದ ಕಾಯ್ಚೂರ ಬಾಯ್ಗ ಬರ್‍ಸಕಂಡು ತಿಂತಾ, ಮಿ. ಕೇಬಿಯು ನೆಗಾಡ್ತ ಅಲ್ಲುಗ ನಾಗರಾಜುವು ಬಂದು "ಇದ್ಯಾಕ್ರಿ ಹಿಂಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುದ್ರಿ?" ಅಂತ್ಲೆ ಗಾರಸಿದ್ಮಾವ ಅದ್ಕ "ಒಳ್ಳೇದಾಯ್ತದಕನ ನಡೀರಿ ಸೋಮೀ. ಇದ್ಯಾವ ಕಾಯ್ನೊಡದಾಟ ಅಂದ್ಕಂಡಿದ್ದೀರಿ. ತಲಲೆ ಸಾವ್ರ ಚಚ್ಚಾಕ್ತಿನಿ ಬೇಕಾರ" ಅಂದನು.

ಸಂಘದ ಮೊಕಂಡರು ತಂತಂ ಮೊಕ್ವ ಬಿಕ್ಕಂಡಿದ್ದರು. ಗಾರಸಿದ್ಮಾವಗ ಇದರ ಅರುತಮಾನ ಸಿಗದಿರಲು, ಮೆರುವಣುಗಲಿ ಥಿಕಾವಾಗಿ ಸೇದಲು ತಂದಿದ್ದ ಪ್ಯಾಸಿಂಗ್‌ಸೊ ಸಿಕರೋಟಲಿ ಹೊಗ್ವ ಎಬ್ಬಿಸತೊಡಗಲು ಹೊಗ್ವ, ಕಿಸ್ನಪ್ಪರು "ಯಾರೂ ಬೀಡಿಸಿಗರೇಟು ವಗೈರೆ ಸೇದಕೂಡದು" ಅಂದರು. ಇದೊಳ್ಳೆ ಕತ ಆಯ್ತಲ್ಲಾ ಅಂದ್ಕಂಡು ಗಾರಸಿದ್ಮಾವ ಮೆರುವಣುಗ ಹಿಂದ್ಕ ಬಂದು, ಸಿಕರೋಟ್ನ ಹೊಗ್ವ ಎಬ್ಬುಸ್ತ ಬತ್ತಿರಲಾಗ ಆ ದಾಕ್ಟರು ಅಲ್ಲಿಂದ್ಲೆ ಬೀಡ್ಯ ಬಾಯ್ಗ ಕಚ್ಚುಗಬಂದು "ವಸಿ ಬೆಂಕಿಕೊಡ್ರೀ" ಅಂತ ಅಬ್ಬರಿಸಿದರು. ಬೆಚ್ಕಂಡು ಗಾರಸಿದ್ಮಾವ "ಸೋಮಿ ಸೋಮಿ! ಇದ್ಯಾನ ಸೋಮಿ ನೀವು ಮಾಡ ಕೆಲ್ಸ? ಅಪ್ಪಪ್ಪಾ ನಂ ಜಾತಿಮಾನ್ವ ಊರೊಳ್ಗ ಅತ್ತಗ ತಗ್‌ದುಬುಡ್ತಿದ್ದೆರೆಲ್ಲ್ಯಪ್ಪ!" ಅಂತ ದಾಕ್ಟರ ಬಾಯ್ಲಿದ್ದ ಬೀಡ್ಯ ಕಿತ್ತೆಸೆದು ಆ ಬಾಯ್ಗ ಸಿಕ್‌ರೋಟು ಇಡಲು ಆಗ ಈರ್‍ವರೂ ಆ ಮೆರುವಣುಗ್ಗ ಹಿಂದ್ಲ ಗೋಡೆಗಳಂತಾಗಿ ಹೊಗಬುಟ್ಗಂಡೂ, ಆ ಒಂದು ಗಳುಗಾರೂ ಸುಮ್ಮನಿರಲಾರದ ಗಾರಸಿದ್ಮಾವ ಮಾತ್ಗಬಿದ್ದನು.

"ಆ ಬದ್ರವತಿ ದಿಕ್ಲ ಕಿಸ್ನಪ್ಪರು ಸಾಮುಗೀಮು ಮಾಡಿರಕನಿ...?"

ಅಹಹಾ ದಾಕ್ಟರು ನಕ್ಕರು.

"ನಂಗುವಿ ಸಾಮೂಗೀಮೂ ಅಂದ್ರ ಪ್ರಾಣಕನ್ನಿಸೋಮಿ. ದಸರ್‍ಕ ಕುಸ್ತಗ ಬಂದಿದ್ದಿ. ಅಲ್ಲೆನಾರ ನನ್ನ ನೋಡ್‌ಗೀಡಿದ್ದಿರ್‍ಯಕನೀ......?"

ಓಹೊಹೊ ದಾಕ್ಟರ ಮಯ್ಯಿಡೀ ನಕ್ಕಿತು.

"ನಾ ಮಾಡದು ಗಾರಕೆಲ್ಸಕನ್ನಿ ಸೋಮಿ. ಈ ಕರ್‍ಣ ಹಿಡ್ಕಂಡು ನಾನೂವಿ ಆ ನಿಮ್ಮ ಸಕಲೇಸಪುರ,ಇರಾಜಪೇಟಾ, ಆ ಮಡಕೇರಿ.... ಆ ಮಡ್ಕೇರಿ ಅಂತ್ಲಿಯ ನೆಪ್ಪಗ ಬಂತು ನೋಡೀ... ಹೀಗಿಯ ಒಂಜಿನ ಅಲ್ಲಿ ಬಸ್ಟಾಂಡ್ಲೆ ಮಲಿಗಿವ್ನಿ ನಾನು. ಇನ್ನೂವಿ ಬೆಳುಕರಿದಿರಲ್ಲಾ.... ಇದ್ರಾ, ಅದ್ಯಾನ! ಅದ್ಯಾನಾ ಸೋಮಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಮ್ಮಾ! ಮೂರ್‍ಮಕ್ಕಳ ಹೆತ್ತವರಂಥವ್ರಿಯಾ ಮೂರುಬೆಟ್ಟಿನ ಅಗುಲಕ ಚಡ್ಡೀ

ಇಕ್ಕಂಡೂ... ಯಮ್ಕ ಚಡ್ಡಿ ಇಕ್ಕಂಡುಕನ್ನಿ ಸೋಮಿ! ಅದೂವಿ ಮೂರ್ಬೆಟ್ಟಿನ ಅಗಲ್ಕ...ಅಯ್ಯಯ್ಯಪ್ಪಾ ... ಆ ಯಮ್ಕ ಆಪಾಟ್ಗ ಓಡೋ ಆ ಥರಕಾ ನಾನೇ ಬೆವುತೋಗೀ... ಕವಕನ ನಂಗ, ಅವ್ಯೆ... ನಾ ನಿದ್ದಲಿದ್ದಾಗ ಯಾವಳೋ ಸ್ತ್ರೀಮಲೆಯಾಳ ದೇಸ್ದವಳಗ ನನ್ಮ್ಯಾಲ ಗ್ಯಾನಗೀನ ಬಿದ್ದು ತವಕನ ತನ್ ರಾಜ್ಯಕ ಎತ್ಗ ಬಂದು ಇಳ್ಸುಕಬುಟ್ಟಿದ್ದಳಕನೀ... ಅನ್ನುಸ್ತಿರದು..."

ಅಹಹಾ ಓಹೊಹೋ ದಾಕ್ಟರ ಮಯ್ಯಿಡೀ ಕುಲುಗಾಡ್ತ ನಕ್ಕಿತು.

"ಅದ್ಯಾನ ಸೋಮಿ ರಾತ್ರ ನಿಂ ಮಾತ್ನ ತಲಬುಡ ಒಂದೂವಿ ನಂಗಿಯ ತಿಳಿನಿಲ್ವಲ್ಲಾ!"

ಅಹಹಾ ಅನ್ನದ ದಾಕ್ಟರು ಅಂದರು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಏನಂದರ - "ನಾನು ಹೇಳ್ತಾ ಇದ್ದುದು ಏನಪ್ಪ ಅಂದ್ರೇ... ಕಾಂಟ್ರಡಿಕ್ಷನ್ನು" ಅಂದಂಥ ದಾಕ್ಟರುಗ ಆ 'ನ್ನು' ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡ್ವಾಗ ಹೊರುಳದ ನಾಲುಗ ತುದಿ ಕತ್ತರ್ಸಿ ರಕ್ತ ಚಿಲುಗುಟ್ತಾ ನರಳ್ತಾ... ಇತ್ತಗಾ ಈ ಗಾರಸಿದ್ಮಾವ ಮಯ್ಯಿಮಲ್ಲುಜುಬ್ಬವ ಕುಲುಕುಸ್ತ "ಐ ಅದಾ? ಗೊತ್ತುಕನ ಬುಡೀ... ಯಾನೋ ಬ್ಯಾರೆ ಇರ್ಬೇಕೇನ ಅಂದ್ಕಂಡಿದ್ದೀ ನಾನು..." ಅಂದನು. ಆ ತುದಿ
ನಾಲುಗದಲಿ ರಗುತವಾಡ್ಸುತ ದಾಕ್ಟರು ನಗಲಾರದವರಾಗಿದ್ದರು.

ಅದಾಯ್ತಾ ನಡೀತಾ ಮೆರುವಣುಗ ಏಡುಸಾಲುಗಳ ನಡಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅಮಾಸನು ದೇವರದಯದಿಂದ ಗೋಣೀಚೀಲರಹಿತ ಬಾಡುಗ ಸೈಕಲ್‌ಬುಡ್ತ ಸಾಲು ಸರಿಯಾಗುಸ್ತ ಬರುತ್ತಾ, ತೂರಮ್ಮನ ಹಟ್ಟಿಮುಂದ ಅಲ್ಲಿ ಬಾಣ್ತಿ ಕೆಂಪಿ ಮಂಡಿಮ್ಯಾಕ್ಕ ಸ್ಯಾಲ್ವ ಎತ್ಗಂಡೂ ನವಲು ಲೇಸ್ನ ಲಂಗ್ವ ಮೊಣ್ಕಾಲು ಕಾಣ್ಸುವಂಗ ಇಳಿಬುಟ್ಗಂಡೂ ಕಾಲ್ಬೆರಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣುಗೊತ್ತುಗೊಳ್ಳುವಸ್ಟು ಚಂದದ ಪಿಲ್ಲಿ ಹಾಕಂಡೂ ಪಾತ್ರಪಗಡ್ವ ಬೆಳುಗ್ತಿರೊ ಅರುಸಿನದ ಮಯ್ಯ ಅವಳ ಕಂಡು ಮೆರುವಣುಗಲಿದ್ದ ಕೆಲುವರ ದುಡ ಕೆಟ್ಹೋಯ್ತು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ - ವರದಾ ಕೇವಲ ಕೆಮ್ತಾ, ಸಿಂಗು ತುಟಿ ಮುಚ್ಗಂಡು ಮೂಗ್ಲಿಯ ನಸಗುಡ್ತಾ, ಹೆಬ್ಲಿಂಗೂಗ ಅಧ್ಯಾತ್ಮವ ದರ್ಶಿಸಿದಂತಾಗಿ ನಿಂತುಬುಡಲು, ದೊಡ್ಡಣ್ಣಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ಅರುವಾಗಿ ಹೆಬ್ಲಿಂಗೂಗ ತಿವ್ದ "ಸಾರ್ ಸಾರೂ... ಈಗ ಗಳುಗಾ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ದೊಡ್‌ದೊಡ್ಡವರೆಲ್ಲಾ ಬಂದಿರೋ ಟೇಮು ಇದು. ಈಗೊಸಿ ಅಸ್ಸರಸ್ಕಂಡು ಬನ್ನೀ" ಅಂತ ಬಾಯ್ತುಂಬ ಜೇನ್ಸುರುಸ್ತ ಅನ್ನಲು ಹೆಬ್ಲಿಂಗು ನಡೆಯಲು ಮೆರುವಣುಗ ನಡೆದು ಚನ್ನನ ಹಟ್ಟೀ ಮುಂದಕ ಬಂತೂ.

ಆ ಕೂತ್ಗಳ ತಳದಲ್ಲಿ ಚನ್ನನ ಅಪ್ಪನು ಕೂತೂ, ವಸ್ತುಲಿಗಂಟಿ ಚನ್ನನ ಅವ್ವ ನಿಂತೂ ತಮ್ಮ ಮಗನ ಥರವ ಕಾಣೋ ತವಕವಾಗಿ ಇರಲೂ

ಮೆರುವಣುಗಲಿ ಗಾರಸಿದ್ಮಾವ ಕಾಣ್ತಲೆ ಚನ್ನನ ಅಪ್ಪ "ಅಡಡೇ ಗಾರಸಿದ್ದ! ಇತ್ತಗ ನೋಡ್ದೆ ಹೋಯ್ತನಲ್ಲಪ್ಪಾ ನೋಡ್ದಿಯಾ ಅವ..." ಅಂತ್ಲೆ ಬಂದಂಥ ಗಾರಸಿದ್ಮಾವನ ಎಳ್ದು ಕೂರ್ಸಗಂಡು ಅವನ ತಲ ಸವುರ್ತಾ "ಇನ್ನೂವಿ ನಿನ್ ತಲಲಿ ಕೂದ್ಲವಕಯ್ಯ. ಮಾತ್ನ ಪರಕಾರ ಬೀಡಿ ಮಡ್ಗುಬುಟ್ಟು ಮುಂದ್ಕ ನಡೆಯಯ್ಯ" ಅಂದನು.
ಗಾರಸಿದ್ಮಾವ ನಗಾಡ್ತ "ಎಲ್ರೂವಿ ದನಕುರಿ ಮೇಯುಸುದ್ರ ನೀನು ನರಮನುಸರ್ನೆ ಮೇಯಿಸ್ತಿಯಕಪ್ಪಾ" ಅಂದು ನಾಕಾರು ಬೀಡಿ ಒಂದು ಸಿಗರೋಟ್ನು ಮುಂದಿಡಲು, ಚನ್ನನ ಅಪ್ಪ - "ಈ ಟೇಮ್ಲಿ ನಂ ಚನ್ನ ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ರ..." ಅಂತ್ಲೆ ಗಾರಸಿದ್ಮಾವ
"ಐ ಅದ್ರ ಖದರ್ರೇ ಬ್ಯಾರೆ ಥರವಾಗಿರ್ತಿತ್ತುಕನಾ" ಅನ್ತ ಎದ್ದು ಮೆರುವಣುಗ್ಗ ಕೂಡುಕೊಂಡನು.

ಇತ್ತಗ ಚನ್ನನ ಅಪ್ಪನ ಕಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಗನ ರೂಪವು ಎದ್ದು ಬಿದ್ದಾಡುತ ಮುಂದಿದ್ದ ಬೀಡ್ಗಗಳು ಹೊಗೆಯಾದವು. ಆಗ

ತಲಹುಳಾ ಪತರಗುಟ್ಟಲು ಬೀಡಿಯಾಚ್ನೆಗೆ ಶಿವಾಚಾರದ ಅಂಗಡಿ ಮುಂದಕ ಚನ್ನನ ಅಪ್ಪ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಕುಂತು ನಿಂತ ಶಿವಾಚಾರದವರು "ಬನ್ನಿ ಬುದ್ದ್ಯೋ" "ಬನ್ ಬನ್ನಿ ಸೋಮೋ" ಅಂತಂತ ತಲಗೊಂದು ಮಾತು ಎಸೀತಾ ನಗಾಡತೊಡಗಿದರು. ಚನ್ನನ ಅಪ್ಪ ಬೆಚ್ಗಂಡು "ಇದ್ಯಾಕ ಧಣಿಗಳ ಈ ಥರವಾದ ಮಾತ್ಗಳೂ..." ಅಂತ್ಲೆ ಆಗ "ಇನ್ನ್ಯಾನ್ನ ಮಾಡೋದು ಬುದ್ದ್ಯೋ. ನಿಂ ಜಾತ್ಯವರೆಲ್ಲಾ ನಾಳಕಿಂದ್ಲಿಯ ಜೀತ ಬುಟ್‌ಬುಟ್ಟರಂತಲ್ಲಾ..." ಅಂತ ಒಬ್ಬ ಅಂದು ನಿಲ್ಲುಸುದ್ರ ಇನ್ನೊಬ್ಬ "ಜೀತ ಬುಟ್‌ಮ್ಯಾಲ ಹೊಲಾರ್ನೇನ ಮಾತಾಡ್ಸಕ ಆದ್ದಯ್ಯ! ಯಾನಾರೂ ನೋಡಕ್ಕ ಆದ್ದಯ್ಯ! ಆಗ ಹೊಲಾರ್ರು ಅನ್ನತುಪ್ಪನಿಯಕಯ್ಯೋ ಉಣ್ಣಾದು..." ಅಂದನು.

ಆ ಮಾತ್ಗ ಬಿದ್ದೂಬಿದ್ದು ಚನ್ನನ ಅಪ್ಪ ನೆಗಾಡ್ತ ಈ ನಗೂಗ ಯಾರೂ ಮುಂದ್ಕ ಮಾತಾಡಕ ಆಗದಂತೆ ನಗಾಡಕ ತೊಡಗಿದನು. ಆಗ ಅವರು ಬಾಯ್ತೆಗೆದರೂ ಅವ ನಿಲ್ಸದೆ ನಗೂವ, ಅಲ್ಲಿ ಕುಂತಿದ್ದ ಮೆಡರುಗಣ್ಣಿನ ಹೆಳವನೂ ವದುರಾಡ್ತ ವಾಲಿ ನಿಂತ್ಕಂಡು "ನಿಲ್ಸುಡ ಸಿದ್ದಿಮಗ್ನ ನಿನ್ ನಗೂವ. ಚಂದ ಆಂತ ನಗ್ತಾನ ನಗೂವ. ಈಗ್ಲಾರೂ ತಿಳ್ಕ ಬಡ್ಡೇದ್ನೇ... ಇಲ್ಲಿಂದ ಓಟ್ ತಕ್ಕಂಡು ಗೆದ್ಕಂಡು ಹೋಯ್ತರಲ್ಲಾ... ಆ ನಿಮ್ ಜ್ಯಾತವರ ಆ ಇಂದ್ರಾಗಾಂದಿ ಅಂಬವ್ಳೇ ಜೀತ್ಕ ಇರ್ಸಗಂಡಿದ್ದಾಳಂತ! ಅ ಥರವಾಗಿ ಅವ್ಳೆ ಇರಬೇಕಾರ ಇನ್ನು ನಿಂಮ್ಗಳ ಜೀತಬುಡ್ರೋ ಅಂದಾಳ? ಇಲ್ಲಿ ನಾಕ್ ಐಕ ಕೂಕ್ಕಂಡ್ರ ದಿಳ್ಳಿಗ ಕೇಳ್ಸ ಮಾತುಡ ಅದೂ?" ಅಂದನು.

ಆಗ್ಲೂವ ಚನ್ನನ ಅಪ್ಪ ನಗ್ತಾಲೇ ನಗೂವ:

> "ಬುದ್ಯೆ, ಇದು ಯಾವ್ ಥರ್ವಪ್ಪಾ ಅಂದ್ರ, ಗುಳ್ಳನರಿ ಲಿಂಗ ಕಟ್ಟಿಸ್ಗಂಡ ಥರಾ... ಕೇಳೀ, ಒಂದ್ಸಲ ಸರಣರೆಲ್ಲ ಲಿಂಗಧಾರಣ ಮಾಡ್ಸಕಳ್ತಾ ಇರ್ವಾಗ, ಅದ್ನೀಗ ಒಂದು ಗುಳ್ಳನರಿ ನೋಡ್ಕಬುಡ್ತಂತ. ಆ ನೋಡ್ದ ಗುಳ್ಳನರಿ

ನೋಡ್ಕಂಡು ಸುಮ್ನಾರೂ ಇತ್ತ? ತಾಡೂ, ನಾನೂವಿ ವಸಿ ಲಿಂಗ ಕಟ್ಟುಸ್ಕಳವು ಅಂದ್ಕಂಡ್ ಬಂದು "ನಂಗೂವಿ ಲಿಂಗಕಟ್ಟಿ
ಸೋಮೈ" ಅಂತ ಕೇಳ್ತಂತ. ಆ ಲಿಂಗ ಕಟ್ಟವರು ಅದ್ರ ಮಾತನಿಗ ಕೇಳ್ಸಕಂಡು ಗುಲ್ಲಂತ ನೆಗಾಡ್ತ "ನೀನು ಬಾಡುಬಳ್ಳನಳ್ಳಿಗಿಳ್ಳಿ ತಿಂನವು!. ನಿಂಗ್ ಬ್ಯಾಡ" ಅಂದ್ರಂತ. ಅದ್ಕಾರೂ ಸುಮ್ನಾಯ್ತ ಅದೂ? ಸುಮ್ನಿರಲಾರ್ದೆ "ಅದ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಂಬದ ಬುಟ್‌ಬುಡ್ತಿನಿಕನ, ಕಟ್ಟೀ ಲಿಂಗಾ" ಅಂತ ಆಣೆ ಬಾಸ ಮಾಡಿ ಗೋಗರ್ಕಂಡು ಲಿಂಗಧಾರಣ್ವ ಮಾಡ್ಸಗಳ್ತದಂತ ಕೊನಗೂ...

...ಮ್ಯಾಲ ಇದ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡ್ತಾ ಇರೋ ಆ ದೇವೇಂದ್ರಾಯ ಅವ್ನಾರೂ ಸುಮ್ಗಿದ್ನಾ? ಸುಮ್ನಿರ್ಲಾರ್ದೆ ಏನ್ಮಾಡ್ದ? 'ನೋಡೌ, ಇದರ ದುಡ ಪರೀಕ್ಸವು' ಅಂದ್ಕಂಡು ಮಳ ಬರ್ಸಿದನಂತ ಮಳ್ವ. ಆ ಮಳ್ಗ್ಗ ನಳ್ಳಿಗಳು ಎದ್ದೂ ಪಿತಪಿತ್ನಾ ಓಡಾಡ ಥರವಾಗಿ ಓಡಾಡ್ತ ಇದ ಕಣ್ಣಾರ ನೋಡ್ಕಂಡೂ ಲಿಂಗ ಕಟ್ಸಗಂಡಿರೋ ಈ ಗುಳ್ಳನರಿ ಎಸ್ಟ್‌ಕಾಲ ಅಂತ ತಡ್ಕಂಡಿದ್ದುದೂ? ಆಗ ಆ ಗುಳ್ಳನರಿ ಏನ್ಮಾಡ್ತು? ಕೇಳೀ... ತನ್ನ ಕುತ್ತಿಗೇಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ಲಿಂಗ್ವ ತಗ್ದು ಕಳ್ಳಿ ಬೇಲಿಗ ನ್ಯಾತಾಕ್‌ಬುಟ್ಟೂ... ಆ ಓಡಾಡೋ ನಳ್ಳಿಗಳ ಓಡಾಡ್ಸಕಂಡೂ ಅವುಗಳ ಮ್ಯಾಲ ದಬ್ಬಾಕಂಡು ಬಿದ್ಕಂಡೂ ಸಿಕ್‌ಸಿಕ್ಕಿದ್ದ ತತರಪಿತರ್ನ ಹಿಡ್ಕಂಡೂ ಸಂಪತ್ತಾಗಿ ತಿಂತಾ ಇತ್ತಂತ. ಆಗ ಇದು..."

ಆಗ, ಅವೇ ಬಂದು ಮುಂದ್ಕ ಬಿದ್ದ ಬೀಡ್ಗಳ ಆಯ್ಕಂಡೂ
ಆ ಆಯ್ಕಂಡ ಚನ್ನನ ಅಪ್ಪ ತನ್ನ ತಳಕ ಬಂದು ಕೂತನು.

ದಲಿತ ಸಂಘದ ಓಡಾಟ ಕೂಡಿದ ಅಮಾಸಗ ತಿಂಗಳ ಕಾಯಕದಲ್ಲು ಮೂರ್ರಿನ ಖೋತವಾಗ್ತ ದುಡ್ಡುಕಾಸು

ಓಡಾಡುವುದು ನಿಲುಗಡೆಯಾಗಿ ಅಮಾಸನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಡಲ್ ಹೊಡೀತಾ ಬೀಡಿಗೂ ಭಂಗಪಡಬೇಕಾದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಲುಪಿದನು. ಆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಳ ಬಾಕಿಯ ಸಾಬರು ಆ ಊರೂ ಈ ಊರೂ ಕಾಣುಸ್ತ ಆ ಸಿಗದ ಸಾಬರ ಪತ್ತೆಗಾಗಿ ಅಮಾಸ ನಂಜಲಗೂಡ ಲೋಕ್ವ ಸುತ್ತೀಸುತ್ತಿ ಸುಣ್ಣವಾಗ್ತ ಅಂತೂ ಒಂಜಿನ ಕಣ್ಣುಗ ಬಿದ್ದಾಗ ಆಗ ಓಡೋಡ್ತ ಬಂದು ಸಾಬರು ಅಮಾಸನ ಏಡೂ ತೋಳ್ನೂ ಬಿಗಿಹಿಡ್ದು ಅಲ್ಲಾಡುಸ್ತ:

"ಅರರೆ ಅಮ್ಮಾಸ... ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದೊ ಮಾದರ್‌ಚೊತ್. ನಿನ್ದು ಮಾಲು ಯಾಕ್ಲ ಈಗೀಗ ಕಾಣ್ತಿಲ್ಲಾ ಬೋಸುಡಿಕೆ. ಬ್ಯಾರೆಯವರ್ಗೆ ಬಿಕರಿ ಮಾಡ್ತ ನಮಾಕ್‌ಹರಾಮ್‌ಗಿರಿ ಮಾಡ್ತಿದ್ದಿಯೇನ್ಲೆ ನಿನ್ನೌನ ಬೊಸುಡಿಕೇಯ. ನಮ್ದುಕೆ ಗೊತ್ತಾಗಲ್ಲ ಅಂದ್ಕಂಡಿದ್ದಿಯೇನ್ಲೆ ನಿನ್ನಕ್ಕನ್? ಈಗ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ದುಡ್ಡ ಮಡ್ಗಬುಟ್ಟು ಮುಂದ್ಕ ಇಸ್ಪೆಫ್ ಇಡು..."

ಅಂತಂತ ದಬಾಯುಸ್ತ ಸಾಬರೂ ಆ ಬಾಯಬುಡಲೂ ಅಮಾಸಗ ಬುಡದ ಸಾಬರೂ:

"ಥತ್ ತೇರಿ ನಿಂಗ ಹೇಳೋದ ಮರ್ತಿದ್ದೆ ನೋಡು. ನಾನು ಬೊಂಬಾಯ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದು ನಿಂಗ್ ಗೊತ್ತಲ್ಲಾ! ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ದು ಚೊಕ್ರ ಚನ್ನಂಗೆ ನೋಡ್ದೆ ಕಣ್ಲೇ. ಏನ್ ಅಂದ್ಕಂಡಿದ್ದೀಯಾ ಈಗ ನಿಮ್ದು ಚನ್ನನ್ನ ಅಲ್ಲಿ! ಇಡೀ ಬೊಂಬಾಯ್ ಮೇಲೇನೆ ಅವ್ನು ಏಒನ್ ದಿಲ್‌ದಾರ್ ಅವ್ನೆ ಅವ್ನು..."

ಸಾಲದೊ ಅಮಾಸಗ, ಮುಂದ್ಕ ಹೇಳಲು ಸಾಬರೂ:

"ತಿಳ್ಕೋ... ಈ ಬಂಚೊತ್ ನೆಲ್ದಮ್ಯಾಲ ಕಾಲು ಇಡಲ್ಲ ಅವ್ನು. ಕಾರ್‍ನಲ್ಲೆ ಅವನು ಓಡಾಡದೆಲ್ಲಾ. ನಾನು ರಸ್ತೇಲಿ ನಿಂತಿದ್ದವನು 'ಅರೇಬಯ್ಯಾ ಚೆನ್ನಾ!' ಅಂದೆ ನೋಡು. ಅಷ್ಟರೊಳಗೇನೆ ನನ್ಮಗಂದು ಬೇವರ್‍ಸಿ ಕಾರು ಒಂದ್ ಮೈಲಿ ದೂರ ಹೊಂಟೋಗ್ ಬುಡಾದ!"

ಸಾಲದೊ ಅಮಾಸಗ, ಮುಂದ್ಕ ಉಸುರಾಡ್ತ ಸಾಬರೂ:

"ಕಾರು ನಿಂತಿದ್ದಿದ್ರೆ ನಿನ್ ಇಚಾರಾನೂ ಮಾತಾಡ್ತಿದ್ದೆ ತಿಳ್ಕೊ. ಅದ್ಕೇನು ದುಡ್ಡುಕೊಡಬೇಕಿತ್ತೇನ್ಲೇ? ಎಸ್ಟ್ ಆದ್ರೂ ಚೆನ್ನ ನಮ್ದುಕಡೆ ಚೊಕ್ರ ತಾನೆ? ಅರೆಬಯ್ಯಾ ಅನ್ನುವಷ್ಟಕ್ಕೇನೆ ಆ ಬೆಂಚ್‌ಕಾರ್ ಒಂದ್ ಮೈಲಿ ಹೊಂಟೋಯ್ತಲ್ಲಾ! ನೀನಾಗಿದ್ರೂ ತಾನೇ ಏನ್ಮಾಡ್ತಿದ್ದೆ?"

ಸಾಲದೊ ಅಮಾಸಗ, ಏದುಸುರಾಡ್ತ ಸಾಬರೂ:

"ಬೊಂಬಾಯ್‌ಮೆ ಚೆನ್ನ ಏನಾಗವ್ನೆ ಗೊತ್ತೇನ್ಲೇ ಬೋಸುಡೀಕೇ.
ತ್ರಿ ಇಸ್ಟಾರ್ ಹೋಟಲ್‌ಮೆ ಮೇನೇಜರ್ರು ಗೊತ್ತಾ?ಅವನ್ದು ದಿಲ್‌ಗೆ ನಿಮ್ಮೂರ್ ಸಾವ್ಕಾರ ಒಂದು ಸ್ಯಾಟ ತಿಳ್ಕಾ..."

ಎಂದರೋ ಸಾಬರೂ

ಬಾಕಿ ಮಾತು ಇರಲೀ ಅಮಾಸಗ, ಅಮಾಸನೇ ಅಮಾಸನ ಮರುತೂ ಊರ್‍ಗ
ಅಮಾಸನು ಹರಿಯೂತ ಬಂದೂ ಅದು ಆ ಸಂಜ ಆ ಗಡಂಗುಗೂ ಬಂದೂ

ಗಾರಸಿದ್ಮಾವನು ಮತ್ತಾಗಿ ಕೂತು ವಾರ್‍ದ ಬಟವಾಡೆ ಹತ್ತತ್ ರೂಪಾಯ ಒಂದಾದ ಮೇಲೊಂದ ಎಸೀತಾ ಅ ಸುತ್ತಲವರಿಗೂ ಏರುಸ್ತ ಚಾಕ್ನಬೋಟಿ ಕಯ್ಮಾದಿಗಳ್ಗ ಹೆಂಡ್ವ ಕಲ್ಸಿ ನೆಸದಾಡುಸ್ತ ಆ ದೇಹಗಳು ಮರ್‍ತು ಉರುಳಾಡ್ತ ಜೀವ ತಾವಾಗಿರುವಾಗ ಇನ್ನೇನು ಇದ್ದೂದು ಇನ್ನೇನೂ.

ಗಾರಸಿದ್ಮಾವ ಮೊಕದಿಂದ್ಲೆ ಬೆವುರು ಜಲ್ವ ಒಂದು ಬೊಗಸ್ವ ಬಳ್ದು ತಗ್ದು ಏನಂದ:

"ಅಯ್ ಕೇಳೀ ಬಡ್ಡೆತ್ತವೇ... ನಂ ಚನ್ನ ಈಗ ಆ ತ್ರಿ ಇಸ್ಟಾರ್ ಹೋಟ್ಲ ಬುಟ್ಟುಟ್ನಂತಕನ. ಚನ್ನರಸ ಅಂತ ತಾನಿಯಪ್ಪ ಅವ ಹೆಸ್ರ ಚೇಂಜ್ ಮಾಡ್ಕಂಡಿದ್ದೂದು? ಅದ್ಕ ಆ ಬೊಂಬಾಯ್‌ದೊರ, ಚನ್ನರಸ ಅಂದ್ರ ಓಹೋ ತಂ ಜಾತಿಯವ್ನೆ ಇರ್‍ಬೇಕು ಅಂದ್ಕಬುಟ್ಟು ಆಮ್ಯಾಲ ನಂ ಚನ್ನನ ಚಂದ್ಕಿಯ ಸೋತ್ಬುಟ್ಟು 'ಈ ಚಣದಿಂದ್ಲೆ ನಮ್ಮ ತವ್ಕೆ ಕೆಲ್ಸಕ ಬಂದ್ಬುಡಯ್ಯ' ಅಂದ್ನಂತ..."

ಅಲ್ಲಾ ಅಂತನ್ನವರು ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಾನೇ ಯಾರೂ. ಆ ದೇಹದರಿವು ಇಲ್ಲದ ಆ ಜೀವ್ಗಳು ಕೇಳ ಕಿವಿಯಾದ್ವು:

> "ಕೆಲ್ಸ ಅಂದ್ರ ನಂ ಥರ್ದ ಕೆಲ್ಸ ಅಂದ್ಕಂಡರೀಕಾ ಎಡ್ಡ ಬಡ್ಡೆತ್ತವ! ಎಸ್ಟೇ ಆದ್ರೂ ಹಳ್ಳಿಗಮಾರ್‌ಗಳು ನೀವೂ... ಒಂದು ಊರ್ನಾರು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಹೋಗ್ಲಿ ಒಂದು ಕೇರಿನಾರೂ ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ನಂ ಚನ್ನ ಇರಾ ಕೆಲ್ಸ ಎಂಥದು ಅಂತಾ ಗೊತ್ರಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಗಾ?"

ಗೊತ್ತು ಯಾರ್ಗ ತಾನೀಯಾ ಗೊತ್ತೂ?

> "ಆ ಬೊಂಬಾಯ್‌ದೊರ ಅವ್ನಲ್ಲಾ, ಅವ ವಾರಕ್ಕ ಒಂದ್ಸಲ ಮಾತ್ರ ದರ್ಬಾರ್ ನಡ್ಸದು. ಆ ದರ್ಬಾರ್ ನಡೆಯೋ ಟೇಮ್ಗ ನಂ ಚನ್ನ ಸುಂಗಾರ ಮಾಡ್ಕಂಡು... ಆ ದರ್ಬಾರ್ಗ ಗತ್ತಾಗಿ ನಡ್ಕಬಂದು ಎಲ್ಲರ್ಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಕೂತ್ಗಳುವಂಥಾ ಕೆಲ್ಸ. ಆಮ್ಯಾಲ ಕೇಳೀ... ಆ ದರ್ಬಾರ್ ನಡೆಯಾಗ ಕೆಮ್ಮುಗಿಮ್ಮು ಬರಬಾರ್ದಂತಕಯ್ಯೋ ಕೇಳ್ಕಳ್ಳಿ! ಅದ್ಬೇರೆ ಕತವಾದ್ದು ಆಮ್ಯಾಕ..."

ಆಲಿಸುತಲಿದ್ದವು ಆ ಜೀವ್ಗಳು ಆ:

> "ನಮ್ಮಂಥವರು ಯಾರಾರು ಹೋದ್ರ ಕೆಮ್ಮುಬುಟ್ಟು ಪರಾಣ ತಗ್ಸಕಂಡು ತಿರ್ಗ ಹಿಂದ್ಕ ಬರಾ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ ತಿಳ್ಕಳ್ಳೀ... ಅಂಥ ಕಡ್ಡುದೊರ ಅವ್ನು. ಆಯ್ತಾ? ಆಮ್ಯಾಕ ಯಾನಪ್ಪ ಅಂದ್ರಾ... ಆ ದರ್ಬಾರ್ ಮುಗ್ದಾಗ ನಂ ಚನ್ನ ಗತ್ತಾಗಿ ಎದ್ದು ಠಿಕಾವಾಗಿ ನಡೀತಾ ನಗ್ತ ನಗ್ತ ಬರೂವಂಥಾ ಕೆಲ್ಸ..."

ಆ ಜೀವ್ಗಳು ನಗುವು ಆದುವು ಜೀವ್ಗಳೂ ನಗುವಾಗಿ:

> "ತಿಳ್ಕಳ್ಳೀ ಹಳ್ಳಿಗಮಾರ್ ಬಡ್ಡೆತ್ತವಾ... ಒಂದ್ ದೇಸನಾರೂ ನೋಡ್ದೆ ಇರೋ ಬಡ್ಡೆತ್ತವಾ ಈಗ್ಲಾರೂ ತಿಳ್ಕಳ್ಳೀ. ಆ ದರ್ಬಾರ್ಗ ಎಂತೆಂಥವ್ರು ಬತ್ತರ ಗೊತ್ರುಡಾ ನಿಮ್ಗ? ದೇಸ್ ದೇಸ್ದ ರಾಜ್ರೆಲ್ಲಾ ಬತ್ತರ. ಅಲ್ಲುಗ ಹೋಗೂವುದೇ ಒಂದ್ ದೊಡ್ಡಸ್ತಕಕನಾ. ಅಸ್ಟ್ಯಾಕಾ ಕೇಳೀ... ಆ ನೂರ್‌ನೂರ್ನ ರೂಪಾಯ್ ನೋಟ್ಗಳ ಒಲಗ ಹಾಕಿ ಉರ್ಸಿ ತಾನಿಯಪ್ಪ ಆ ಇಂದ್ರಗಾಂದಿ ಅನ್ನೌಳು ಟೀ ಕಾಯ್ಸಗಂಡು ಕುಡಿಯೋದು? ಅಂಥವಳೂ ಮುಕ್ಸ ಬಣ್ಣ ಬಳ್ಕಂದೂ ಕಣ್ಣುಗ ಥಳಾರನ್ನೊ ಸೀರ ಉಟ್ಗಂಡೂ ಸುಂಗಾರದಲಿ ಯಾನೇ ಕೆಲ್ಸ ಇದ್ರೂವಿ ಸೈತ ಅತ್ತಗ ಎಸ್ದುಬುಟ್ಟು ಆ ದರ್ಬಾರ್ಗ ಮಾತ್ರ ತಪ್ಪಿಸ್ಕಳ್ದಿಯ ಬಂದು ಒಚ್ಚೋರಿ ಮೂಲಾಲಿ ಕೂತ್ಗಂಡಳಂತ. ಕೇಳೀ ಅವಳ್ನಿಯಸುದ ಅಲ್ಲಿ ನೀ ಯಾರ? ನೀ ಯಾವೂರ? ಅನ್ನೌರು ಇಲ್ವಂತ. ಅಲ್ಲಗ್ಯ ತಿಳ್ಕಳ್ಳೀ... ಇನ್ನೆಂಗಿದ್ದಾದು ಅಂತ! ಇನ್ನೆಂಗಿರಬೌದು?"

ಇನ್ನೆಂಗಿರಬಹುದೂ? ಗಾರಸಿದ್ದ್ಮಾವನ ಈ ದರ್ಬಾರು ನಡೆದೂ ನಡೆದೂ ಆ ದರ್ಬಾರ ನುಡಿಗಳೂ ತೂರಾಡ್ತಾ ನಡೆದೂ ಅವು ಊರ ಕಿಚ್ಚುಹಾಯಿಸೊ ಹಬ್ಬದ ಸಿನಿಮಾ ಪದ ಕಿರುಚ್ಗೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಅವು ಹರಿದಿದ್ದಾ ಬೀದೀಲಿ ಹೈಕಳು ಕುಣುದೂ ಕುಪ್ಪಳಿಸೀ ಅವೂ ಆ ಗತೀಗ ತಕ್ಕಂಥ ಕುಣಿದಾಟ ಹರ್ದು ಹರಿಯೂತಾ.

ಅದು ಕುಸುಮಾಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೂ ಬಂತು. ಅಲ್ಲಿ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರೀಯ ಪರಿವಿಲ್ಲದ ಅವಳ ಕಂದಮ್ಮನು

ಕಣ್ಣರಳಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಕುಹಾಕ್ತ ಕಯ್ಯುಕಾಲು ಮೇಲೂ ಕೆಳುಗ ಆಡುಸ್ತ ಆಡುತ್ತಿದ್ದರ ಅದರವ್ವ ತನ್ನ ಪರಿವಿಲ್ಲದೆ ನೋಡಿದ್ದ ನೋಡ್ತ ಕೂತಿದ್ದಳು. ಹಣೆತುಂಬವು ಇದ್ದ ಅವಳ ಹನಿಬೆವುರು ಆಗಾಗ ಒಡೆದು ಮೊಕದಿಂದ ಕೆಳಗಿಳಿಯುತಾ ಆ ತ್ಯಾವಕ್ಕ ಅವಳ ಕೂದಲೂ ಆ ಮೊಕಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅಂಟುಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಾಡದಿತ್ತು. ಆ ಕೂಸು ಆಡುವ ಚೋದ್ಯವ ನೋಡ್ತಾ ಕುಸುಮಾನ ತಮ್ಮನಾಗಿದ್ದ ಹನ್ನೆಡು ವರುಷಾದ ಪರ್ಸಾದ ಕೂತಿತ್ತು. ದೇವಮಾನವರಂತೆ ರೆಪ್ಪ ಮಿಟುಕಿಸದ ಆ ಬೆರುಗು ಕಣ್ಗಳ ಒಳಕ್ಕ...

...ಅಕ್ಕ ಕುಸುಮಾಳ ಕಣ್ಗಳ ಜಲವು ಹರಿಯೂತ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದುದೂ ಪರ್ಸಾದನ ಕಣ್ಗಳಲಿ ಬೆರಗು ಹೆಚ್ಚಾಗ್ತ ಹೆಚ್ಚುತಲಿದ್ದುದೂ ಆ 'ದೂರದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಸುಂದರಾಂಗ ಜಾಣ... ನಾ ಕಾಣೆ' ಹಾಡು ಹಾಡ್ತಹಾಡುತ್ತಿದ್ದುದೂ ಈ ಅಳೋ ಅಕ್ಕಾನ ನಗುಸಾಲು ಪರ್ಸಾದ ಆ ಹಾಡ್ಗ ತಕ್ಕಾಗಿ ಕುಣ್ತ ಕುಣಿಯುತ್ತಿದ್ದುದೂ ಕುಣೀತಾ ಆ ಕುಸುಮಾಳ ಜಲದುಂಬ್ದ ಎದೆ ಕಳಸ್ವ ಯಾರಕನಿ ತಗ್ದು ಎತ್ತಿ ಗಕ್ಕನೆತ್ತಿಟ್ಟಂತಾಗಿ...

ಆಗ ಕುಸುಮಾಳ ಕಣ್ಗಳ ಜಲವು ನಿಂತೀತಲ್ಲಾ
ಆಗ ಆ ಕೆನ್ನೇಲಿದ್ದ ಜಲವು ಆ ಕೆನ್ನೇಲಿ ಹಿಂಗೀತಲ್ಲಾ
ಆಗ ಅರಗಣ್ಣು ಮಾಡ್ದ ಕುಸುಮಾಳು ವಾಲಾಡಿಯೇ ವಾಲಾಡ್ತಾ
ಆಗ ಅವಳ ಮಾರುದ್ದ ಕೂದಾಲೂ ಅವ್ಳ ತಲಸುತ್ತಾ ವಾಲಾಡ್ತಾ

ಊರು ಸುತ್ತೀನಾ ಮಾಂತ್ರಿಕರು ಓಡೋಡಿ ಬಂದರೊ ಎಂಟ್ಜನಾ
ಅವ್ರು ನಾಗಬೆತ್ತದಲಿ ಹೊಡೆದಾಗ ಮುರೀತಲ್ಲೊ ಆ ನಾಗಬೆತ್ತಾವು
ಅವ್ರು ಹಸೀ ಬಾಣ್ತಿ ಕೂದುಲ್ನಾಗ ಮುಷ್ಟೀಲೀ ಹಿಡಿಯಾಲೂ
ಆ ಹಿಡಿ ಮುಷ್ಟೀಗ ಎಂಟು ಹಿಡಿ ಕೂದೂಲಾಗ ಕಿತ್ತುಬಂದೂ
ಆ ಗಾಳಿ ಮಾತೀನ ಅರುತಾವು ಅವುರ್ಗ ಸಿಕ್ಕಾದೆ ಮುಂದೂಕಾ
ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದ ಮಾಂತ್ರಿಕರು ಓಡೋಡಿ ಬಂದರೊ ಎಂಟ್ಜನಾ
ಅವ್ರು ನಾಗಬೆತ್ತದಲಿ ಹೊಡೆದಾಗ ಮುರೀತಲ್ಲೋ ಆ ನಾಗಬೆತ್ತಾವು
ಅವ್ರು ಹಸೀ ಬಾಣ್ತಿ ಕೂದೂಲ್ನಾಗ ಮುಷ್ಟೀಲಿ ಹಿಡಿಯಾಲೂ
ಆ ಹಿಡಿ ಮುಷ್ಟೀಗ ಹದ್ನಾರು ಹಿಡಿ ಕೂದೂಲಾಗ ಕಿತ್ತುಬಂದೂ
ಆ ಗಾಳಿ ಮಾತೀನ ಅರುತಾವು ಅವುರ್ಗ ಸಿಕ್ಕಾದೆ ಮುಂದೂಕಾ

ಮಲೆಯಾಳದ ಮಾಂತ್ರಿಕರು ಓಡೋಡಿ ಬಂದರೊ ಎಂಟ್ಜನಾ
ಅವ್ರು ನಾಗಬೆತ್ತದಲಿ ಹೊಡೆದಾಗ ಮುರೀತಲ್ಲೋ ಆ ನಾಗಬೆತ್ತಾವು
ಅವ್ರು ಹಸೀ ಬಾಣ್ತಿ ಕೂದೂಲ್ನಾಗ ಮುಷ್ಟೀಲಿ ಹಿಡಿಯಾಲೂ
ಆ ಹಿಡಿ ಮುಷ್ಟೀಗ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಹಿಡಿ ಕೂದೂಲಾಗ ಕಿತ್ತೂಬಂದೂ
ಆ ಗಾಳಿ ಮಾತೀನ ಅರುತಾವು ಅವುರ್ಗ ಸಿಕ್ಕಾದೆ ಮುಂದೂಕಾ

ದೇಸ್ ದೇಸ್ದ ಮಾಂತ್ರಿಕರು ಓಡೋಡಿ ಬಂದರೊ ಎಂಟ್ಜನಾ
ಬಂದವರ್ಗ ಕೂದೂಲು ಇಲ್ಲದ ಕುಸುಮಾಳ ತಲ್ವ ಕಂಡೂ
ಕೈ ಕಟ್ಟೀತಲ್ಲೋ

ಬಂದವರ್ಗ ಕುಸುಮಾಳ ಗಾಳಿಮಾತೀನ ಅರುತಾವು ಸಿಕ್ಕಾದೇ
ಬಾಯ್ ಕಟ್ಟೀತಲ್ಲೋ
ಆ ಓದಿಲ್ಲದ ಕುಸುಮಾಳು 'ಐ ವಾಂಟ್ ಟು ಬಿ ಇನ್ ಮೈ ಹೋಂ'
ಅಂತಾಳಲ್ಲೋ

ಅಂತಿರುವಾಗ ಕುಸುಮಾಳು, ಕಿಚ್ಚು ಹಾಯಿಸೋ ಹಬ್ಬದ ಸುಣ್ಣಬಣ್ಣವ ಕಾಣದ ಬಾಗಲುಗಂಟಿದ ಚನ್ನನ ಅವ್ವನು ಗಂಡನನ್ನು ದಿಟ್ಟುಸ್ತಾ ಆ ಗಂಡನು ಕೂತಿರುವಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದನು. ಸಾಕಾಗಿ, ಚನ್ನನು ಅವ್ವ "ಯಾನ?" ಅಂದಳು. ಯಾನ ಎಂಬಂತೆ ಚನ್ನನ ಅಪ್ಪ ನೋಡಿದನು. ಚನ್ನನ ಅವ್ವ "ಬನ್ನಿ ವಸ್ಯ" ಅಂದಳು. ಚನ್ನನ ಅಪ್ಪ ಕೂತಲ್ಲಿಂದ ಏಳದವನು "ಅದ್ಯಾಕ ಅಲ್ಲಿಂದ್ಲೆ ಹೇಳುದ್ರ ಕೇಳ್ಸಲ್ವ ನಂಗ" ಅಂದನು. ಅದುಕ ಚನ್ನನ ಅವ್ವ "ಅದಿಯಾ, ಎಲ್ರೂ ಅಂತಾರಲ್ಲಾ... ನಾವೂ ಒಂಜಿನ ಹೋಗಿ ವಸಿ ನೋಡ್ಕಂದಾರೂ ಬರಾವು..." ಅಂದಳು. ಅದುಕ ಚನ್ನನ ಅಪ್ಪ ಕೆಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೆಗಾಡ್ತ ಮಾತಾಡಿದನು.

> "ಅಯ್ಯೋ ಪೆಚ್ಚೀ... ಬೊಂಬಾಯಿ ಅಂದ್ರ ಯಾನಂದ್ಕಂಡಿದ್ದೀಯಾ ನೀನು? ಸುಮ್ನೆ ಕೂತನ ಇವ ಯಾನ್ನೂ ಇಚಾರ್ಸಿಲ್ಲ ಅಂದ್ಕಬುಟ್ಯ? ತಿಳ್ಕಾ... ಆ ಬೊಂಬಾಯ್ನ ಆಚ್ಗ ಇರೋದೆಲ್ಲಾ ಬರೇ ನೀರಂತಕನ. ಈ ನೆಲ ಅನ್ನೊ ಪದವು ಮೂರ್ಕಾಸ್ನ ಅಗಲಕೂ ಇಲ್ವಂತಕನ. ಅಲ್ಲುಗ ಹೋದವರು...ಯಾನಾರೂ ತಪ್ಪಸ್ಕಂಡ್ರಂತು ಹರಿಹರಬ್ರಮ್ಮನಗೂ ಮುಕ್ಸ ಹಿಂದ್ಕ ಅವರ ಊರ್ಗ ತಲ್ಪಕ ಆಗ್ದಂಥಾ ಊರಂತ ಅದೂ! ಇನ್ನು ನಮ್ಮಂಥವರ್ಗ ಆದೂದ? ಅಯ್ಯೋ ಅದ್ರ ಕಥ್ಯ ನಾ ಏನೇಳ್ಲಿ ತಕ್ಕಾ..."
>
> "ಅದಿಯಾ ಆ ದೊರ ದರ್ಬಾರ್ನ ಗೇಟ್ನತಪು ಒಂದು ವಾರ್ಗಂಟ ಕಾಯ್ಕಂಡಿರದು. ಹೆಂಗುವಿ ಚಾಕ್ರಿ ಮಾಡಕ ಅಲ್ಲಿಗ ಬತ್ತಾನಲ್ಲ ಹೆಂಗೂವಿ..."

"ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಪೆಚ್ಚೀ... ಹೋಗಾಕ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ನಿಚ್ಚಯ್ಸಕಂಡ್ವಿ ಅಂತಾನೇ ಅಂದ್ಕ. ಅಲ್ಲಿಗೇನಾರ ನಡ್ಕಂಡು ಹೋಗತರಾನಾರೂ ಇದ್ದೂದ? ರೈಲ್‌ಗಿಯ ಹೋಗಾಕ್ ಮೂರ್ಬಿನಾ ಬರಾಕ್ ಮೂರ್ಬಿನ ತಕ್ಕಂದದಂತಲ್ಲಾ! ಆಮ್ಯಾಲ ಒಂದ್ ತಲ್ಗ ನೂರ್ ರೂಪಾಯ್ ಬಿದ್ದದಂತಲ್ಲಾ! ಎಸ್ಟು ಬೇಕಾದ್ದೂ... ಅದ ನೀನೇ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕ್ಕ..."

"ಅದಿಯಾ ಇನ್ನೊಂದು ಗಂಡ್ನೂ ಜೀತ್ಕ ಇರುಸ್‌ಬುಡಾವು. ಹೊಲ್ವ ಭೋಗ್ಯಕ್ಕ ಹಾಕ್ ಬುಡಾವು..."

"ಅಯ್ಯೊ ಪೆಚ್‌ಬಡ್ಡೀ... ಅಸ್ಟಾದ್ರೂ ಸಾಕಾಯ್ತದ ಅಂದ್ಕಬುಟ್ಯ. ಆಯ್ತೂ. ನಿನ್ ಮಾತ್ನ ಪರಕಾರವಾಗಿ ಕಾಸಿದ್ದವರ ಕಾಲ್ಕಟ್ಗಂಡು ಸಾಲ್ವೊ ಸೋಲ್ವೊ ಮಾಡ್ಕಂಡೂ ಅವುನ್ನ ನೋಡ್ದು ಅಂತ್ಲೇನೇ ಇಟ್ಗ. ನಂ ನೋಡ್ದೇಟ್ಗೆ ಆ ಕಡ್ದು ದೊರ, ಓಹೊ ಈ ಚನ್ನ ಹೊಲಾರವು\ ಅಂತ ತಿಳ್ಕಂಡು ನಂ ಕೂಸಿನ ತಲ ಕಡ್ದು ಆ ಊರಾಚ್ಗೆಲ್ಲಾ ಇರಾದು ಬರೀ ನೀರಂತಲ್ಲಾ... ಅಲ್ಲಿಗ ಎಸೀಸ್‌ಬುಟ್ರ ನೀನೂವಿ ನಾನೂವಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನ್ ತಾನೇ ಮಾಡಾಗಿದ್ದವು?"

"ಅವ್ವೆ ನಾವು ಆ ದೊರ ಕಂಡೇಟ್ಗಿಯ ಅಡ್‌ಬಿದ್ದೂ...'ನೀವು ಚಾಕ್ರಿಗ ತಕ್ಕಂಡಿರೊ ಚನ್ನರಸಪ್ಪೊ\ೕರ ಹಟ್ಟೀ ಜೀತಗಾರ‍್ರು ಸೋಮಿ ನಾವೂ... ಸುಮ್ನಿಯ ಇತ್ತಗ ಬಂದಿದ್ವಿ ಅಳೀ...' ಅನ್ನವು. ಆಮ್ಯಾಕೂ ಯಾನಾರೂ ಕೇಳೂದ...'ಈ ಚನ್ನರಸಪ್ಪೊ\ೕರ್ದು ಊರ‍್ಲುವಿ ದೊಡ್ಡ ವಹಿವಾಟಿಯ ಅಳಿ. ಅವುರ‍್ದೊಂದು ಅಂಗಡಿ ಊರ‍್ಲಾದ ನೋಡೀ... ಅದ ಈ ಏಡು ನೇತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ನೋಡಕ ಆಗಲ್ಲ ಅಳೀ, ಅದೂ ಮೂರಾಳು ಉದ್ದಾ ಅಗಲಾ! ಅಲ್ಲೀ ಜೋಳ್ಯಂತ ರಾಗ್ಯಂತ ಅಕ್ಯಂತ ಆ ಉಪ್ಪಿಟ್ನ ರವ್ಯಂತ ಅಂತಾ ಕಣ್ಣುಗ ಬೇಕ್ ಬೇಕಾದ್ದೂ ಕೇಳೀ ಆ ಬೆಲ್ಲ ಟೀಸೊಪ್ಪುïŒ ಕಾಪಿಪುಡೀ ಮೂಟ್‌ಮೂಟ ಬಿದ್ದವ ಅಳೀ ಅವ್ವವ್ವಾ! ಒಂದಾ ಎರಡಾ...' ಅನ್ನವು. ಅದೇ ನಾವು ತಿರ‍್ಗ ಊರ‍್ಗ ಬರ‍್ವಾಗ ಚನ್ನ ಸುಮ್ನೆ ಅಸ್ಟುದೂರ ಬಂದವ್ನ ಥರ ಮಾಡಿ, ಬೆರಳ ಸಂದೀಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕಂಡಿದ್ದು 'ಅವ್ವೆ ತಕ್ಕಾ... ನೂರ್ ರೂಪಾಯ್ನಿಗ' ಅಂತ ಕೊಡಲಾರ‍್ನ...?"

"ಅಯ್ಯಯ್ಯೋ ಪೆಚ್‌ಬಡ್ಡೀ ಕೇಳೂ... ನಿನ್ ಮಾತ್ ಕಟ್ಗಂಡೂ ಯಾನೋ ಮಾಡಕ ಅಂತ ಹೋಗೀ ಇನ್ನೇನೋ ಆದೂದು ಸುಮ್ಕಿರೂ. ನಮ್ಮ ಆ ಕಿಯಾ ಒಂದು ಸುದ್ದ ಇದ್ದß ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂಜಿನ ಅವ್ನೇ ಬತ್ತನಕನಾ. ಸಾಸ್ತ್ರ ಹೇಳೌವ್ನ ರೂಪ್ದಲಿ ಬರಬೌದೂ... ದಾಸಯ್ಯನ ರೂಪ್ದಲಿ ಬರಬೌದು... ಮಾಟ ಮಂತ್ರದವ್ನ ರೂಪ್ದಲಿ ಬರಬೌದೂ..."

"ಯಾವ್ ರೂಪ್ದಲ್ಲಾರೂ ಆಗ್ಲಿಕನಾ... ಯಾವತ್ತಾರೂ......... ಒಂಜಿನಾರೂ... ಬಂದನಾ...?"

"ಬರ‍್ದೆ? ಸಂಬಂಜ ಅನ್ನೋದು ದೊಡ್ಡದುಕನಾ...!"

ಉಪಸಂಹಾರ

ಈ ರಾತಗಳೂ ಬಂದ್ವೂ. ಆ ರಾತಗಳೂ ಹೋದ್ವೂ. ಈ ಹಗಲೂಗಳೂ ಬಂದ್ವೂ.
ಆ ಹಗಲೂಗಳೂ ಹೋದ್ವೂ. ಅವೂ ಹೋಯ್ತಾ ಬತ್ತಾ ಅವೂ.

ಆ ಸೊಪ್ಪೂïŒಸೊದ್ವ ಮಾರ್ವ ಈ ಹೊಟ್ಟೆಯಾಪ್ತೀ ಮಾಡ್ವಂಥಾ
ಆ ತೊರಾರ ಹಣ್ಣಣ್ಣು ಮುದುಕೀ ಅವಳ ಹೆಸರೋ ಸಿಂಗಾರಮ್ಮಾ
ಆ ಏಳಾದೇ ಕುಳಿತಿಹಳೂ ಚನ್ನಕುಸುಮಾರು ಕೂಡುವ ತಳ ಅದುವು
ಆ ಸಿಂಗಾರಮ್ಮನ ಕಣ್ಮುಂದಾದುದು ಅವುಳ ಕಣ್ಮುಂದ ಇದೆಯಲ್ಲಾ
ಆ ಅಲ್ಲಿ ಚನ್ನಾನ ಉಸೂರನ್ನು ಅವುನ ದೇಹದಿಂದಲಿ ತಗುದರಲ್ಲಾ
ಆ ರಾತ್ರ ತಗೂದ ಬಾಗೂಲೂವು ಆ ತಗುದಂತಲೇ ಇದೆಯಲ್ಲಾ

ಆ ಮಂಡಿಮ್ಯಾಲ ನರ್ದಕಯ್ಯ ಇಳಿಬುಟ್ಟೂ ಆ ಸಿಂಗಾರಮ್ಮಾ
ಆ ನರದಿಂದ ಮಾಡ್ದ ಅವುಳ ದೇಹಾವು ಆ ನರವಾಗಿ ಒಡಮೂಡೀ
ಆ ನಿಟ್ಟುಸುರೋ ಸಿಂಗಾರಮ್ಮನೋ ಆ ಸುತ್ತಾಲು ನೋಡಾಲೂ

ಆ ಭೂಮತಾಯ ಮ್ಯಾಲ ಕಂಡಿದ್ದೇನೂ? ರಗುತಾದ ಒಂದು ತೊಟ್ಟೂ
ಆ ಬೆಡುಗೀರು ಇಟ್ಗಳೊ ಒಂದಿಂಕ್ರ ಆ ಹಣೆಬಟ್ಟೂ...

ಆ ಆಗ ಅವುಳು ತಗುದೂದು ಸೊಂಟಾದ ಸುಣ್ಣಾದ ಡಬ್ಬೀಯೂ
ಆ ಆಗ ಈ ಎಡಗೈ ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಗ ಸುಣ್ವ ಹಚ್ಕಂಡೂ ಆ ಸಿಂಗಾರಮ್ಮಾ
ಆ ಆಗ ಹಣೆಬಟ್ಟು ರಗುತಾದ ತೊಟ್ನ ಆ ಕಾಣ್ದಂಗ ಮಾಡಿದಳಲ್ಲಾ

ಆ ಆಗ ಅದು ಕಣ್ಬುಟ್ಟ ಕಡೆಗದು ಕಂಡುಬಂದೀತಲ್ಲಾ

ಈ ಈಗ ಇವಳನ್ನು ಆಗ ಗುರುತಿಲ್ಲದ ಪಟ್ಟಣಕ ತಂದುಬುಟ್ಟಾರಲ್ಲಾ
ಈ ಈಗ ಇವುಳೂಗ ಕಂಡುಬಂದೀತಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲೂನು ರಗ್ತಾದ ಹಣೆಬಟ್ಟೂ
ಈ ಈಗ ಇವುಳನ್ನಾಗ ಆ ದೇವೇಂದ್ರಾಯ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ ತಂದುಬುಟ್ಟಾರಲ್ಲಾ
ಈ ಈಗ

[ಆಕ್ಟೋಬರ್ ೧೯೮೪]